

ဆွစ်ဇာလန်ဘဏ် ငွေမိများ

ဇော်သိန်း
ကျော်စွာ

BURMESE
CLASSIC

နိုင်ငံရေးဆိုင်ရာ ခွင့်ပြုချက် အမှတ် (၁၀၈၁)
မျက်နှာဖုံး ကြိုတင်ခွင့်ပြုချက် အမှတ် (၆၆)

●
ပုံနှိပ်ခြင်း

၁၉၈၂၊ ဇန်နဝါရီလ၊ (ပထမဆူကြိမ်)

○
စောင်ရေ

၁၅၀၀

○
ပန်းချီ

စံတိုင်း

○
ဘလောက်

ရာဇာ

●
ထုတ်ဝေသူ

ဦးစစ်ဟုတ်[လူထုစံပြစာပေ] (မြ ၀၁၁၈၆)
အမှတ် ၅၁၊ ၅၆ လမ်း၊ ကမာရွတ်၊ ရန်ကင်းမြို့။

●
အမုံး/အတွင်း ပုံနှိပ်သူ

ခေါ်အေးမြင့် [ဆောင်ရွက်ခြင်းပုံနှိပ်တိုက်] (မြ-၀၂၁၆၆)
အမှတ် - ၂၇၁၊ လမ်း ၄၀၊ ရန်ကင်းမြို့။

○

တန်ဖိုး ၁၂ ကျပ်

ဆွစ်ဇာလန်ဘဏ် ငွေမဲများ

ရင်သန့် ပြုစုသည်

●

ပြန်လည်ရောင်းချခြင်း
၁၁၀/၂၂၁-လမ်း၊ သေပြတိုက်၊ ရန်ကင်းမြို့
(ကန်စက်ကလေးဆိပ်)

စာတိုက်သေတ္တာအမှတ်(၁၆)၊ ဗဟိုစာတိုက်ကြီး၊ ရန်ကင်းမြို့။

- သိန်းတန် (မြန်မာပြည်) ဂစ်တာတီးနည်း။ - ကလျာ မေတ္တာ သဘောက ရွှေ့လျော့ခြင်းလား ကွယ်နှင့် အခြား ဝတ္ထု တို့များ။
 - ရွှေဥဒေါင်း ရူမဒါကိုကြီး(ပေါင်းချုပ်) - မေမေပွင့် ဆေးဝါး မပါခတ်စာဖြင့် ကုနည်း (ပ-အုပ်)။ - မိုးရာဇာ လက်ရွေးစင်တေး ၁၀၀၀။ - ဒေါက်တာညီညီ နိုင်ငံတကာ သယံဇာတနှင့် နိုင်ငံရေး စီးပွားရေး အရေးအခင်းများ။ - ရဲသီဟ ကိုတင်အောင်/မောင်စစ်ငြိမ်း ဂစ်တာ ကကြီး ခကျေး။ - ကျော်လှိုင်ဦး [မြန်မာပြန်] ဦးလေးတွမ်း။
 - ဆရာ ဦးသိန်းလွင် တိုင်းရင်းသမားတော်လက်စွဲ။ - မောင်သင် ဆရာ ဇာတ်လမ်းစုံ(ပေါင်းချုပ်) - ဆရာဦးသိန်းလွင် အိမ်တွင်းသမားတော် ကျမ်းနှင့် လက်တွေ့ မြန်မာ ဆေးစမ်းကောင်းများ။ - ရဲသီဟ ကိုတင် အောင်/မောင်စစ်ငြိမ်း ဂစ်တာ တစ် နှစ် သုံး လေး။ - မောင်မောင်ဖြူ ဒေဝ ကုမ္ပဏီလိုလူစား (ဇာတ်သိမ်း) - သခင်အသောင်း ပန်းသာ မစာအုပ်။ - မှန်ကင်းမှု ပဋိပတ်ကျင့် စဉ် နှင့် သဘာဝတ္ထ ဒီပနီကျမ်း။
 - မေမေပွင့် ဆေးဝါးမပါ ခတ် စာ ဖြင့် ကု နည်း (တတိယ အုပ်) - သိပ္ပံသိမ်မွေ့ ကျောက်ဆစ်ရုပ်နုလုံးသား။ - ရဲသီဟ ကိုတင်အောင်/ မောင်စစ်ငြိမ်း ဂစ်တာ သင်ပုန်းကြီး။ - ဆရာ ဦးသိန်းလွင် တိုင်းရင်း မြန်မာ ဆေးနည်းကျော်ဒီများနှင့် အခြေပြု ဣဒီအိမ်ကျမ်း။ - ကြည်ဦး ကိုကိုတို့အရွယ်။ - မိုးရာဇာမှ+မိုးရာဇာ ဆယ်စောင်တွဲ။ - နန်းညွန့် ဆွေ စာဆို မာန် ကဗျာများ။ - မောင်သင် အောင် အောင် မြင် မြင်။ စနုဏ္ဍားလှမ်း အခြေခံ ဆိုရေးစာပညာနှင့် ခေတ်သုံးခေတ် တေးဂီတ သမိုင်း။ - မေမေပွင့် ပူအေးနှစ်ပြာခတ်စာလမ်းညွှန်ကျမ်း။ - မိုးရာဇာမှ သိပ္ပံဆယ်စောင်တွဲ။ - ရဲသီဟ ကိုတင်အောင်/ မောင်စစ်ငြိမ်း အသုံး များသော ဂစ်တာကော့စ်များ။ - ဦးလှမောင်ကြီး/ ဝင်းမြင့်အောင် ပြစ်မှုတရားမမှု မှတ်ပုံတင်စာချုပ်နှင့် အတွေ့တွေ့လျှောက်လွှာရေးနည်း။ - မိုလ်ညွန့်မောင် [မြန်မာပြန်] ဆရာကြီး ကိုင်ရို၏ ဘဝ အချစ်နှင့် အိမ်ထောင်ရေး ဟောကိန်းများ။ - ကြည်ဦး မြန်မာရိုးရာ စကားထာ များ။ - ဆရာကြည် အရွှေဝဂ္ဂီနှင့် ဝဿပလ ဇာတာရွှေညွှန်းကျမ်း။

သူတို့အဆိုအမိန့်များ

“ကောင်းကင်တုံကို ဘုရားသခင်က စိုးမိုး တယ်၊ လူ့ပြည်ကို ရွှေက စိုးမိုးတယ်”

ဆွစ်ဇာလန်စကားပုံ

“ဆွစ်တို့ဟာ တကယ် အလုပ်ကြိုးစားတဲ့ လူတွေဖြစ်တယ်၊ ဒါပေမယ့် အဲဒီလို အလုပ်ကို သရဲမင်းရဲစီးပြီး လုပ်တာဟာ သူတို့ရဲ့ ရွံစရာ ကောင်းတဲ့ အရည်အချင်းတွေပဲ”

ဂျော့မိုက်စ်

“ဆွစ်ဇာလန်ဟာ တဖြည်းဖြည်းနဲ့ ဝေ့ ကြေး ဒြပ်တို့ ခိုအောင်းရာ ဖြစ်လာပြီ”

လန်ဒန်ပန်နီရှယ်တိုင်း

“ဗူးရစ် က ဘဏ်သဋ္ဌေး တယောက် ပြတင်းပေါက်က ခုန်ချသွားတာ မြင်ယင် သူ နောက်လိုက်သွားပါ။ ငွေရွာနည်းတတ်သာ လိမ့်မယ်”

ဗော်လ်ကဲဟား

“ငွေဟူသည် ဆွစ်ဘဏ်တွင် သွင်းမထား
မချင်း မည်သည့်အခါမျှစိတ်ချမ်းသာမှု မပေး”

ဂျာမန်စကားပုံ

“ရွှေရမယ်ဆိုယင် သူရဲတစ္ဆေဘော်ဘင် ထဲက
ကြဲတယ်”

ဆွစ်ဇာလန်စကားပုံ

“အကယ်၍ သင်သည် ရွှေ၏တည်ငြိမ်မှုနှင့်
အစိုးရအဖွဲ့တဖွဲ့၏ တည်ငြိမ်မှု၊ ရိုးသားမှု၊
ထက်မြက်မှုတို့ကို မဲပေးရွေးချယ်ရမည်ဆိုလျှင်
ရွှေဖက်ကိုသာ မဲထည့်ပါ”

ဂျော့ဘားနတ်ရှော့

“ကုန်သည်တွေမှာ တိုင်းပြည်မရှိ”

သောမတ်ဂျက်ဖာဆင်

“ဖအေဆိုးတာ ခံနိုင်တယ်၊ အမေ့ဆိုးတာ
မခံနိုင်ဘူး”

နီကိုလိုမချီဗယ်လီ

“အလုပ်ဟူသည် လူသားတို့၏ အမြင့်မြတ်
ဆုံး စွမ်းဆောင်ချက် ဖြစ်သည်”

ဇွန်ဂလီ

“စည်းစိမ်ချမ်းသာဟူသည် တရားသော
ဆုလာဘ်ဖြစ်သည်”

ဇွန်ဂလီ

“ငွေကိုစုဆောင်းသိမ့်ရမည်၊ အကြောင်းမူ
ဆင်းရဲမှုကို ဘုရားသခင်မကြိုက်သောကြောင့်
တည်း”

ဇွန်ဂလီ

“မခကောင်းမို့ ခုခရိုက်အတွက် ဒဏ်ခတ်
ခံရသည် ဖြစ်စေ၊ မခံရသည် ဖြစ်စေ ယင်း
မကောင်းမှုကို ပျော်ရွှင်ပွင့်လင်းစွာ ဆက်လက်
မကျူးလွန်ရ”

ဇွန်ဂလီ

“အလုပ်၏ ဆုလာဘ်သည် စင်ကြယ်ခြင်း
ဖြစ်ရကား တစုံတယောက်သည် မိမိပေးလို
သည်ကို ပေး၍၊ ထိုအတွက် ထိုက်တန်ဒါမျှ
ကိုသာ ရယူရမည်”

ဇွန်ဂလီ

ဆောင်းဂု (သုတေသန) ၏ အမှာ

ဆွစ်ဇာလန်ဘဏ်နှင့်ငွေမဲများ

အမည်ကိုက စိတ်ဝင်စားစရာ ကောင်းသည်ဟု ကျွန်တော် ထင်သည်။ ကျွန်တော်တို့ မကြာခဏ ပြောနေတတ်ကြသည့် ဆွစ်ဇာလန်ဘဏ်။ ပြီးတော့ ငွေမဲများ။ ဆွစ်ဇာလန်ဘဏ် နှင့် ငွေမဲများဆိုသော စကားလုံးနှစ်လုံးကို ကျွန်တော်တို့ ထည့်လဲ သုံးနေကြသော်လည်း ထိုစကား နှစ်လုံး၏ အနက် အဓိပ္ပာယ်ကို သေသေချာချာ သိကြမည်မထင်။

ဆွစ်ဇာလန်ဘဏ်ဆိုတာဘာလဲ။ တခြားဘဏ်တွေနဲ့ ဘာ ထူးလို့လဲ ကျုပ်တို့ တိုင်းပြည်မှာလဲ ဘဏ်တွေအများကြီးရှိ တာပဲ။ အဲဒီဘဏ်တွေနဲ့ ဆွစ်ဇာလန်ဘဏ် ဘာကွာလို့လဲ။ ဒီလိုမေးခွန်းမျိုး မေးနိုင်ကြမည်ထင်သည်။

ဇင်သန့်၏ 'ဆွစ်ဇာလန်ဘဏ်နှင့်ငွေမဲများ' စာမူကို မဖတ် မိကဆိုလျှင် ဆွစ်ဘဏ်အကြောင်း ကျွန်တော် သာမန်မျှသာ

သိထားသည်ဟု ဆိုနိုင်ပါသည်။ ဆွစ်ဇာလန်နိုင်ငံဆိုတာ ကမ္ဘာ ပေါ်မှာ ဘဏ်လုပ်ငန်းနှင့် အလွန်ထင်ရှားသည့် နိုင်ငံတစ်နိုင်ငံ ဖြစ်သည်။ အထူးသဖြင့် ဆွစ်ဇာလန်ဘဏ်များက သူတို့ဆီငွေ အပ်လိုလျှင် အယုတ်အလတ်အခြတ်မရွေး၊ နိုင်ငံနှင့်လူမျိုးမရွေး လက်ခံသည်။ တနည်းအားဖြင့် လူဆိုးလူးကောင်းမရွေး၊ တရား သောနည်းလမ်းဖြင့် ရရှိထားသောငွေဖြစ်ဖြစ်၊ မသမာနည်း များဖြင့် ရရှိထားသောငွေဖြစ်ဖြစ် စုံစမ်း မေးမြန်းခြင်းမရှိ လက်ခံသည်။ ထို့ကြောင့် ဆွစ်ဘဏ်များတွင် နိုင်ငံခေါင်း ဆောင်ကြီးများကအစ ဒုဗရိုက်ဘောင်ကြီးများအဆုံး မိမိတို့ ငွေများကိုအပ်နှံနိုင်သည့်။ မည်သူက ငွေမည်မျှအပ်နှံသည်ကို သက်ဆိုင်ရာ ဆွစ်ဘဏ်ကလျှို့ဝှက်ထားရှိသည်။ ထိုမျှလောက် သာ ကျွန်တော်နားလည်ထားခဲ့သည်။ သဘောပေါက်ထား ခဲ့သည်။ ဆွစ်ဇာလန်ဘဏ်လုပ်ငန်းအကြောင်း အသေးစိတ် မလေ့လာမိသဖြင့် ထိုမျှသာ အကြမ်းဖျင်း သဘောပေါက် နားလည်ထားသည်က ကျွန်တော် အပြစ် ဖြစ်ချင်ဖြစ်မည်။

မည်သို့ပင်ဖြစ်စေ ဇင်သန့်၏ 'ဆွစ်ဇာလန်ဘဏ်နှင့် ငွေမဲ များ' စာမူအား ဖတ်ကြည့်ပြီးသည်နှင့် ကျွန်တော်တို့ စိတ် ဝင်စားကြသည့် ဆွစ်ဘဏ်လုပ်ငန်းကြီးအကြောင်းကို ပြည့် ပြည့်စုံစုံ တီးမိခေါက်မိသည်။ ကျေကျေလည်လည် နားလည် သဘောပေါက်မိသည်။

x x x

သာမန်အားဖြင့်ကြည့်မည်ဆိုလျှင် 'ဆွစ်ဇာလန် ဘဏ်နှင့် ငွေမဲများ' စာအုပ်သည် ကျမ်းစာအုပ်တအုပ်ဟု ထင်စရာရှိပါသည်။ သို့သော် ဤစာအုပ်သည် ကျမ်းစာအုပ်တအုပ် မဟုတ်သလို သုတစာအုပ်ဖြစ်သည်ဟုလည်း မဆိုသာ။ ကျွန်တော်အထင် 'ရသနောသုတ' စာအုပ်ဟု ဆိုပါက မှန်ကန်မည်ဖြစ်သည်။ စင်စစ် ဇင်သန်သည် သူ၏ စာအုပ်အား ကျမ်းလေးကြီးတစောင်အဖြစ် ရည်ရွယ်ပြုစုပုံမပေါ်။ ကျမ်းစာအုပ်ဖြစ်သွားပါက စာဖတ်သူကို တောင်ခတ်လိုက်သလို ဖြစ်သွားမည်ကို သူစိုးရိမ်ပုံရသည်။ ထို့ကြောင့်လည်း 'ဇင်သန်' သည် လူတန်းစားမရွေး ဖတ်ရှုလေ့လာနိုင်မည့် 'သုတရသ' စာအုပ်တအုပ်အဖြစ် ကြိုးစားပြုစုခဲ့သည်ဟု ကျွန်တော် ထင်ပါသည်။ အမှန်အားဖြင့်လည်း ဤစာအုပ်တွင် စိတ်ဝင်တစားဖတ်ရှု၍ ကောင်းသောဖြစ်ရပ်မှန် အကြောင်းအရာများ အဖြစ်အပျက်များကို ဖော်ပြထားသဖြင့် စာရှုသူတို့ငြီးငွေ့မည်ဟုမထင်။ ပမာအားဖြင့် အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုမှ ငွေမဲများဖြစ်ကြသည့် ကက်စီနိုလောင်းကစားခန်းကြီးများမှ ဝင်ငွေများ၊ မူးယစ်ဆေးဝါး ဖောက်ကားရောင်းဝယ်ခြင်းလုပ်ငန်းမှ ဝင်ငွေများအပါအဝင် အခြားမသမာသော နည်းလမ်းများဖြင့် ရရှိထားသော ငွေများကို ပိုင်ရှင်ကိုယ်စား အငှားငွေပေးသွင်းရသူတို့အကြောင်း၊ ကမ္ဘာကျော်ထပ်ဆင့်သန်းကြွယ်သဋ္ဌေးကြီး 'ဟိုးဝင်ဟူးချ်'၏ အတ္ထုပ္ပတ္တိအား လိမ်လည်ရေးသားပေးမည်ဆိုပြီး စာအုပ်တိုက်ကြီးတတိုက်မှ ငွေများထုတ်ယူကာ ဆွစ်ဘဏ်သို့ လာရောက်သွင်းခဲ့သည့် စာရေးဆရာကြီး

ကလစ်ဖို့ဒ်အာဗင် (CLIFFORD IRVING) လင်မယားတို့ အကြောင်းစသည့် တကယ့်ဖြစ်ရပ်မှန်များက ဆွစ်ဇာလန်ဘဏ်လုပ်ငန်းနှင့် ဆက်နွယ်၍ စိတ်ဝင်စားစရာကောင်းနေပေသည်။ ထို့ပြင် 'ဇင်သန်' သည် သုတသနဌာနတခုတွင် တာဝန်ထမ်းဆောင်နေသူ တဦးပီပီ ဆွစ်ဇာလန် ဘဏ်လုပ်ငန်းနှင့်ပတ်သက်၍ အသေးစိတ်သုတေသနပြုပြီး ရေးသားထားသည်ဟု ကျွန်တော် ထင်သည်။ ဤစာအုပ်ကို ပတ်ကြည့်ယင်းနှင့် ဆွစ်ဇာလန်နိုင်ငံ၏ ပထဝီဝင်အနေအထား အပါအဝင် နိုင်ငံရေး၊ စီးပွားရေး၊ လူမှုရေးဆိုင်ရာ အချက်အလက်များကို လေ့လာမှတ်သားရသည်။ အဓိကအားဖြင့် ဆွစ်ဇာလန်နိုင်ငံ၏ ဘဏ်လုပ်ငန်းနှင့် ပတ်သက်၍ စာရေးသူက အသေးစိတ်လေ့လာပြုစုထားသည်ကို တွေ့ရသည်။ အထူးသဖြင့် အမေရိကန် သဋ္ဌေးများ၊ ရုပ်ရှင်၊ ဂီတ၊ စာပေလောကမှ ကြီးပွားခမ်းသာသူများနှင့် ကမ္ဘာကျော် ဒုစရိုက်ဂိုဏ်းကြီးဖြစ်သည့် မာဖီးယား (MAFIA) ခေါင်းဆောင်ကြီးများ စသည့်ကမ္ဘာ့ဘဏ်လုပ်ငန်းကို အလုပ်အကျွေးပြုနေသည့်အကြောင်းကို စာရေးသူက တစေ့တစောင်း တင်ပြထားသည်ကို တွေ့ရသည်။

X X X

ဆွစ်ဇာလန်ဘဏ်လုပ်ငန်း ကမ္ဘာတွင် ကျော်ကြားရသည့် အချက် တချက်တည်း ရှိမည်ထင်သည်။ ထိုအချက်ကတော့

အခြားမဟုတ်။ ဆွစ်ဇာလန်ဘဏ်သည် ငွေအပ်သူနှင့် ပတ်သက်၍ လျှို့ဝှက်ထားသည် ဟူသော အချက်ပင် ဖြစ်သည်။ တနည်းအားဖြင့် ငွေအပ်သူသည် ဆွစ်ဇာလန်တရားဥပဒေကို မချိုးဖောက်သရွေ့ ကာလပတ်လုံး ဘဏ်က ငွေအပ်သူနှင့် ပတ်သက်၍ လုံးဝ နှုတ်လို့ နှုတ်ဆိတ်နေမည် ဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် လူအသိမခံချင်သူတို့က ဆွစ်ဇာလန်များ၌ ငွေများစုပြုအပ်နှံကြသည်။ အထူးသဖြင့် ငွေမဲများကို ဖိအပ်ကြသည်။ ဆွစ်ဇာလန်တို့ကလည်း သူတို့ဆီလာအပ်သည့် ငွေများကို ဖြူသည်မဲသည် မစစ်ဆေး။ ဆွစ်ဇာလန်တရားဥပဒေနှင့် အညီ လက်ခံသည်။ ဤတွင် ငွေမဲအများဆုံးအပ်ကြသူအမေရိကန်တို့က ဆွစ်ဇာလန်တို့ကကျင့်သုံးကြသည့် 'နံပါတ်စာရင်း' (NUMBERED ACCOUNTS) ကို အထူးစိတ်ဝင်စားကြသည်။ ထို "နံပါတ်စာရင်း" နှင့် ပတ်သက်၍ 'ဇင်သန့်' က ရှင်းပြထားပြန်သည်။ ထို 'နံပါတ်စာရင်း' အပြင် 'နာမည်ပွက်စာရင်း'၊ 'စကားပွက်စာရင်း' များလည်း ရှိသေးသည်။ တနည်းအားဖြင့် ဆွစ်ဇာလန် သူတို့၏ ဘဏ်လုပ်ငန်းများကို 'ကုန်သွယ်ရေး လျှို့ဝှက်ချက်' (TRADE SECRET) အဖြစ် သဘောထားကြသည်။ ထိုလျှို့ဝှက်ချက်ကို ဖောက်ဖျက်ပါက ဆွစ်ဇာလန်ရာဇဝတ်မှုဥပဒေ ပုဒ်မ ၄၇ အရ လည်းကောင်း၊ ၂၇၃ အရလည်းကောင်း အပြစ်ဒဏ်ချမှတ်နိုင်သည်ဟု ဆို၏။ ထိုအသေးစိတ်အချက်များကို 'ဇင်သန့်' က ဤစာအုပ်တွင် ရှင်းပြထားလေသည်။

X X X

စင်စစ် 'ဇင်သန့်' သည် မနေ့တနေ့ကမှ စာပေလောကထဲသို့ ဝင်လာသူတဦးမဟုတ်။ သူသည် လွန်ခဲ့သော သုံးလေးနှစ်ခန့်က ဆော်ဗီအာရေဗျနိုင်ငံမှ ရေနံဝန်ကြီး 'ယာမာနီ' ၏ အတ္ထုပ္ပတ္တိ စာအုပ်ကို ပြုစုထုတ်ဝေခဲ့သူတဦးပင် ဖြစ်သည်။ ထို့ပြင် အခြားဇာနည်၊ မဂ္ဂဇင်းများ၌လည်း ဘာသာပြန် ဆောင်းပါးများ အထိုက်အလျောက် ရေးသားနေသူ စာပေဝါသနာရှင်တဦးလည်း ဖြစ်သည်။

'ဇင်သန့်' သည် ကျွန်တော်နှင့် ပုဂ္ဂိုလ်ရေးအရလည်း ခင်မင်သည်။ တဌာနတည်း လုပ်ဖော်ကိုင်ဖက် အနေနှင့်လည်း ရင်းနှီးသလို စာပေရဲတော် အချင်းချင်း ဖြစ်သဖြင့် ခင်မင်ရင်းနှီးမှု အတိုင်းအတာ ဆိုဖွယ်ရာ မရှိပြီ။ နောက်တချက်က သူသည် အလွန်စာဖတ်သူတဦးဖြစ်သည်။ အထူးသဖြင့် သူသည် နိုင်ငံခြားဝတ္ထုအဖတ်သန်သည်။ စာရေးအားသန်ပြီး စာဖတ်အားနည်းသူ ကျွန်တော်သည် နိုင်ငံခြားဝတ္ထုတုတ်ဖတ်တော့မည်ဆိုလျှင် သူ့ဆီက အကြံဉာဏ်ယူရသည်။ ဘယ်စာအုပ်က ကောင်းသည်။ ဘယ်စာအုပ်က (မြန်မာပြန်လို့ ကောင်းသည်) သေသည်ဖြင့် သူ့ညွှန်သောစာအုပ်ကို ရှာပြီး ဖတ်ရသည်။ ထို့ကြောင့် စာသမားတယောက်ဖြစ်သည့် 'ဇင်သန့်' ၏ အရည်အသွေးကို ကျွန်တော်တို့ မှန်းဆကြည့်နိုင်ပါသည်။ 'ဆွစ်ဇာလန်ဘဏ်နှင့် ငွေမဲများ' စာအုပ်သည် သာမန်အားဖြင့်ဆိုလျှင် ဒီသွားနိုင်သည့်အကြောင်းအရာ ဖြစ်သော်ငြားလည်း 'ဇင်သန့်' သည် မအိရအောင်၊ မငြီးငွေ့ရအောင်၊ ဖတ်ကောင်းအောင် အလောင်စွမ်းပြထားသည်ကို တွေ့ရသည်။

အမှန်အားဖြင့် ကျွန်တော် အနေနှင့် 'ဇင်သန့်'၏ စာအုပ်၌ အမှာစာရေးသားနိုင်သည့် အဆင့်သို့ မရောက်သေးဟု ခံယူမိပါသည်။ သူနှင့် ကျွန်တော်က စာပေအဆင့်အတန်း တာမျှ ကွာသူမဟုတ်။ သို့သော် သူ့ကိုယ်နှိုက်က 'အမှာစာရေးပေးပါ' ဟု ဆိုလှာသဖြင့် ကျွန်တော် သူ့စာအုပ်ကို စာမူအဆင့်၌ ဖတ်ရှုခွင့်ရခဲ့သည်။ မူလကတည်းက ကျွန်တော် စိတ်ဝင်စားသည့် အကြောင်းအရာမျိုးဖြစ်သဖြင့် ကျွန်တော်သည် 'ဇင်သန့်' ၏ စာအုပ်၌ အမှာရေးဖြစ်သွားပါတော့သည်။ သို့သော် အမှာစာရေးသူတို့ ထုံးစံအတိုင်း စာရေးသူနှင့် စာအုပ်ကို 'ပင့်'ပေးခြင်းတော့ မဟုတ်။ ကျွန်တော် အမှာစာ ရေးထားသမျှ အကြောင်းအရာ အချက်အလက်များ အားလုံးသည် 'ဇင်သန့်' နှင့် သူ၏ 'ဆွစ်ဇာလန်ဘဏ်နှင့် ငွေမဲများ' ကို ပင့်ပေးခြင်း မဟုတ်ပါ။ ထိုအတွက်ကား ကျွန်တော် သံသယရှင်းပါသည်။ အကယ်၍ စာဖတ်သူတို့က ကျွန်တော် အပေါ် သံသယ မကင်းဖူးဆိုပါက ဤစာအုပ်ကို ဆက်လက်ဖတ်ရှုပြီး အဆုံးအဖြတ်ပေးကြပါ ဟူ၍....။

သောင်းစု (သုတေသန) ၁၇၊ ၁၂၊ ၈၁

မြို့ရဲ့သူ၏ အမှာ

'အိုဒက်ဆာဖိုင်' ဟူသော ရုပ်ရှင် ဇာတ်ကား တကား ပပဝင်း ရုပ်ရှင်ရုံတွင် ပြစဉ်က ကျွန်တော် ကြည့်ခဲ့ရသည်။ ရုပ်ရှင်သည် ကမ္ဘာကျော် စာရေးဆရာတဦးဖြစ်သည့် ဖရက်ဒရစ်ဖေါ့ဆိုက်၏ ဝတ္ထုကို အဆင့်အတန်းမြင့်မြင့် ရိုက်ထားသည်။ ဇာတ်လမ်း ဇာတ်ကွက်နှင့် သရုပ်ဆောင်မှု အားလုံး စိတ်ဝင်စားဖွယ် ကောင်းသည်။ သို့ရာတွင် ကျွန်တော် အား အထူးစိတ်ဝင်စားစေသော အချက်မှာ အိုဒက်ဆာ အဖွဲ့ပိုင်ရွှေ၊ ငွေသန်းပေါင်းများစွာကို ဆွစ်ဇာလန်ဘဏ်တွင် ထားဆည်းခဲ့ခြင်းပင်။

အိုဒက်ဆာဆိုသည်မှာ ဒုတိယကမ္ဘာစစ်က ဖမ်းမိလိုက်သော ဂျာမန်နာဇီစစ်ဗိုလ်ချုပ်များ၊ တိတ်တဆိတ် လျှို့ဝှက်

ဖွဲ့စည်းထားသောအဖွဲ့ဖြစ်သည်။ (အိုင်ဒက်ဆာအကြောင်းကိုလည်း ဤစာအုပ်တနေရာတွင် ဖော်ပြထားပါသည်။) ဤကဲ့သို့ ကမ္ဘာ့ဝရမ်းပြေးအဖွဲ့တဖွဲ့၏ ငွေကြေး အမြောက်အမြားကို ဆွစ်ဇာလန်ဘဏ်က လက်ခံထားသည့်ဆိုခြင်းမှာများစွာ စိတ်ဝင်စားဖွယ်ဖြစ်သည်။

တဖန်

တလောဆီက အမေရိကန်အစိုးရသည် အမေရိကန် နိုင်ငံရှိ မြေအောက် ဒုစရိုက်ဂိုဏ်းကြီးများဖြစ်သော မာဒီးယားတို့၏ ငွေစာရင်းများကို ထုတ်ဖော်ပေးရန် ဆွစ်ဇာလန်ဘဏ်အား အကြပ်ကိုင်ရမည်ဟု ထုတ်ဖော်ပြောကြားခဲ့ရသည်။

ဤသို့ဆိုလျှင် ဆွစ်ဇာလန်ဘဏ် ဆိုသည်မှာ တရားမဝင်သော၊ မသမာသော ငွေမဲများကို လျှို့ဝှက်လက်ခံသိမ်းထားပေးရာ နေရာလော။

ဤသည်မှာ ဤစာအုပ်ကို ရေးရန် ဖြစ်ပေါ်လာသည့် အခြေခံအကြောင်း ဖြစ်ပါသည်။

ယင်းပြဿနာကို ဖြေလေးလိုက်သည်မှာ ကျွန်တော် မိတ်ဆွေတဦးက ဖတ်ရန် ပေးလာသော (SWISS BANK CONNECTION) စာအုပ်ကလေးပင် ဖြစ်ပါသည်။

ယင်းစာအုပ်ကလေးကိုဖတ်ပြီး ဘာသာပြန်ရန် စိတ်ကူးသည်။ သို့သော် ယင်းစာအုပ်မှာ အမေရိကန် တယောက်က အမေရိကန်အမြင်ဖြင့် အမေရိကန် အကျိုးစီးပွားအတွက် ရေ

ထားသည်ဖြစ်စေ လူတိုင်းအတွက် စိတ်ဝင်စားဖွယ်ရာ မဟုတ်လှချေ။ ထို့ကြောင့် အခြား ဂျာနယ်၊ မဂ္ဂဇင်း၊ စာအုပ်များတွင် ပါရှိသည်တို့ကိုပါ ထုတ်နုတ်၍ ရေးသားပြုစုရန် ဆုံးဖြတ်လိုက်မိပါသည်။

ဆုံးဖြတ်သည့်အတိုင်း ဂျာနယ်၊ မဂ္ဂဇင်းစာအုပ် ပေါင်းစုံအတွင်းသို့ ထိုးဖောက်ဝင်ရောက်သည်။ စာကြည့်တိုက်ပေါင်းစုံသို့သွား၍ လှန်လှောရသည်။ ဤသို့ဖြင့် ဆွစ်ဇာလန်ဘဏ်တို့၏ ထူးခြားမှုကို ပိုမိုနက်ရှိုင်းစွာ တွေ့လာရသည်။

တကယ်တော့မူ ဆွစ်ဇာလန်ဘဏ်များ သာမက ဆွစ်ဇာလန်နိုင်ငံသည်ပင်လျှင် အလွန်ထူးခြားသော နိုင်ငံတစ်နိုင်ငံဖြစ်သည်။ ဆွစ်ဇာလန်နိုင်ငံတွင် ပြင်သစ်၊ ဂျာမနီနှင့် အီတလီဟူသော လူမျိုးကြီးသုံးမျိုး ပေါင်းစပ်နေထိုင်ကြသော နိုင်ငံဖြစ်သည်။ ဆွစ်ဇာလန်လူမျိုးဟူ၍ သီးခြားမရှိ။ ဆွစ်ဇာလန်ဘာသာစကားဟူ၍လည်း သီးခြား မရှိချေ။

ပို၍ဆန်းသည်မှာ အဆိုပါ လူမျိုးကြီးသုံးမျိုးသည် မိမိမူလလူမျိုး၏ အမျိုးသား စိတ်ဓါတ်များမရှိပဲ မိမိကိုယ်ကို ဆွစ်ဇာလန် လူမျိုးဟုခံယူကာ ဆွစ်ဇာလန် အမျိုးသားရေး စိတ်ဓါတ်သာလျှင် ရှိသည်။ အရေးရှိလျှင် ဆွစ်ဇာလန်နိုင်ငံအတွက် မားမားမတ်မတ် ရပ်တည်သည်။ ဆွစ်ဇာလန်နိုင်ငံနှင့် ပတ်သက်လာလျှင် မိမိတို့ လူမျိုးသုံးမျိုးလက်တွဲ၍ အတူတကွ တိုက်ပွဲဝင်သည်။ နောက်ဆုံး ပြင်သစ်၊ ဂျာမနီ၊ အီတလီ စသည့် နိုင်ငံများနှင့် စစ်ဖြစ်လျှင်ပင် ပြန်လည်တိုက်မည့်သူများဖြစ်သည်။

သို့ရာတွင် ဆွစ်ဇာလန်နိုင်ငံတွင် အဆိုပါလူမျိုးကြီးများ သည် သက်ဆိုင်ရာ နိုင်ငံများဖြစ်သည့် ပြင်သစ်၊ ဂျာမနီ၊ အီတလီစသည်တို့နှင့် အဆင်ပြေအောင် နှုတ်ခွင့်ရခဲ့သည်။ ထို့ကြောင့် ဆွစ်ဇာလန်သည် ပတ်ဝန်းကျင်နိုင်ငံများနှင့် ဖြစ်လာမည့် စစ်ပွဲများကို ရှောင်ရှား နိုင်ရုံမျှမက နိုင်ငံပေါင်းစုံနှင့် သင့်မြတ်အောင် ဆက်ဆံကာကြားနေရေးမူဝါဒကို ခိုင်ခိုင်မာမာ ကျင့်သုံးနိုင်ခဲ့ပေသည်။ ထို့ကြောင့်လည်း ဆွစ်ဇာလန်နိုင်ငံသည် ကုလသမဂ္ဂနှင့် အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ ငြိမ်းချမ်းရေးဆွေးနွေးပွဲများ၊ ကွန်ဖရင့်များ ကျင်းပရာမြို့ ဖြစ်နေခဲ့သည်။

'နာရီအစဆွစ်ဇာလန်က' ဟု ဆိုရမလောက်ပင် ဆွစ်ဇာလန်ထွက် နာရီဆိုလျှင် အကောင်းဆုံး ဖြစ်သည်ဟု ကမ္ဘာက လက်ခံထားကြပေသည်။ ထို့ကြောင့် နာရီသည် ဆွစ်ဇာလန်၏ ထူးခြားသော ထွက်ကုန်အဖြစ်၍ နာရီကြောင့်ပင် ဆွစ်ဇာလန်မှာ လူသိ များခဲ့ရပေသည်။

ဆွစ်ဇာလန်အား ကျော်ကြားစေသော နောက်အကြောင်းတရပ်မှာ နိုင်ငံ၏လူဦးရေနှင့် မမျှအောင်ဘက်များ ပေါများခြင်းဖြစ်သည်။ နိုင်ငံ၏ ဘဏ်အရေအတွက်မှာ အမေရိကန်ကဲ့သို့ နိုင်ငံကြီးနှင့်ပင် ရင်ဘောင်တန်းနိုင်လောက်အောင် များပြားလှပေသည်။

၎င်းတို့ထက် ထူးခြားစေသော အကြောင်းမှာ ဆွစ်ဇာလန် နိုင်ငံရှိ ဘဏ်များတွင် ထားရှိသည့် လျှို့ဝှက်မှုစနစ်ပင် ဖြစ်သည်။

ဆွစ်ဇာလန်ဘဏ်တို့တွင် သွင်းသော ငွေတို့ကို ဘဏ်က ငွေသွင်းသူ၏ စိတ်ကြိုက်လျှို့ဝှက် ပေးထားသည်။ တဦးသောပုဂ္ဂိုလ်သည် ဆွစ်ဇာလန်ဘဏ်၌ ငွေထားလျှင် ထိုသို့ငွေထားကြောင်းနှင့်ပတ်သက်၍ မည်သူမျှမသိရ။ စုံစမ်း၍လည်းမရ။ ဆွစ်ဇာလန်အစိုးရပင် အကြောင်းမလုံလောက်ပဲ သိခွင့်မရှိ။ ဘဏ်တွင်းရှိ အမှုထမ်းများပင် အားလုံးမသိရ။ လိုအပ်သော နှစ်ယောက်သုံးယောက်သာ သိခွင့်ရလေသည်။ ထိုလျှို့ဝှက်မှုမပေါက်ကြားအောင်လည်း နိုင်ငံတော်က ဥပဒေပြု တားမြစ်ထားသည်။

ဥပဒေမပြုလျှင်ပင် နှုတ်လိုပြီး ကိုယ်အလုပ်သာ ကိုယ်ဂရုခိုက်တတ်သော ဆွစ်ဇာလန်တို့၏ စရိုက်ကြောင့် ပေါက်ကြားမှုကို မစိုးရိမ်ရပေ။ သို့သော် အခြားနိုင်ငံများက ထိုလျှို့ဝှက်မှုကို ပေါက်ကြားစေရန် အမျိုးမျိုး ကြိုးပမ်းမှုကြောင့်သာ ဥပဒေပြု၍ ထပ်မံတင်းကြပ်ထားရခြင်း ဖြစ်ပေသည်။

ဤကဲ့သို့ လျှို့ဝှက်မှုတွင် စိတ်ချရသောကြောင့် ကမ္ဘာပေါ်ရှိ မသမာသောနည်းဖြင့် ရရှိသည့် ငွေမဲများမှာ ဆွစ်ဇာလန်ဘဏ်များသို့ တိတ်တဆိတ် စုဝေးရောက်ရှိလာကြသည်။ အချို့ဥပဒေနှင့် ဆန့်ကျင်၍ ဒုစရိုက်နည်းဖြင့် ရွာထားသည့် ငွေများ၊ အချို့ အမြတ်တော်ခွန်၊ ဝင်ငွေခွန် မပေးဆောင်လို၍ ရှောင်ရှားလိုသောငွေများမှာ အခြား မည်သည့်ဘဏ်တွင် ထားထား မသိခြုံလှ၊ စိတ်မချရ။ သက်ဆိုင်ရာ အစိုးရက မသက်သာဖြင့် လိုက်လံစုံစမ်းလျှင် ပေါ်မည်မှာသေချာသည်။

သို့သော် ဆွစ်ဇာလန်ဘဏ်တွင် စာရင်းဖွင့်၍ အပ်ထားလိုက်လျှင် မိမိငွေကို မိမိဇနီး သားသမီးပင် သွားရောက်စုစမ်း၍ မရ။ လုံခြုံလှသည်။ ဘဏ်ထဲသို့ ငွေရောက်သည်နှင့် ခြေရာပျောက်သွားတော့သည်။

ဆွစ်ဇာလန်ဘဏ်တွင် ငွေထားရသည်မှာ လုံခြုံစိတ်ချရသည့်ပြင် အခြားဘဏ်များနည်းတူ ယင်းငွေဖြင့် စေတနာများ၊ ရှယ်ယာများ၊ စာချုပ်များဝယ်ခြင်း၊ ငွေလဲ ဈေးကွက်တွင် ငွေကစားခြင်းကို ဘဏ်က လုပ်ပေးသဖြင့် ငွေများ တိုးပွားလျက်ပင် နေသေးသည်။ (ဆွစ်ဇာလန်ဘဏ်များသည် ထိုကဲ့သို့ လုပ်ငန်းများလုပ်ရာတွင် မြတ်သည်က များသည်။)

ဤကဲ့သို့ လျှို့ဝှက်စနစ်ကြောင့် အမေရိကန် မြေအောက် ခုစရိုက်ဂိုဏ်းကြီးများ ဖြစ်သော 'မာဖီးယား' ဂိုဏ်းများနှင့် ဒုတိယကမ္ဘာစစ်က လွတ်မြောက်သွားသော နာဇီ စစ်အရာရှိ ဟောင်းများ၏ အိမ်ဂိတ်ဆာ အဖွဲ့တို့၏ ငွေသန်းထောင်ပေါင်းများစွာတို့သည် ဆွစ်ဇာလန် ဘဏ်များတွင် ပုန်းအောင်းလျက် ရှိနေနိုင်ကြပေသည်။

ဤသို့သော ထူးခြားသည့် ဆွစ်ဇာလန်စနစ်ကို ဤစာအုပ်တွင် ကျွန်တော်လေ့လာခဲ့ရသည့် အတိုင်း စာဖတ်ပရိသတ်အား ဖောက်သည်ချလိုက်ပါသည်။ ဘဏ်လုပ်ငန်း၏ နက်နဲသည့် ပညာရပ်ပိုင်းများ မပါပဲ သာမန်လူပြိုန်းများပင် နားလည်နိုင်လောက်အောင် ဖတ်ချင်စဖွယ် စိကစဉ်ကာရေးထားသဖြင့် စာဖတ်သူအကြိုက် တွေ့မည်ထင်ပါသည်။

'ရွှေမဲဝန်ကြီးယာမာနီ' စာအုပ်ကို ဖတ်၍ ကောင်းသည်။ ကြိုက်သည်ဟု ဆိုလာသော စာဖတ်ပရိသတ်အတွက် ဤစာအုပ်ကို 'ရွှေမဲဝန်ကြီး မာယာနီ' ထက် ကောင်းစေရန် အထူးကြိုးစားထားပါသည်။ သို့သော် အားလုံး ပြီးပြည့်စုံပါသည်ဟု မပြောလိုပါ။ ချို့ယွင်းချက်၊ အားနည်းချက်များ ရှိကောင်း ရှိပါသည်။ ယင်း ချို့ယွင်းချက်၊ အားနည်းချက်များကို အပြုသဘော ဝေဖန်ချက်များဖြင့် အားပေးကြပါရန်။

စာပေဝန်ဖြင့်

ငွေသန့်

၁၂၊ ၂၊ ၇၀

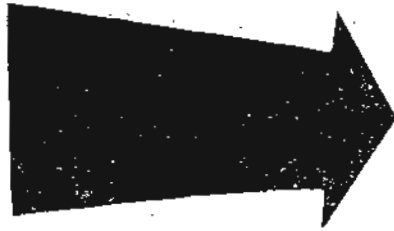
၂၉/၆-လမ်း၊ အနောက်ကမာရွတ်
လိုင်မြို့နယ်၊ ရန်ကုန်မြို့။

မာတိကာ

အပုဒ်စဉ်	အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
	- သူတို့အဆိုအမိန့်များ	
	- သောင်းစု(သုတေသန)၏ အမှာ	....
	- ပြုစုသူ၏အမှာ	....
	- ဗိုဌ်မီးကိုးကားသော စာအုပ်များ	
	- ဓာတ်ပုံများ	
အခန်း	၁ ငွေအိတ်ကြီးနှင့် လူတယောက်	၃၃
။	၂ ထူးခြားသော ဆွစ်ဇာလန်	၄၆
။	ဆွစ်ဇာလန်ဘဏ်လုပ်ငန်းကိုသရုပ်ခွဲခြင်း	၆၁
။	၄ လူတကာစိတ်တိုင်းကျစေဖို့	၈၀
။	၅ ရွှေရောင်ဆိပ်ငွေနှင့် မိန်းကလေး	၁၀၄
။	၆ ဆွစ်ဇာလန်ဘဏ်	
	လျှို့ဝှက်မှုအက်လာခြင်း (၁)	၁၁၇
။	၇ ဆွစ်ဇာလန်ဘဏ်	
	လျှို့ဝှက်မှုအက်လာခြင်း (၂)	၁၄၄
။	၈ နိဗ္ဗာန်ဘုံရောက် လူကောင်းများ	၁၆၁
။	၉ နိဗ္ဗာန်ဘုံရောက် ဒုစရိုက်သမားများ	၁၇၀
။	၁၀ စီးပွားရေးဒုစရိုက်သမားတို့၏	
	ပညာခန်း	၂၀၀
။	၁၁ ရာဇဝတ်မှုမမြောက်သော ရာဇဝတ်မှု	၂၁၀
။	၁၂ ဆွစ်ဇာလန်ဘဏ် လျှို့ဝှက်မှု၏	
	လက်ရှိအနေအထား	၂၁၉
။	၁၃ ဝမ်းနည်းစရာကို ငွေအနားသတ်ခြင်း	၂၂၅

ဗိုဌ်မီးကိုးကားသော စာအုပ်များ

- ၁။ Reader's Digest - မဂ္ဂဇင်း Jan. 1971
- ၂။ Encyclopedia Britannica.
- ၃။ The Swiss Bank Connection, by Leslie Waller.
- ၄။ The Gnomes of Zurich, by T.R.Fehrenbach
- ၅။ TIME Magazine, May 16, 1972.
- ၆။ " " , " 23, 1977.
- ၇။ " " , July 11, 1977.

ဤ မံးဖီးယား ခေါင်းဆောင် များ၏ ဝေဖန်မှုများသည် ဆွစ်ဇာလန် ဘဏ်များတွင် စုဝေးကြသည်။

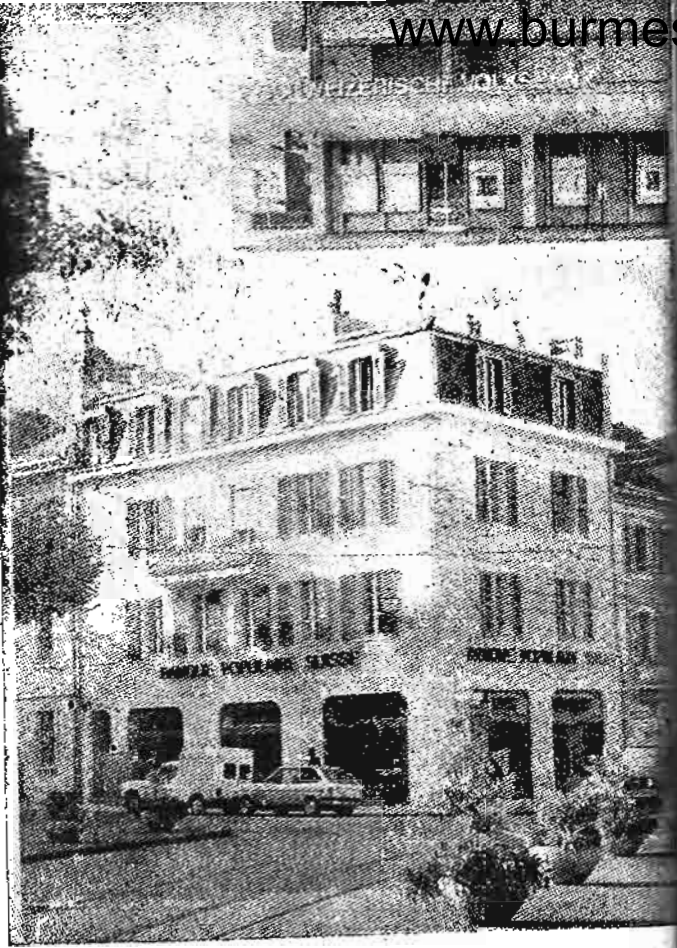

ဆွစ်ဇာလန်၊ ဘဏ်များတွင် ဤသို့ လျှို့ဝှက်စွာ
ငွေများ လာရောက်ထားကြသည်။

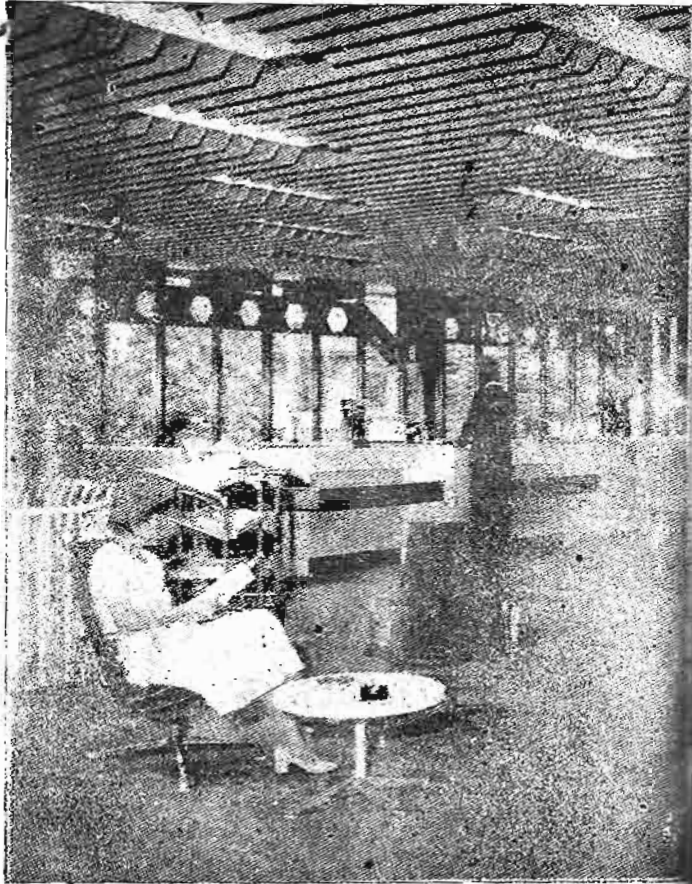
အာရှနိုင်ငံများမှ ရွှေလုံးကြီးများကို စိတ်ချရသည့်
ဆွစ်ဇာလန် ဘဏ်များသို့ ဤသို့ ပို့၍အပ်ခဲ့ကြသည်။

ဆွစ်ဇာလန်နိုင်ငံ အနံ့အပြားတွင်ရှိနေသည့် ဆွစ်ဇာလန်ကန်တိုင်း

မာပီးယား အဖွဲ့ချင်းလည်း ဤသို့ သတ်ကြပြတ်ကြနှင့်။

မှန်အကာ၊ သံတိုင်အကာများမလိုပဲ လွတ်လပ်စွာဆက်သွယ်နိုင်သော ဆွစ်ဇာလန် ပြည်ထောင်စုဘဏ်၏ ကောင်တာတခု။

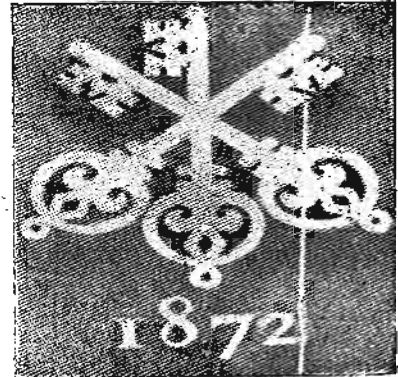
ဤသို့သော အညစ်အညမ်း စာအုပ်များ ဘိန်းဖြူများ ရောင်းဝယ်မှုမှရသည့် ငွေမဲများလည်း ဆွစ်ဇာလန် ဘဏ် တို့တွင် ဝခဝကြသည်။

“ကမ္ဘာပေါ်မှာတော့ အလုံခြုံဆုံးဘဏ်ပါပဲ” ဟု ပြောဆို
ဆွစ်ဇာလန် အမျိုးသားဘဏ်ဥက္ကဋ္ဌ လျှင်ဝေါလ်တာ”

လျှိုင်ဂျက်မစ်ဇ်ချရကြောင်း
သောဖြင့် ဖော်ပြသည့်
“ဆွစ်ဘဏ် ကော်ပိုရေးရှင်းဘဏ်’၏
အမှတ်တံဆိပ်။

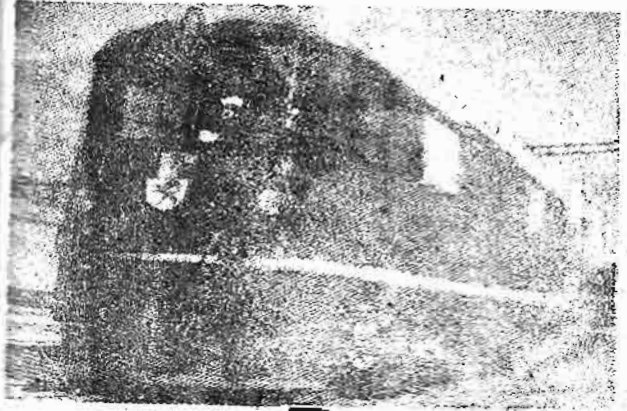
ဆွစ်ဇာလန် ဘဏ်များတွင်
လျှို့ဝှက်စွာ ငွေအပ်ခဲ့သော
လက်တင် အမေရိက
ခေါင်းဆောင်တဦး ဖြစ်သူ
ဆာမိုဇာ။

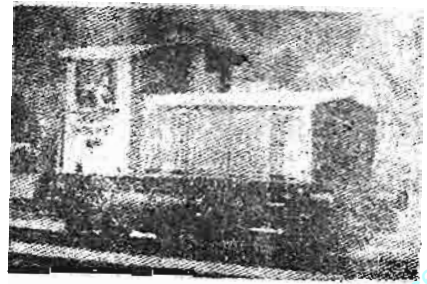
ဆွစ်ဇာလန် ဘဏ်များတွင်
ငွေသန်းပေါင်းများစွာ
လျှို့ဝှက် သွင်းထားခဲ့သော
ရှားဘုရင်။

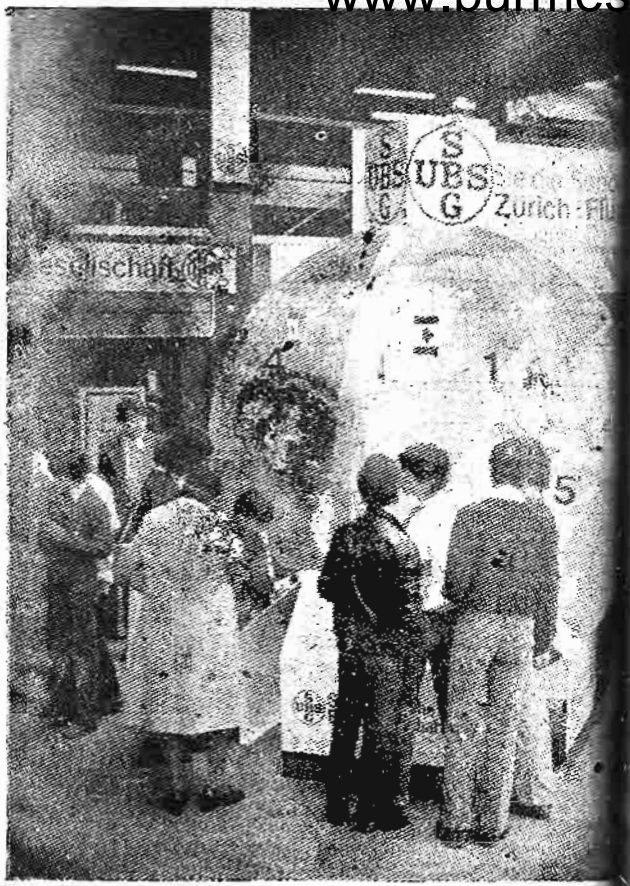

ဆွစ် ပြည်ထောင်စုဘက်၏ မှန်အပြည့် ကာရံထားသော
ခေါင်မ အဆောက်အအုံ။

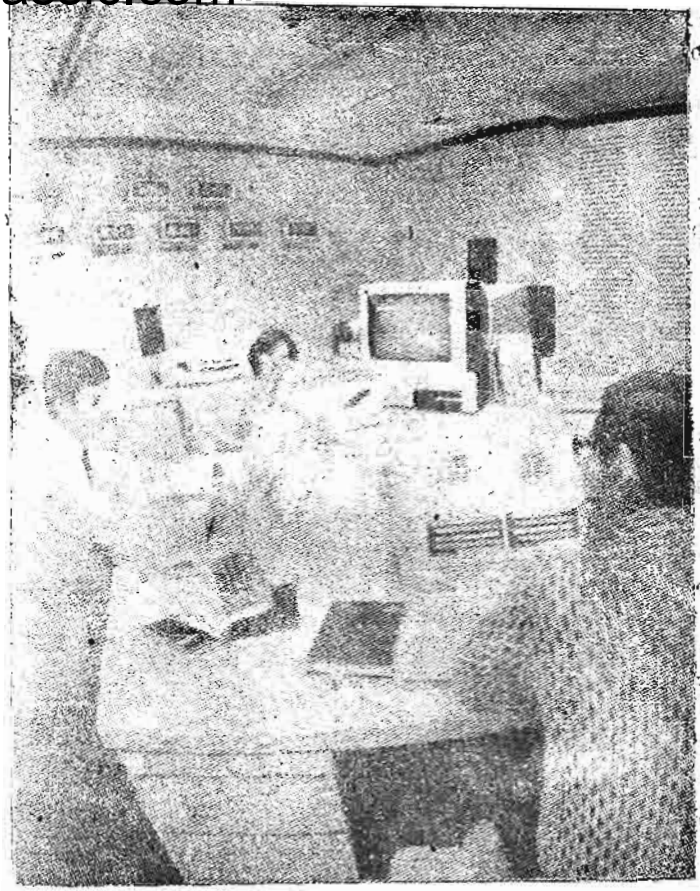

ဆွစ်ဇာလန်တွင် ဘက်စနစ်ကို သန္ဓေတည်ပေးရာ ဆွစ်ဇာ
လန်ဘက် မီးရထားလုပ်ငန်း။

ဆွစ် ပြည်ထောင်စုတိုက်၏ စီးပွားရေးပြခန်းတစ်ခု

နိုင်ငံတကာမှ စီးပွားရေးဈေးကွက်များနှင့် အမြဲဆက်သွယ် ဆက်သော ဆွစ်ဇာလန်ပြည်ထောင်စုတိုက်။

မာယာအချင်းချင်းတို့ တိုက်ကြ ခိုက်ကြ
သတ်ကြ ဖြတ်ကြ ဤသို့.....။

အခန်း (၁)

ငွေအိတ်ကြီးနှင့် လူတယောက်

ဟာရီးသည် မိမိ၏ နာမည်ရင်းဖြင့် အမေရိကန် ပတ်စပို့ ကိုင်ဆောင်ထားသူ ဖြစ်သည်။ ပတ်စပို့၏ စာမျက်နှာ “သုံး” ခို့ ယင်း၏ ဓာတ်ပုံမှာ လွန်ခဲ့သော သုံးနှစ်ခန့်က ပုံဖြစ်၍ အနည်းငယ်ပိန်နေပြီး ပါးသိုင်းမွှေး ပါးပါးကလေးနှင့်ဖြစ်သည်။

စာရွက်စိမ်းကလေးဖြင့် ခေါက်ထားသော စာမျက်နှာ “နှစ်” တွင် ယင်း၏ အရပ်ခြောက်ပေ ဖြစ်ကြောင်း၊ ဆံပင်အနက်၊ မျက်လုံးအညို၊ အမေရိကန်ပြည်ထောင်စု နယူးဂျာစီ ပြည်နယ်တွင် ၁၉၄၃-ခုနှစ် ဧပြီလ ၈ ရက်နေ့တွင် မွေးဖွားကြောင်း သေည်ဖြင့် ဖော်ပြထားသည်။

တပတ်လျှင် ခြောက်ရက်ကျ နေ့တိုင်း ကနေဒါနိုင်ငံတကာ လေဆိပ်မှ နံနက် ၉ နာရီတွင်လေကြောင်းခရီးစဉ်တခုရှိသည်။ ရွားရူးပါးပါး နေ့ဘက်တွင် သွားသော ခရီးစဉ်တခုသာ ဖြစ်သည်။ ယင်းလေယာဉ်ကြီးပေါ်သို့ ဟာရီး တက်လိုက်သည်။ ဤတွင် လက်ဆွဲသေတ္တာငယ်လေးတခု ပါလာသည်။ ဘိုးရင်း

၇၀၇ ဖြစ်လျှင် ယင်းလက်ဆွဲသေတ္တာကို မိမိသိုင်ခံခဲ့အောက်တွင် ထားတတ်ပြီး ဘိုးရင်း ၇၄၇ ဖြစ်လျှင် ပစ္စည်းတင် စင်ပေါ်တွင် တင်ထားတတ်လေသည်။

ဟာရီးသည် မိမိအား မသင်္ကာ မဖြစ်စေရန် နှော့ဘက်ကိုသာ ခရီးသွားလိုသူဖြစ်၏။ ပတ်စပို့၏ ဖာမျက်နှာ “ငါး” မှစ၍ အမေရိကန် နယူးယောက်မြို့ လူဝင်မှုကြီးကြပ်ရေးရုံးမှတ်ဆိပ်အမျိုးမျိုး ရိုက်ထားသည်။ ယင်းတို့ကို ကြည့်ခြင်းဖြင့် သူသည် တနှစ်လျှင် နှစ်ကြိမ် (ဧပြီလတွင် ထကြိမ်၊ အောက်တိုဘာလတွင် တကြိမ်) ဤခရီးကို သွားတတ်ကြောင်း သိနိုင်လေသည်။ သူသည် ပဲရစ်မြို့သို့ နံနက်စာအမှီ ရောက်သွားသည်။

အငှားကားတစ်စီးသည် ဟာရီးကို ရူးကင်ဘွန်လမ်းရှိ ဟိုဘယ်တခုသို့ ပို့ပေးသည်။ ဟိုဘယ်တံခါးစောင့်သည် ဟာရီးအား ကောင်းကောင်းသိနေပြီး ယုံကြည်စိတ်ချသူလည်း ဖြစ်လေသည်။ တံခါးစောင့်က သူ့ကို မနီလာစာအိတ်ထူကြီးတခုလှမ်းပေးလိုက်သည်။

မိမိအခန်းသို့ ရောက်သောအခါ ဟာရီးသည် ခရီးပန်းလာသည့်အတွက် အပန်းဖြေလိုက်သည်။ ထို့နောက် လက်ဆွဲသေတ္တာထဲမှ အက်စ်အေအက်စ် လေကြောင်းခရီးဆောင်အိတ်အနက်ထဲမှ ဆွဲထုတ်လိုက်သည်။ ယင်းအိတ်ကား ထုံးစံအတိုင်း လေးလံလျှာရှိလေသည်။

တံခါးစောင့် ပေးသော အညှီဆောင်စာအိတ်ထဲမှ ပျံ ဝိုင် ၃၂ ကော်ဘရာပြောင်းတို့ သေနတ်ကို ဆွဲထုတ်လိုက်သည်။ ယင်းကို သူ၏ အပေါ်အင်္ကျီအောက်ရှိ ရင်အုံပေါ်မှ နိုင်လွန် သေနတ်အိတ်ထဲသို့ ထည့်လိုက်သည်။

ဤသေနတ်ကို တခါမှ ထုတ်သည်းမထုတ်ခဲ့၊ ပစ်သည်းမပစ်ခဲ့ရပေ။ ဤသေနတ်ကို နယူးယောက်မှ သည်အထိ ယူမလာရသည်ကိုသာ ဝမ်းသာနေမိသည်။ လေယာဉ်ကွင်းတွင် လေယာဉ်ပြန်ပေးကာကွယ်ရေးအတွက် ရှာဖွေရေးကိရိယာများတပ်ထားသဖြင့် သေနတ်ကို ဤဟိုတယ်တံခါးစောင့်ထဲတွင် ထားခဲ့လေ့ရှိသည်။ ဟာရီးသည် များများစဉ်းစားတတ်သူ မဟုတ်ပေ။ သို့ရာတွင် သေနတ်ကို သုံးရန်လိုအပ်ပါက မည်ကဲ့သို့ လုပ်ရမည်ကို မကြာခဏ စဉ်းစားထားဘူးသည်။

ယခုလည်း အတွေး ရေယာဉ်ကြောတွင် မြောမနေအား၊ အက်စ်အေအက်စ် လွယ်အိတ်ကြီးကိုညာဘက်ပခုံးပေါ်တွင် ချိတ်လိုက်ပြီး လက်ကိုင်ကို ညာလက်ချောင်းကလေးများနှင့် ဆွဲစေ့လိုက်သည်။

ပဲရစ်ကို သူ ကောင်းကောင်းမကျွမ်းပေ။ သို့သော် ပခလွန်ဒီအော်ပရာဇာတ်ရုံအနီးရှိ လမ်းဘေးစားသောက်ဆိုင်တွင် ဝီစတီနှင့် ဆော်ဒါကို စုပ်ယင်း အနီးမှ ဖြတ်သွားသူများကို လေ့လာနေသည်။

မိမိကို တစုံတယောက်ကမ္မ စိတ်မဝင်စားကြောင်း သေချာထော့မှ စိန်ဂျာမိန်ဒက်စ်ပရက်စ်အရပ်သို့ အငှားကားဖြင့် ထွက်ခဲ့သည်။ သူသည် ဥဒဟိုသွားနေကြသော လူများ၊ အေးဆေးတင့်လင်းသော ဂျာမန် သို့မဟုတ် အမေရိကန် စီးပွားရေးသမားများ၊ ယင်းတို့နှင့်အတူ အတွင်းခံအင်္ကျီ မပါပဲ လျော့ရဲသော သိုးမွေးအင်္ကျီများကို ဝတ်ထားကြသူ ညဉ့်ငှက်မယ်များအား ကြည့်၍ ကျေနပ်နေမိသည်။

၃၆ ဝေဖန်ရေး

ကျန်သော ခရီးအတွက်ကိုမူ ခရီးသည်များအားလုံးချလိုက် ပြီးဖြစ်၍ အားသွားသော အငှားကားကို သူက ပိုကြိုက်သည်။ ယင်းကားကို မထွက်မီ တက်ထိုင်လိုက်သည်။ အခြားလူများလဲ မဟုတ်။ ဤအလုပ်သည် သူ၏ လုပ်နေကျ ပုံစံဖြစ်သည်။ ဤနည်းသည် အဘယ်ကြောင့် ပို၍ လုံခြုံကြောင်းကိုမူ သူ ရေရေရာရာ အကြောင်းမပြနိုင်။

တက္ကစီသည် သူ့အား ဂဲယားအရွှေပိုင် ဘူတာရုံတွင် ခပေးသည်။ ဩစတြီးယားနိုင်ငံ ဗီယင်နာမြို့သို့ သွားမည့် အားလုံးတတ်-ဗီယင်နာ အမြန်ရထား မထွက်မီ ဆယ်မိနစ် အလိုတွင် ရောက်သွားသည်။

ဤခရီးသည် အတိမ်းအစောင်းမခံသော ခရီးဖြစ်သည်။

အချိန်လင့်သွားလျှင် အိပ်စရာ အခန်းရရှိပင် မလွယ်။ နေ့ဖြစ်လျှင် ဟာရီးသည် ရထားတံထဲတွင် ခုံတခုရှာကာ မအိပ်ပဲ သတိနှင့် နေရပေတော့မည်။ သို့သော် သည်ညအဖို့ အဆင်ပြေသည်။ သူသည် ရထားပေါ်တွင် မိမိအခန်းကို သေ့ခေတ်ပြီး ပဲရစ်အရွှေပိုင်အထိ အိပ်၍ လိုက်ပါသွားသည်။

အရှက်တက်တွင် ဆွစ်ဇာလန်နိုင်ငံ ဘက်ဇဲသို့ ရောက်သွားသည်။ ဟာရီးသည် အိပ်ရာမှ နိုးလာပြီး မုတ်ဆိတ်ရိတ်ကာ နောက်နေ့အတွက် အသင့်ပြင်ခနလေသည်။

သူသည် ဘင်းဟော့ဘူတာရုံတွင် နံနက်စာကို အေးအေးဆေးဆေး စားပြီးနောက် ဥပဒေအကြံပေးအရာရှိ မစ္စတာ ဗွန်ရှလိုင်ယာ အိမ်သို့ ဖုန်းဆက်လိုက်သည်။ ဗွန်ရှလိုင်ယာမှာလည်း နံနက်စာ စားအံ့ဆဲဆဲ ဖြစ်သည်။ ဟာရီးက အတိုချုပ် ပြော

ပြီးနောက် “ကောင်းသော မနက်ပါခင်ဗျာ” ဟု နှုတ်ဆက်၍ အဆုံးသတ်လိုက်လေသည်။

နံနက် ၉ နာရီတွင် နှစ်ယောက်သား ဘက်ဇဲမြို့၏ အကြီးဆုံး ဘက်တစ်ခုဖြစ်သော စိန်ဂျက်ကော့လမ်းရှိ ဘက်ဇဲဘက်နှင့် မျက်စောင်းထိုး ကော်ဖီဘားတခုတွင် ထိုင်မိကြပြီး ဒုတိယ နံနက်စာအဖြစ် ကော်ဖီ သောက်ကြပြန်သည်။

တယ်လီဖုန်းထဲတွင် ပြောသကဲ့သို့ပင် များများစားစား ပြောစရာမရှိလှပေ။ ဗွန်ရှလိုင်ယာသည် ဗြိတိသျှလေသံသံသော အင်္ဂလိပ်စကားနှင့် ပြောသဖြင့် စိတ်ပျက်စရာကောင်းသော လူကြီးတယောက်ဟု ဟာရီး ထင်သည်။ ဗွန်ရှလိုင်ယာကမူ ဟာရီး၏ ရင်ဘတ်ပေါ် အင်္ကျီအတွင်းမှ ခပ်ဖောင်းဖောင်း အရာကြောင့် သူ့ကို အန္တရာယ်ကောင်ဟု မြင်နေသည်။

နံနက် ၉ နာရီ ၁၅ မိနစ်တွင် ဗွန်ရှလိုင်ယာသည် အက်စ်အေအက်စ်အိတ်ကို ကောက်ယူလိုက်ပြီး ဘက်ဘက်သို့ ဖြတ်ကူးသွားသည်။ ဆယ်ငါးမိနစ်ပင်မကြာ၊ ဗွန်ရှလိုင်ယာ ဘက်ထဲမှ ထွက်လာသည်။ လမ်းဘေးတွင်ခေတ္တနားလိုက်ပြီး ဘူတာရုံဘက်သို့ ဆက်လျှောက်သွားသည်။ အတွင်း၌ ဘာမှ မရှိတော့သော အိတ်ကြီးကိုလည်း အမှိုက်ခြင်းတခုထဲသို့ ပစ်ထည့်လိုက်သည်။ ဘက်ဇဲမြို့သားများကား စည်းကမ်း ရှိကြသည်။ အမှိုက်ကို တွေ့ကရာ မပစ်တတ်ချေ။

သူ၏ ခြေလှမ်းပုံမှာ ဣန္ဒြေ ရသည်။ အရင်စလိုမရှိ။ သူသည် သူ့အသိုင်းအဝိုင်းတွင် ထယ်ဝါသူတိုင်းဖြစ်သည်။ ဘက်အမြောက်အများက သူ့ကို သိသည်။ ဆွစ်ဇာလန်နိုင်ငံ ငှားရမ်းမှုရှိ ဘက်အချို့မှပင် သူ့အား သိကြသည်။

ပြေးလိုက်စရာမလိုပဲ ဟာရီးက သူ့ကို မှီလာသည်။ ဟာရီးသည် သူ့ကို လမ်းမှာပင် ကျော်ဖြတ်ခဲ့ကာ ဘူတာရုံသို့ရောက်ခဲ့သည်။

ဘူတာရုံတွင် ဟာရီးက ပဲရစ်သို့ အပြန်လက်မှတ်တစောင် ဝယ်လိုက်သည်။ စာရွက်စာတမ်းများ၊ ဆွစ်ဇာလန် ဖရန့်ငွေများ၊ လက်မှတ်များကို ရောက်သော်လည်း လက်မှတ်ပေါက်မှ လှည့်အထွက်တွင် ဗွန်ရှလိုင်ယာကို တိုးထွက်လာခဲ့သည်။ ဤတွင် ဗွန်ရှလိုင်ယာကလည်း သူ့လက်ထဲသို့ စာအိတ်တလုံး လျှင်မြန်စွာ ထည့်ပေးလိုက်သည်။

ဟာရီးသည် ခုံရည်တခုပေါ်တွင် ထိုင်လိုက်ယင်း စာအိတ်ကို ဖောက်ကြည့်လိုက်သောအခါ စိန်ဂျက်ကော့တြာဇယ်ဘက်တွင် ငွေသွင်းလက်မှတ်ကို တံဆိပ်အမှတ်အသား အပြည့်အစုံဖြင့် ကျေနပ်ဖွယ် တွေ့လိုက်သည်။ ယင်းလက်မှတ်ကို အင်္ကျီအိတ်ထဲသို့ ထည့်လိုက်ပြီးနောက် ပြန်ရန်ဟန်ပြင်သော ဗွန်ရှလိုင်ယာကို မော့ကြည့်လိုက်သည်။ ဟာရီး ခေါင်းညိတ်ပြလိုက်သည်။ ဥပဒေအကြံပေးအရာရှိလည်း ထွက်ခွာသွားတော့သည်။

သွင်းငွေမှာ ဒေါ်လာသုံးသိန်း ဖြစ်သည်။

ဟာရီးသည် ဂျာမန်အမျိုးသမီးမဂ္ဂဇင်းတစောင်ကို ဝယ်၍ ရထားစောင့်ယင်း အတွင်းမှ ဓာတ်ပုံများကို ကြည့်နေသည်။ ဆွစ်ဇာလန်မှာဆိုလျှင် ဇိုးဝ ဝတ်လစ်စားလစ်ပုံများကို ခွင့်ပြုပေး။ ဟာရီးသည် အပေါ်ပိုင်းသာ မလာကျင်းနေသော အမျိုးသမီးတသိုက်ကို အလွန်လှပ၍ တောင့်တင်းသော အပေါ်လေးကျင်းသည် အမျိုးသမီးတဦးက ကြာပွတ်ဖြင့် ရိုက်နေပုံကို မျက်စိကျနေသည်။

တွေးတောစဉ်းစားရမည့် အချိန် မဟုတ်သော်လည်း ဟာရီးကဲ့သို့သော လူမျိုးသည် မကြာခဏဆိုသလို ဘဝနှင့်ပတ်သက်၍ စဉ်းစားတတ်လေသည်။ ယခုမနက်ပိုင်း သူ၏အတွေးသည် သူ၏အကျိုးပေးကောင်းပုံကို ရောက်သွားသည်။

ဤငွေသယ်ပေးရသော အလုပ်မှာ စိတ်မချရပေ။

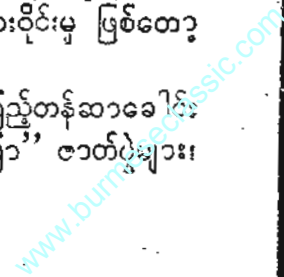
သူသာစိုးရိမ်တတ်လျှင် ဤကဲ့သို့ သူ မည်မျှကြာကြာလုပ်နိုင်မည်နည်းဟု တွေးပေမည်။ နောက်ဆုံးတွင် အမေရိကန်လူဝင်မှုကြီးကြပ်ရေးမှ သူ၏နှစ်စဉ်ခရီးအတွက် သင်္ကာမကင်းဖြစ်လာနိုင်သည်။

ပိုင်ရှင်နာမည်မထားပဲ နံပါတ်ဖြင့် စာရင်းဖွင့်ထားခဲ့သဖြင့် ဗွန်ရှလိုင်ယာ၏ လက်မှတ်ဖြင့် ထုတ်၍ မရနိုင်သော ငွေများ အကြောင်းကိုလည်း တွေးမိမည်။ ဤငွေများ မည်သို့စုဆောင်းခဲ့ပုံ၊ ဒေါ်လာ ငါးဆယ်တန်နှင့် ရာတန်များပင် တနှင့်တပိုးသယ်လာရအောင် စုခဲ့ရပုံကိုလည်း တွေးမိမည်။

ဤငွေများ၏ အရင်းအမြစ်မှာ ကောင်းသောနေရာမှ လာသည်မဟုတ်ကြောင်း ဟာရီး သိသည်။ ယင်းတို့သည် “ကက်စီနို” နံပါတ်ကလေးများပေါ်သို့ ထိုးလိုက်ကြသည့် လောင်းကစားငွေများမှ ရရှိလာကြခြင်း ဖြစ်သည်။

ယင်းတို့အနက် အများစုမှာ နှစ်စဉ် အများဆုံးရရှိသော လတ်စ်ဗက်ဂတ်စ် “ကက်စီနို” လောင်းကစားပိုင်းမှ ဖြစ်တော့သည်။

ကျန်ငွေများမှာမူ ညဉ့်ငှက်မယ်များ၊ ပြည့်တန်ဆာခေါင်းများ၊ သူခိုး၊ ခါးပိုက်နှိုက်များ၊ “အပြာ” ဇာတ်ပုံများ၊

မကောင်းမှု ဟိုတယ်များ၊ လောင်းကစား အပျော်အပါးမျိုးစုံ တို့မှ လာကြသည်။

ယင်းတို့အနက် အများဆုံး အရေအတွက်မှာ အိပ်မက်ကို ရောင်းစားသူများ (မူးယစ်ဆေးဝါး ရောင်းချခြင်း)ထံမှ လာသည်။ မူးယစ်ဆေးဝါး တန်ဖိုးကိုမူ သူ့မခန့်မှန်းနိုင်ချေ။ သို့သော် ယင်းငွေတို့သည် ယခင်က ဒုစရိုက်မှုမှ ငွေတို့ထက်စာလျှင် အလွန်အလွန်များကြောင်းကိုမူ သိသည်။

ဤဘဏ်များသို့ ရောက်လာသော ငွေအားလုံးသည် ဒုစရိုက်ငွေ သက်သက်ချည်း မဟုတ်ချေ။ နာမည်ဂုဏ်၊ လိပ်စာဂုဏ်ဖြင့်လာသူတို့ထံမှ စတော့(Stock)များ၊ စာချုပ်အပေါင်ခံသည်များမှလည်း လာသည်။

စီးကရတ် အရောင်းဆိုင်များ၊ ဘဏ်များမှ ဒင်္ဂါးအမျိုးမျိုးတို့သည် ငွေစက္ကူနှင့် လာခဲ့သည်လည်း ရှိ၏။ ယင်းတို့သည် အသေးအမွားဟု ဆိုသော်လည်း အကျိုးအမြတ်ရှိသော လဲလှယ်မှု ဖြစ်လေသည်။

ယနေ့ ဟာရီး ပေးလိုက်သော ငွေများမှာမူ လက်ဖက်ရည်ဆိုင်၊ အရက်ဆိုင်များ၊ ပျော်ပွဲစားရုံများက အတိုးကြီးပေးငွေချေး၍ လုပ်ငန်းများလုပ်သဖြင့် ငွေချေးသူ ငွေရှင်တို့ထံမှ ရောက်လာကြခြင်း ဖြစ်သည်။ ထိုဆိုင်များကို ငွေချေးသူသည် ငွေလည်းချေးသည်၊ အခြား လိုအပ်ချက်များဖြစ်သည့် စီးပွားရေးလုပ်ရန် လိုင်စင်ငှားခြင်း စသည်တို့ဖြင့်လည်း အမြတ်ထုတ်ကြသည်။

အချို့ ငွေများကမူ စီးပွားရေး အရင်းရှင်ကြီးများက မိမိတို့အလုပ်သမားများ သပိတ်မှောက် ဆန္ဒပြမှုများ ငြိမ်သက်

အောင် လုပ်ပေးရန် အလုပ်သမား အကြံပေးအရာရှိ ပုဂ္ဂိုလ်များကို ငွေပေးခိုင်းသဖြင့် ရရှိသော တရားမဝင် လာဘ်ငွေများ ဖြစ်သည်။

ဟာရီးသည် မဂ္ဂဇင်းကို လွှင့်ပစ်လိုက်ပြီး ရထားပေါ်သို့ ထက်သွားသည်။ ဟိုတယ်ရောက်လျှင် မိမိ၏ သေနတ်ကို အပေါက်စောင့်ကို ပြန်ပေးလိုက်သည်။

နောက်တပတ်တွင် အရေရိကန် လူဝင်မှုကြီးကြပ်ရေးရုံးမှ အကာမကင်း မဖြစ်ရန် ဥပေပတခွင်လှည့်၍ ပျော်ပါးရဦးမည် ဖြစ်သည်။ မိမိ၏ ပတ်စပို့ထဲတွင် တံဆိပ် အမျိုးမျိုးရရန် နိုင်ငံခရီးဆန်ရဦးမည်။ ဟမ်းဘတ်မြို့တွင် လည်ပတ်ယင်း တရားဝင်ပစ္စည်းများ ဝယ်ဦးမည်။ အမ်စတာဒမ်မြို့တွင် ဝင်ရောက်ပျော်ပါးမည်။ လန်ဒန်မြို့တွင်လည်း ဝင်ရောက်ကစားမည်။

ယင်းသို့ လုပ်ခနုရသည်ကို ဟာရီးအလွန်ပျော်သည်။ ဘုရားကြီးကျောင်းများ၊ မြတ်တော်များကို သဘောမတွေ့လျှင် ကမ်းခြေများကျတော့လည်း ဧပြီလနှင့် မေလတို့တွင် သိပ်နှေးလှသည်မဟုတ်ချေ။ မြောက်အာဖရိကသို့လည်း မသွားလိုပေ။ ယင်းအရပ်မှ လူမဲ့တွေကို သူ မယုံချေ။

သည်လိုနှင့် ဤအလုပ်ကို လုပ်နေသည်မှာ သုံးနှစ်ခန့် ရှိပေပြီ။ ယနေ့ ရှုလိုင်ယာ ဘဏ်သို့ သွင်းပေးလိုက်သော ငွေများ အယ်သို့ဖြစ်ပျက်နေသည်ကို တခါမျှ စဉ်းစားမကြည့်ခဲ့ပေ။ သူ့အနေအထားကို လုပ်ပေးရသော အလုပ်သည် အစမှသာ ရှိသေးကြောင်း မည်သူကမျှ သူ့အား ရှင်းမပြခဲ့ချေ။ အကယ်၍သာ သူ့အတွေးတတ်လျှင် ယခုသွင်းခဲ့သော ဘဏ်မှ ငွေများသည် အမျိုးအမြတ်ရနိုင်ကြောင်း သိမည်။ (စာရင်းပိုင်ရှင်နာမည်

မတပ်) နံပါတ်တပ်၍ ဖွင့်ထားသော ဤစာရင်း များသည် အတိုး မရကြောင်းလည်း သူ့အား ရှင်းမပြခဲ့ချေ။ အတိုးမရရုံမက တစ်က ဆောင်ရွက်ပေးခပ် ကောက်ယူလိုက်သေးသည်။

ယင်းသည် ဒေါ်လာငွေ ဖောင်းပွမှုကို ကာကွယ်ရန် အလွန်တည်ငြိမ်သော ဆွစ်ဇာလန် ဖရန့်နှင့် လဲခြင်းသာ ဖြစ်ကြောင်း သိကောင်းမှ သိမည်။ ဆွစ်တို့သည် ဒေါ်လာ အများအပြား ဝယ်ခြင်းဖြင့် မိမိတို့၏ ငွေကြေးကို အားနည်းအောင် တယ်တော့မျှ မလုပ်ကြောင်း သူမသိချေ။

ယခု သွင်းလိုက်သော ငွေသည် ချက်လက်မှတ်အဖြစ်လည်းကောင်း၊ အခြားစာရွက်စာတမ်းဖြင့်လည်းကောင်း လျင်မြန်စွာ ထွက်လာပြီး ယင်းငွေဖြင့် စတော့များ၊ စာချုပ်များ ဝယ်ခြင်း၊ စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများတွင် ထည့်ဝင်ခြင်း၊ ငွေတိုးဖြင့် ချေးခြင်း၊ ကော်ပိုရေးရှင်းများတွင် အကျိုးအမြတ်များ ဝယ်ယူခြင်း စသည်တို့ လုပ်ကြောင်းကိုလည်း သူမသိချေ။ ချက်လက်မှတ်များသည် ငွေစာရင်းမှူးကဲ့သို့ပင် ပိုင်ရှင်အမည် မပါရှိပေ။ အတိုးချုပ်အားဖြင့် စတော့နှင့် စာချုပ် အမြောက်အများသည် အမည်မဖော်သော ပိုင်ရှင်များက ပိုင်ဆိုင်နေကြသည်။ အမည်မဖော်သော ငွေရှင်များက ငွေတိုးပေးစားနေကြသည်။ အမည်မဖော်သော ပုဂ္ဂိုလ်များက ကုမ္ပဏီအမြောက်အများကို ပိုင်ဆိုင်နေကြသည်။

ဤကဲ့သို့ တနှစ်လျှင် နှစ်ကြိမ်ကျ ဟာရီးသွားနေရသည့် ခရီးအတွက် သူ့အား ယုံယုံကြည်ကြည် ခိုင်းနေကြသည်မှာလည်း ဤငွေများနှင့်ပတ်သက်၍ ဟာရီး တွေးတောစဉ်းစားတတ်ခြင်း

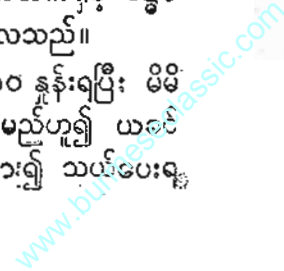
ရွှေသောကြောင့် ဖြစ်သည်။ သူသည် သတင်းစာများတွင် ဆွစ်ဇာလန်ဘဏ်တို့ရှိ စာရင်းများအကြောင်းကို ဖတ်မိကောင်းဖတ်မိမည်။ သို့သော် မိတ်လည်း မဝင်စားမိ။ ဂရုလည်းမစိုက်မိပေ။

သူစဉ်းစားတတ်မည်ဆိုလျှင် သူ့ထက် များစွာ ကြီးကျယ်သော ပုဂ္ဂိုလ်များသည် ဆွစ်ဇာလန်တွင် မိမိပိုင် ငွေများကို နှုတ်ထားတတ်ကြကြောင်း သိပေမည်။ ထင်ရှားသည့် နိုင်ငံရေးဆရာများ၊ ချမ်းသာသည့် ဆရာဝန်များ၊ ဗိုလ်ချုပ်ကြီးများ၊ စါရှင်တန် သတင်းစာများတွင် မကြာခဏ ပါတတ်သော ကြော်ကြားသည့် ရင်ရှင်၊ ပြဇာတ်မင်းသား မင်းသမီးများ စသည့် ပုဂ္ဂိုလ်များ အားလုံးဖြစ်သည်။ ဆွစ်ဇာလန်တွင် ငွေကို ဝယ်ခြင်းသည် အမေရိကန်တို့၏ စရိုက်ဘုရား ဖြစ်တော့သည်။

မိမိလုပ်နေရသည့် အလုပ်အပေါ် သံသယမရှိရကား ဟာရီးသည် ဤငွေများပေါ်၌ သွေးအလိမ်းလိမ်း စွန်းနေသည်ကို စဉ်းစားမိချေ။

ဟာရီးအတွက် တခေါက်သွားလျှင် ဒေါ်လာ ၅၀၀၀ ရသည်။ တနှစ်လျှင် နှစ်ခေါက်အတွက် ဒေါ်လာ ၁၀၀၀၀ ရသည်။ ယင်းငွေမှာ အမြတ်ခွန်မဲ့ငွေ ဖြစ်သည်။ ယင်းငွေနှင့် နယူးဗရာ့ခ်တွင် မိမိပိုင် အခြောက်လျှော်စက်မှ ရရှိသည့် အကောက်ခွန်ပေးရသော ငွေနှစ်ရပ်ပေါင်းသည် သူ၏ အသက်နှင့် ခန္ဓာကိုယ်တည်မြဲအောင် ဆက်ပေးနေခြင်း ဖြစ်လေသည်။

ယခုကဲ့သို့ တခေါက်လျှင် ဒေါ်လာ ၅၀၀၀ နှုန်းရပြီး မိမိလူနေမှုအဆင့်အတန်း ဤမျှ တိုးတက်လာမည်ဟူ၍ ယခင်တခါမျှ မစဉ်းစားမိခဲ့ချေ။ ဤမျှ စွန့်စား၍ သယ်ပေးရ

သည်အတွက် ရသောငွေမှာ သယ်ယူပေးရသော ငွေ၏ ၂ ရာ
ခိုင်နှုန်းသာ ရှိသဖြင့် နည်းလှသည်ဟုလည်း မည်သည့်အခါက
မျှ မတွေးမိ။

နောက်ဆုံး ရှုလိုင်ယာအတွက် ငွေမည်ရှိမည်မျှ ရသည်ကို
ပင် စဉ်းစား၍ မကြည့်။ သီးအောင်လည်း မကျိုးစားချေ။ ဤ
သို့ စပ်စုမှု နည်းသောကြောင့်လည်း ဤအလုပ်အတွက် သူ့
အား ရွေးချယ်ခဲ့ကြခြင်း ဖြစ်ပေသည်။ ထို့အပြင် မကြာသေး
မီက အလွန်စပ်စုတတ်သည့် သူတို့လို ကြားက ဆောင်ရွက်ပေး
ရသူများ မည်ကဲ့သို့ ဇာတ်သိမ်းသွားကြရသည်ကို သူနှင့် ဗွန်ရှု
လိုင်ယာ ကြားမိလိုက်သည်။ ထို့ကြောင့်လည်း စည်းကမ်းကို
ပို၍ လိုက်နာခဲ့ကြခြင်း ဖြစ်သည်။

သို့သော် ဟာရီးတွင် စပ်စုမှု မရှိခြင်း၏ အကြောင်းရင်း
မှာ ဤသို့ဖြစ်၏။

ဟာရီးအတွက် တနှစ်လျှင် နှစ်ခါသာ သွားပေးရပြီး ကျန်
သော အချိန်များတွင် အားနေသည်။ ထိုအချိန်များတွင် အ
ခြား သူ့လိုလူများ သွားပေးနေကြောင်း သူမသိ၍ ဖြစ်သည်။

ဟင်းသို့ သူ တခေါက် သွားပို့လျှင် ငွေမှာ ဒေါ်လာ နှစ်
သိန်းခွဲမှ ငါးသိန်းအထိ ပါတတ်လေသည်။

ဘက်ဇဲမြို့ တခုသည်းသာမဟုတ်၊ တခါတရံ ဇူးရစ်မြို့တို့
လူဂန်နိုမြို့တို့ကိုလည်း သွားရတတ်သည်။ ရံဖန်ရံခါ ဘဟား
မားနိုင်ဝံ၊ လစ်ဘနွန်နိုင်ငံများသို့လည်း သွားရတတ်သည်။ လူ

ဇန်းဘတ်မြို့နှင့် လီတန်စတီန်း မြို့များသို့လည်း မကြာခဏ
သွားရတတ်သည်။

သို့ရာတွင် ဆွစ်ဇာလန်ကို သွားရသည့် အကြိမ်က များ
သည်။

မည်သို့ပင်ဖြစ်စေ ဟာရီးအတွက်မူ အကြောင်း မဟုတ်။
ငွေပေးပြီးနောက် တအံ့တဩ ရပ်ကြည့်နေခြင်းလည်း မရှိ။
ပေးပြီး ချက်ချင်း ပြန်ခဲ့သည်။ သူ့အတွက်မူ ဤအလုပ်နှင့်
လိုက်သည်။

သိလိုခြင်းလည်း မရှိ။
သိရအောင်လည်း မကြိုးစား။

အခန်း (၂)

ထူးခြားသော ဆွစ်ဇာလန်

သေးငယ်လှသော်လည်း ရင်သပ်ရှုမောဖွယ်ရာ ဆွစ်ဇာလန်နိုင်ငံကလေးကား လူသားတို့ ဖန်တီးထားသည့် ကမ္ဘာထူးကလေး တခုဟုသာ ဆိုရချိမ့်မည်။

ဆွစ်ဇာလန်သည် ပင်လယ်တွင်းမှ ကျွန်းကလေး မဟုတ်။ ကျွန်းပေါ်မှ ကျွန်းကလေးဖြစ်သည်။ ဥဒရာပတိုက်၏ အလယ်တွင် ဂျာမဏီ၊ ပြင်သစ်၊ အီတလီတို့အကြား ညှပ်နေသော နိုင်ငံကလေးတခုသာ ဖြစ်သည်။

နိုင်ငံ၏ တဘက်စွန်းမှ အခြား တဘက်စွန်းသို့ ကားဖြင့် သွားလျှင် တံရက်သာကြာမည်။ လမ်းတလျှောက်တွင် စိုက်ပျိုးရေးလုပ်နေသည့် ကုန်းပြင်မြင့်များ၊ အေးချမ်းသည့် တောင်ကြားဒေသများ၊ သာယာလှပသော မြို့များ၊ တည်ငြိမ်သည့် ကန်ကြီးများ၊ တောက်ပသည့် အလယ် တောင်တန်းကြီးများကို တွေ့ရမည် ဖြစ်သည်။ ဆွစ်ဇာလန်ရှိ လမ်းများသည် ဆွစ်ဇာလန် မီးဖိုခချောင်ခန်းများ နည်းတူ သန့်ရှင်းလှသည်။ အင်းရဲချို၊ တဲ့ချို ညှပ်ပတ်နေသည့် ရပ်ကွက်ဟူ၍ မတွေ့ရချေ။

ဆွစ်ဇာလန်သည် လူမျိုးစုံပေါင်း၍ တစိတ်တည်း တဝမ်းတည်း ဆန္ဒညီစွာ - ဒီမိုကရေစီကျကျ အေးအေးချမ်းချမ်း နေထိုင်နိုင်သည့် နိုင်ငံဖြစ်သည်။ ဆွစ်ဇာလန်လူမျိုးဟူ၍ သီးခြားခန့်။ ဂျာမန်၊ ပြင်သစ်နှင့် အီတလီ လူမျိုးသုံးမျိုး ပေါင်းစပ်နေထိုင်ကြသည်။ သို့ရာတွင် ယင်းတို့သည် မိမိတို့၏ မူရင်းလူမျိုးစိတ်ဓါတ်မရှိပဲ အားလုံး ဆွစ်လူမျိုးဟု ခံယူပြီး ဆွစ်ဇာလန်နိုင်ငံ၏ ကောင်းကျိုးချမ်းသာအတွက် ညီညီညွတ်ညွတ် လုပ်ထိုင်ကြသည်။

တနိုင်ငံလုံးတွင် လူတစ်ရာလျှင် ၆၉ ယောက်မှာ ဂျာမန်စကား ပြောသည်။ ၁၉ ယောက်မှာ ပြင်သစ်စကား ပြောသည်။ ၉ ယောက်မှာ / အီတလီစကား ပြောသည်။ ထို့ပြင် နိမန် ဘာသာစကား ပြောသူ တစ် ရာခိုင်နှုန်း ရှိသေးသည်။ ဆိုတက်စတင်နှင့် ကက်သလစ် ဘာသာမှာ ဂျာမန် ဘာသာစကား ပြောသူတို့ အုပ်စုတွင် ထွန်းကားသည်။

သို့ရာတွင် ဤကဲ့သို့ ဘာသာစကား တွဲပြားနေမှုကြောင့် ဆွစ်တို့အတွက် ပြဿနာ မရှိပေ။ ဘာသာစကားတခုကို အမျိုးသား ဘာသာစကား တရပ်အဖြစ် အတင်းအကြပ် လုပ်ခြင်း မရှိ။ ရုံးသုံးဘာသာများကို ဂျာမန်ရော၊ ပြင်သစ်ရော၊ အီတလီရော သုံးမျိုးစလုံးနှင့် ရေးသည်။ လွှတ်တော်တွင်လည်း ကိုယ်စားလှယ်များသည် ဤဘာသာစကား သုံးမျိုးအနက် ကြိုက်ရာ ဘာသာစကားနှင့် ပြောနိုင်သည်။

ဆွစ်ဇာလန်၏ ပထဝီ အနေအထားမှာ ဆွစ်အမျိုးသားတို့အား သယံဇာတ ချို့တဲ့သော လူမျိုးအဖြစ် ဖန်တီးပေးထားသလို ရှိနေပေသည်။ အဲလ်င်တောင်တန်းသည် ဆွစ်ဇာလန်၏

၄၀ မြ ဝေသန်

မတိုကုန်းမြိုင်မှ နေ၍ မြောက်ဘက်သို့လည်းကောင်း၊ တောင်ဘက်နေခြည်ဖြာသည့် တီစီနီ တောင်ကြားများ ဆီသို့လည်းကောင်း ဆန်တန်းထားပေသည်။ အဲဒီတောင်တန်းနှင့် ဂျီရီတောင်တန်းတို့သည် ဆွစ်ဇာလန်ကို ရာပေါင်းများစွာသော တောင်ကြား ဒေသများ ဖြစ်အောင် အပိုင်းပိုင်း ဖြတ်ထားသည်။ ဤကဲ့သို့ တောင်များ ထူထပ်နေသဖြင့် ဆွစ်တို့ပြဿနာမရှိပေ။ ရထားလမ်းပေါင်း ၆၁၀၊ လိုင်ခေါင်းလမ်းပေါင်း ၃၃ ခုနှင့် ချောင်းကူး တံတားပေါင်း ၆၀၀၀ ရှိသည်။ ယခုဆိုလျှင် ဆွစ်ဇာလန်ရှိ ရထားများသည်။ အခြားနိုင်ငံများနည်းတူ နေရာတိုင်းတွင် အမြန် ခုတ်မောင်းနိုင်ကြပေပြီ။

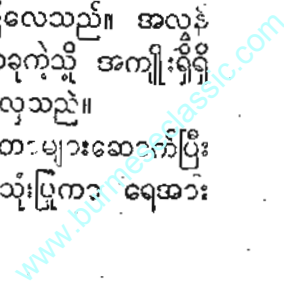
အလွန် မတ်စောက်သော တောင်တက် လမ်းများအတွက် ဆွစ်အင်ဂျင်နီယာတို့သည် ခွေးသွားစိပ် ဘီးတပ် ရထားများကို တည်ထွင်ထားကြသည်။ လမ်းသော်လည်းကောင်း၊ တံတားသော်လည်းကောင်း မဆောက်နိုင်သော တောင်ချင်းကျသည့် နေရာများတွင် ကြိုးရထားများကို သုံးသည်။ ထို့ကြောင့် ဆွစ်တို့သည် ပထဝီ ပြုပြင်ရေးသမားများ ဟုပင် ခေါ်ထိုက်ပေသည်။ တံတားဆောက်ခြင်း၊ ဥမင်ဖောက်ခြင်း၊ ကြိုးရထားဆောက်ခြင်း အတတ်ပညာများသည် သူတို့အဖို့ ရိုးနေလောကအောင် ကျွမ်းကျင်နေကြပေပြီ။

အလွန်စီးပွားရေး ကောင်း၍ တိုးတက်နေသော ဆွစ်ဇာလန်နိုင်ငံ၏ အစွန်အဖျား ဒေသများကို သွားကြည့်လျှင် ယခုဒေသသည် တခါက အလွန်ဆင်းရဲသော လူများ နေထိုင်ကြသော အထည်အလိပ် အိမ်အိမ်စင်စင်လက်မှု လုပ်ငန်းဖြင့် ယခုကဲ့သို့ ကြီးပွားခဲ့ရပါသည်ဟု ပြောလျှင်ပင် ယုံနိုင်စရာ မရှိပေ။

ရေအားနှင့် လူအင်အားအပြင် သဘာဝ သယံဇာတမှလည်း အလွန်ရှားပါးသည်။ အလွန်သာယာလှပသော ဆွစ်ဇာလန်၏ လေးပုံတပုံမှာ ရေခဲမြစ်များ၊ ဂရင်းနိုက်ကျောက်များ၊ ကန်များချည်း ဖြစ်နေသည်။ ငါးပုံတပုံမှာ မတ်စောက်သော သစ်တောဒေသများ ဖြစ်သည်။ နောက်ထပ် ငါးပုံတပုံမှာ အယ်လ်ဖိုင်း နွေရာသီ စားကျက်မြေများ ဖြစ်သည်။ တပြည်လုံး အကျယ်အဝန်း စတုရန်းမိုင်ပေါင်း ၁၅၉၄၁ အနက် နောက်ဆုံး ကျန်နေသော သုံးပုံတပုံမှာ စိုက်ပျိုးရေးမြေများ၊ လူနေအိမ်ခြေများ ဖြစ်သည်။ ယင်းတို့၏အောက် မြေလွှာအတွင်းဝယ် ရေနံ၊ ကျောက်မီးသွေး၊ ဓါတ်သတ္တု ဟူ၍ တူးလောက်စရာ သယံဇာတများ မရှိလှချေ။

အလွန် အမြော်အမြင်ရှိသော ဆွစ်တို့သည် ယင်းကဲ့သို့ပထဝီ သဘာဝအရ အရှုံးပြုနေသည်ကို အဖတ်ဆယ် အမြတ်ထုတ်ရန် ကြိုးစားခဲ့ကြသည်။ ဥပမာ ဆောင်းဦးပေါက်တွင် နွားမ ၉၃၀,၀၀၀ ကို စားကျက်မြေထဲသို့ လွှတ်ထားသည်။ စားကျက်မြေတခုလုံး နွားခြူသဖြင့် ညနေတော့သည်။ နွားများသည် တဆောင်းလုံး စားကျက်မြေမှ မြက်များကို စားကြသည်။ နွေရောက်သောအခါ ယင်းနွားမများကို ပြန်မောင်းသွင်းလာပြီး နို့ညှစ်ယူသည်။ ယင်း နွားနို့များမှ တန်ချိန်ပေါင်း များစွာသော ဆွစ်ခီနဲများ ရရှိလေသည်။ အလွန်ခေါင်ပြီး ကြမ်းတမ်းလှသည့် နေရာကို ယခုကဲ့သို့ အကျိုးရှိရှိ အသုံးချတတ်သည့် စိတ်ကူးမျိုးကား ရှားလှသည်။

ထို့အပြင် ရေခဲမြစ်များတွင် ရေကူးတူးများဆောက်ပြီး အရေပျော်နေသော ရေခဲရေများကို အသုံးပြုကာ ရေအား

လျှပ်စစ်ကို ထုတ်လုပ်ပြန်သည်။ ယင်းလျှပ်စစ်သည် တနိုင်ငံလုံး အနှံ့အပြား ရှိနေသော စက်ရုံငယ်ကလေးပေါင်း ၁၃,၀၀၀ ကို ပေးနိုင်သည်။ ထိုကဲ့သို့ ရေအားလျှပ်စစ်ကို သုံးသဖြင့်လည်း ဆွစ်ဇာလန် နိုင်ငံတွင် လေထု ညှင့်ညှမ်းမှုမရှိပဲ သန့်ရှင်းလတ်ဆပ်သောလေကို ရှိကြရသည်။

စစ်ရေးဘက်တွင် ကြည့်ဦး။

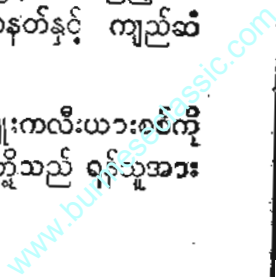
ဒုတိယကမ္ဘာစစ်ကြီး စသောအခါ ဆွစ်ဇာလန်သည် နိုင်ငံခြားတိုင်းပြည်များ အထူးသဖြင့် ဂရိနိုင်ငံမှ သင်္ဘောများကို ငှားရမ်းကာ လွတ်လွတ်လပ်လပ် ကုန်သွယ်နေခဲ့သည်။ စစ်ကြီးကြောင့် ဂရိသည် မိမိ၏သင်္ဘောများကို မငှားတော့ပဲ ပြန်ခေါ်ပြီး စစ်တွင် သုံးလိုက်သည်။ ထို့ကြောင့် ဆွစ်ဇာလန် ကုန်များမှာ လစွာတူးနဲ့ အခြား ဝေးလံသော ဆိပ်ကမ်းများတွင် ပို့နေသည်။ ထိုအခါ ဆွစ်ဇာလန်မှာလည်း စားရေးရိက္ခာ ယာယီအားဖြင့် ရှားပါး သွားရပေသည်။ ဤအဖြစ်အပျက်ကြောင့် ဆွစ်ဇာလန်သည် သစ်နီးစာ ရခဲ့သည်။ နောက်ထပ် ခါ ဤသို့ အဖြစ်မခံတော့။ ယနေ့ဆိုလျှင် ခေတ်မီ ပင်လယ်ကူး သင်္ဘောကြီး ၃၂ စီး ရှိနေပေပြီ။ သင်္ဘောသားအရာရှိ အများစုမှာလည်း ဆွစ်နိုင်ငံသား အများစု ဖြစ်နေပေပြီ။ ဤ သင်္ဘောကြီးများဖြင့် သမုဒ္ဒရာ ခုနစ်စင်းကို ကျင့်နှိုင်းအနှံ့တုပ် ရော့ဘာဒမ်၊ ဟမ်းဘတ် စသည့် အခြား ပင်လယ်ဆိပ်ကမ်း မြို့ မှ ကူးသန်း ရောင်းဝယ်ရသည်။ မိမိတို့နိုင်ငံတွင် ပင်လယ်ဆိပ်ကမ်းမြို့ မရှိ၊ ဆွစ်ဇာလန်၏ ရိန်း မြစ်ဆိပ်ကမ်းမှနေ၍ စက်တပ်ရေယာဉ် ၄၉၀ ဖြင့် ထိုသင်္ဘောကြီးများရှိရာ မြို့များနှင့် ဆက်သွယ်သည်။ ယခင်က ဆွစ်ဇာလန်ရေတပ်ဆိုလျှင် ရယ်စရာ

အဖြစ် သဘောထား နေခဲ့ရာမှ ယခု အထင်သေး၍ မရတော့ချေ။

ငြိမ်းချမ်းရေးကို မြတ်နိုးကြသူများပီပီ နှစ်ပေါင်း ၁၅၀ လုံးလုံး စစ်နှင့် ကင်းဝေးခဲ့သည်။ သို့ရာတွင် ကာကွယ်ရေးအင်အားမှာ အပြည့်ရှိသည်။ ဆွစ်တို့သည် ဥရောပတွင် ကြေးစား ငစ်သားများ အဖြစ် အမှုထမ်းကြစဉ်က စစ်တိုက်ကောင်းသူများအဖြစ် နာမည်ရခဲ့ကြသည်။ ယင်းကဲ့သို့ နာမည်ကောင်းများသည်ပင် ယနေ့ခေတ် စက်ရုံများ၊ လယ်ယာများ၊ ဘဏ်များ တည်ဆောက်ရေးတွင် အရင်းအနှီးများ ဖြစ်ခဲ့သည်။ ဆွစ်ဇာလန် ဖက်ဒရယ် အစိုးရသည် ဘတ်ဂျက် သုံးပုံတပုံကို ကာကွယ်ရေး စရိတ်အဖြစ် သုံးနေဆဲဖြစ်သည်။ ၂၄ နာရီအတွင်း တတိုင်းပြည်လုံးရှိ လေ့ကျင့်ပြီး အရံစစ်သားပေါင်း ၄၆ သိန်းကို ဆင့်ခေါ်နိုင်ပြီး၊ နောက် ၂၄ နာရီ ထပ် ဆင့်ခေါ်လိုက်လျှင် အသက်ကြီးသော နောက်တန်း အရံဘဝသား သုံး သိန်းကို ဆင့်ခေါ်နိုင်သည်။

ယင်းသို့ အရံ တပ်သားများကို ချက်ချင်း ဆင့်ခေါ်နိုင်အောင် အသက် ၂၀ ပြည့်သူ ခန္ဓာကိုယ် သန်စွမ်းသူတိုင်းကို စစ်ရေး လေ့ကျင့်ပေးထားသည်။ သင်တန်းပြီးသွားသော်လည်း နောက်ထပ် နှစ်စဉ် မွမ်းမံ သင်တန်းများဖြင့် အားဖြည့်ပေးသည်။ အရံတပ်သားတိုင်း မိမိတို့၏ သေနတ်နှင့် ကျည်ဆံများကို အိမ်တွင် သိမ်းထားနိုင်သည်။

သို့ရာတွင် အချို့က ဆွစ်တို့သည် နျူးကလီးယားစစ်ကို တော့ ခံနိုင်မည်မဟုတ်ဟု ဆိုကြသည်။ ဆွစ်တို့သည် ရန်သူအား

အမြဲ တွန်းလှန် နေနိုင်မည်တော့ မဟုတ်ပေ။ သို့သော် ဟစ်တလာနှင့် မူဆိုလိုနီတို့ ဆွစ်ဇာလန်အား ကျွေ့ရှောင်သွား အောင် ဖန်တီးနိုင်ခဲ့သည်မှာ အံ့စရာပင်။

ဆွစ်ဇာလန်သည် ဥရောပအလယ်တွင် တည်ရှိနေသည်ဖြစ် သောကြောင့် နိုင်ငံတကာ အဖွဲ့အစည်းများ စုဝေးတည်ရှိရာ လည်း ဖြစ်ပေသည်။ ကုလသမဂ္ဂ ဥရောပဆိုင်ရာရုံး၊ နိုင်ငံတ ကာ ကြက်ခြေနီ ကော်မတီ၊ ကမ္ဘာ့စာတိုက် သမဂ္ဂ၊ နိုင်ငံ တကာ အလုပ်သမား အဖွဲ့ကြီး၊ ကမ္ဘာ့ ကျန်းမာရေး အဖွဲ့ ကြီး၊ နိုင်ငံတကာ ဗညာရေး ဗျူရို စသည့်အပြင် နိုင်ငံတကာ နိုင်ငံရေးပြဿနာများကို ဆွေးနွေးရာ (ဂျီနီဗာ) ကွန်ဖရင့်များ ကျင်းပရာလည်း ဖြစ်ခဲ့သည်။ ထိုမျှသာမက ရာပေါင်းများ စွာသော စီးပွားရေး၊ ကူးသန်းရောင်းဝယ်ရေး ကုမ္ပဏီများ တည်ရှိရာလည်း ဖြစ်ပေသည်။

မကြာသေးမီ နှစ်များဆီက ဆွစ်ဇာလန်တွင် အဆောက် အအုံများ မှီလိုပေါက်လာပြီး စီးပွားရေးလည်း အထူး တိုး တက်လာခဲ့သည်။ စက်ရုံသစ်များ မိုးမြင့်တိုက်ကြီးများမှာ ဆွစ် ဇာလန်မြေပြင်ပေါ်မှ အလျှိုလျှို ထိုးထွက်လာကြသည်။ သို့ ရာတွင် အလုပ်သမား ရှားပါးလှသဖြင့် အလုပ်ရှင်များသည် သူ့ထက်ငါ လုပ်ခပိုပေး၍ အလုပ်သမားကို အပြိုင်ရှာကြရ သည်။ ထို့ကြောင့် အလုပ်သမားခများ ထိုးတက် သွား သည်။

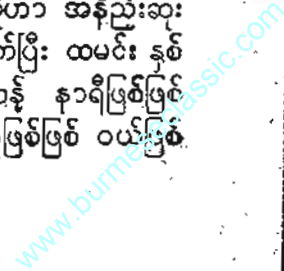
ထို့အပြင် အီတလီ၊ ဝေပီနီ၊ ဂရိနှင့် တူရကီနိုင်ငံတို့မှ အ လုပ်သမားများကိုလည်း ခေါ်ယူကြရသည်။ ၁၉၆၀ ခုနှစ်

တွင် ပြည်ပ အလုပ်သမား ခြောက်သိန်းခွဲ ခန့်အထိ ရှိခဲ့လေ သည်။ နယ်ခံ လူဦးရေပင် ခြောက်သိန်းမျှသာ ရှိသည်။ ထို အလုပ်သမားများ အတွက်လည်း အိမ်ခန်း အမြောက်အမြား သို့အပ်ခဲ့ရပေသည်။

သို့ရာတွင် ဆွစ်တို့သည် ယင်းတို့၏ ငွေကြေးကို ခိုင်မာ စေရန် ဆုံးဖြတ်ပြီးနောက် အဆောက်အအုံ ဆောက်လုပ်ခြင်း များကို လျှော့ချခဲ့သည်သာမက ပြည်ပအလုပ်သမားများကို စည်း လျှော့၍ ခေါ်ခဲ့သည်။

ထို့အပြင် ဆွစ်တို့သည် ဤကဲ့သို့ မိုးမြင့်တိုက်ကြီးများ အ ချို့အလျှို ပေါ်ပေါက်လာသဖြင့် ဆွစ်ဇာလန်၏ သဘာဝ အလှများ ပျက်သွားမှုကို လည်းကောင်း၊ အလွန်မြန်သော သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးယာဉ်များ တပြည်လုံးအနှံ့ ရှိနေသည်ကို လည်းကောင်း လိုလားဟန် မရှိပေ။ ဆွစ်တိုင်းက

“ကျုပ်တို့ရှိ ကားတွေ ရထားတွေ ဒါထက် သိပ်မြန် နေယင် ကမ္ဘာလှည့် ခရီးသည်တွေဟာ ဂျာမဏီက လာပြီး ဆွစ်ဇာလန်မှာ ခဏလည်၊ နောက်ပြီး နေ့ ချင်း အီတလီဘက်ကို ကူးသွားကြလိမ့်မယ်။ ကျုပ်တို့ရှိ ယခုလက်ရှိ လမ်းတွေနဲ့ဆိုယင် သူတို့ဟာ အနည်းဆုံး ဒီမှာ တညတော့ အိပ်ရမယ်။ နောက်ပြီး ထမင်း နှစ် နပ်တော့ စားကြရမယ်။ ဆွစ်ဇာလန် နာရီဖြစ်ပြင် တခြားဆွစ်ဇာလန်ထွက် ပစ္စည်း တခုဖြစ်ဖြစ် ဝယ်ပြန် နေ”ဟု ဆိုသည်။

သို့ကလို ဆွစ်တို့သည် အလုပ်နှင့် လက် မပြတ် လုပ်နေကြသော်လည်း အလုပ်သမားသပိတ်များ မရှိခဲ့ဘူးပေ။ အလုပ်ရှင်အလုပ်သမား သမဂ္ဂများသည် အခွင့်အရေးကို တောင်းဆိုရန်မလို။ ကြိုတင်နားလည် သဘောတူညီမှု ရှိကြသည်။ ထို့ကြောင့်လည်း ဆွစ်ဇာလန် အလုပ်သမားများသည် ကမ္ဘာတွင် လုပ်ခအများဆုံး ရရှိသူများ ခံချိန်ကို တင်ထားကြသည်။

ဆွစ်ဇာလန်သည် နိုင်ငံတကာတွင် အရေးကြီးသော နိုင်ငံကြီးတစ်နိုင်ငံဖြစ်လာအောင် ကြံဆောင်ကြသည် မှန်သော်လည်း ပြည်တွင်း ကြီးထွားမှုကိုမူ မလိုလားကြချေ။ ပြည်တွင်း ကြီးထွားမှု ဆိုသည်မှာ လူဦးရေ တိုးပွားခြင်းကို ဆိုလိုပါသည်။ ဇူရစ်မြို့တွင် လူဦးရေ ၄၁၂,၀၀၀၊ ဂျီနီဗာတွင် ၁၇၀,၀၀၀နှင့် ဘန်းမြို့တွင် ၁၆၆,၀၀၀တို့ ရှိလာခြင်းကို မနှစ်မြို့ကြချေ။ ယင်းလူဦးရေလောက်ကိုပင် များလှပြီဟု အထင်ရှိနေကြလေသည်။

ဆွစ်တို့သည် အာဏာကို တသင်း၊ တဖွဲ့၊ တအုပ်စုက ချုပ်ကိုင်မှုမျိုးကို ရှောင်သည်။ မြို့တော်ဟုပင် ဧကား၊ လူဆန်းမြို့သည် ဖက်ဒရယ်အစိုးရ ရုံးစိုက်ရာဖြစ်သည်။ ဘန်းမြို့သည် ပါလီမန်၊ ဖက်ဒရယ်ကောင်စီနှင့် အစိုးရအဖွဲ့ လုပ်ငန်းကို ဆောင်ရွက်သည့် လူကြီး ခုနစ်ယောက် နေထိုင်ရာ မြို့ဖြစ်သည်။ (ဆွစ်ဇာလန်တွင် ရွေးကောက်ထားသော သမ္မတ မရှိပေ။ ပါလီမန်က ကောင်စီဝင်ထဲမှ တယောက်ကို “တနွစ်” အတွက် သမ္မတ ရွေးချယ်နှံ့လိုက်သည်။) ဂျီနီဗာမှာ နိုင်ငံတကာ အဖွဲ့အစည်းများ ရုံးစိုက်ရာ မြို့ဖြစ်သည်။ ဇူရစ်မှာ ဝေ့ကြေး မြို့တော် ဖြစ်သည်။ ဘက်ဇဲမှာ သယ်ယူပို့ဆောင်ရေး ဗဟိုမြို့ ဖြစ်သည်။

ဆွစ်တို့သည် ဆွစ်ဇာလန်သို့ အလည်အပတ်လာလျှင် လက်ခံတတ်သည်။ ဆွစ်နိုင်ငံသား တဦး ဖြစ်ရန်ကိုမူ လက်မခံပေ။ ဆွစ်နိုင်ငံသားအဖြစ် ခံယူလိုလျှင် ပထမ အခြေခံ အဖွဲ့အစည်းက စိစစ်သည်။ ထို့နောက် ခရိုင်အဆင့်က စိစစ်သည်။ နောက်ဆုံး ဗဟိုမူ စစ်ဆေးသည်။ ဤသုံးဆင့် စိစစ်လိုက်သည်မှာ ၁၅ နှစ်မျှ ကြာသွားတတ်သည်။ ထို့နောက်မှ “ဘယ်မြို့မှာ နေ” “ငွေမည်မျှ ပါရမည်” စသည့် သတ်မှတ်ချက်များနှင့် ခွင့်ပြုသည်။ တနွစ်တနွစ်လျှင် နိုင်ငံသား ဖြစ်ခွင့်ရသူ ၃,၀၀၀ ပင် မပြည့်တတ်ပေ။

ဤကဲ့သို့ ဥပဒေပုဂ္ဂိုလ် နိုင်ငံရေး၊ စစ်ရေး၊ စီးပွားရေး ဂယက်ကို ရှောင်ရှားနိုင်သော နိုင်ငံ၊ သယ်လာတ ဝှားပါးသော်လည်း သဘာဝက ပေးသမျှ အခြေအနေကို အသုံးချတတ်သောနိုင်ငံ၊ လူမျိုးကဲ့သို့ သုံးဦး သင့်မြတ်စွာ အတူတကွ ပူးပေါင်းနေထိုင်နိုင်သော နိုင်ငံအဖြစ် ထူးခြားလှသည့် ဆွစ်ဇာလန်နိုင်ငံတွင် ဘက်များမှာ ထူးခြားစွာ ပေါများလှသည်။ ပေါများရုံမျှမက ဘက်စနစ်မှာလည်း ထူးခြားလှသည်။

ဆွစ်ဇာလန်သည် အမေရိကန် နိုင်ငံနှင့်လည်းကောင်း၊ အခြားအနောက်နိုင်ငံများနှင့်လည်းကောင်း ထူးထူးခြားခြား ခြားနားချက်များ ရှိသည်။ ဥပမာဆိုလျှင် ယခုခေတ် နိုင်ငံအများအပြားတွင် ယင်းသို့၏ ပင်မအစိုးရမှာ ကမ္ဘာတွင် အလျှော့ရဲဆုံး ဖြစ်သည်။

ဆွစ်ဇာလန်နိုင်ငံ ထူထောင်သည့် ၁၈၁၅-ခုနှစ် မတိုင်မီ ရာစုနှစ်ပေါင်း များစွာတွင် တောင်များ ပတ်ရံသည့် ဆွစ်ဇာလန်ရှိ ဈေးဆိုင်များ၊ ဟိုတယ်များမှာ ပြည်ပ ခရီးသွားတို့အပေါ် အမှီပြု၍ မရေမရာ နေထိုင်စားသောက်ကြရလေသည်။

အယ်လ်ဖိုင်၊ တောင်တန်းများ ကာ မိုးနေပြီး ကြည်လင်နေသည့် ဆွစ်ဇာလန်၏ အလှကို အပျော်ခရီးထွက်သူများနှင့် ကျန်းမာရေးအတွက် အနားယူသူများ သဘောကျကြသည်။ သို့ရာတွင် ဥရောပတိုက်၏ အလယ်တွင်ရှိသော ဤနိုင်ငံတွင် ခိုင်မာသော စီးပွားရေးကို တည်ဆောက်မည့်သူ တဦးတယောက်မျှ မရှိခဲ့ချေ။ နောက်ဆုံး အသားအလာ ကောင်းသည့် ညွှော်ကြီးလုပ်ငန်းကိုပင် အောင်မြင်အောင် မလုပ်ဆောင်နိုင်ကြချေ။

သို့သော် ယနေ့ ဆွစ်ဇာလန် နိုင်ငံ၏ အရှိန်အဝါသည် တကမ္ဘာလုံး ပြန့်နှံ့နေပေပြီ။ ဆွစ်ဇာလန် စီးပွားရေးနှင့် စက်မှုလက်မှု လုပ်ငန်းများသည် တကမ္ဘာလုံးအတွက် အရေးပါနေရပေသည်။ ဆွစ်ဇာလန် ဖရန့်ဒငူသည်လည်း အရံရွှေ ၁၃၅-ရာခိုင်နှုန်း၏ အားဖြင့် ဝေါင်း၍ ကမ္ဘာတွင် အခိုင်မာဆုံး ငွေကြေးအဖြစ် သတ်မှတ်ခြင်း ခံရလေသည်။ ယင်းသို့ ဖြစ်လာရသည်မှာ အကြောင်းရင်း များစွာရှိသည်။ ယင်းတို့အနက် အဓိက အကြောင်း နှစ်ရပ်မှာ ကယ်လ်ဗင်နှင့် ဇွင်ဂလီ ဖြစ်သည်။

ဆွစ်ဇာလန်၏ တဘက်လုံး ငွေကြေးနှင့် လုပ်စားသည့် အလေ့အထနှင့် ပျွန်ကယ်လ်ဗင်၏ တင်းကြပ်သော ပရိုတက်စတင့် အဆုံးအမ နိတိများ မည်သည်က အလျင်ပေါ်သနည်း ဆိုသည်

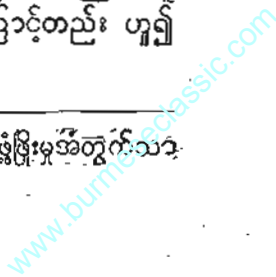
ကိုခန့်မှန်း၍ မရပေ။ သို့ရာတွင် ဆွစ်ဇာလန်တွင် ကယ်လ်ဗင် ဝါဒ စွဲမြဲစွာ အမြစ်တွယ်သည်တော့ အမှန်ပင်။ ဆွစ်ဇာလန် မိမိတို့နှင့် လိုက်ဖက်သော ဘာသာတရားကို ရရှိကြပေသည်။

သို့သော် အချောကိုင်လိုက်သည်မှာ ဇွင်ဂလီ ဖြစ်သည်။ ဇွင်ဂလီသည် ကယ်လ်ဗင်နှင့် လူသားတို့၏ အဆုံးအမများမှ သင့်တော်သည်တို့ကို ကောက်နှုတ်၍ ပြည်သူတို့၏ လွတ်လပ်သာယာစွာ နေထိုင်နိုင်ရေးအတွက် အချောကိုင်ချမှတ်ခဲ့သည်။ ထိုသား၏ အဲလစ် တစ် ဇင်* ကို အနည်းငယ် ပျော့ပျောင်းအောင် လုပ်လိုက်သည်။ ကယ်လ်ဗင်၏ အချို့သော အမြင်များကိုလည်း သိမ်မွေ့စွာ ပြုပြင်ထားသည်။ နောက်ဆုံး ရလဒ်မှာ ဆွစ်ဇာလန်တို့အတွင်း ပရိုတက်စတင့် အယူဝါဒ ဆန်းတရ ပေါ်လာသည်။ ယင်းမှာ ထူးခြားသည်။ သို့သော် နှစ်ပြည့်သူတို့ လက်ခံနိုင်ဖွယ်ရာ ဖြစ်လာသည်။

ယင်းအယူဝါဒမှာ ရိုးရိုးပင် ဖြစ်သည်။

သို့သော် ယင်း၏ နိတိများတွင် အလုပ်ဟူသည် လူသားတို့ အမြင်မြတ်ဆုံး စွမ်းဆောင် ချက် ဖြစ်သည် ဟူ၍လည်း ဆောင်း၊ စည်းစိမ်ချမ်းသာ ဟူသည် တရားသော ဆုလာဘ်ဟူသည် ကောင်း၊ ငွေကို စုဆောင်းသိုမှီးရမည်၊ အကြောင်းမူ ဆင်းရဲမှုကို ဘုရားသခင်က မကြိုက်သောကြောင့်တည်း ဟူ၍ ဆည်းကောင်း ပါရှိလေသည်။

* အဲလစ်တစ်ဇင်မှာ ပညာရေးစနစ်သည် ဖွံ့ဖြိုးမှုအတွက် သာဦးတည်ရမည် ဟူသော ဝါဒဖြစ်သည်။

ဤအယူအဆများကို အခြေခံ၍ ဇွင်ဂလီနှင့် ယင်း၏ အဆုံးအမကို ယုံကြည်သူတို့သည် အခြားသော အယူအဆများကို တည်ထွင်ကြပြန်သည်။ ဘုရားသခင်သည် အမြဲစောင့်ကြည့်နေတတ်သဖြင့် ရိုးသားမှုသည် ကောဇီးမြတ်သော ကျင့်စဉ်ဖြစ်သည် ဟူ၍လည်းကောင်း၊ မကောင်းမှု ဒုစရိုက်အတွက် ဒဏ်ခတ် ခံရသည်ဖြစ်စေ၊ မခံရသည်ဖြစ်စေ ယင်းမကောင်းမှုကို ပျော်ရွှင်ပွင့်လင်းစွာ မကျူးလွန်ရ ဟုလည်းကောင်း၊ အလုပ်၏ လာဘ်သည် စင်ကြယ်ခြင်း ဖြစ်ရကား တစုံတယောက်သည် မိမိပေးလိုသည်ကို ပေး၍ ထိုအတွက် ထိုက်တန်သမျှကိုသာ ရယူရမည် ဟုလည်းကောင်း ပါရှိလေသည်။

ဇွင်ဂလီ၏ အယူအဆများသည် ဆွစ်ဇာလန်တွင် ဘုရားသခင်ထက်ပင် အရာထောက်နေပေသည်။ ဇွင်ဂလီသည် ၁၆ ရာစု အလယ်ပိုင်းလောက်တွင် သူ၏ အောင်မြင်မှုအပေါ် ကောင်းကောင်း အသုံးချနိုင်ခဲ့သည်။ သူ၏ အချိန်အကုန်သားအလတ်ဖြစ်သူ ဟိန်းနရစ် ဘာလင်ဂျာနှင့် ကယ်လ်ဗင် ကိုယ်တိုင် ဆက်ခံခဲ့လေသည်။

ဤသို့သော အယူအဆများဖြင့် ပရိုတက်စတင့်နှင့် ရိုမက်သလစ်ဘာသာဝင် စီးပွားရေးသမားနှင့် ဘဏ်လုပ်ငန်းရှင်တို့သည် ဆွစ်ဇာလန်တွင် ကြီးပွားချမ်းသာစွာဖြင့် အထူထပ်ခဲ့ကြလေသည်။ ဤသို့ဆိုသဖြင့် ဆွစ်တို့သည် ငွေမက်သများ ဟူ၍လည်းကောင်း၊ ပြည့်ဝသော “ရုပ်” သမားများသာ ဖြစ်သည်ဟူ၍လည်းကောင်း၊ ချမ်းသာမှုကို ရရှိနိုင်မည့် စွမ်းအားကို မက်မောသူများ ဖြစ်သည် ဟူ၍လည်းကောင်း

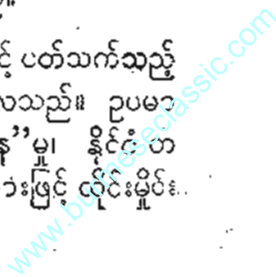
မဆိုလိုပေ။ ယင်းတို့သည် ဆွစ်တို့၏ တကယ့် အမှန်တရားများ မဟုတ်ကြပေ။

ယင်းတို့၏ ထူးခြားသော အယူအဆများဖြင့် ယင်းတို့၏ အထီးကျန်မှုသည်လည်းကောင်း၊ ညွှန်ကြားလုပ်ငန်းကိုသာ အမှီပြုနေရသည့် ဘဝသည်လည်းကောင်း၊ စိုက်ပျိုးရေးနှင့် သယံဇာတချို့ တို့မှ ဘဝမှ ရုန်းထွက်ကာ ကမ္ဘာပေါ်တွင် တိုးတက်သော နိုင်ငံတနိုင်ငံအဖြစ် စွမ်းဆောင်ရာတွင် အဓိက အချက်များ ဖြစ်ကြလေသည်။

ဤသို့ကြိုးစားရာတွင် မိမိတို့၏ ဤမည်သော ယုံကြည်မှုများကို အခြားတိုင်းပြည်သို့ တင်ပို့ခြင်း သို့မဟုတ် အခြားသူများတို့ကို အတင်းအကြပ်သော်လည်းကောင်း၊ သွေးဆောင်၍ သော်လည်းကောင်း ယုံကြည်စေခြင်း၊ သို့မဟုတ် မိမိနယ်နိမိတ်၏ ဟိုမှာဘက်ရှိ မည်သည့်ဒေသကိုမျှ မည်သို့မျှ မလုပ်ပဲ မိမိတို့ဖာသာ လုပ်ဆောင်ခဲ့ကြခြင်း ဖြစ်ပေသည်။

ယင်းတို့၏ ကိုယ်ပိုင်လွတ်လပ်မှုမှာ လွန်လွန်းသည်။ မိမိစားပွဲပေါ်တွင် ရှိသည့် အလုပ်ကိုသာ လုံးဝ အာရုံစိုက်တတ်သည်။ အခြားသူများ၏ ကိစ္စကို လုံးဝ စိတ်ဝင်စားခြင်း မရှိ။ ငွေအရေးတွင်လည်းကောင်း၊ ငွေကို ကြီးကြပ်ရေးတွင်လည်းကောင်း ဘာသာရေး အဆုံးအမကို ခံယူသည်။

အဆုံးတွင် ဤအချက်များသည် ဆွစ်တို့နှင့် ပတ်သက်သည့် အကြောင်းပေါင်း များစွာကို ဖော်ကျူးလေသည်။ ဥပမာ အစဉ်အလာအားဖြင့် နိုင်ငံရေးအရ “ကြားနေ” မှု၊ နိုင်ငံ တနိုင်ငံအနေဖြင့် တည်မြဲနေနိုင်မှု၊ အစဉ်အလာအားဖြင့် လိုင်းမှိုင်း

မှု စသည်တို့ဖြစ်သည်။ ငွေကို ဘာသာရေးပမာ ကိုးကွယ်
ရေးတွင်လည်း တဦးနှင့်တဦး ညီညွတ်သည်။ တသဘော
တည်း ဖြစ်သည်။

သို့ရာတွင် ဆွစ်တို့သည် အမေရိကန်များထက်ပင် အရင်း
ရှင်စနစ်ကို ယုံကြည် ကိုးကွယ်သူများ ဖြစ်ကြသည်။ ဆွစ်တို့
အတွက် လောကတွင် လူနှစ်မျိုးသာရှိသည်။

တမျိုးမှာ ဆွစ်လူမျိုး ဖြစ်၍ ကျန်တမျိုးမှာ ယင်းတို့၏
ဖောက်သည်များ ဖြစ်ကြသည်။

ဤအယူအဆများသည် ထူးခြား၍ အောင်မြင်သော ဆွစ်
ဇာလန် ဘဏ်များ၏ မြစ်ဖျားခံရာ ဖြစ်ခဲ့သည်။

ယင်းထူးခြားသော ဘဏ်များ၏ အတွင်း လှစ်ကြည့်သော်

အခန်း (၃)

ဆွစ်ဇာလန် ဘဏ်လုပ်ငန်းကို သရုပ်ခွဲခြင်း

ဆွစ်ဇာလန် ဘဏ်များကို စတင်တည်ထောင်စဉ်က ရည်ရွယ်
ချက်မှာ တမျိုးဖြစ်သော်လည်း ယခုမူ အမေရိကန်ရှိ အဓိက
လုပ်ငန်းကြီးများနှင့် အနောက်ဥရောပ၊ တောင်အမေရိက၊ က
ဒီတီယံ စသည့် အရပ်များမှ ဒုစရိုက် လုပ်ငန်းများအတွက် ဖွင့်
သားသကဲ့သို့ ဖြစ်နေပေသည်။

ယင်းဘဏ်တို့၏ အစသည် ဒုစရိုက်မှု ကင်းသည့်ပြင် ယနေ့
ဆက်အဖွဲ့အစည်းများ၊ ဘဏ်စည်းမျဉ်းများ၊ ဘဏ်၏ ဆောင်
ရွက်ချက်များတွင်လည်း ဒုစရိုက်နှင့် ပတ်သက်သည်တို့ တစွန်း
ဆင်မှု မရှိပေ။ သို့မျှသာမက စာအုပ်ကြီးအတိုင်း ရိုးသားဖြူ
ဆင်စွာ အရင်းအနှီး ရှာတတ်သည့်သဘောများ ရှိဟန်တူသည်။

ထို့ပြင် ယင်းကဲ့သို့ ထူးခြားသည့် ဘဏ်လုပ်ငန်းစနစ်ကို ထူ
ထောင်သူများသည် ဇာလန်ကောင်သော်လည်းကောင်း၊ က
ဒီတီယံ ကျသူသော်လည်းကောင်း ဟုတ်ကြံချေ။ ယင်းတို့သည်

ချင့်ချိန်လုပ်ကိုင်တတ်သူ၊ မျိုးချစ်စိတ် ရှိသူ၊ လူထုကို လေးစားသူ၊ နှစ်စပ်ကျမ်းကျင်သူ၊ မိမိအလုပ်ကို လေးစားသူတို့ ဖြစ်ပေသည်။

ဤသို့ဖြင့် ယင်းလူရိုး လူကောင်း လူမွန်များ၏ လက်ထဲတွင် ကြီးပွားချမ်းသာမှု မှန်သမျှ တည့်ရှိနေပေသည်။

ယင်းကဲ့သို့ အောင်မြင်သော်လည်း ဆွစ်ဇာလန် ဘဏ်နစ်သည် နိုင်ငံတကာ ငွေကြေး ဇာတ်ခုံပေါ်သို့ ရောက်လာသည်မှာ နောက်ကျလှပေသည်။ ဂျာမနီနိုင်ငံရှိ ဟောက်အော့ဖီး ဖတ်ဂါဘဏ်မှာ ၁၄ ရာစု အစလောက်ကတည်းက ပေါ်ခဲ့လေသည်။ အီဘလီနိုင်ငံရှိ ဗင်းနစ်ဘဏ်သည်လည်း ၁၁၇၁-ခုနှစ် စောစောပိုင်းလောက်ကပင် ပေါ်ခဲ့သည်။ အင်္ဂလန်ဘဏ်နှင့် ဆီဒင် အမ်စတာဒန် ဘဏ်များသည်လည်း ၁၇ ရာစု အကုန်လောက်ကပင် ပေါ်ခဲ့သည်။ ဂျာမနီနိုင်ငံ ပရန်နတ်မြို့ရှိ မြို့ခံတစ်စု ရော့ချိုင်းသည်လည်း မိမိဒေသခံဘဏ်ကို ဖရန်နတ်တွင် ၁၈ ရာစုက ဖွင့်ခဲ့သည်။ တချိန်တည်းမှာပင် မြောက်အမေရိကဘက်တွင် ဘဏ်ဘုရား ဖီလာဒယ်ဖီးယားမြို့တွင် ဖွင့်ခဲ့သည်။

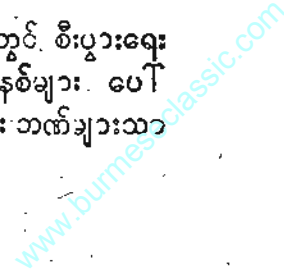
သို့ရာတွင် ထိုအချိန်က ဆွစ်ဇာလန်တွင် အလယ်ခေတ်ကထာပညာ ဖွံ့ဖြိုးမှုများကို စူးဆောင်းထားရှိသည့် သဘောလောကသာ ရှိသေးသည်။ ဘဏ်ဘူရှီ ခေါ်ရလောက်သည့် ပညာဆုံးဘဏ်သည် ၁၈၅၆-ခုနှစ်ကျမှ ပေါ်ခဲ့လေသည်။ ယင်းသည်ပင် နောက် အနှစ် ၁၆ ဆယ်လောက်ကျမှ ခေတ်မီသော ဘဏ်ဘုရားဖြစ်သို့ ရောက်လာသည်။ စစ်စစ်တွင် ဆွစ်ဇာလန်ဘဏ်ဘို့ကို နက်နက်နဲနဲ လေ့လာမိသောအခါ လွန်ခဲ့သော

နှစ်တရာခန့်ကမှစ၍ ယခုခေတ်ကဲ့သို့ တိုးတက်ခဲ့ခြင်းဖြစ်ပေသည်။

၁၉ ရာစု အလယ်ပိုင်းလောက်အထိ ဆွစ်ဇာလန်မှာ ပျင်းပျင်းငွေငွေပွယ်ခကောင်းသော ဒေသ ဖြစ်သည်။ ဝယ်ချခြင်းရလည်း ခေလွယ်။ ရထားလမ်းများ ဆိုသျှင်လည်း မီးခိုးတလူလူနှင့်။ ချောကလက်ဗူးကို အရုပ်ရေးပြရမည့် နေရာမျိုး ဖြစ်သည်။ တောင်ပတ်လည် ဝိုင်းနေသဖြင့် လေကောင်းလေသန့်ပင် မရချေ။ အဆုတ်ရောဂါပင် ဖြစ်မှာစိုးစနာပေသည်။ ယင်းအချိန်က ဘဏ်မှာလည်း လူချမ်းသာတို့က မိမိဘို့ ငွေများကို လိုခြင်း ခေတ္တသားသည့် သဘောလောက်သာ ရှိသည်။ ယခုခေတ်ကဲ့သို့ ဘဏ်နှင့် စီးပွားရှုဒေသ စနစ် မရှိသေး။

ထိုစဉ်ကပင် ဘဏ်တွင် ငွေအုပ်ကြသည်။ သို့ရာတွင် သူ့ခိုးသူ့ကုန်ကြောက်၍ အုပ်ခြင်းမျှသာဖြစ်သည်။ ငွေစက္ကူ လဲလှယ်ရေးလည်း ရှိသည်။ သို့သော် မာကင်တိုင်စနစ် သဘောမျိုးသာမန်အသုံးလို၍ လဲခြင်းမျှသာ ဖြစ်သည်။ ထိုစဉ်က ကမ္ဘာတွင် ယခုခေတ်ကဲ့သို့ ဘဏ်တွင် ငွေသား၍ တိုးပွားစေခြင်း၊ ယင်းငွေဖြင့် စီးပွားရေး လုပ်ငန်းများတွင် ထည့်ဝင်၍ အကျိုးစီးပွားရှာခြင်း စနစ်များ ပေါ်နေလေပြီ။ သို့သော် ဆွစ်ဇာလန်တွင် မပေါ်သေးပေ။

အင်္ဂလန်၊ နယ်သာလန်နှင့် ပြင်သစ်နိုင်ငံတို့တွင် စီးပွားရေး ခေါင်းပြု လာသည်နှင့်အမျှ ခေတ်မီဘဏ်စနစ်များ ပေါ်ပေါက်လာခဲ့လေသည်။ ကူးသန်းရောင်းဝယ်ရေး ဘဏ်များသာမက ငွေချေးဘဏ်များပါ ပေါ်ခဲ့သည်။

အရင်းအနှီး စုဆောင်းသည့် ပထမဦးဆုံးဘဏ်မှာ ပြင်သစ်နိုင်ငံမှ မိုဘီလိုင်ယာ ငွေချေးဘဏ်ဖြစ်သည်။ ယင်းဘဏ်သည် ကုန်ထုတ်လုပ်မှု ရှယ်ယာများနှင့် မီးရထားလုပ်ငန်း ရှယ်ယာများကို အဆမတန် ဝယ်မိရာ နောက်ဆုံး မတတ်သာတော့ပဲ မိမိလက်ဝယ်ရှိ ရှယ်ယာများကို ပြန်ရောင်းရသည်အထိ ဖြစ်သွားရတော့သည်။ ယင်းမှစ၍ နောက်ပိုင်းတွင် စက်မှုလက်မှုလုပ်ငန်းများတွင် ရင်းနှီးမြှုပ်နှံရန်အတွက် ဘဏ်များမှ အရင်းအနှီးစုဆောင်းသည့် စနစ်ပေါ်လာသည်။

အမေရိကန်ပြည်တွင်းစစ်ကာလတွင် အနောက်ဥရောပနိုင်ငံတို့တွင်ပါ ယင်းစနစ် ကူးစက်သွားသည်။ ၁၈၇၀-ခုနှစ်များတွင် အမေရိကန်၌ ယင်းစနစ်ဖြင့် ရထားလမ်း တည်ဆောက်ရေးများ၊ သံမဏိလုပ်ငန်းများ၊ ရေနံတွင်းများနှင့် အခြားစက်မှုလက်မှု လုပ်ငန်းများကို လုပ်ကိုင်နိုင်ခဲ့ရာ အမေရိကန်စီးပွားရေးစနစ်မှာ ခေတ်မီတိုးတက်လာခဲ့သည်။

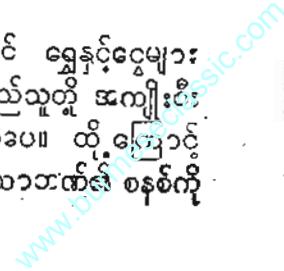
ယင်းကဲ့သို့ ဘဏ်မှ အရင်းအနှီး စုဆောင်း၍ ရထားလမ်းများဖောက်လုပ်သည့် စနစ်ကို အကြောင်းပြု၍ ဆွစ်ဇာလန်တွင် ခေတ်မီဘဏ်စနစ် ရောက်ခဲ့လေသည်။

၁၉ ရာစု အလယ်လောက်အထိ ဆွစ်ဇာလန်သည် ဥရောပတိုက်အလယ်၌ လမ်းပန်းအဆက်အသွယ် အပြတ်ဆုံး နိုင်ငံဖြစ်နေပေသည်။ ဆွစ်ဇာလန်၏အကြောင်းအမြင်ဗဟုသုတ ကျွန်ုပ်တို့အား ဖော်ပြပေးပါမည်။ အကြား ဥရောပနိုင်ငံများမှာမူ စက်မှုလက်မှု ထွန်းကားနေပြီး လွတ်လွတ်လပ်လပ် သွားကြ၊ လာကြလုပ်နေနိုင်သည့် အခြေတွင် ဆွစ်ဇာလန်မှာ တောင်များ ပထမနေပြီး အခြားကမ္ဘာနှင့် အဆက်အသွယ် ပြတ်နေသကဲ့သို့ရှိသည်။

ယင်းကဲ့သို့ တစ်ဘက်တစ်ဖက် ဖြစ်နေသည့် အဖြစ်မှ ကယ်တင်ရန် လမ်းစကို မြင်သူမှာ အက်ဖရက်ဆက်ချာဖြစ်သည်။ ယင်းမှာ ဇူးရစ်မြို့၏ ကုန်သည်မျိုးရိုးဖြစ်၍ ဖက်ဒရယ် ကောင်စီဝင်လည်း ဖြစ်သည်။ အက်ချာနှင့် ယင်းကဲ့သို့ ဂုဏ်သရေရှိ သူလူချမ်းသာများသည် ယင်းတို့ လူ့အဖွဲ့အစည်း၏ ထိပ်တန်းမှ ပုဂ္ဂိုလ်များဖြစ်ကြသည်။ ဆွစ်ဇာလန်တွင် ဘုရင် မှူးမတ် စသည်ဖြင့် နန်းမေ့ဆက်ခံ စိုးစံမှု မရှိချေ။ ဆွစ်ဇာလန်နိုင်ငံတွင် ငွေချမ်းသာသူကို မြို့ပြအုပ်ချုပ်ရေး ပုဂ္ဂိုလ်များအဖြစ် ခန့်သည်။ အချို့ဆိုလျှင် မျိုးစဉ်မျိုး ရာစုနှစ်မောင်း မြောက်များစွာ အုပ်ချုပ်ရေးမျက်နှာကြား ပုဂ္ဂိုလ်များအဖြစ် အာဇာနည် ပြုခံရသည်။ သို့သော် ထိုအုပ်ချုပ်ရေး ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ စီးပွားရေး ပျက်ခဲ့သော် ယင်း၏ အုပ်ချုပ်ရေးဆိုင်ရာဝမ်းတို့၏ အဆောင်အယောင်များကို ရုတ်သိမ်းခံရတတ်လေသည်။ မှာ ဤမျှရက်ရက်စက်စက် ရိုးသားကြသူများ ဖြစ်ကြလုပ်ငန်း

အက်ချာသည် မိမိနိုင်ငံ အထူးသဖြင့် မိမိ၏ ချက်မြို့ပင် ဇူးရစ်မြို့ကို အခြားဥရောပနိုင်ငံများနှင့် ရထားလမ်းများဖြင့် တူးလူးဆက်သွယ်ရန် ဆန္ဒဖြစ်ခဲ့လေသည်။ ဤသည်ပင် ဆွစ်ဇာလန်ကို ကော်မ္မလက်မှုနိုင်ငံအဖြစ် လုပ်ပေးလိုက်သော အချက် ဖြစ်တော့သည်။

ထိုအချိန်တွင် ဇူးရစ်မြို့ရှိ ဘဏ်နှစ်ခုတွင် ရွှေနှင့်ငွေများ ရှိနေသည်။ ယင်းတို့ကို ထုတ်၍ အများပြည်သူတို့ အကျိုးစီးပွားအတွက် ဆောင်ရွက်ရန်လည်း မဖြစ်နိုင်ခဲ့ပေ။ ထို့ကြောင့် အက်ချာသည် ပြင်သစ်မှ ခရက်ဒစ်မိုဘီလီယာဘဏ်၏ စနစ်ကို

မိမိနိုင်ငံ၏ လိုအပ်ချက်အတွက် အသုံးချရန် အကြံပြုခဲ့လေသည်။

လိုအပ်သမျှ ငွေကြေးအကူအညီအချို့ကို လိုက်ပဇော်ဘဏ်မှ ရရှိပြီး နောက် ယုံကြည်စိတ်ချရသူ ပုဂ္ဂိုလ်အချို့ကို ရွေး၍ ငွေရစ်ငွေချေးဘဏ်ကို တည်ထောင်ရန် လုပ်ဆောင်ခဲ့လေသည်။

ယင်းဘဏ်မှာ နောင်တွင် ဆွစ်ငွေချေးဘဏ်ဟု ခေါ်လေသည်။

အက်ချာနှင့် ယင်း၏ ဘဏ်ဒါရိုက်တာများသည် ခေတ်မီ ဘဏ်များ လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများအတိုင်း ဆောင်ရွက်လုပ်ကိုင် ခဲ့လေသည်။ သွင်းငွေများကို လက်ခံခြင်း ငွေစုလက်မှတ် တွင်ကို လက်ခံခြင်း၊ ရွှေ ငွေများကို လက်ခံခြင်းများ ပြု ရေးများ၊ တဖန် ဘဏ်မှ ငွေပြန်ချေးခြင်း စာတော့နှင့် ကိုင်ထားခြင်းများ လုပ်သည်။ အဓိကအားဖြင့် စက်မှုလုပ်ငန်းများကို ငွေချေးသည်။ အလွန်စေ့ စပ်သောမိမိ၏ ဆွစ်အမျိုးသားများ ပို၍ အထင်ကြီးလာစေရန် အစုရှယ်ယာ များ ထုတ်လုပ်မှုကို ကန့်သတ်ထားလိုက်သည်။

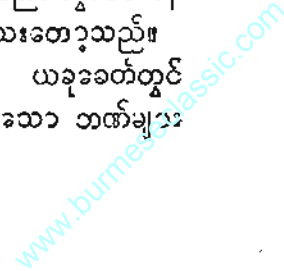
ငွေရစ်ငွေချေးဘဏ်မှ အစုရှယ်ယာများ ထုတ်ရောင်းသော အခါ ငွေရစ်မြို့သားများသည် ရှေးရိုးဘဏ်များတွင် သွင်း ထားသော မိမိတို့၏ ငွေများကို ယင်း ငွေချေးဘဏ်မှ ပြောင်းယူကာ ရင်းနှီးမြုပ်နှံကြလေသည်။ လက်ထဲ၌ ငွေ နေပြီဖြစ်သော အက်ချာသည် ယခင်က ကြံစည်ခဲ့သည့်အတိုင်း ငွေရစ်နှင့် အခြားဥရောပနိုင်ငံများကို မီးရထားလမ်း ဖောက် လုပ်ဆက်သွယ်ရေးအတွက် ငွေများရင်းနှီးမြုပ်နှံတော့သည်။

၁၈၈၂ ခုနှစ်တွင် အဲလ်ပ်တောင်တန်းရှိ ဂေါ်ဟတ်ဥမင် လှိုင်ခေါင်း ဖွင့်နိုင်ခဲ့လေသည်။ ထိုမှစ၍ ဆွစ်ဇာလန်သည် ကျန်ဥရောပနိုင်ငံများနှင့် ဆက်သွယ်မိခံတော့သည်။ ယခင်က အယ်လ်ဖိုင်မုတဆင့် သွားရသဖြင့် ငါးရက်မျှကြာသော ခရီး ကို ယခု တနာရီမျှပင် မသွားရတော့ချေ။

ယင်းငွေရစ် ငွေချေးဘဏ်၏ စနစ်ကို ဧတုခိုး၍ ဘဏ်အ မြောက်အမြား ပေါ်ခဲ့လေသည်။ ထိုစဉ်တွင် ဆွစ်ဇာလန် ဘဏ် အများအပြားမှာလည်း တိုးတက်လာသော ဆွစ်ဇာလန် စီးပွားရေးတွင် တခုပြီးတခု ပါဝင်လာကြတော့သည်။ ၂၀ ခုစုအကြိုလောက်တွင် စီးပွားရေး လောကကြီး တခုလုံးက ဆွစ်ဇာလန် ဘဏ်များနှင့် အကြီးအကျယ် ဆက်သွယ်ကြတော့ သည်။ သို့ရာတွင် တကမ္ဘာလုံး အတိုင်းအတာနှင့်မူ ယင်းတို့၏ အခန်းမှာ သေးငယ်လျက် ရှိနေပေသေးသည်။

ပထမကမ္ဘာစစ် မတိုင်မီမှာပင် ဆွစ်ဇာလန် ဘဏ်လုပ်ငန်း များသည် ခိုင်ခိုင်မာမာ ဖြစ်လာခဲ့ပေသည်။ ဥရောပတွင် စစ် ဘေးကြီး ကြုံရသောအခါ အမေရိကန်နှင့် အခြားဥရောပနိုင်ငံ များ စစ်ဒဏ်ခံရသော်လည်း ယင်းစစ်သည် ဆွစ်ဇာလန်၏ နှစ် ညှစ်လများ ကြားနေနိုင်ငံအဖြစ် တည်ရှိမှုကို မှတ်ကျောက်တင် အားလိုက်သလိုရှိသည်။ ယင်းစစ်ဘေးကြီးကြောင့် နိုင်ငံအများ အပြားရှိ ဘဏ်လုပ်ငန်းများ ထိခိုက်ကြသော်လည်း ဆွစ်ဇာလန် ဘဏ်များအတွက်မူ သာ၍ပင် ကောင်းလာသေးတော့သည်။

ယင်းကြောင့်လည်း ဆွစ်ဘဏ်များသည် ယခုခေတ်တွင် အဓိက အလွန်ကြံ့ခိုင်၍ ငွေကြေးခိုင်မာမှု ရှိသော ဘဏ်များ အဖြစ် တည်လာနိုင်ကြခြင်း ဖြစ်လေသည်။

၁၉၁၄-ခုနှစ် ဇွန်လ ၂၇ ရက်နေ့တွင် ဩစတြီးယား အိမ်
 ရွှေမင်းသား ဖာဒီနန်နှင့် ကြင်ယာတော်တို့ လုပ်ကြံသတ်ဖြတ်
 ခြင်း မခံရမီ (ပထမကမ္ဘာစစ် ဖြစ်ရခြင်း၏ လတ်တလော အ
 ကြောင်းရင်း) ကပင် ဆွစ်ဇာလန် ငွေချေးဘဏ် လုပ်ငန်းသည်
 သာမန် ဘဏ်လုပ်ငန်းမျိုး မဟုတ်ကြောင်း ဆွစ်တို့က ပြန်
 ခဲ့ပေသည်။

အစဉ်အလာအားဖြင့် ဘဏ်တို့သည် ငွေချေးလျှင် အကောင်
 အထည်ရှိမှ ချေးသည်။ အကောင်အထည်မဲ့ ချေးလေ့မရှိပေ။
 ဘဏ်မှ ငွေချေးလိုသူတဦးသည် မိမိ၏ ဘဏ်လက်ကျန် ရှင်
 တမ်းမှ ရရန်ပိုင်ခွင့်များ (ရစေရန် ရှိသည်ချား) စာရင်းကို ပြန်
 သည်။ တနည်းအားဖြင့် ငွေကြေးတတ်နိုင်သူများကိုသာ ငွေ
 ချေးသည်။

သို့ရာတွင် ဆွစ်ဇာလန်မှ ပုံစံသစ် ဘဏ်လုပ်ငန်းရှင်များက
 ဤသို့မမြင်။ ယင်းတို့သည် ဇွင်ဂလီ၏ “ရိုးသားမှုသည် ကောင်း
 မြတ်သော ဝါဒဖြစ်သည်” ဟူသော ဩဝါဒကို လက်ခံကျင့်
 သုံးသူများ ဖြစ်သည့်အပြင် စက်မှုလက်မှုနှင့် ငွေကြေးလောက
 ကို အတင်းဝင်ရောက်လာသူများ ဖြစ်ရကား လုပ်ငန်းတခု
 စလုပ်သူအဖို့ ငွေကြေးအမြောက်အမြား လက်ဝယ် ရှိနိုင်စေ
 မဟုတ် ဟု နားလည်ကြလေသည်။ ထို့ကြောင့် ယင်းတို့သည်
 ဘဏ်လက်ကျန်ရှင်တမ်း တင်ပြရန်မလိုပဲ ငွေထုတ်ချေးစနစ်
 ကျင့်သုံးသည်။

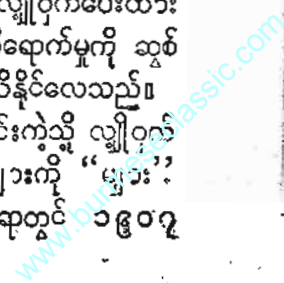
ယင်းတို့ကို ဘဏ်အခေါ်အားဖြင့် သွင်းငွေထက်ပို၍ ထုတ်
 ချေးခြင်း (Over draft) နှင့် အပေါင်မဲ့ ငွေချေးခြင်း
 (Unsecured Loan) ဟု ခေါ်သည်။ ပို၍ရှင်းအောင် တင်ပြ

သော် အိမ်ကို အပေါင်ခံ၍ ချေးသည်နှင့် လူပုဂ္ဂိုလ်၏ ပြန်အပ်
 နိုင်မည့်အရည်အသွေးကို ကြည့်၍ ချေးသည်တို့ ကွာသကဲ့သို့
 ဖြစ်သည်။ ယင်းကဲ့သို့ လူပုဂ္ဂိုလ်၏ အရည်အသွေးကို ကြည့်ရာ
 တွင် ယင်းပုဂ္ဂိုလ်၏ အလုပ်နှင့် ပတ်သက်သည့် မှတ်တမ်းများ။
 ဆင်က ချေးခဲ့ဘူးသည် မှတ်ချက်နှင့် ယခု လက်ရှိ ဝင်ငွေတို့
 အပေါ်ကြည့်သည်။ ဆွစ်ဇာလန် ငွေချေးဘဏ်မှ အပေါင်မဲ့
 ငွေချေးမှုတွင် ယင်းတို့ထက် တခုသာ ပိုသည်။ ယင်းမှာ ထိုငွေ
 ချေးသူ ငွေရလျှင် လုပ်မည့် စီးပွားရေးလုပ်ငန်း၏ အလားအ
 သာ ဖြစ်သည်။

ဆွစ်ဇာလန်ဘဏ်တို့သည် လူပုဂ္ဂိုလ်နှင့် ယင်း၏ စီးပွားရေး
 အကြံအစည်အပေါ် စွန့်စား လုပ်ဆောင်လိုက်ကြသည်။
 ယင်းစွန့်စားမှုက ယင်းတို့အတွက် အကျိုးရှိခဲ့လေသည်။ ဟို
 အချိန်က ကမ္ဘာတွင် ကော်ပိုရေးရှင်းကြီးများ အကြီးအကျယ်
 နည်းကြပြီး စက်မှုလက်မှု လုပ်ငန်းများ တဟုန်ထိုး ထွန်းကား
 သာသည့် အချိန်ဖြစ်သည်။ ယင်းကဲ့သို့ လူသစ် အကြံအစည်သစ်
 များကို အားပေးလိုသည့် ဆွစ်တို့၏ သဘောကြောင့် ဥပမာပ
 ဘဏ်လက်မှု လုပ်ငန်းရှင်များက စိတ်ပင်စားလာကြသည်။

သို့ရာတွင် ဆွစ်စီးပွားရေးသမားများက ဆွစ်ဘဏ်ကို စိတ်
 ပင်စားကြသည်မှာ ဘဏ်စာရင်းများကို လျှို့ဝှက်ပေးထား
 သည့် စနစ်ဖြစ်သည်။ ယင်းလျှို့ဝှက်စနစ် ထိရောက်မှုကို ဆွစ်
 ဘဏ်ပုံသဏ္ဍာန်အား ဆန်းစစ်ကြည့်ခြင်းဖြင့် သိနိုင်လေသည်။

ဆွစ်ဇာလန်နိုင်ငံကို ဝေဖန်သူများက ယင်းကဲ့သို့ လျှို့ဝှက်
 ခြင်းမှာ ဥပဒေနှင့် မလွတ်ကင်းသည့် ငွေများကို “မျှား”
 ခြင်းမျှသာ ဖြစ်သည် ဟု စွပ်စွဲကြသည်။ သို့ရာတွင် ၁၉၀၇

ဆွစ်ဇာလန်ဘဏ်တိုင်းနှင့် အထူးသဖြင့် ၁၉၁၂-ခုနှစ် (ဆွစ်ဇာလန်တွင် ဘဏ်စနစ်များ မတိုးတက်သေးမီ) ကာလမှ သမိုင်းကို ပြန်ကြည့်လျှင် ဘဏ်တွင် လျှို့ဝှက်ထားမှုသည် အလွန်အရာထောက်ကြောင်း တွေ့ရှိရပေသည်။

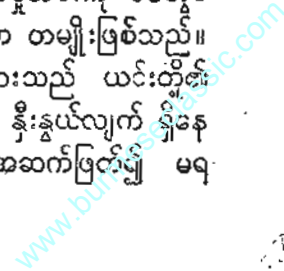
အမေရိကန်နှင့် ဗြိတိန်တို့တွင် ကြာမြင့်စွာကပင်ပေါ်ခဲ့သော အမျိုးသားဘဏ်မျိုး ဆွစ်ဇာလန်တွင် ၁၉၀၇-ခုနှစ်အထိ မပေါ်ခဲ့သေးပေ။ ၁၉၁၀-ခုနှစ်ကျမှ ဆွစ်ဇာလန်အမျိုးသားဘဏ်ကို ပူးပေါင်းဖွဲ့စည်းပြီး အမျိုးသားငွေစက္ကူများကို ချုပ်ကိုင်ဆောင်ရွက်ခဲ့လေသည်။ ယင်းသည် ဆွစ်ဇာလန် ဗဟိုဘဏ်ဖြစ်သော်လည်း ယင်းတွင် အခြားဘဏ်ခွဲများနှင့် အခြား သီးခြားပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ လုပ်ငန်းများ ပေါင်းစပ် ပါဝင်နေပေသေးသည်။ ၁၉၁၂-ခုနှစ်ကျမှ အခြားဘဏ်များအတွက် ငွေချေးပေါ်လစီများကို ချမှတ်ခွင့်အာဏာများ ရရှိလာပြီး အမျိုးသားအရံရွှေများကို သိုလှောင်လာနိုင်သည့်အပြင် ဆွစ်ဇာလန်တနိုင်ငံလုံးအတွက် ချေးငွေရှင်းလင်းရေး ဌာနအဖြစ် ဆောင်ရွက်ခဲ့လေသည်။ ယင်း လုပ်ပိုင်ခွင့်များကြောင့် အခြားဘဏ်အားလုံးမှ မှတ်တမ်း မှတ်တမ်းများကိုလည်း ထိန်းသိမ်းခဲ့ရပေသည်။

ဆွစ်ဘဏ်အများစုမှာ ဥပဒေအရ ဘဏ်လက်ကျန်ရှင်းတမ်းကို ထုတ်မပေးရချေ။ ထို့ပြင် အမျိုးသားဘဏ်မှ သိမ်းဆီးထားသော မှတ်တမ်းများကိုလည်း လျှို့ဝှက်ထားသည်။ အစိုးရကပင် ကြည့်ခွင့် မရပေ။ ယင်းလျှို့ဝှက်မှုကို ပိုမိုခိုင်မာစေရန်ဘဏ်အသီးသီးလက်ဝယ်ရှိ ရန်ပုံငွေများကိုပင် စာရင်းပြုစု မထားပေ။

အခြား နိုင်ငံများမှ ဘဏ်တို့ ကြီးပွား တိုးချဲ့လာသည်နှင့်အမျှ ယင်းတို့၏ ကိုယ်ရေး စာရင်းများကို စစ်ဆေး ကြည့်ရှုနိုင်ခွင့် ရှိလာသော်လည်း ဆွစ်ဇာလန်ဘဏ်များမှာမူ ပုဂ္ဂိုလ်ရေးစာရင်းများကို လျှို့ဝှက်ပေးပြီး ကြည့်ရှုခွင့် မပေးကြချေ။ ဤအချက်သည် ပထမကမ္ဘာစစ် မတိုင်မီကပင် ရှိခဲ့သော ယင်းတို့၏ စရိုက်တမျိုးဖြစ်သည်။ ယင်းစရိုက်မှာ ယင်းတို့၏ လောဘကြောင့်လည်း ဖြစ်သည်။ ထို့ပြင် အမျိုးသားစရိုက်ဖြစ်သည့် ကိုယ် လုပ်ငန်းကို တခြား ပုဂ္ဂိုလ်တဦး ဝင်စွက်သည်ကို မကြိုက်သည့် စရိုက်ကြောင့် ဖြစ်သည်။ နောက်ဆုံး မိမိအစိုးရကိုပင် ဝင်စွက်ခွင့် မပေးလိုကြချေ။

အချုပ်ဆိုရသော် ဆွစ်ဇာလန်ဘဏ်များ မျက်မှောက်ခေတ်အတိုင်း တိုးတက်လာသည်မှာ ၁၉၁၂ ခုနှစ်က စတင်ခဲ့သည်။ ထိုအချိန်က ဥရောပတတိုက်လုံး ချွတ်ခြွေကျနေသည်ကို အခွင့်ကောင်းရကာ ကမ္ဘာ့စီးပွားရေး အထွတ်အထိပ်သရဖူကိုဆောင်းယူခဲ့ကြသည်။

ကမ္ဘာစစ်ကြီးများတွင် စစ်၏ဒဏ်ကို အားလုံး ခံခဲ့ကြရသည်။ အဓိက တိုက်ပွဲကြီးများမှာ စစ်မျက်နှာများတွင်သာ မက စက်မှုလက်မှု အချက်အချာ ဒေသများတွင်လည်း ကြုံခဲ့ရလေသည်။ သို့ရာတွင် နိုင်ငံ၏ စက်မှုလက်မှုအားကို စစ်တွင်လုံးဝ အသုံးချရာတွင် ၁၉၁၄ ခုနှစ်ပုံစံက တမျိုးဖြစ်သည်။ မဟာမိတ်နှင့် ဂျာမန်တို့၏ စစ်ယန္တရားများသည် ယင်းတို့၏ သက်ဆိုင်ရာ စက်မှုလက်မှု လုပ်ငန်းများနှင့် နှီးနှယ်လျက် ရှိနေသည်။ တဖန် ငွေကြေးကဏ္ဍနှင့်လည်း အဆက်ဖြတ်၍ မရနိုင်ချေ။

၁၉၁၄ ခုနှစ်မှ ၁၉၁၈ ခုနှစ်အထိဖြစ်သော စစ်ကြီးသည် လူ့အသက်ပေါင်းများစွာ သေကြေ ပျက်စီးခြင်း၊ စက်မှုလက်မှု လုပ်ငန်းများ ကျဆုံးခြင်း၊ အမျိုးသားဘဏ္ဍာများ ဆုံးရှုံးရုံသာမက ယင်းစစ်ဖြင့် ဘာမျှတည်ငြိမ်အေးအောင် မလုပ်နိုင်ခဲ့ချေ။ စစ်ကြီးဖြင့် အခြေအနေကို တည်ငြိမ်အေးစင် ကြိုးပမ်းမှုသည် လည်း အချိုးအနှီးပင်။ စစ်မှာ နယ်သစ်ပယ်သစ်၊ နိုင်ငံသစ်များ ပေါ်လာသော်လည်း ဂျာမန်တို့၏ အန္တရာယ် ဆက်လက်ရှိနေခြင်းဖြင့် အင်အားပြိုင်ဆိုင်မှုကို ယာယီဒုပ်သွားစေခဲ့သည် မှန်သော်လည်း ထာဝရ ရပ်မသွားခဲ့ပေ။

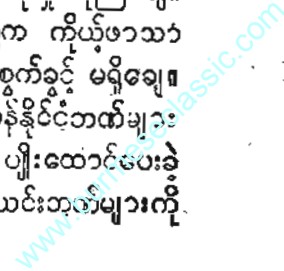
ယင်းကဲ့သို့ အခြေအနေများ ဆိုးရွားနေပြီး ငွေကြေး ပြဿနာများပါ ရှုပ်နေရသည့် ကာလဝယ် နိုင်ငံအသီးသီးမှ အစိုးရများသည် မိမိတို့ဘာသာ စီးပွားရေး ခိုင်မာအောင်လုပ် ယင်း မိမိတို့ ငွေကြေးများကို ပြည်ပထွက်အောင်လည်း လုပ်နေသည်။ ပြန်ကြည့်လျှင် ယင်းကဲ့သို့ မိမိတို့ စီးပွားရေး လိုချင်အောင် ကာကွယ်သော မူဝါဒများကပင် မိမိတို့ကို ပျက်စီးစေခဲ့ပြီး ၁၉၂၀ ခုနှစ်အလွန်ရှိ စီးပွားရေးပျက်ကပ်ကြီးသို့ ဦးတည်သွားကြောင်း သိနိုင်လေသည်။ ယင်းမူဝါဒကို မကျင့်သုံးသည့် နိုင်ငံ တနိုင်ငံသာ ရှိသည်။ ထိုနိုင်ငံသည် စစ်ကြီးဘေးဒဏ်သည်း ကင်းခဲ့ရသည်။ ထို့အပြင် ငွေကြေး ဖလှယ်မှုကို လွတ်လပ်စွာ ခွင့်ပြုခဲ့သည့် နိုင်ငံဖြစ်သည်။ ယင်းကား ဆွစ်ဇာလန်နိုင်ငံ ဖြစ်တော့သည်။

အခြေအနေကို ပြန်လေ့လာကြည့်လျှင် ဂျာမနီ၊ ဩစတြီးယား၊ အင်္ဂလန်၊ ပြင်သစ်၊ အိတ်လီ စသည့် နိုင်ငံများမှ ငွေစက္ကူများမှာ နိုင်ငံ၏ စီးပွားရေး ပျက်ကပ်ဒဏ်ကို အလူးအ

လဲ ခံနေရသဖြင့် ငွေဖောင်းပွမှုများ ဖြစ်ပွားနေရပြီး နောက်ဆုံး တန်ဖိုးမရှိသည့် စက္ကူများပမာ ဖြစ်ကုန်ရတော့သည်။ ငွေဖောင်းပွမှု ဖြစ်ပွားသော နိုင်ငံများအဖို့ ငွေတန်ဖိုးချခြင်းမှာ မလုပ် မဖြစ်သည့် မူဝါဒ ဖြစ်ရတော့သည်။ သို့သော် ဆွစ်ဇာလန် ဖရန်ဇွေမှာ အရံရွှေ၏ တောင့်ခံမှုကြောင့် တပြားသားမှ တန်ဖိုး မချခဲ့ချေ။

ထို့ကြောင့် ဆွစ်ဇာလန်ဘက်များသို့ ဧပါင်စတာလင်၊ ဖရန်၊ လိုင်ယာ၊ မတ်၊ ဂေလ်ဒါ စသည့် ငွေစက္ကူများနှင့် ယင်းတို့အပေါ် အခြေခံသည့် စတော့နှင့် ငွေစုလက်မှတ်များ ထံနိုင်စရာမရှိအောင် ဝင်လာကြသည်။ ဤသို့ ဝင်လာရခြင်း အဓိက အကြောင်းရင်းမှာ ဆွစ်ဇာလန် ဖရန်ဇွေ၏ ခိုင်မာမှုကြောင့် ဖြစ်လေသည်။ မိမိငွေကို ဆွစ်ဇာလန် ဖရန်ဇွေလဲထားခြင်းဖြင့် ငွေဖောင်းပွမှု၊ ငွေတန်ဖိုးကျမှုကြောင့် ငွေများ အသုံးမကျရတော့သည့် အဖြစ်မှ ရှောင်နိုင်ခြင်းကြောင့် ဖြစ်လေသည်။

နောက် အကြောင်းတရပ်မှာ စီးပွားရေးသမား များနှင့် နိုင်ငံဆိုင်ရာများသည် မိမိတို့နိုင်ငံ၏ အမျိုးသားရေး စစ်တွင် (သို့အင်ပါာ) ပြည့်သူတို့ထံမှ ငွေကြေးအထောက်အပံ့ ရယူနိုင်ဖြစ်ရာ မိမိတို့ ငွေအားပေးရခြင်းဖြင့် မဆုံးရှုံးလိုကြချေ။ ဆွစ်ဇာလန်မှာတော့ ကောင်းသည်။ အစိုးရက ကိုယ့်ဖာသာ နေသည်။ မည်သူ၏ စီးပွားရေးကိစ္စကိုမှ ဝင်စွက်ခွင့် မရှိချေ။ ပထမကမ္ဘာစစ် ပြီးသည်မှစ၍ ဆွစ်ဇာလန်နိုင်ငံဘက်များ အခြေအတိုင်း ကြီးပွားတိုးတက်လာရန် ပျိုးထောင်ပေးခဲ့သော အသက်ပါ ငွေများမှာ ယခုခေတ် ယင်းဘက်များကို

ဆွမ်းနေသော ငွေများကဲ့သို့ ရာဇဝတ်မှု မကင်းသောငွေများ မဟုတ်ချေ။ ယင်းတို့သည် သက်ဆိုင်ရာ နိုင်ငံများက မိမိတို့ နိုင်ငံအတွက် စီးပွားရေးအရ ကုန်ကွယ်မှုပေါ်လစီများကြောင့် ရှမ်းထွက်လာသော ငွေများသာ ဖြစ်သည်။

ဆွစ်ဘဏ်လုပ်ငန်း ကြီးပွားတိုးတက်လာခြင်း၏ နောက် အကြောင်းတရပ်မှာ ပြည်ပမှ ဝင်လာသော အဆိုပါငွေများ ကို ပြည်တွင်းမှ မိမိတို့ ငွေများနည်းတူ စနစ်တကျ လျှို့ဝှက် သိမ်းဆည်းပေးထားခြင်း ဖြစ်သည်။

နောက် အကြောင်းတရပ်မှာကား “ငါးကြင်းဆီနှင့် ငါး ကြင်းကြော်” သည့် စနစ်ကြောင့် ဖြစ်သည်။ ပြည်ပမှ ရွှေများ ပို့မိဝင်လာလေ ဆွစ်ဇာလန် စက်မှုလက်မှုအတွက် အရင်းအနှီး ပိုမိုရရှိလေ။ ထိုအခါ ဆွစ်ဇာလန်ဘဏ်များတွင် အရံရွှေအင် အား ပိုမိုကောင်းလာပြီး ဆွစ်ဇာလန် ဖရန်ကိုင်း ပိုမိုခိုင်မာ လာလေ ဖြစ်သည်။

ဆွစ်ဇာလန်နိုင်ငံအဖို့ အခြား နိုင်ငံများနှင့် မတူ။ ပြောင် ပြန် ဖြစ်နေသည်။ အခြား နိုင်ငံများမှ ငွေကြေးတန်ဖိုးကျလျှင် ဆွစ်ဇာလန်တွင် ဆွစ်ဖရန်ငွေ တန်ဖိုးတက်ပြီး ပိုမိုခိုင်မာတော့ တင်းလာရသည်။ ယင်းဖြစ်စဉ်သည် ယနေ့တိုင် အချိန်မှန် အ လှည့်ကျ ဖြစ်နေတော့သည်။

ဆွစ်ဇာလန် ဘဏ်လုပ်ငန်း စနစ်သည် အခြား နိုင်ငံများ စီးပွားပျက်မှုအပေါ် အခွင့်ကောင်းရပြီး ကြီးပွားသည့် စနစ် သာဖြစ်သည်။ သို့ရာတွင် ဆွစ်ဇာလန်တွင် ဆွစ်အမျိုးသား များအတွက် ထားသောဘဏ်နှင့် တကမ္ဘာလုံးအတွက် ထား သောဘဏ်ဟူ၍ အမျိုးမျိုးရှိကြောင်းကိုမူ သိရန်လိုသည်။

ဆွစ်ဇာလန်တွင် ဘဏ်အမျိုးပေါင်း ရှစ်မျိုးရှိသည်။ ပထမ အမျိုးမှာ ခရိုင်ဘဏ် ဖြစ်သည်။ ယင်းမှာ များသောအား ဖြင့် အစိုးရပိုင် ဖြစ်သည်။ ပုဂ္ဂလိကပိုင်လည်း ရှိသည်။ ယင်း တို့၏ စီးပွားရေးနယ်နိမိတ်မှာ သက်ဆိုင်ရာ ခရိုင်အတွင်းသာ ဖြစ်သည်။ အဓိကအားဖြင့် အိမ်ပေါင် မြေပေါင်ခံ၍ ငွေချေး ခြင်းသာ ဖြစ်သည်။

ဒုတိယအမျိုးအစားမှာ “ဘဏ်ကြီး” များဟု ခေါ်သော ဘဏ်များ ဖြစ်သည်။ ယင်းဘဏ်ကြီးမျိုး ငါးခုသာ ရှိသည်။ ယင်းတို့သည် တခုနှင့်တခု စီးပွားရေး အပြိုင်အဆိုင် လုပ်ကြ သည်။ ယင်းတို့ကို ဆွစ်ဇာလန် ဘဏ်များ သမဂ္ဂမှ ပိုင်သည်။ ယင်းတို့သည် အခြားဘဏ်များမှ ပေးပို့သော ရရန်ပိုင်ခွင့်စာ ရင်းများ (အပ်ထားသော ရွှေ ငွေနှင့် အခြား)၏ သုံးပုံ တပုံကို သိမ်းဆည်းခွင့် ရှိသည်။ သို့ရာတွင် ရရန်ပိုင်ခွင့်စာရင်း အားလုံးကို ယင်းဘဏ်ကြီးများအား ဘဏ်ကလေးများက အပ် ရန် မလိုချေ။

ယင်းဘဏ်ကြီး ငါးခုအနက် ဘဏ်ကြီး သုံးခုမှာ ရွှေပြေး ဖြစ်သည်။ ယင်းတို့မှာ ဆွစ်ဇာလန် ငွေချေးဘဏ်၊ ဆွစ်ဇာလန် ဩဇာထောင်စုဘဏ်နှင့် ဆွစ်ဇာလန် ဘဏ်လုပ်ငန်း ကော်ပိုရေး ဇင်းတို့ဖြစ်သည်။ ယင်းတို့တွင် ဆွစ်ဇာလန်ဖရန် သန်း ၆,၀၀၀- ၇,၀၀၀ ခန့် ရှိကြသည်။

ထိုဘဏ်ကြီး သုံး ခုထို့ထက် အနည်းငယ်သေးသော ဘဏ် ကြီးနှစ် ခုမှာ ဆွစ်ဇာလန် ပြည်သူ့ဘဏ် (ဆွစ်ဇာလန် ဖရန် သန်း ၄,၀၀၀ ခန့် ရှိသည်)နှင့် လျူအင်ကမ္ဘာ့လီမိတက်ဘဏ် (ဆွစ်ဇာလန်ဖရန် သန်း တထောင်နီးပါး ရှိသည်) တို့ဖြစ်သည်။

ယင်း ဘဏ်ကြီးများသည် မည်သူ့ အတွက်မဆို အမျိုးမျိုး ဆောင်ရွက်ပေးသည်။ အပေါင်ပစ္စည်းများကို ထိန်းသိမ်းထားခြင်း၊ စတော့လက်မှတ်များကို ထုတ်ရောင်းခြင်း၊ ပွဲစားလုပ်ပေးခြင်း၊ စီးပွားရေးနှင့် ပတ်သက်၍ အကြံဉာဏ်ပေးခြင်းအပြင် အခြား စီးပွားရေးနှင့် ပတ်သက်သည့် ကိစ္စများကိုပါ ဆောင်ရွက်သည်။

ယင်းဘဏ်ကြီးများမှ တရားဝင် ထုတ်ပြန်ထားသော လက်ကျန်စာရင်း တန်ဖိုးမှာ အမေရိကန် ဘဏ်သုံးခုနှင့်စာလျှင် အလွန်နည်းသည်။ သို့သော် အမေရိကန် ဘဏ်ကြီး သုံးခုမှာ လျှို့ဝှက်မှု မရှိရကား ထိန်းသိမ်းထားသော လက်ကျန်စာရင်းအားလုံးကိုလည်း တရားဝင် ထုတ်ပြန်ထားသည်။ သို့ရာတွင် ဆွစ်ဇာလန် ဘဏ်ကြီး ငါးခုတွင် ပုဂ္ဂိုလ်စာရင်းများရှိ ငွေစက္ကူလက်ကျန်နှင့် ရွှေလက်ကျန်စာရင်း အမြောက်အမြားကို တရားဝင် မထုတ်ပြန်ပဲ ထားကြသည်။

နှိုင်းယှဉ်ကြည့်လျှင် ဆွစ်ဇာလန်ဘဏ်ကြီး သုံးခု၏ ၁၉၇၀ ခုနှစ် ထုတ်ပြန်သော လက်ကျန်စာရင်း တန်ဖိုးမှာ ဆွစ်ဇာလန် ဖရန် ၂ သောင်းခန့်သာရှိသည်။

အမေရိကန်ဒေါ်လာတန်ဖိုးနှင့် တွက်လျှင် ဒေါ်လာသန်းပေါင်း ၅,၇၀၀ ခန့် အမေရိကန် ဘဏ်ကြီးသုံးခု၏ ၁၉၇၀-ခုနှစ်တွင် ထုတ်ပြန်သော လက်ကျန်တန်ဖိုး စုစုပေါင်းမှာ အမေရိကန် ဒေါ်လာ သန်းပေါင်း တသောင်းခန့် ရှိသည်။

တရားဝင် မထုတ်ပြန်သော ဆွစ်ဇာလန် ဘဏ်ကြီး ငါးခု၏ လက်ကျန်စာရင်းကို ထည့်သွင်းတွက်ချက်လျှင်ပင် အမေရိကန် ဘဏ်ကြီးများကို မမှီနိုင်ချေ။ သို့ရာတွင် ယင်းဘဏ်ကြီးမျိုး

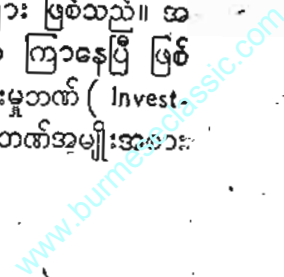
သည် ဆွစ်ဇာလန်၏ တခုတည်းသော ငွေကြေးလုပ်ငန်း မဟုတ်ချေ။ အခြား ဘဏ်အမြောက်အမြား ရှိသေးသည်။

တတိယ အမျိုးအစားဘဏ်မှာ ဒေသဆိုင်ရာ ဘဏ်များဖြစ်သည်။ ယင်းတို့သည်လည်း မိမိတို့ဒေသဆိုင်ရာ အဝန်းအဝိုင်းအတွင်း၌ အပေါင်ထား ငွေချေးသည့် စနစ်ကို အခြေခံသည်။ အချို့မှာ ဘဏ်ကြီးများလောက် တိုးတက် ကြီးပွားနေကြသည်။

ငွေစုဘဏ်နှင့် ငွေချေးအသင်းဟူ၍ သီးခြားဘဏ်အမျိုးအစားများ ရှိသေးသည်။ ငွေစုဘဏ်မှာမူ အသေးအမွှားငွေစုသည်တို့ကို လက်ခံ၍ ယင်းငွေများကို အပေါင်ခံလုပ်ငန်းများတွင် မြှုပ်နှံသည်။ ထူးခြားသည်မှာ လူဦးရေ ၆ သန်းမျှ ရှိသော နိုင်ငံတွင် ငွေစုစာအုပ်ပေါင်း ၈ သန်းမျှ ရှိခြင်းဖြစ်သည်။

ငွေချေးအသင်း (Loan Assosiation) သည် ကုမ္ပဏီတခု၏ အလုပ်သမားများ သို့မဟုတ် အသင်းအဖွဲ့တခု၏ အဖွဲ့ဝင်များအတွက် သီးသန့်ဆောင်ရွက်ခြင်း ဖြစ်သည်။

ဆဋ္ဌမမြောက်အမျိုးအစားမှာ “အခြား” ဘဏ်များ ဖြစ်သည်။ ယင်းဘဏ်များသည် နိုင်ငံခြားသားများက ဆွစ်ဇာလန်တွင် လာရောက်၍ ဖွင့်ထားသော ဘဏ်များ ဖြစ်သည်။ အခြားဘဏ်များမှာဆိုလျှင် နှစ်ပေါင်းများစွာ ကြာနေပြီ ဖြစ်သည်။ ငွေလဲဘဏ်နှင့် အရင်းအနှီးစုဆောင်းမှုဘဏ် (Investment Bank) များမှာ ယင်း “အခြား” ဘဏ်အမျိုးအစားတွင် ပါဝင်သည်။

သတ္တမအမျိုးအစားမှာ အလွန်ရှုပ်သော “ပုဂ္ဂလိက” ဘဏ်များ ဖြစ်သည်။ ယင်းတို့သည် လက်ကျန်ရှင်းတမ်းများ ထုတ်ပြန်ပေးခြင်း မရှိပေ။ ဆွစ်ဇာလန် ငွေကြေးလောကတွင် ယင်းတို့မှာ သိပ်အရေး မပါလှချေ။ သို့ရာတွင် ကမ္ဘာ့ငွေကြေးလောကအတွက်မူ အရေးပါလှသည်။ ထို့ကြောင့် ထိုဘဏ်များတွင် အရွယ်အစားနှင့် မမျှအောင် ဩဇာတက္ကမ ရှိလှသည်။

ဆွစ်ဇာလန်တွင် ဘဏ်ပေါများလှသဖြင့် လူဦးရေ ၁,၃၀၀ လျှင် ဘဏ်ဘဏ် ရှိနေသည်။ အမေရိကန်တွင်ပင် လူဦးရေ ၆,၃၀၀ လျှင် တဘဏ်ကျသာရှိသည်။ ထူးခြားသည့်မှာ ဤဘဏ်များပြားသော်လည်း လူဦးချင်း၏ ငွေကြေး အပေးအယူ ကိစ္စများကို ဘဏ်ဘဏ် လုပ်လေ့မရှိချေ။ ယင်းလုပ်ငန်းများကို စာတိုက်တွင် လုပ်ပေးလေ့ရှိသည်။ ယင်းသည် အဓိကဘဏ်အမျိုးအစား ဖြစ်သည်။ ဘဏ်ဘဏ် အကြပ်ပုဂ္ဂိုလ်တို့ လုပ်ရမည့်အလုပ်မှာ ချက်လက်မှတ်ရေးခြင်းမျှသာ ဖြစ်သည်။

သို့သော် ဆွစ်ဇာလန်တွင် ဘဏ်အများစုမှာ ပုဂ္ဂိုလ်စာရင်းများကို လျှို့ဝှက်ထားရကား ယင်းအလုပ်များကို စာတိုက်မှ “လွဲပြောင်းစာရင်း” (Giro Account) အားဖြင့် လုပ်နိုင်သည်။

ဆွစ်ဇာလန်လူမျိုးတို့သည် ငွေပေးရန်ရှိလျှင် ငွေသားဖြည့်ချေသည်က များသည်။ စာတိုက်မှ ငွေပို့ခနစ်ကလည်း အလွန်မြန်လှသည်။ မိမိပေးလိုသော နေရာသို့ နေ့ချင်းရောက်သည်။ ဘဏ် ခုနစ် မျိုးနှင့် စာတိုက်ငွေပို့ခနစ် ပေါင်းထားသော ဆွစ်ဇာလန်သည် ဘဏ်လုပ်ငန်းတွင် နောက်ကျမှ ဝင်ရောက်လာသည် ဖြစ်သော်လည်း နိုင်ငံနှင့်မမျှအောင် ဘဏ်များ ပေါများရုံမက ကမ္ဘာ့ဘဏ် လောကတွင်လည်း အရှိန်အဝါ ကြီးမားလှသည်။

နိုင်ငံကြီးများအဖို့ မိမိတို့၏ ဝါဒရေးရာကို ရွှေတန်းတင်၍ မိမိတို့ဝါဒကို ကာကွယ်ယင်း ချွတ်ခြုံကျနေသည်။ ဆွစ်ဇာလန်လူမျိုးတို့မှာကား ငွေကိုထိုင်၍ သိမ်းနေကြရပေသည်။ လူတိုင်းချင်း ငွေကြေးကိစ္စများကို တားမြစ်ချုပ်ချယ်သည့် အစိုးရများ နှိပ်နှော၍ ဆွစ်တို့အဖို့ ငွေများ ရနေမည်သာ။ အကြောင်းမှာ ထိုနိုင်ငံမှ အမျိုးသားများသည် ဆွစ်ဇာလန်နိုင်ငံသို့ အနှံ့အထုပ်များ လာပေးမည် ဖြစ်သောကြောင့် ဖြစ်ပေသည်။ ထို့ပြင် ရာဇဝတ်လုပ်ငန်းဖြင့် ငွေအခြောက်အမြား ရရှိနေသော အဖွဲ့အစည်းများသည် မိမိတို့၏ ငွေများကို နာမည် ဖော်ပြပုံ ဆွစ်ဇာလန်ဘဏ်တွင် သွင်းသည့်အခါ သွင်းသည်။ အသားဝင် စီးပွားရေး လုပ်ငန်းများတွင် တဖန် ရင်းနှီးမှု ပြုသည့်အခါ ပြုသည်။ မည်သို့ပင်ဖြစ်စေ ယင်းအဖွဲ့အစည်းများ ရှိနေသ၍ ဆွစ်ဇာလန်တွင် ငွေများ ဝင်နေမည်သာ ဖြစ်သည်။

မိမိအလုပ်ကိုမိမိ အာရုံစိုက်၍ စည်းကမ်းတကျလုပ်သော ဘာသာရေးစရိုက်ကြောင့် ဆွစ်ဇာလန်လူမျိုးတို့သည် ဆူတတီး၏ ကိစ္စများအပေါ် အမြတ်ထုတ်ခဲ့ကြသည်။ သည်အတိုင်း ဆက်လက် ချွတ်နှေးမည်မှာလည်း သေချာလှသည်။

အခန်း (၄)

လူတကာ စိတ်တိုင်းကျစေဖို့

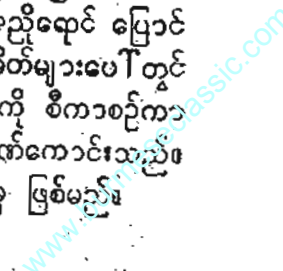
အချိန်မှာ ၁၉၂၀-ခုနှစ် ဖြစ်သည်။ ကိုယ်ခန္ဓာပြည့်ပြည့် ဖြိုးဖြိုးနှင့် သပ်သပ်ရပ်ရပ် ဝတ်စားထားသူ အသက်သုံးဆယ် ငါးနှစ်ခန့်ရှိ ဆွစ်ဇာလန် နိုင်ငံသားတဦးသည် ဆွစ်ဇာလန် နယ်စပ်မြို့ဖြစ်သော ဘက်ဇဲမှ နယ်စပ်ကိုကျော်၍ ပြင်သစ်နိုင်ငံ ထဲသို့ ဝင်ရောက်လာသည်။

သူ့အမည်မှာ ဂွီဇော့ဖြစ်သည်။ သူသည် ဘက်ဇဲမြို့ ဟာဒဲလ်ဘုတ်မှ အမှုထမ်းတဦး ဖြစ်လေသည်။ ဂွီဇော့သည် စာရွက် စာတမ်း အခြောက်အမြားကို ယူဆောင်လာသည်။ သို့ရာတွင် သာမန်လူတဦးအဖို့ ယင်းစာရွက် စာတမ်းများ အကြောင်း သိမည်မဟုတ်ချေ။ ပြင်သစ်နယ်စပ် အစောင့်များကလည်း ယင်းစာရွက် စာတမ်းများကို စိတ်မဝင်စားကြ။ ယင်းစာရွက် စာတမ်းများကား မသိသူအဖို့ အရေးကြီးသည်ဟု ထင်စရာ မပေ။ ဘက်အမှုထမ်းများသည် ဥပဒေပုဒ်မများတွင် နယ်စပ်ကို ဖြတ်နေသည်မှာလည်း ထုံးစံလိုဖြစ်နေသဖြင့် အဆင်မပြေ တကြယ် မဟုတ်လှပေ။ ဤသို့ဖြင့် ဂွီဇော့လည်း နယ်စပ် အနှောင့်အရှက်မရှိ အေးအေးဆေးဆေးဖြတ်လာနိုင်ခဲ့ပေသည်။

နယ်စပ်ကို ကျော်ပြီးသည်နှင့် နီးရာဘူတာရုံမှ ပဲရစ်သို့သွား မည့်ရထားကို စောင့်စီးသည်။ မိမိကိုယ်ကိုလည်း ဥပဒေပုဒ်မ သောကော်၏ ဟန်ပန်မပျက် ရထား ဖြတ်သွားရာ လမ်းထဲ လျှောက်ရှိ ရွှေခင်းများကို ကြည့်ယင်း ဆွစ်ဇာလန်ထွက် စီးက ရက်ကို ဖွာရှိုက်ကာ လိုက်ပါခဲ့ပေသည်။ အရှေ့ပိုင်းဘူတာရုံ သို့ ရောက်သောအခါ အငှားကားတစီး စီး၍ သန့်ရှင်းသပ် ရပ်သော ဟိုတယ်ကလေးတခုသို့ သွားခဲ့လေသည်။ ယင်းဟို တယ်ကလေးကား ဈေးသက်သာပြီး ဆွစ်သို့နှစ်သက်သော ဟို တယ်ကလေးတခု ဖြစ်သည်။

ဂွီဇော့သည် ညစာကို စာပျာကသိစားပြီး ဇိမ်တန်းသို့ သွား သိုက်သေးသည်။ ဘက်ဇဲမှာဆိုလျှင် ဒီလို ဇိမ်တန်းကို ဂွီဇော့ သွားနေကျဖြစ်သည်။ ပဲရစ်သည် အစစ အရာရာ ဈေးကြီး ထူသည်ဟု သူထင်သည်။ သို့ရာတွင် ပျင်းရိဖွယ် ဘက်ဇဲနှင့်စာ ပျင် ပဲရစ်မှာ အလွန်လှပသော မြို့ဖြစ်သည်။ မိုးရွာနေသည့် အခါ၌ပင် သာယာလှပနေသည်ဟု ဂွီဇော့က ထင်သည်။

နောက်တနေ့မနက်တွင် အိပ်ရာမှ စောစောထသည်။ ထို နောက် ပြင်သစ်တံဆိပ်ခေါင်း နှစ်ဒါဇင်ခန့် ဝယ်လိုက်သည်။ ယင်းတံဆိပ်ခေါင်းများကို အခန်းထဲသို့ ပြန်ယူလာပြီး မိမိလက် အောက်ထဲတွင် ထည့်ယူလာသော စာအိတ်အညိုရောင် ပြောင် များတွင် ကပ်လိုက်သည်။ ထိုနောက် စာအိတ်များပေါ်တွင် ခေါင်းထဲတွင် ရှိနေသော လိပ်စာများကို စီကာစဉ်ကာ ပြန်ချလိုက်သည်။ ဂွီဇော့မှာ အလွန် မှတ်ဉာဏ်ကောင်းသည်။ သည်အလုပ်တွင် သည်လို မှတ်ဉာဏ်ကောင်းမှ ဖြစ်မည်။

စာအိတ်များကို လိပ်စာအသီးသီး ရေးပြီးနောက် လက်ဆွဲအိတ်ထဲမှ စာရွက်များကို ထပ်မံ ထုတ်ယူလိုက်ပြန်သည်။ ယင်း စာရွက်များတွင်လည်း အနက်ဆောင်မင်ဖြင့် ရေးထားသော စာရွက်များဖြစ်သည်။

ဂွီဇော့သည် ယင်းစာရွက် ထောင့်များတွင် ခဲတံဖြင့် ခပ်မှိန်မှိန် ရေးထားသော ဂဏန်းများကို သေသေချာချာ ကြည့်ရှုပြီး စာရွက်များကို နံပါတ်အလိုက် သက်ဆိုင်ရာ စာအိတ်ထဲသို့ ခေါက်၍ ထည့်လိုက်လေသည်။ အချို့ စာရွက်များမှာ ကိန်းဂဏန်းများ ပါရှိပြီး အချို့ စာရွက်များမှာမူ ရိုးရိုးစာတစောင်မျှသာ ဖြစ်သည်။ ယင်း စာရွက်များပေါ်တွင် မည်သည့်နာမည်မျှ မပါ။ နောက်ဆုံးတွင် ဂွီဇော့က နာမည်များကို ရေးချလိုက်သည်။

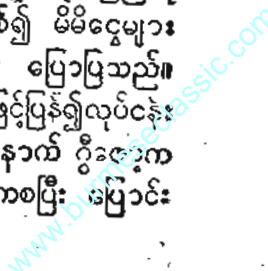
စာအိတ်များကို ပိတ်ပြီးသောအခါ ဂွီဇော့သည် ယင်းစာအိတ်ကို အနီးဆုံး စာတိုက်မှတစ်ဆင့် ထည့်လိုက်သည်။ စာအများမှာ ပဲရစ်သို့ သွားမည်ဖြစ်ပြီး အချို့ စာအနည်းငယ်လောက်မှာ ခရိုင် ကျေးလက်များဘက်သို့ သွားမည်ဖြစ်သည်။ အချို့ စာများမှာ ဆွစ်ဇာလန် နယ်စပ်အနီးသို့ပင် ရောက်သွားမည်ဖြစ်သည်။ ယင်းစာကို ကြည့်ရှုမည်မည်သူကမျှ ဆွစ်ဇာလန်ဘက်ကြီးဘက်က ပေးပို့သော စာများဖြစ်ကြောင်းသိနိုင်မည်မဟုတ်ချေ။

ယင်းကဲ့သို့ နယ်စပ်ကို ကျော်ဖြတ်ပြီး ပြင်သစ် တံဆိပ်ခေါင်းပြင်သစ် စာတိုက်တံဆိပ်များဖြင့်ပေးပို့ပုံနည်းအမြောက်အမြား ရှိသေးသည်။ အချို့ သော သီးသန့် ဘက်စာရင်းများအတွက် ယင်းစာများကို ကိုင်သားရသည်။ အကြောင်း

သူ့ကိုယ်တိုင် ပဲရစ်သို့ လာရဦးမည် ဖြစ်သောကြောင့်ဖြစ်သည်။ ယင်းကဲ့သို့ ဥဏေပရို သက်ဆိုင်ရာ တာဝန်ရှိတို့က ဘက် ကိုယ်စားလှယ်မှန်း မရိပ်မိအောင် လျှို့ဝှက်လာရောက်သော ကိုယ်စားလှယ်များတွင် ဂွီဇော့တဦး ပါဝင်သည်။ ထို့နောက် ဂွီဇော့သည် သက်ဆိုင်ရာ ဘက်စာရင်းရှင်တဦးနှင့် တယ်လီဖုန်းဖြင့် ချိန်းလိုက်သည်။ စာရင်းရှင်တို့ကလည်း သူ့အား မျှော်နေကြသည်။

သို့ရာတွင် အများအားဖြင့် စာရင်းရှင်တို့သည် မိမိတို့၏ အလုပ်ငှာနု၊ ရုံးများတွင် သူ့အား လက်ခံတွေ့ခလေ့ မရှိ။ ညနေပိုင်းရောက်မှ အိမ်တွင် ဖိတ်ကြား ဧည့်ခံထုတ်ကြလေသည်။ ဂွီဇော့ သွားတွေ့သူများအနက် တယောက်မှာ စက်ရုံသမားတဦး ဖြစ်သည်။ သူသည် ပဲရစ်မြို့ ဆင်ခြေဖုံး တနေရာ၌ နေထိုင်သူဖြစ်သည်။ အိမ်ကလေး တလုံးဆောက်၍ နေထိုင်သူဖြစ်သည်။ ယင်းပုဂ္ဂိုလ်မှာ အလွန် ချမ်းသာသော်လည်း အလွန် စိတ်ညစ်ညစ် ဖြစ်သည်။

သူသည် ဂွီဇော့အား အတွင်းခန်းသို့ ခေါ်ခဲ့ပြီး တံခါးပိတ်လိုက်သည်။ နောက် စီးကရက် တည်လိုက်သည်။ သဋ္ဌေးက မိမိငွေများကို ပြင်သစ်မှ ထုတ်သွားချင်ကြောင်း ချိမ်းတကြီး ဂွီဇော့အား ပြောပြသည်။ မိမိတို့ တိုင်းပြည်ကို သွယ်လစ်ပါတီက အာဏာ ရရှိတော့မည်ဖြစ်၍ မိမိငွေများ ပြည်သူပိုင် သိမ်းမည်ကို စိုးရိမ်နေကြောင်း ပြောပြသည်။ ဂွီဇော့ကလည်းဘက်စုံမြို့သုံးပြင်သစ်စကားဖြင့်ပြန်၍လုပ်ငန်းအတောအတွင်းကြောင်း ပြောလိုက်သည်။ ထို့နောက် ဂွီဇော့က သိ၍ ဖရန်ဇွေစက္ကူများကို ပထမကမ္ဘာစစ်ကစပြီး မပြောင်း

၁၄ မြို့ ဝေဆန်

ရရွှေ့၍ ခက်ခဲနေကြောင်း ပြောပြသည်။ ထိုအခါ သဌေးက မိမိသည် ငွေစက္ကူကို စွဲကို မိမိစိတ်မဝင်စားကြောင်း၊ မိမိငွေများကို ပြင်သစ်မှ လွတ်သွားအောင် လုပ်ပေးရန်သာ ကြောင်း ပြောနေသည်။

သဌေးသည် ဂွီဇော့ကို မီးခံသေတ္တာဆီသို့ ခေါ်သွားကာ အာမခံစာချုပ်များနှင့် ငွေစုလက်မှတ်များကို ပြသည်။ ယင်းတို့အနက် အချို့မှာ တန်ဖိုးမရှိတော့။ အချို့မှာမူ မသေချာသေး။ အချို့ကမူ အလွန် တန်ဖိုးရှိနေကြသည်။ မည်သည့်နေရာတွင်မဆို ငွေဖြင့် လဲလှယ်နိုင်ကြသည့် စာရွက်စာတမ်းများ ဖြစ်ကြသည်။

သဌေးကြီးက သူ့တွင် ရွှေဒင်္ဂါးတသောင်း ရှိသေးသည် ဆိုသည်။ ဤပစ္စည်းအားလုံး ပြင်သစ်အစိုးရ လက်လှမ်းမမီ သည့် နေရာသို့ မရောက်မချင်း မိမိစိတ်မအေးနိုင်ဟု ဆိုသည်။ ဂွီဇော့က ချက်ချင်း တွက်ကြည့်လိုက်သည်။ စာရွက်စာတမ်းများက ဆွစ်ဇာလန်ဖရန်နိုငွေနှင့် ခြောက်သိန်း၊ ခုနစ်သိန်းခန့် တန်သည်။ ရွှေဒင်္ဂါးတသောင်းက ဆွစ်ဇာလန် နှစ်သိန်းခန့် တန်သည်။ စုစုပေါင်း ဆွစ်ဇာလန် တသန်းခန့် (ဒေါ်လာ သိန်းခန့်) တန်နေသည်။ ဂွီဇော့ အနည်းငယ်ပင် စိတ်လွတ်သွားသည်။ ထို့နောက် အပေးအယူ တည့်လိုက်သည်။

ပြင်သစ် ငွေရင်းငွေနှီးများကို သော်လည်းကောင်း၊ ငွေသော်လည်းကောင်း အရွှေ့အပြောင်း လုပ်ခြင်းသည် ထိုအခါက ပြင်သစ်အစိုးရ၏ ပေါ်လစီနှင့် ဖြောင့်ဖြောင့်ကြီး ကျင့်နေကြောင်း ဂွီဇော့ သိထားသည်။ ထို့အပြင် သဌေးကြီးသည် ဤ ငွေများကို မှောင်ခို လုပ်ငန်းဖြင့်

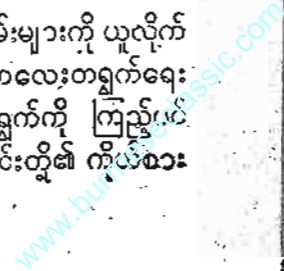
ကောင်း၊ အခြားသော တရားမဝင်လုပ်ငန်းမှ လည်းကောင်း ရရှိသော ငွေများဖြစ်ကြောင်း ဂွီဇော့ သိထားသည်။ ဂွီဇော့ ကိုယ်စားပြုသော ဘဏ်သည် အလွန် စေ့စပ် သေချာသည်။ ဘဏ်မှလည်းကောင်း၊ ဘဏ်ကိုယ်စားလှယ်များမှလည်းကောင်း ဆွစ်ဇာလန် ဥပဒေကို ချိုးဖောက်ခြင်း မရှိစေရပေ။ သို့ရာတွင် အခြားသော နိုင်ငံတို့၏ ဥပဒေနှင့် ပတ်သက်၍မူ တမျိုးဖြစ်သည်။

ဘဏ်၏ အဓိကရည်မှန်းချက်မှာ လာရောက်ဆက်ဆံသူအား စိတ်ချမ်းသာစေရေးပင် မဟုတ်ပါ။

ဂွီဇော့က သဌေးကြီး၏ ငွေများကို အကုန်သယ်ထုတ်သွားရန် သဘောတူလိုက်သည်။ စာချုပ် စာတမ်းများကို မိမိနှင့် ထပ်တည်း ယူသွားမည့် ဟု သဌေးကြီးအား ပြောပြသည်။ ဝီလျင် မတတ်နိုင်။ သို့ရာတွင် မိရန်လည်း ခဲယဉ်းပါသည်ဟု ဂွီဇော့က ဆိုသည်။ ဘဏ်ကိုယ်စားလှယ်များမှာ အလွန် သတိဝီရိယရှိရမည်ပင်။

ရွှေများကို သယ်ရန်မှာမူ မလွယ်ကူပေ။ သယ်ထုတ်ရန် အလွန် လေးလှသည်။ သို့ရာတွင် ဂွီဇော့က ယင်းကိစ္စကို မိမိဘဏ်၏ အခြား ကိုယ်စားလှယ်များနှင့် ပူးပေါင်း ဆောင်ရွက်မည့် ဟု ဆို၏။ ရိန်းမြစ်ကို ဖြတ်၍ ဘဏ်ထံသို့ ရောက်နိုင်သည့် လမ်းများ သို့မည်ဟု ဆို၏။

ဂွီဇော့သည် သဌေးကြီး၏ စာချုပ်စာတမ်းများကို ယူလိုက်ပြီး ယင်းတို့ကို လက်ခံရရှိကြောင်း စာရွက်ကလေးတရွက်ရေး သေလိုက်သည်။ သဌေးကြီးသည် ယင်းစာရွက်ကို ကြည့်လိုက်ကြည့်တော့။ ဆွစ်ဇာလန်ဘဏ်များနှင့် ယင်းတို့၏ ကိုယ်စား

လှယ်များသည် အလွန် စိတ်ချရကြောင်း သူ သိထားပြီး ဖြစ်သည်။ ထိုညကျမှ သဌေးကြီးမှာ အိပ်ပျော်နိုင်တော့သည်။ နောက် နှစ်ပေါင်းများစွာလည်း အိပ်ပျော်နိုင်တော့မည် ဖြစ်သည်။

နောက်နှစ်ရက်ကြာလျှင် ဂိုဏ်းလည်း ဘက်စုံသို့ ညရထားဖြင့် ပြန်ခဲ့သည်။ သူလည်း အိပ်ပျော်နိုင်လေပြီ။ မိမိဘက်မှ ပေးမည့် ဆုကြေးငွေများကိုပင် အိပ်မက် မက်နေလေတော့သည်။

x x x

ဆွစ်ဇာလန်ဘက်စနစ်ဖြစ်ပေါ်လာပုံကို ဖော်ပြခဲ့ပြီးဖြစ်သည်။ တရားဥပဒေကို လေးစားသူနှင့် တရားဥပဒေကို ချိုးဖောက်သူတို့၏ တရားမဝင် ငွေတို့ကို ဆွစ်ဇာလန် ဘက်များက မည်သို့ ထူးထူးခြားခြား ဆောင်ရွက်ပေးသည်ကိုလည်း တွေ့ခဲ့စေပြီ။ ဆွစ်ဇာလန် ဘက်တို့သည် ငွေကြေးနှင့် ပတ်သက်သည့် ကိစ္စမျိုးစုံကို ဆောင်ရွက်ပေးသည့် အကြောင်းလည်း ဖော်ပြခဲ့ပြီး ဖြစ်သည်။

၅၅

အမေရိကန်နိုင်ငံသားတဦးအဖို့ အမေရိကန် ဥပဒေအရ ကိုတိုက်ရိုက်သော် လည်းကောင်း၊ သွယ် ဝိုက် ရှိ သော်လည်းကောင်း ပိုင်ဆိုင်မှုသည် တရားမဝင်ချေ။ အဓိပ္ပာယ်မှာ ရွှေတိုက်ကြီးများကိုသော် လည်းကောင်း၊ ၁၉၃၃ ခုနှစ် နောက်ပိုင်း ထုတ်လုပ်သော ရွှေဒင်္ဂါးများကိုသော်လည်းကောင်း ဝယ်ယူမှု

ခရီး၊ ရွှေဖြင့် တန်ဖိုးထားသည့် စတော့များ၊ စာချုပ်များကို ဝယ်ယူခွင့် မရှိ။ ရင်းနှီးမြုပ်နှံမှု၊ စပ်တူရင်းနှီးမှုတို့တွင် ရွှေကို အားပြုသော ရင်းနှီးမှုများ မပြုရ တာဖြစ်သည်။

ယင်းကား သီဝရီပိုင် ဖြစ်သည်။ လက်တွေ့ပိုင်းကို လေ့လာလိုလျှင် အဖိုးတန် နာရီများ ရောင်းသည့်ဆိုင်များ၊ သိုးမွေးဆိုင်များ၊ မီးခိုးရောင် ကျောက် တုံးတို့ဖြင့် ဆောက်အပ်သည့် ဘက်အဆောက်အအုံကြီးများ ရှိရာ ဇူးရစ်မြို့၏ ဘန်းနော့နှင့် ပါရာဒက်ပလာ လမ်းပေါ်သို့ လျှောက်ကြည့်ပါ။

ထို ဘက်အဆောက်အအုံကြီးများ၏ အပေါ်ထပ်များတွင် ပြတင်းပေါက် တောင်ဖော်၌ စိုက်ထားသောသစ်ပင် ပန်းခာလ် ဆို ရောင်စုံဖြာနေသည်ကို တွေ့ရမည်။ သို့သော် မြေညီထပ်တွင် ဝှမ်းတံခါးများဖြင့် ခင်းကျင်း ပြသထားသည့် နေရာ၌ကား ခင်းဝင်းလက်နေသည့် အရောင် တထည်းကိုသာ တွေ့ရမည် ဖြစ်သည်။ ယင်းကား ရွှေရောင်တည်း။

ယင်းမှန်ပြတင်းများကို လျှောက်ကြည့်လျှင် သမိုင်းနှင့် ထက်ဆိုင်ရာ ပြပုံကို ကြည့်နေရသကဲ့သို့ ရှိမည်။ ကတ္တီပါစ၊ ပိုးစ၊ ဇာလေးများပေါ်တွင် သပ်သပ်ရပ်ရပ် ခင်းကျင်း ပြသထားသည်မှာ ကမ္ဘာအရပ်ရပ်မှ ရွှေဒင်္ဂါးမျိုးစုံ ဖြစ်သည်။ အလွန် ရွှားပါးသည့် ကိပ်ဗါဒီမှ အက်စ်ကူရို ရွှေဒင်္ဂါးမှသည် အာဖဂန် နှင့် တန်နိုင်ငံမှ အလွန်ရွှားပါးသည့် အာဖိဂါနီ ရွှေဒင်္ဂါးအထိ ရှိသည်။

ယင်းတို့အပေါ်ရှိ အရုပ်များမှာလည်း ယင်းတို့၏ သမိုင်းကို ဖော်ပြနေသည်။ ၂၀ ဖုရန်တန် ရွှေဒင်္ဂါးပေါ်တွင် နပိုလီယံ

နှင့် ပြင်သစ်ဘုရင်ပေါင်းစုံ၏ ရုပ်ပုံများ အစွဲနိုင်သည်။ အင်္ဂလိပ်
ရွှေဒင်္ဂါး၊ ဒတ်ချ်တီယန်ရွှေဒင်္ဂါး၊ ဆွစ်ဇာလန်နယ်လီ ဒင်္ဂါးအပြင်
အမေရိကန်၏ ရှေးကျသော သိပ္ပံတပုံမပါပဲ သိန်းငှက်ရုပ်သာ
ပါသည်။ ရွှေဒင်္ဂါးများ စသည်ဖြင့် စုံနေသည်။

ဘဏ်ဘွင်း၌မူ ရွှေများကို ရောင်းသည်။

ရွှေတုံးအရွယ်အမျိုးမျိုးနှင့် ယခုခေတ်ရွှေဒင်္ဂါးများ ရနိုင်
သည်။ အလဲအလှယ် လုပ်၍လည်း အဆင်ပြေလှသည်။ ငွေစက္ကူ
မှ ရွှေအဖြစ် လဲ၍ရသကဲ့သို့ ရွှေမှ ငွေစက္ကူကိုလည်း လဲ၍ရ
သည်။ ဆွစ်တို့သည် ယင်းနှစ်မျိုးစလုံးကို အလဲအလှယ် လုပ်
ပေးသည်။

ထိုမျှသာမကသေး ရွှေကို ခေတ်ခီသော ပုံစံဖြင့်လည်း
ရောင်းသေးသည်။ ရွှေတုံးများကို သတ်မှတ်သားသော ကာလ
အတွင်း သတ်မှတ်သားသော ဈေးဖြင့် ဝယ်မည် ဟု စာချုပ်
ချုပ်နိုင်သည်။ သို့ဖြင့် သတ်မှတ်သားသောကာလ အတွင်းဝယ်
ရွှေဈေး အတက်အကျပေါ် မူတည်၍ အကျိုး အမြတ်လည်း
ရှိသည်။ ရှုံးလျှင်လည်း ရှုံးနိုင်သည်။

သေချာသည့်နည်းတခုရှိသေးသည်။ ယင်းမှာ တောင်အာ
ဖရိကရှိ ရွှေမိုင်းတူး လုပ်ငန်းတွင် အစုရှယ်ယာ ထည့်ဝင်ခြင်း
ဖြစ်သည်။ ယင်းတို့ကို ဇူးရစ်မြို့ ငွေလဲခဈေးကွက်တွင် အရောင်း
အဝယ် ပြုသည်။ ဆွစ်ဇာလန်ရှိ မည်သည့် ဘဏ်မဆို ယင်း
လုပ်ငန်းအတွက် ဆောင်ရွက်ပေးသည်။

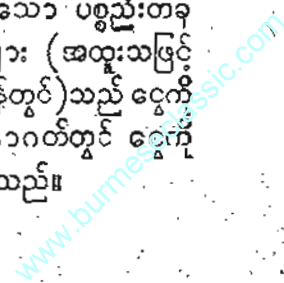
အမေရိကန် နိုင်ငံသား ဖြစ်လျှင် ယင်းတို့ကို ကြည့်ရှုသာ
ကြည့်နိုင်ပေမည်။ မဝယ်နိုင်။ သို့သော် အဘွင်းသို့ ဝင်သွားလျှင်

မည်သူကမျှ မည်သည့်နိုင်ငံသား ဖြစ်ကြောင်း မေးနေတော့မည်
တုတ်။ ဆွစ်ဇာလန် ဥပဒေအရ ရွှေကို မည်သည့်ပုံစံဖြင့် မဆို
ရောင်းဝယ်နိုင်သည်။ ဆွစ်ဇာလန် တရားဥပဒေကို မဖောက်
ဖျက်သ၍ ဆွစ်ဇာလန်ဘဏ် စာဝင်ခံရှိများက ယင်းရောင်းဝယ်
မှုတွင် အခြား မည်သည့်ကိစ္စကိုမျှ ထည့်သွင်း စဉ်းစားမည်
ဟုတ်ချေ။ ယင်းရောင်းဝယ်မှုကိုပင် ဘဏ်၏ လျှို့ဝှက်မှု အစီ
အစဉ်ဖြင့် ကာကွယ်ပေးထားမည် ဖြစ်သည်။

ဤကဲ့သို့ တားမြစ်ထားသော ရွှေရောင်းဝယ်မှုကို အမေ
ရိကန်တို့ မပြုပါဆိုလျှင် ယုံစရာ မရှိပေ။ ယင်းရွှေသည် ငွေတန်
ခိုးကျမှုနှင့် ငွေဖောင်းပွမှုအတွက် အကောင်းဆုံးကာကွယ်ရေး
ငွေည်း ဖြစ်တော့သည်။

အမေရိကန် နိုင်ငံသားတဦး ဆွစ်ဇာလန်ဘဏ်တွင် ငွေသွင်း
ရင်းနှီးသောအခါ (ရွှေမိုင်း လုပ်ငန်းမှ) ရွှေရှယ်ယာများကို
ဇယ်ပေါ။ ရွှေကို တိုက်ရိုက်ကုန်သွယ်မှု မပြုဝံ့ဟု ဆိုခြင်းသည်
သာ၍ပင် ယုံနိုင်ဖွယ် မရှိသော လိမ်လည်မှု ဖြစ်သည်။

ငွေသားသည် ရွှေကဲ့သို့ လျှို့ဝှက်အားကိုးရသော ပစ္စည်းတခု
မဟုတ်စေကာမူ အချို့ အရင်းအနှီးပြုသူများ (အထူးသဖြင့်
ငွေကို ပိတ်ပင်တားဆီးမှု မပြုသည့် အမေရိကန်တွင်) သည် ငွေကို
အိမ်မောကြသည်။ ထို့ကြောင့် နောက်အနာဂတ်တွင် ငွေကို
မည်သည့် ရွှေကဲ့သို့ ပိတ်ပင်ပစ်ရမည်ကဲ့သို့ ရှိနေသည်။

ဆွစ်ဇာလန်တွင် ငွေကို အနည်းဆုံး ဝယ်နိုင်သည့် အတိုင်း အတားအခတ် ၅,၀၀၀ ဖြစ်သည်။ တန်ဖိုးအားဖြင့် ဒေါ်လာ ၅၀ ဖြစ်သည်။ ငွေကို စာရွက်စာတမ်း စနစ်ဖြင့်လည်း ဝယ်ယူနိုင်သည်။ ဇာလတခုတွင် တန်ဖိုးသေတခုဖြင့် စာချုပ်ချုပ်ဝယ်သည့် စနစ်ဖြင့်လည်း အရင်းအနှီးပြုနိုင်သည်။ သို့ရာတွင် ငွေကို ရွှေထက်ပို၍ အမြောက်အမြား ရင်းနှီးမှုပြုရသည်။

ငွေစက္ကူရောင်းဝယ်မှု

ယင်းငွေစက္ကူရောင်းဝယ်မှုမှာသာမန်အသေးအမွှားပုဂ္ဂိုလ်များ မလုပ်နိုင်။ ယင်းတွင် စနစ် နှစ်မျိုး ရှိသည်။ ပထမတမျိုးမှာ ငွေကို သန်းနှင့်ချီ၍ အကြီးအကျယ် ရင်းနှီးမြှုပ်နှံခြင်းဖြစ်သည်။ ငွေကစားသည့် နည်းဖြစ်သည်။ နိုင်ငံတကာကော်မရှင်းရှင်းကြီးများမှ ဘဏ္ဍာထိန်းများသည် ကုမ္ပဏီ၏ ငွေပိုများကို သည်ငွေစက္ကူမှ ဟိုငွေစက္ကူ ပြောင်းရုံနှင့် အသေးအမွှားလောက်သော ငွေလဲနှုန်း မတည်ငြိမ်မှုအပေါ် အမြတ်ထုတ်ကြသည်။

ယင်းသို့ငွေစက္ကူများလဲလှယ်ခြင်း တဒေါ်လာလျှင်တပဲနီ နှစ်ပဲနီလောက် အမြတ်ထွက်လာသည်ဆိုစေဦးတော့ ငွေပေါင်းသန်းနှင့် ချီ၍ လုပ်လိုက်သောအခါ အမြတ်အစွန်းက ကြီးမားလာသည်။ သို့ရာတွင် ယင်းသို့လဲလှယ်ရာ၌ တိတိကျကျ မှန်းတတ်ဖို့ လိုသည်။ ယင်းလုပ်ငန်းသည် အမြတ်နည်းသည်။

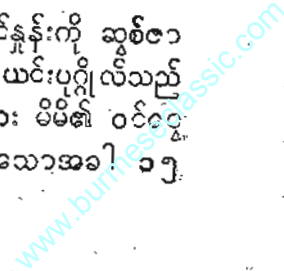
သို့သော် ရှုံးလည်း သိပ် မရှုံးနိုင်ပေ။ ထိုအလုပ်မျိုးကို ဆွစ်ဇာလန်ဘဏ်များက ကျွမ်းကျင်စွာ ဆောင်ရွက်ပေးနိုင်ကြသည်။

ငွေစက္ကူရောင်းဝယ်မှု ခုတ်ယူပုံမှာ ငွေစက္ကူ တမျိုးကိုသာလတခုအတွင်း တန်ဖိုးသေတခုဖြင့် ဝယ်ယူရန် စာချုပ် ချုပ်ခြင်း ဖြစ်သည်။ ယင်းသည် ငွေစက္ကူအတက်အကျပေါ် မူတည်၍ အရှုံးအမြတ်ရှိသည်။ ယင်းအလုပ်မျိုးကိုလည်း ဆွစ်ဇာလန်ဘဏ်များက ကိုင်တွယ်ဆောင်ရွက်ပေးသည်။ ယင်းလုပ်ငန်းကို သုပ်သုတဦးသည် လုပ်ငန်းအတွက် ငွေအကုန်စိုက်စရာမလိုပေ။ အနည်းအကျဉ်းလောက်သာ စိုက်ရသည်။ ကျန်လိုသော ငွေကို ဆွစ်ဇာလန်ဘဏ်မှ ငွေထုတ်ချေးပြီး ယင်းငွေအတွက်လည်း ဆတိုးယူသည်။ (အကယ်၍ လုပ်ငန်းတွင် ရှုံးလျှင် ထိုပုဂ္ဂိုလ်က ချခံရမည်ဟူလို)။

အချိန်ပိုင်း ငွေစုခြင်း

ယင်းသည်အမေရိကန်ဘဏ်များတွင်စာရင်းဖွင့်၍ ငွေစုသည့် စံမျိုး မဟုတ်ပေ။ နှစ်သွင်းငွေစုလက်မှတ်များ ဝယ်၍စုသည့် စံမျိုးဖြစ်သည်။ အချိန်ကာလတခုအတွင်း အတိုးနှုန်းတခုဖြင့် ငွေတစုကို ပေးသွင်းရသည်။ အချိန်တိုလေ အတိုးနှုန်း နည်းပေ ဖြစ်သည်။ အချိန်ပိုင်း ငွေသွင်းစာရင်းကို အနည်းဆုံး ဘာလ သုံးလအထိ ဖွင့်နိုင်သည်။ နိုင်ငံခြားသားများဖြစ်လျှင် ဝင်းသွင်းငွေပေါ်တွင် လေးလတကြိမ် ၂ ရာခိုင်နှုန်း ဖြတ်သောက်သည်။

ယင်းမှ ရသည့် အမြတ်အစွန်း၏ ၃၀ ရာခိုင်နှုန်းကို ဆွစ်ဇာလန်နိုင်ငံတော်က ကောက်ယူသည်။ အကယ်၍ ယင်းပုဂ္ဂိုလ်သည် ငွေစုခွန် စည်းကြပ်မှုရုံးသို့ ယင်းအမြတ်အား မိမိ၏ ဝင်ငွေအဖြစ် သတင်းပို့၍ ပြန်တမ်းတွင် ပါလာသောအခါ ၁၅

ရာခိုင်နှုန်း မြန်ပေးသည်။ သတင်းမပို့လျှင် ယင်း ၁၅ ရာခိုင်နှုန်း ပါ ပြန်မရချေ။ သို့ရာတွင် ယင်း ၁၅ ရာခိုင်နှုန်းကို အဆုံးခံရ သတင်းမပို့သူ အခြောက်အမြား ရှိသည်။ ယင်းတို့တွင်လည်း သတင်းမပို့ရသည့် အကြောင်း မြောက်မြားစွာရှိသည်။

ကိုယ်စားပြု အစီအစဉ်

“လူ့လက်နဲ့ လုပ်ထားတဲ့အရာကို လူ့လက်နဲ့ ဖျက်လို့ ရမှာပေါ့” ဟု ဆွစ်ဇာလန် ဘဏ်တာဝန်ရှိတဦးက ယင်းတို့ ဆောင်ရွက်မှုကို ထုတ်ပြောသည်။ အဓိပ္ပါယ်က ဘာကို ဆိုလေ့ မှန်းမသိပေ။ သို့ရာတွင် ကိုယ်စားပြု အစီအစဉ်အရ ၁၅ ရာခိုင်နှုန်းကို ဝင်ငွေခွန် ကြီးကြပ်ရေး အဖွဲ့အားလည်းကောင်း ကျန် ၁၅ ရာခိုင်နှုန်းကို (သတင်းမပို့လျှင်) နိုင်ငံတော်အား ယင်း ပေးရသည့် ဘေးမှ လွတ်ကင်းရန် ဆွစ်ဇာလန်ဘဏ် အကူအညီပေးသည်ကို ရည်ညွှန်းဟန်ရှိသည်။

ယင်းအစီအစဉ်မှာ ဥပဒေကို လက်တလုံးခြားလှည့်ခြင်းအဖြစ် ဖြစ်သည်။ သွင်းငွေကို ဆွစ်ဇာလန်တွင် မထားရန် သဘောတူညီကြောင်း ဘဏ်နှင့် စာချုပ် ချုပ်ရသည်။ ဘဏ်က ကိုယ်စားလှယ်အဖြစ် ဆောင်ရွက်ပေးသည်။

စင်စစ်တွင် ထိုငွေကို အခြားနိုင်ငံတနိုင်ငံတွင် အတိုးနှုန်း မျှတစွာနှင့် ထားပေးသည်။ ယင်းငွေမှာ ဆွစ်ဇာလန် ဘဏ်အမည်ဖြင့် ထားခြင်းဖြစ်သည်။ ကာယကံရှင်ပုဂ္ဂိုလ်၏ နာမည်ကို မည်သည့်အခါမျှ မသုံး။

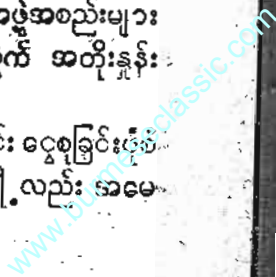
ယင်းကဲ့သို့ စီစဉ်မှုဖြင့် အမြတ်၏ ၃၀ ရာခိုင်နှုန်း အခွန်ကောက်မှုမှ သက်သာသည်။ ဆွစ်ဇာလန်ဘဏ်ကို ဆောင်ရွက်ခဲအနည်းအကျဉ်း ပေးလိုက်ရုံဖြင့် ယင်းတို့က အခွန်လွတ်အောင် ထိပ်ညှာပေးသည်။ စိတ်လည်း စိတ်ချရသည်။

နိုင်ငံတကာ ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှု

ဤလုပ်ငန်းတွင် ပုံစံအမျိုးမျိုးရှိသည်။ စတော့များ၊ စာချုပ်များ၊ ငွေစုလက်မှတ်များ၊ ကူးသန်းရောင်းဝယ်ရေးလုပ်ငန်းများမှ ငွေချေးသည့် စာရွက်စာတမ်းများသည် ပြည့်စုံနေသည်။ ဆွစ်ဇာလန် ဘဏ်မှတစ်ဆင့် ကမ္ဘာပေါ်ရှိ မည်သည့် ငွေထဲပေးကုတ်တွင်မဆို ငွေကြေးလုပ်ငန်းများ လုပ်ကိုင်နိုင်သည်။ ဆိုပြင် ယင်းသို့လုပ်ရာတွင်လည်း မိမိနာမည်ကို ဖော်ပြရန် လိုပဲ ဆွစ်ဇာလန် ဘဏ်များက အမည်ခံ၍ ကိုယ်စား လုပ်ဆောင်ပေးမည် ဖြစ်ပေသည်။

သို့မဟုတ်ပါကလည်း မြတ်လျှင်လည်း များ များမြတ်၊ မြို့လျှင်လည်း များ များရှုံးနိုင်သည့် ငွေကြေးဆိုင်ရာ စာချုပ်စာတမ်းများ (စတော့၊ ရှယ်ယာနှင့် စာချုပ်စသည်) ဈေးကွက်တွင်လည်း ရင်းနှီးမြှုပ်နှံနိုင်သည်။ ဤတွင် မိမိငွေကို ကုမ္ပဏီကြီးများ၊ တခါတရံ အစိုးရများ၊ မြို့နယ်စီးယံအဖွဲ့အစည်းများနှင့် လူပုဂ္ဂိုလ် တဦးချင်းတို့ထံ ကာလတခုအတွက် အတိုးနှုန်း ထမိုးတည်းဖြင့် ငွေချေးခြင်းပင် ဖြစ်သည်။

အချို့ ဆွစ်ဇာလန်ဘဏ်များသည် အချိန်ပိုင်း ငွေစုခြင်းပုံစံ ချေးငွေစုလက်မှတ်များ ထုတ်ရောင်းသည်။ အချို့လည်း အမေ

၂၄။ မိမိအဖွဲ့

ရိကန်မှ ဖက်စပ်ရုံးငွေ (Mutual Fund) ဟု ခေါ်သည့် ဝန်
မျိုး ငွေစုလက်မှတ်များ ရောင်းသည်။ သို့သော် အနည်းငယ်
တော့ ကွာသည်။ ဥပမာအားဖြင့် မိမိဝယ်သော် ငွေစုလက်မှတ်
များမှာ ဂျပန်လုပ်ငန်းများ၏ ရှယ်ယာများ၊ စာချုပ်များ
အတွက် သီးသန့်ဖြစ်ချင်ဖြစ်မည်။ သို့မဟုတ် ဥပမာအားဖြင့်
စတော့များအတွက် သီးသန့်ဖြစ်ချင်ဖြစ်မည်။ သို့မဟုတ် မြို့ပြ
အဖွဲ့အစည်းများက ငွေချေးခြင်းအတွက် သီးသန့်ဖြစ်ကောင်း
ဖြစ်မည်။ သို့မဟုတ် ဆွစ်ဇာလန်နိုင်ငံအတွင်းမှ ရှယ်ယာများ
အတွက် သီးသန့်စာချုပ်များ ဖြစ်ချင်ဖြစ်မည်။ သို့မဟုတ်ပါ
ကလည်း အခြားသော လုပ်ငန်းများတွင် ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုများ
အတွက် သီးသန့် ဖြစ်နိုင်သည်။

ကျောက်မျက်ရတနာများ

ယင်းသည် ရင်းနှီးမြှုပ်နှံခြင်း တမျိုးပင် ဖြစ်သည်။ ဆွစ်
ဇာလန်ဘဏ်များမှာဆင့် အဖိုးတန် ကျောက်မျက်ရတနာများ
ကို ရောင်းနိုင်၊ ဝယ်နိုင်သည်။ ဘဏ်တွင် သိမ်းထားစေပြီး
ဈေးကောင်းသောအခါ ပြန်ရောင်းခြင်းစသည်ဖြင့် ပြုလုပ်နိုင်
သည်။

အထူးစာရင်းများ

အထက်မှာ ဖော်ပြသကဲ့သို့ အချိန်ပိုင်း ငွေစုသည့်ပုံစံအပြင်
ဆွစ်ဇာလန်ဘဏ်တွင် အခြားသော ဘဏ်စာရင်းမျိုးစုံ ဖွင့်၍ စုနှိုက်
သေးသည်။

ဘဏ်တွင် “သွင်းငွေစာရင်း” (Deposit Account) ဖွင့်
ခြင်းတွင် အတိုးနည်းသည်။ ငွေပြန်ထုတ်လျှင် ဒေါ်လာသော်
သည်းကောင်း၊ ဖရန်ငွေသော် လည်းကောင်း ရရှိနိုင်သည်။
သို့ရာတွင် ငွေသွင်းလျှင် ဒေါ်လာဖြင့် အသွင်းမခံ။ ငွေမသွင်းမီ
ခံငွေကို ငွေမာတချုပ်ဖြင့် လဲပြီးမှ သွင်းရသည်။

“ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုစာရင်း” (Investment Account) ဖွင့်ရာ
တွင်လည်း ထိုနည်းအတိုင်းပင်ဖြစ်သည်။ အနည်းဆုံးသွင်းငွေမှာ
ဒေါ်လာ ၅,၀၀၀ တန်ချက်လက်မှတ်ဖြစ်ရမည်။ ဆွစ်ဇာလန်၏
အချို့ ဘဏ်များက လက်ခံသော ငွေအရေအတွက် ဖြစ်သည်။
အချို့ ဘဏ်များကမူ အနည်းဆုံး သွင်းငွေမှာ ဒေါ်လာ
၁၀,၀၀၀ ဖြစ်မှ လက်ခံသည်။ ဘဏ်မှတစ်ဆင့် မိမိဝယ်လိုသော
အရာ (စာချုပ်၊ ရှယ်ယာ၊ စတော့စသည်) များကိုဝယ်ခိုင်းနိုင်
သည်။ သို့မဟုတ်ပါကလည်း ဘဏ်ကို လုံးဝမျက်နှာလွဲဘားပြီး
ဘဏ်က ကြိုက်သလို စီစဉ်သည့်အတိုင်း ထားနိုင်သည်။ ယင်း
ညွှန်ကို သဘောတူကြောင်း လက်မှတ်ရေးထိုး ထားရသည်။

အချို့မှာ ဘဏ်ကို လုံးဝလွဲအပ်ထားသည့်နည်းကို သဘော
ကျသည်။ ယင်းနည်းသည် စရိတ်စကနည်းသည်။ ကိုယ်တိုက်
ကျန်သည်ဟု ထင်၍လား၊ သို့မဟုတ် အန္တရာယ် ကင်းသည် ဟု
ထင်ကြည်၍လား မသိပေ။ အမေရိကန် စီးပွားရေး ဆိုင်ရာ
ဥပဒေများက ယင်းသို့ ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုသည် ရွှေအရောင်း
အဝယ်၌ ရင်းနှီးမည်လားဟု မသင်္ကာ ဖြစ်ကာ နောက်မှ လိုက်
ဆောင်စိုးသောကြောင့် ဖြစ်နိုင်သည်။

ယင်းသို့ ဘဏ်ကို လွှဲအပ်ထားသည့် အကျိုးတရား တခုမှာ အခြားစာရင်းများကဲ့သို့ပင် လျှို့ဝှက်ပေးထားသည့် အချက်ပင် ဖြစ်သည်။

ဆွစ်ဇာလန် တရားဥပဒေကို မချိုးရဖောက်သ၍ သက်ဆိုင်ရာ တို့က နှုတ်ပိတ်နေမည်သာ ဖြစ်သည်။ အချို့သော ငွေသွင်းသူများက ယင်းကိုပင် အမြတ်တခုအဖြစ် မြင်သည်။

အတိုးနှုန်း နည်းသော သာမန် အသေးအမွှား ငွေသွင်း (ရင်းနှီး) နိုင်သည့် စာရင်းမျိုးလည်း ရှိသေးသည်။ သို့ရာတွင် အမေရိကန်တို့ကို အများဆုံး စိတ်ဝင်စားစေသည့် စာရင်းမှာ “နံပါတ်စာရင်း” ဖြစ်သည်။

ယင်းစာရင်းမျိုးမှာ ဒုစရိုက်ဂိုဏ်းများက အသုံးပြုသော ငွေသွင်းသူနာမည်အစား နံပါတ်တပ်ထားသည့် လျှို့ဝှက်စာရင်း မျိုးဖြစ်သည်။ ဆင်စီကိုက်ကြီးများ ကဲ့သို့ပင် တရားမဝင်ငွေ ဖြစ်သည့် တောင်အမေရိက နိုင်ငံရေး ခေါင်းဆောင်များ၏ ငွေများ၊ အာရပ်ဘုရင်နိုင်ငံများ၊ အမေရိကန် ဒုစရိုက်ဂိုဏ်း များနှင့် အခြားငွေကို မတရားသဖြင့်ရသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ ငွေ များမှာ ဤစာရင်းများတွင် ထည့်ဝင်ကြသည်။

ယင်းကဲ့သို့ လျှို့ဝှက်ပေးရသဖြင့် ဆွစ်ဇာလန်ဘဏ်ကို အကြေးငွေ အပိုပေးရသည်။ ယင်းအကြေးငွေမှာ အပိုဖြန့် သလို ရှိသည်။ အကြောင်းမှာဆွစ်ဇာလန်ဘဏ်တွင် မည်သည့် စာရင်းကိုမဆို လျှို့ဝှက်ပေးထားသည်ချည်း ဖြစ်သည်။

နံပါတ်စာရင်း ဖွင့်ထားသည့် သဘောမှာ စာရင်းရှင် အမည် ကိုဘဏ်မှ လူများအနက် အနည်းအကျဉ်းလောက်သာ သိမည်

စာရင်းကို ဖွင့်ပေးသည့် အရာရှိနှင့် အခြား တယောက် နှစ်ယောက်လောက်သာ သိမည်။ အချုပ်အားဖြင့် ဤနံပါတ် စာရင်းသည် လုံးဝလျှို့ဝှက်ရမည် ဟု အာမ မခံပေ။ စာရင်း ရှင်အမည်ကို သိသူနည်းသွားအောင် လုပ်ခြင်းမျှသာဖြစ်သည်။ နေစစ်တွင်မူ ဘဏ်တခုလုံးအနေဖြင့် ဆွစ်ဇာလန် ဥပဒေအရ အားလုံး လျှို့ဝှက်နေသည်ချည်းသာ။

သို့ဖြစ်စေကာမူ ဆွစ်ဇာလန်ဘဏ်တို့၏ လျှို့ဝှက်မှုကိုလူများ က မက်မောလွန်းသဖြင့်ယင်းတို့ကျေနပ်စေရန်ဘဏ်မှလျှို့ဝှက်မှု အမျိုး စုံ တည်ထောင်ပေးကြရသည်။ ယင်းနံပါတ်စာရင်းများ အပြင် နာမည်မတပ်ပဲ နာမည်ဝှက်များနှင့် စာရင်းဖွင့်သည့် စည်း ရှိသည်။ ကေးဝှက်များဖြင့် စာရင်းဖွင့်သည်လည်း များ။

ဆွစ်ဇာလန်ဘဏ်များမှ ပေးပို့လိုက်သော စာအိတ်များတွင် ငွေပို့ရမည့် ဘဏ်၏ လိပ်စာ မပါရှိတတ်ချေ။

သို့ရာတွင် စာသည် ရှေးမည့်သူ မရှိ၍ ပြန်လားသည့်အခါ ဆွစ်ဇာလန်သို့ ရောက်သည်နှင့် ဆွစ်ဇာလန်စာတိုက်များက သိ သည်။ စာအိတ်ပေါ်မှ တံဆိပ်ခေါင်းခိုက်စက် နံပါတ်ကိုကြည့်၍ ငွေ မည်သည့်ဘဏ်သို့ ပို့ရမည်ကို သိထားသည်။

ဆွစ်ဇာလန် ဘဏ်များမှ သက်ဆိုင်ရာ စာရင်းရှင်ထံ စာပို့ သည့်အခါ အခြားနိုင်ငံတနိုင်ငံမှ ပို့သည်။ ထိုပုဂ္ဂိုလ်၏ အိမ်ကို သော်လည်းကောင်း၊ ရုံးကိုသော်လည်းကောင်း ဆွစ်ဇာလန် ဘဏ်တိုက် တံဆိပ်ပါသည့် စာအိတ် မရောက်စေလိုပေ။ တခါ တရံ ကာယကံရှင်က ကျေနပ်၍ စရိတ်ခံလျှင် ကိုယ်စားလှယ် သား၍ ကိုယ်စားလှယ်က အားလုံး တာဝန်ယူ လုပ်ဆောင်ပေး

သည်။ အချို့ တွင်မှ ကိုယ်စားလှယ်သည် ကာယကံရှင်ညွှန်ကြားသည်အတိုင်း ဘဏ်တွင်း၌ လုပ်ရမည့် ငွေရေး ကြေးရေးကိစ္စများကိုသာ ဆောင်ရွက်ရသည်။

ယင်းကဲ့သို့ လျှို့ဝှက်မှုသည် အလွန်အမင်း ကြီးကျယ်လွန်းသောကြောင့် ပြဿနာ တက်သည့်အခါ ယင်းရှိသည်။ ရယ်စတုလည်းကောင်းသည်။ အာဂျင်တီးနား၊ ချွမ္မတကတော်အဲဗစ်တပ်ပီရှန်သည် ဆွစ်ဇာလန်တွင် နံပါတ်စာရင်း အမြောက်အမြား ဖွင့်ထားသည်။ ဒေါ်လာ ၁၅ သန်းခန့်ရှိသည်။ သို့ရာတွင် မိမိသေမီခင်ပွန်းအား မိမိစာရင်းနံပါတ်များကိုမပြောမိခဲ့ချေ။ ထို့ကြောင့် ယင်းငွေများကို ခင်ပွန်းသည် ထုတ်၍ မရနိုင်ခဲ့ချေ။ ယင်းငွေများသည် ယခုထက်တိုင် ဆွစ်ဘဏ်တွင်ရှိနေလေသည်။

လွန်ခဲ့သော နှစ်အနည်းငယ်လောက်ကလည်း အမေရိကန်တာဝန်ရှိသူများသည် ဆွစ်ဇာလန်သို့ သွားကား၊ ယင်းဘဏ်များတွင် စာရင်းဖွင့်၍ ဒေါ်လာ ၇ သန်း ထည့်ဝင်ထားသော အမေရိကန် တက္ကဆဲဗဲပြည်နယ်သား ဘီလီဆုအက်တက်စ်ဇာရင်းကို သွားဆောက်ရှာသည်။ ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည် ဒေါ်လာ ၇ သန်းအတွက် အခွန်လွတ်ရန် ရှောင်ခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။ ယင်းရှောင်ခြင်းမှာ ဆွစ်ဇာလန်တွင် အပြစ်မရှိသော်လည်း အမေရိကန်တွင် အပြစ်ရှိသည်။ သို့ရာတွင် ဆွစ်ဘဏ် ယင်းပုဂ္ဂိုလ်၏ စာရင်းများကို ပြုရန် ငြင်းဆိုလိုက်သည့်အပြင် ယင်း ပုဂ္ဂိုလ်၏ စာရင်း ဖွင့်ထားသည် မထားသည်ကိုပင် တိတိကျကျ အဖြေမပေးခဲ့ပေ။

ဆွစ်ဇာလန်ဘဏ်တို့၏လျှို့ဝှက်မှုစနစ်သည် ဆွစ်မဟုတ်သူပြည်ပသွားများအတွက် အမျိုးမျိုး ပြဿနာဖြစ်နေသည်။ အချို့

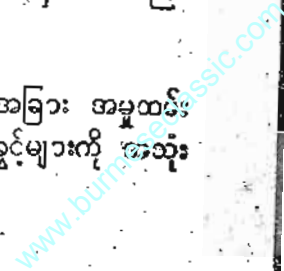
ကလည်း တကယ်မလိုအပ်ပဲ နံပါတ်စာရင်း ဖွင့်ကြသည်။ အချို့ကျတော့လည်း ဆွစ်ဇာလန်ဘဏ်၏ လျှို့ဝှက်မှုစနစ်ကို ယုံကြည်လွန်း၍ သာမန် သတိထားရမည့် ကိစ္စကလေးများကိုပင် “ဆပန်ကာ လျှို့ဝှက်” လုပ်သွားကြသည်လည်း ရှိသည်။ အချို့ကျတော့လည်း ဆွစ်ဇာလန်ဘဏ်တို့က ဒုစရိုက်အလုပ်များ လုပ်နေသည်ဟူ၍လည်းကောင်း၊ ဒုစရိုက်သမားတို့နှင့်ပူးပေါင်းကြစည်ပေးသည်ဟူ၍လည်းကောင်း ကျိန်ဆိုကြသည်။

တခါက ဆွစ်ဇာလန်နှင့် တပြိုင်တည်း ဥဒရာပ ဘဏ်များတွင် လျှို့ဝှက် စနစ်ကို ကျင့်သုံးလိုက်နာရန် အားထုတ်ခဲ့ကြသည်။ ထိုစဉ်က ယင်းလျှို့ဝှက်မှုကို အထူးကြပ်မတ်မနေရ။ အစဉ်အလာ အလေ့အထ တခုဖြစ်သည်။ ပထမကမ္ဘာစစ် ပြီးသောအခါ တိုင်းပြည် အမြောက်အမြားသည် အစဉ်အလာ လျှို့ဝှက်မှု စနစ်ကို ဖောက်ဖျက်လာကြသည်။ ဆွစ်ဇာလန် တနိုင်ငံသာ မဖောက်ဖျက်ပဲ ကျန်ခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။

၁၉၃၄-ခုနှစ်တွင် ကမ္ဘာ၌ ပက်ဆစ်နှင့် နာဇီများ တက်လာကြသည်။ ထိုအခါ ပတ်ဝန်းကျင် နိုင်ငံ အများအပြားမှ လူများသည် ဆွစ်ဇာလန်သို့ ခိုလှုံဝင်ထောက်လာကြသည်။ ထိုအချိန်မှ စတင်၍ ဆွစ်ဇာလန် အစို ရသည် ဘဏ်တွင်လျှို့ဝှက် စနစ်ကျင့်သုံးရန် ဥပဒေဖြင့် ပြဋ္ဌာန်း ပေး ခဲ့ သည်။ ယင်းကို ဖောက်ဖျက်လျှင်လည်း ရာဇဝတ်မှုအဖြစ် သတ်မှတ်ပေးသည်။

ဥပဒေပုဒ်မ ၄၇ က ဤသို့ဆို၏။

“ဘဏ်အရာရှိသော်လည်းကောင်း၊ အခြား အမှုထမ်း တဦးဦးသော်လည်းကောင်း မိမိလုပ်ပိုင်ခွင့်များကို အသုံး

ချလျက် မိမိ၏ လျှို့ဝှက်ထားရမည့် တာဝန်ကို ဖောက်ဖျက်လျှင်လည်းကောင်း၊ ထိုကဲ့သို့ တာဝန်ရှိသူ တဦးအား ယင်းလျှို့ဝှက်မှုကို ဖွင့်ပြောရန် သွေးဆောင်လျှင် သို့မဟုတ် သွေးဆောင်ရန် ကြိုးစားလျှင်လည်းကောင်း ဖရဒ် ၂၀,၀၀၀ ထက် မပိုသော ငွေဒဏ်ကိုလည်းကောင်း၊ ခြောက်လထက် မပိုသော ထောင်ဒဏ်ကိုလည်းကောင်း၊ နှစ်ရပ်စလုံးကိုလည်းကောင်း ပြစ်ဒဏ်ချမှတ်နိုင်သည်” ဟု ပါရှိသည်။

ယင်းဗဟိုအစိုးရ၏ ဥပဒေများကို ခရိုင် (Canton) များထိန်းသိမ်းခြား ဥပဒေများဖြင့် ခွဲခြားထားသေးသည်။ ထို့အပြင် ဆွစ်တို့သည် ဤတွင်မရပ်သေး။ တစ်နှင့် သက်ဆိုင်ရာ သတင်းအချက်အလက် မှန်သမျှကို “ကုန်သွယ်ရေး လျှို့ဝှက်မှု (Trade Secret) အဖြစ်သတ်မှတ်ထားသည်။ ထိုဇာတ်ကားဥပဒေပုဒ်မ ၂၇၃ အရ ကုန်သွယ်ရေးလျှို့ဝှက်မှုကို ကာကွယ်ထားပုံမှာ

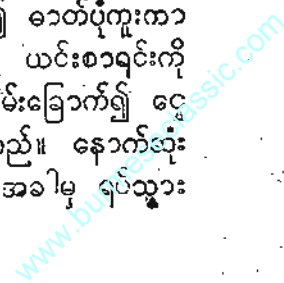
“ကုန်သွယ်ရေး လျှို့ဝှက်မှုကို ရှာဖွေကာ ပြည်ပအစိုးရများ၊ သို့မဟုတ် ပြည်ပလုပ်ငန်းကြီးများ၊ သို့မဟုတ် ပြည်ပအဖွဲ့အစည်းများ၊ သို့မဟုတ် ယင်းတို့၏ ကိုယ်စားလှယ်များသို့ ပေးပို့သူ၊ သို့မဟုတ် ယင်းကဲ့သို့ ပြုလုပ်ရန် အားထုတ်သူအား ထောင်ဒဏ် ချမှတ်နိုင်သည်” ဟု ဖြစ်သည်။

ပုဒ်မ ၄၇ နှင့် ပုဒ်မ ၂၇၃ တို့ဖြင့် ဆွစ်တို့သည် တစ်လျှောက်မှများမှာ စိတ်ချရပြီဟု ထင်ခဲ့ကြသည်။ ထင်လည်း ထင်

ထိုက်ပါပေသည်။ သို့ရာတွင် မတော်တဆဖြစ်စေ၊ လာဘ်ဆွံ့မှုကြောင့်ဖြစ်စေ ပေါက်ကြားသည်များ ရံဖန်ရံခါ ရှိတတ်သည်။ ယင်းအဖြစ်မျိုးများအနက် ၂ ကြိမ်မှာ မှတ်သားဖွယ်ကောင်းသည်။

တခါက ဘဏ်၏ နယ်လှည့် ကိုယ်စားလှယ်တဦးသည် ခရီးသွားယင်း သူ၏မှတ်စုစာအုပ် အနက်ကလေးတခုကို ယူဆောင်လာခဲ့၏။ ယင်းအထဲတွင် သူနှင့်သက်ဆိုင်သည့် ဘဏ်စာရင်းစာပုဂ္ဂိုလ်များ၏ အမည်များပါသည်။ ယင်းသို့ဖြင့် သူသည် ဆိုပုဂ္ဂိုလ်များ၏ အိမ်သို့ သွားလေ့ရှိသည်။ ယင်းမှတ်စုစာအုပ်ကို အကြောင်းတခုခုကြောင့် စပိန်ရဲများ လက်ထဲသို့ ရောက်ခဲ့သည်။ ထိုအခါ စပိန်ရဲများက စာရင်းတွင် ပါသော စပိန်မှ ဘဏ်စာရင်းရှင်များကို လိုက်ဖမ်းတော့သည်။ ထို့ကြောင့် ယင်း ဘဏ်စာရင်းရှင်များက ဆွစ်ဇာလန် ဘဏ်ကို တရားစွဲရာ ဒေါ်လာ ၆ သန်းခန့် ပြန်ရသေးသည် ဖြစ်၏။ ယခုဆိုလျှင် မိမိဘဏ်စာရင်းရှင်ကို မမှတ်မိနိုင်သော ဆွစ်တို့မှ ကိုယ်စားလှယ်အလုပ် ခန့်သည်ဟု ဆို၏။

တခါကလည်း ဘဏ်အမှုသမ်းတဦးသည် ဘဏ်စာရင်းများကို စစ်ဆေးရာတွင် စာရင်းရှင်များ အမည်နှင့် တွဲ၍ ဓာတ်ပုံကူးကာ ခြားတဦးကို လွှဲပေးလိုက်သည်။ နောက် ယင်းစာရင်းကို စစ်ဆေးသူသည် စာရင်းရှင်များကို တဦးချင်း ခြိမ်းခြောက်၍ ငွေအောင်းကာ နှစ်ပေါင်းများစွာ စားနေသည်။ နောက်ဆုံး စာရင်းရှင်တဦးက အရဲစွန့်၍ ရဲကို တိုင်သောအခါမှ ရပ်သွားသည်ဟု ဆို၏။

အကယ်၍ ဆွစ်ဇာလန် တရားဥပဒေကို ချိုးဖောက်သည်ဟု ယူဆရသောအခါတွင် လည်းကောင်း၊ သို့မဟုတ် ဆွစ်ဇာလန်တရားရုံးက တရားရုံးအမိန့်ထုတ်ပြန်ရန် လိုအပ်သည်ဟု ကြေညာလျှင်သော်လည်းကောင်း ယင်းလျှို့ဝှက်မှုကို ရုပ်သိမ်းနိုင်သည်။

၁၉၅၀-ခုနှစ် ကျော်ကျော်လောက်တွင် ကနေဒါဘက် ငွေများ ခိုးခံရသည်။ ယင်းငွေများကို ဆွစ်ဇာလန်ဘက်တွင် လာရောက် ဝှက်ထားသည်ဟု ယူဆရသဖြင့် ကနေဒါရဲများသည် ငွေစက္ကူနံပါတ်များကို ဆွစ်ဇာလန်ရဲများအား ပြသည့် ဆွစ်ဇာလန်ရဲများသည် ယင်းနံပါတ်များကို ဘက်အားလုံးသို့ ပြန်ဝေ၍ ရှာခိုင်းသည်။ နောက်ဆုံးတွင် ငွေအချို့ကို တွေ့သည်။ ငွေသွင်းသူ၏ အမည်ကိုလည်း ထိုဘက်မှ ထုတ်ဖော်ပြောပြခဲ့သည်။ နောက်ဆုံး တရားခံကိုပါ မိခဲ့သည်။ ဤထို့ဘက်ခြမ်းဖြတ်ခြင်းနှင့် ခိုးသွင်းလာခြင်းအတွက် ကနေဒါဆွစ်ဇာလန်ကပါ ဆုတံဆိပ်အဖြစ် အရေးယူကြောင်း သိသည်။ ငွေစက္ကူ နံပါတ်များသည် ဆုတံဆိပ်အတွက် သက်သေများ ဖြစ်တော့သည်။

ဆွစ်ဇာလန်ဘက်၏ လျှို့ဝှက်မှု ပြဿနာကို လူတကာနားမလည်ပဲ အယူအဆ လွဲမှားကြသည်။ ဆုတံဆိပ်ကောင်သည် တမ္ဘာ့အစိုးရပိုင်း ခေါင်းဆောင်များအထိ ဖြစ်သည်။ ယင်းလျှို့ဝှက်မှုသည် ဆွစ်ဇာလန် ဘက်လုပ်ငန်း၏ ကျော်ကြားမှုအောင်မြင်မှု၏ အကြောင်းတခု ဖြစ်သည့်အားလျော်စွာ ယင်း၏ သဘာဝကို ဆက်လက် ဆန်းစစ်ရန် လိုပေသည်။

ဆွစ်ဇာလန်၏ လျှို့ဝှက်စနစ်ကို အခွင့်ကောင်းယူ၍ လုပ်သော ဒေါ်လာ တသန်းတန် လိမ်ညာမှုကြီး ပေါ်ပေါက်ခဲ့ရပုံကိုလည်းကောင်း၊ အမေရိကန်အစိုးရသည် ဆွစ်ဇာလန်ဘက် လျှို့ဝှက်မှု တံခါးကို မည်သို့သိပ်လျှို့ပုံကိုလည်းကောင်း၊ နောက်ဆုံး လျှို့ဝှက်မှုတံခါးကို အကုန်ဆုံးရှုံးရန် ကြိုးစားရာတွင် မည်သို့ အောင်မြင်ပုံကိုလည်းကောင်း ဆက်လက်ဘင်ပြပါမည်။

အခန်း (၅)

ရွှေရောင်ဆံပင်နှင့် မိန်းကလေး

တခါက ကမ္ဘာကျော် သဌေးကြီး ဟောက်ဝပ် ဟုတ် (Howard R. Hughes) ၏ ကိုယ်တိုင်ရေး အတ္ထုပ္ပတ္တိစာအုပ်နှင့်ပတ်သက်၍ လိမ်ညာမူဘု ဖြစ်ခဲ့သည်။ ကျူးလွန်သူ ကလစ်ဖို့နှင့် အခစ်အာဗင် ဇနီးမောင်နှံနှင့် အပေါင်းပါများ ဆွစ်ဇာလန်၏ လျှို့ဝှက်မှု စနစ်ကို အသုံးချ၍ လိမ်လည်သွားခြင်းဖြစ်သည်။ ယင်းလိမ်ညာမူသည် ဆွစ်ဇာလန်၏ လျှို့ဝှက်မှုသမိုင်းတွင် ရှိတောင့်ရှိခဲ့ အစစ်အဆေးမရှိ ထောင်ချ ပစ်နိုင်သော အမှုတစ်ခု၏ ပြယုဂ်တခုပင် ဖြစ်တော့သည်။ သို့ရာတွင်ဤအမှုတွင် ဆွစ်ဇာလန်၏ လျှို့ဝှက်မှုစနစ်ကို သေသေချာချာ နားမလည်သဖြင့် အစီအစဉ် ပျက်သွားခဲ့ရလေသည်။

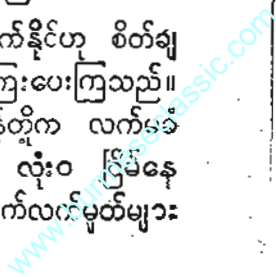
အမေရိကန် အစိုးရပိုင်းနှင့် သတင်းစာဆရာများအဆိုအရ ဆိုလျှင် ယင်းအမှုတွင် (စာအုပ်) ထုတ်ဝေသူတဦးက လူထုနှင့် အတွေ့မခံပဲ သီးခြားနေထိုင်သည့် သဌေးကြီး ဟောက်ဝပ် ဟုတ်ကို ယင်း၏ ကိုယ်တိုင်ရေး အတ္ထုပ္ပတ္တိစာအုပ်ကို ဝယ်သည့်အနေဖြင့် ပေးသော ချက်လက်မှတ်များ ဖြစ်သည်။ ယင်းတို့

အနက် ဒေါ်လာ ၆၅၀,၀၀၀ တန် ချက်များကို ဆွစ်ဇာလန် ငွေတောင်းခံ အိတ်ချီအာရ်ဟုတ် (H. R. Hughes) ဟု အောက်တွင် လက်မှတ်ထိုး၍ သွင်းထားခဲ့သည်။ (စင်စစ်တွင်မူ အာဗင်နှင့် အပေါင်းပါတို့က သဌေးကြီး ကိုယ်တိုင်ရေး စာမူ မဟုတ်ပဲ ထုတ်ဝေသူကို လိမ်၍ ငွေတောင်းခြင်းသာ ဖြစ်သည်။)

ဆွစ်ဇာလန်ဘဏ်တို့သည် မလွဲမရှောင်သာ မိမိတို့၏ ဥပဒေကို ချိုးဖောက်၍ မိမိတို့ သိသမျှကို ထုတ်ပြောခဲ့ကြရမည်ဟု ယေဘုယျအားဖြင့် ထင်ကြသည်။ သို့သော် ဤသို့ မဟုတ်ချေ။ ဟုတ်-အာဗင်အမှုကို အသေးစိတ်ကြည့်လျှင် ဆွစ်ဇာလန် ဘဏ်တို့၏ လုပ်ရမည့်ကိစ္စ၊ မလုပ်ရမည့် ကိစ္စကိုလည်းကောင်း၊ လိမ်လည်မှုအစီအစဉ် အဘယ်ကြောင့် အထမမြောက်သည်ကိုလည်းကောင်း၊ ယင်းအစီအစဉ် အောင်မြင်အောင် မည်ကဲ့သို့ လုပ်ခဲ့ကြသည်ကိုလည်းကောင်း သိနိုင်ပေသည်။

အစကတည်းက ဟာကွက်တကွက်ရှိနေသည်။ အာဗင်သည် လူတွေ ဖတ်ချင်လှသော ဟောက်ဝပ်ဟုတ်၏ ကိုယ် တိုင် ရေးအတ္ထုပ္ပတ္တိအစစ်ဟု ဆိုကာ စားမှုအတုအကဲ့ကို တင်ပြနိုင်လိမ့်မည်ဟု ထင်သည်။ သဌေးကြီး ဟုတ်ကလည်း ယင်းကို လာရောက် ကန့်ကွက်မည် မဟုတ်ဟု ခပ်ပေါ့ပေါ့တွေးခဲ့သည်။

ယင်းကဲ့သို့ ဟောက်ဝပ်ဟုတ်က မကန့်ကွက်နိုင်ဟု စိတ်ချနေခြင်းနှင့် ပတ်သက်၍ အမျိုးမျိုး ထင်ကြေးပေးကြသည်။ သို့ရာတွင် ယင်းထင်ကြေးများကို အမေရိကန်တို့က လက်ခံကြချေ။ ယင်းအစီအစဉ်တွင် ဟုတ် အနေဖြင့် လုံးဝ ငြိမ်နေသိမ့်မည် မဟုတ်ချေ။ ထုတ်ဝေသူထံမှ ချက်လက်မှတ်များ

ဆွစ်ဇာလန် ဘဏ်တွင် ရှိနေသည်ဟု သတင်းဖြစ်မှ မဟုတ်၊ အစကတည်းကပင် ငြိမ်နေမည် မဟုတ်ချေ။ အမြတ်တော်ခွန်ကို ရှောင်လိုသော အပြုအမူမျိုး မိမိနှင့်ပတ်သက်လာပြီဆိုကတည်းက မိမိအနေဖြင့် ဤစာမူသည် မိမိစေ့မှု မဟုတ်ပါ။ ကန့်ကွက်လိုက်ရန် အသင့် ရှိနေသည်။ ကန့်လည်း ကန့်ကွက်ခဲ့ပေသည်။

သို့သော် ဤအမှုကို ပို၍ ကျယ်ပြန့်လာအောင် လုပ်လိုက်သည်မှာ ဆွစ်ဇာလန် ဖြစ်လေသည်။

ဟုတ်၏ လက်ထောက် တဦးဖြစ်သူ ချက်စတာ ဒေးဗစ်သည် ဆွစ်ဇာလန် ငွေချေးဘဏ်တွင် ထူးဆန်းသော ချက်လက်မှတ် ရှိနေခြင်းအတွက် စုံစမ်းရန် ကြိုးပေးခဲ့သည်။ သို့ရာတွင် အခွဲအရေး မသာခဲ့ချေ။ မည်သို့ပင်ဖြစ်စေ သူ့ကြိုးစားမှုကြောင့် ဆွစ်ဇာလန်ဘဏ်အား ယင်းတို့ဘာသာ စုံစမ်းစစ်ဆေးမှုများ လုပ်ရန်ကိုတော့ နှိုးဆော်ပေးနိုင်ခဲ့သည်။

ထိုအချိန်အထိ ဘဏ်မှ စုံစမ်းသည့်တိုင်အောင် ငွေအထောက်အထား များသည်မှ လွဲ၍ မရိုးသားသော စာရင်းများသော်လည်းကောင်း၊ ငွေအသွင်းအထုတ်သော်လည်းကောင်း မတွေ့ရချေ။ ဆွစ်ဇာလန်ဘဏ်တို့သည် ငွေသွင်းနေကျ လူတို့၏ စရိတ်တို့ကို သိရှိနားလည်ထားပြီး ဖြစ်သည်။ ယင်းစရိတ်များမှာ ဆွစ်ဇာလန်ဘဏ်လုပ်ငန်းကို နားမလည်သူအဖို့ သိချင်မှသိမည်။

ယင်းကဲ့သို့ ဆွစ်ဇာလန်ဘဏ်မှ လိုက်လံစုံစမ်းနေစဉ် အနှင်ပတ်သက်သည့် အချက်အလက် အချို့ တွေ့ရလေသည်။

၁၉၇၁-ခုနှစ် မေလ ၁၃ ရက်နေ့တွင် ဆွစ်ဇာလန် ပတ်စပို့ကို နှိပ်စက်သူ ရွှေဝါရောင် ဆံပင်နှင့် ဟယ်လ်ဂါ အာရ်ဟုတ် (Helga R. Hughes) ဆိုသူ အမျိုးသမီးတဦးသည် ဆွစ်ဇာလန်ဘဏ်သို့ ရောက်လာသည်။

သူမက စုံစမ်းရေးကောင်တာမှ အမျိုးသမီးအား ဘဏ်စာရင်းဖွင့်လိုကြောင်း ပြောပြလိုက်သည်။ ထို့နောက် စုံစမ်းရေးအမျိုးသမီးက ငွေကိုင်အမျိုးသမီးတဦးထံ ပို့ပေးသည်။ စာရင်းလည်း ဖွင့်ပေးလိုက်သည်။ ဘဏ်အမှုထမ်းတို့ မှတ်မိသမျှ ပြောပြချက်အရ ဟယ်လ်ဂါသည် ဆွစ်ဇာလန် ပတ်စပို့ ကိုင်ဆောင်သူဖြစ်သော်လည်း ဇူးရစ်မြို့သို့ ဆွစ် ဂျာမန်စကားကို မသုံးပဲ ဂျာမန်နိုင်ငံသား စစ်စစ်များသာ သုံးသော ဂျာမန်ဘာသာကို သုံးသည်ဆို၏။

ယင်း မေလ ၁၃ ရက်နေ့က ဟယ်လ်ဂါ သွင်းသွားသော ငွေမှာ ဒေါ်လာ ၂၃၀ မျှသာ ဖြစ်သည်။ ဤသို့ စာရင်းဖွင့်ရန်အတွက်လည်း စာရွက်စာတမ်း အထောက်အထား တခုသာ လိုမည် ဖြစ်သည်။ ယင်းသည် ဆွစ်ဇာလန် ပတ်စပို့ဖြစ်၍ ယင်းတွင် သူမ၏ လူမျိုး၊ ဘာသာနှင့် လက်မှတ်များ ပါဝင်မည်ဖြစ်သည်။

ယင်းညနေဘက်တွင် တခေါက် သူမ၏ ချက်လက်မှတ် စာအုပ် ပြန်လာယူသောအခါ သူမသည် နယူးယောက်မြို့တော် ဘဏ်မှ ထုတ်ပေးသော ဒေါ်လာ ၅၀,၀၀၀ တန် ချက်လက်မှတ်တစောင် ဘဏ်တွင် သွင်းခဲ့ပြန်၏။ ဤတွင် ဘဏ်တာဝန်ရှိဆိုင်က အမျိုးသမီးမှာ စီးပွားရေး လုပ်ငန်းကြီးတခုခုက ချိတ်စေထားသော ကိုယ်စားလှယ်မျှသာ ဖြစ်မည်ဟု ထင်နေကြသည်။

သည်အတွက်လည်း အပြစ်ဟု ဆို၍ မရချေ။ ဆွစ်ဇာလန် ဘက်ဥပဒေအရ ငွေသွင်းသူတိုင်းသည် ဆွစ်ဇာလန် တရားဥပဒေ ကို မချိုးဖောက်သ၍ မှန်ကန်နေမည်သာ ဖြစ်သည်။ ဤကဲ့ သို့ချစ်စရာ ရွှေဝါရောင် ဆံပင်ကလေးနှင့် မိန်းကလေးသည် ဒေါ်လာ ၄၁းသောင်း ထားနိုင်လောက်အောင် ချမ်းသာစွာ မဟုတ်လျှင် သူမသည် အမည်မဖော်လိုသည့် ကုမ္ပဏီ တခုကို ကိုယ်စားပြုသူသာ ဖြစ်ရမည်။

ဟုတ်လည်း ဟုတ်ပေသည်။

ထိုအချိန်အထိ သူမသည် နာမည်တူဖြင့် သဌေးကြီး ဟောက် ဝင်အာရ်ဟုတ် (Howard R. Hughes) ၏ တရားဝင် အထိ ကောက် အမည်ကို အတုခိုးသားသော ပတ်စ်ပို့ကို ကိုင်ဆောင် လာသူဟု မသိကြသေးချေ။

ဟယ်လ်ဂါ၏ (H. R. Hughes) ဟူသော လက်မှတ်မှာ သဌေးကြီးဟောက်ဝင်ဟုတ် (H. R. Hughes) ၏ လက်မှတ်ဖြင့် တမင်တူအောင် ထိုးထားသည်ကို မသိရကား သူမ၏ အထု လုပ်ထားခြင်းကိုလည်း မတွေ့ခဲ့ခြင်း ဖြစ်ပေသည်။

ဟယ်လ်ဂါအတွက် အပြစ်ဆိုစရာမှာ နာမည်ကို ပြောင်း ထားခြင်းသာဖြစ်သည်။ ထိုသို့ မဟုတ်က မိမိလုပ်သော ကုမ္ပဏီ ပိုင်သော ငွေများကို မိမိအမည်ဖြင့် လျှို့ဝှက်ကာ စာရင်း ဖွင့်ထားခြင်း ဖြစ်သည်ဟုသာ ထင်ရပေမည်။

မှတ်ပုံတင်အတုဖြင့် လာခြင်းမှာလည်း ဆွစ်ဇာလန်ဘက် တို့၏ လုပ်နေကျ အလုပ်တခုဖြစ်သည်။ ဤအထိ ဟယ်လ်ဂါ သည် ဆွစ်ဇာလန် တခု ဥပဒေကို ချိုးဖောက်ရာမကျသေး ချေ။ ထို့ကြောင့် နောက်လ အနည်းငယ်ကြာ၍ တခါထိ

လာပြီး ငွေသွင်း ငွေထုတ်လုပ်သောအခါ ဘက်တာဝန်ရှိသူ တို့က သွိပ်အရေးထား ကြည့်မနေကြတော့ပေ။

တချိန်တွင် ဟယ်လ်ဂါသည် ဒေါ်လာ ၄၅,၀၀၀ နှင့် တန်ဖိုးညီသည့် ဆွစ်ဇာလန်ငွေများကို ထုတ်ယူသွားပြီး လေ ကြောင်း လက်ဆွဲအိတ်တလုံးတွင် ထည့်၍ ယူသွားသည်။ နောက် အခါတွင်လည်း ဒေါ်လာ ၂၇၅,၀၀၀ တန် ချက်တစောင် ထားသွင်းသည်။

နောက်ဒေါ်လာ ၂၆၆,၀၀၀ နှင့် တန်ဖိုးညီသည့် ဆွစ် ဇာလန်ငွေများကို ပြန်ထုတ်သွားသည်။ ဤအထိ မသင်္ကာမဖြစ် သေး။ ငွေသားများကို အလဲအဖယ် လုပ်ခြင်းသည်လည်း ခုတ်တို့၏ လုပ်နေကျကိစ္စသာတည်း။

၁၉၇၁ ခု၊ ဒီဇင်ဘာလတွင် ဟယ်လ်ဂါသည် အမေရိကန်နိုင်ငံ ချွေစ်မဟတ်တန်ဘက်မှ ထုတ်သော ဒေါ်လာ ၃၂၅,၀၀၀ တန် ချက်လက်မှတ်တစောင်ကို စာတိုက်မှတစ်ဆင့် ပို့လိုက် သည်။ ထုံးစံအတိုင်း အိတ်ချိုး အာရ်ဟုတ်လက်မှတ်ဖြင့် ဖြစ်ပြီး တရားရင်းတွင် သွင်းပေးရန်ဖြစ်သည်။ ငွေမှာ များပြားလှသဖြင့် အနည်းငယ် မသင်္ကာဖြစ်ကာ ချွေစ်မဟတ်တန်ဘက်သို့ ရှင်း ထားကြောင်း ထောက်ခံချက် တောင်းလိုက်သည်။ ရှင်းလင်း ထားကြောင်း သက်သေခံချက်များ တပတ်အတွင်း ရောက်လာ သည်။ ထို့ကြောင့် ဟယ်လ်ဂါ၏ စာရင်းတွင် ချက်လက် မှတ်ကို သွင်းပေးလိုက်သည်။

ထို့နောက် ခရစ္စတော်ပြီးသောအခါ ဟယ်လ်ဂါ တခါ ဒေါ်လာပြီး ဒေါ်လာ ၅၀ သာချန်ပြီး ရှိသမျှငွေအား ထုတ်ယူသွားသည်။

ဇန်နဝါရီ စောစောပိုင်းတွင် စုံစမ်းမှုများ စတင်ပြုလုပ်သည်။ ဤတွင် “ဆွစ်ဇော့ချေးဘဏ်” တွင် ပြဿနာနှစ်ခု တွေ့ရှိရသည်။ (၁) ယင်းငွေများ ဘယ်ရောက်သွားသနည်း၊ (၂) ရွှေရောင်ဆံပင်နှင့် အမျိုးသမီးကလေးသည် မည်ကဲ့သို့ သန့်ကြယ်သဌေးမလေး ဖြစ်နေရသနည်း။

လေ့လာလိုက်သောအခါ ပထမပြဿနာကို သိရသည်မှာ ဟယ်လ်ဂါသည် ငွေများကို “ဆွစ်ဇော့ချေးဘဏ်” နှင့် မျက်နှာချင်းဆိုင်ရုံ “ဆွစ်ဘဏ် ကော်ပိုရေးရှင်း” သို့ သွားရောက် အပ်နှံလိုက်ခြင်းသာ ဖြစ်သည်။

သို့ရာတွင် ဆွစ်ဘဏ်တွင် လတ်တလော ရင်ဆိုင်နေရသည့် ပြဿနာမှာ မိမိတို့၏ လျှို့ဝှက်မှုစည်းကမ်းကို ဖောက်ဖျက် အကုန်ဖော်လိုက်ရမည်လား။ ဆိုလိုသည်မှာ ချက်လက်မှတ်များနှင့် စာရင်းဖွင့်သူ ရွှေရောင်ဆံပင်နှင့် (H. R. Hughes) မဟောက်ဝပ်ဟစ် မဟုတ်ကြောင်း ဖွင့်ပြောရမည်လား ဟု ဖြစ်သည်။

ဘဏ်တာဝန်ရှိသူများအဖို့ ဆွစ်ဇော့လန် တရားဥပဒေနှင့် တူတိုခေလ ထုံးတမ်း ဥပဒေကို ချိန်ဆနေကြရလေတော့သည်။ ဟယ်လ်ဂါသည် ဇနီးကပ်က တိတ်တဆိတ်စေခိုင်းထားတဦး မဟုတ်ဟု မည်သူ ပြောနိုင်မည်နည်း။ သဌေးကြီးတို့ကိုယ်ရေး လျှို့ဝှက်ဆက်သွယ်ရေး ပုဂ္ဂိုလ်ရှိနေကောင်း ရှိမည်မည်။

သို့မဟုတ် အခြားစီးပွားရေး အဆက်အသွယ်ရာ မြေအိုင်သလော။ ဟယ်လ်ဂါသည် ဆွစ်ဘဏ်အမြင့်တွင် ဆွစ်ဇော့

ဥပဒေကို မချိုးဖောက်သေး။ ဘဏ်အရာရှိတို့အဖို့ မိမိတို့လျှို့ဝှက်မှုကို ဖောက်ဖျက်ရန် မရေမရာဖြစ်နေသည်။

ဤအချိန်တွင် ဘဏ်မှ ပုဂ္ဂိုလ်များ၊ သဌေးကြီးဟုတ်နှင့်ပတ်ဆက်သူများ၊ ထုတ်ဝေသူ၏ ကိုယ်စားလှယ်များမှာ ယောက်ဖက်ခတ် လှုပ်ရှားနေကြသည်။ သို့ရာတွင် အရာရောက်သော ဆွစ်ရှားမှုများကား မဟုတ်ကြချေ။

ထုတ်ဝေသူက ဆွစ်ဇော့လန်ရဲ့အဖွဲ့အား ဤအမှုကို စုံစမ်းပေးစေလိုသည်။ အကယ်၍ ဆွစ်ဇော့လန်တရားရုံးက အမိန့်ချမှတ်ကာ မိမိတို့သိသမျှ ထုတ်ပြောနိုင်ကြမည် ဖြစ်သည်။ သို့ရာတွင် ထုတ်ဝေသူတွင် ယင်းနှင့်ပတ်သက်သော ထုတ်ဝေမှု မြောက်သောက်သည့် အထောက်အထား ခိုင်ခိုင်မာမာမပြနိုင်ကား နောက်ဆုံး လက်လျှော့လိုက်ရသည်။

ပြဿနာ အထွတ်အထိပ် ရောက်လုလုအချိန်တွင် သဌေးကြီး ဟုတ်၏ ကိုယ်စားလှယ်များ ရောက်လာပြီး သဌေးကြီး ခိုင်ထိုင် လက်မှတ်ရေးထိုးထားသည့် စာရွက်စာတမ်းများ ပါပို့သည်။ ယင်းစာများအရ သဌေးကြီးသည် ဤချက်လက်များကို ရရှိခြင်းသော်လည်းကောင်း၊ ယင်းတို့ကို ဤဘဏ်တွင် ပေးပို့ခြင်းသော်လည်းကောင်း မရှိပါဟူ၏။ ထိုအခါမှ ဘဏ်တာဝန်ရှိတို့ သက်ပြင်းချနိုင်ကြလေသည်။ ဤစာအလိုအရ ရှေးခံသည် ဆွစ်ဇော့လန်တရားဥပဒေကို ချိုးဖောက်ကြောင်း အချာနေပြီ ဖြစ်သည်။ ယင်း ချိုးဖောက်မှုကား အတုလုပ်ခြင်းဖြစ်သည်။

ဆွစ်ဇော့လန်ထုံးစံအရ ဤအမှုထက် အပြစ်သေးသော အမှုများဖြစ်သည့် မုဒိန်းမှု၊ အမြတ်တော်ခွန် ပျက်ကွက်မှု၊ ငွေအလှူ

သုံးစားလုပ်မှု စသည့် အမှုများသာဖြစ်လျှင် ဘဏ်သည် မိမိတို့၏ လျှို့ဝှက်မှုကို ဖွင့်ပေးချင်မှု ပေးမည်ထင်သည်။

သို့ရာတွင် အတုလုပ်မှုသည် ဆွစ်ဇာလန် သာမန်အမှုမျိုး မဟုတ်ပေ။ ယင်းအမှုမျိုးသည် ဆွစ်ဇာလန် ဘဏ်များတွင် အလွန်စက်ဆုတ်ဖွယ် အမှု ဖြစ်ပေတော့သည်။ အကယ်၍ ဆွစ်ဇာလန်တွင် သေဒဏ်ရှိခဲ့လျှင် ယင်းအမှုအတွက် သေဒဏ်ချမှတ်မည်လား မသိပေ။

ထို့ကြောင့် “ဆွစ်ဇော့ချေးဘဏ်”က (H.R. Hughes) ဟု လက်မှတ်ရေးထိုး၍ ငွေလာသွင်းသူမှာ ရှေ့ရောင်ဆိပ်ကလေးနှင့် ဟယ်လ်ဂါဟူသော မိန်းကလေးဖြစ်ပါသည်ဟု ဖွင့်ချလိုက်သောအခါ အမှုမှာ ပိုမို ကျယ်ကျယ်ပြန့်ပြန့် ဖြစ်လာပြီး ချွတ်ချင်းဆိုသလိုပင် ကလစ်ဖိုအာပင်ကလည်း နယူးယောက် ခရိုင်တရားသူကြီးထံ သွား၍ ဖွင့်ဟဝန်ခံလိုက်သည်။ ဟယ်လ်ဂါမှာ အများထင်သကဲ့သို့ပင် သူ၏ ဇနီးချောကလေး အဒစ်အာပင်ဟူသတည်း။

အာပင် ဇနီးမောင်နှံသည် ဆွစ်ဇာလန်၏ လျှို့ဝှက်မှု စနစ်ကို အသုံးချ၍ မိမိကိုယ်ကို အကာအကွယ် ပြုသွားခြင်းသာ ဖြစ်သည်။ ဆွစ်ဇာလန် တရားဥပဒေကို မချိုးဖောက်သ၍ သူတို့အတွက် အဆင်ပြေနိုင်သည်ချည်းသာ ဖြစ်ပေသည်။

ဥပမာအားဖြင့် အခြားနိုင်ငံ တနိုင်ငံတွင် ချက်လက်မှတ်များကို ထားပြီး ဆွစ်ဇာလန်တွင် ငွေသားများကို ထားလျှင် ဆွစ်ဘဏ်တို့က လျှို့ဝှက်မှုကို ဖွင့်ချရန် ဝန်လေးကြမည် မဟုတ်ပေ။ ထို့အပြင် ယင်းသို့ လုပ်ရန် လွယ်ကူသော နိုင်ငံများထဲလည်း ရှိနေပေသည်။

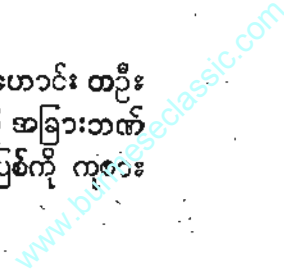
ကိုယ်စားလှယ် တယောက်ကို ငှား၍ သုံးသည့်တိုင်အောင် ဆွစ်ဇာလန်တရားဥပဒေကို ချိုးဖောက်သည်ဟု မဆိုနိုင်သေး။ ဤကိစ္စမျိုးကို ကိုင်တွယ်ရာတွင် မိမိအမည်ကို အသိမခံလိုသော ဒုစရိုက်ဂိုဏ်း အမြောက်အမြားမှာ ကျွမ်းကျင်လှသည်။

မည်သူမျှ ပေါ့ပေါ့ဆဆ မလုပ်။ ငွေနှင့် ချက်များ အသွင်းအထုတ် လုပ်ခြင်းကို ပြတ်တောင်းပြတ်တောင်း လုပ်ရန်သာ အရေးကြီးသည်။ တခါတရံ လမ်းစဉ်တစ်ထားလိုက်သည့်အခါ နောက်က လိုက်၍ စုံစမ်းသူများ ချက်စီလည်သွားရတော့သည်။ ယင်းလှည့်စားမှုမျိုးကို “ဆွစ်ဇော့ချေးဘဏ်” မှ လွတ်လွတ်ကင်းကင်း ငွေများကိုပင် လုပ်ပေးအပ်ကြသည်။

စိတ်ဝင်စားစရာ ကောင်းသည်မှာ “ဆွစ်ဇော့ချေးဘဏ်” အခုတည်းသာလျှင် မိမိတို့၏ လျှို့ဝှက်မှုအား ဖွင့်ချရမည်ကို ကြောက်ကြသည်။ ထို့ကြောင့် အတုလုပ်၍ လာရောက်ကြည့်လည်း ဤဘဏ်ကိုပင် ဖြစ်သည်။

အခြားဘဏ်များတွင် သဌေးကြီး ဟုတ်၏ ငွေများထားသည်ကို သိပ်မကြားရချေ။ အခြား ဘဏ်များတွင် ရှုပ်ရှုပ်ဆွေးထွေး ကိစ္စများဖြင့် ပူညံ့ပူညံ့ဖြစ်သည်ကိုလည်း သိပ်မကြားပေ။ ထို့ကြောင့် အာပင်ဇနီး မောင်နှံ၏ အမှုနှင့် ပတ်သက်၍ အမေရိကန်တွင် စွဲချက်တင်ရာ၌

“တရားခံ အဒစ်အာပင်မှာ ဖောက်သည်ဟောင်း တဦး ဖြစ်သည်နှင့်အညီ သူမ၏ မမုန်စာရင်းများကို အခြားဘဏ်တခုခုအား လွှဲပေးလိုက်ရုံဖြင့် အတုလုပ်မှုအပြစ်ကို ကုစား

နိုင်သည်ဟု (ဆွစ်ဘက် ကော်ပိုရေးရှင်း ထံမှ) သိရပေသည်” ဟု ဖော်ပြစွပ်စွဲသည်။

ယင်းစွပ်စွဲချက်မှာ အဓိပ္ပါယ်သိပ်မရှိလှ။ လက်တွေ့အားဖြင့် စုံစမ်းစစ်ဆေးမှု လုပ်ပြုဆိုသည်နှင့် ယင်းသို့ စာရင်းလွှဲပြောင်းမှုများဖြင့် ဖုံးဖိထားနိုင်မည် မဟုတ်ချေ။ အတုလုပ်ခြင်းမှာ အလွန်ကြီးသော ရာဇဝတ်မှုဖြစ်ရာ ဘက်အားလုံးကလည်း ပူးပေါင်းဖော်ထုတ်ကြမည် ဖြစ်သည်။ တကယ်စုံစမ်း စစ်ဆေးပြုဆိုလျှင် စာရင်းတွင် အမည်ပြောင်းသုံးရုံဖြင့်ပင် အာဗင်ဇနီးမောင်အတွက် ကောင်းလှသည် မဟုတ်ချေ။

ယင်းကဲ့သို့ အမေရိကန် စွပ်စွဲချက်ကြောင့် အာဗင်အဖွဲ့ စုံစမ်းရေးအရာရှိ ပီဘာဗီသပ်မှာ စိတ်ဆိုးကာ

“ဆွစ်ဘက်ကော်ပိုရေးရှင်း’ တခုသာမဟုတ် ဒီအမှုမှာ မပါတဲ့ဘယ်ဘက်မဆို ကိုယ်အတွက် အကောင်းဆုံးဖြစ်အောင် လုပ်ကြမှာပဲ” ဟု ပြန်ချေပခဲ့သည်။

ဆွစ်ဘက်ကော်ပိုရေးရှင်း အကြံပေးအရာရှိ ပေါ့ဒိုက်တာလင်ဂျန်ဘွာကလည်း ယင်းစကားစစ်ထိုးပွဲထဲသို့ဝင်လာပြီး အင်ဂျင်နီယာစွပ်စွဲချက်နှင့် ပတ်သက်၍ မိမိမျှော်လင့်ထားသည့်အတိုင်း ပြီးလုပြီဖြစ်သည်ဟု ဆို၏။ ထို့ပြင် သူပြောသည့်အတိုင်း နယူးယောက် တိုင်းသတင်းစာက ဖော်ပြရာတွင်

“အမှုမှာ (ကျွန်ုပ်တို့) ဘက်အဖွဲ့အဓိပ္ပါယ်မရှိ။ ဒေါ်လာသန်းပေါင်း တစ်သောင်းကိုင်တယ်ထားတဲ့ ဘက်အဖွဲ့ မစွက်အာဗင်နဲ့ ပူးပေါင်း ကြံစည်ပါ့မသား” ပြောခဲ့သည်။

၁၉၇၁ ခုနှစ်ထုတ် “ဖော်ကျူးနံ” မဂ္ဂဇင်းက “ဆွစ်ဘက်ကော်ပိုရေးရှင်း” သည် ဘက်ကြီးသုံးခုအနက် ခုတိယအဆင့်သာ ရှိရကား ယင်းတွင်ရှိသည့် ငွေမှာ ဒေါ်လာ သန်းတစ်သောင်း မရှိ၊ ဒေါ်လာသန်းပေါင်း ၆,၄၀၀ သာ ရှိသည်ဟုဆိုသည်။

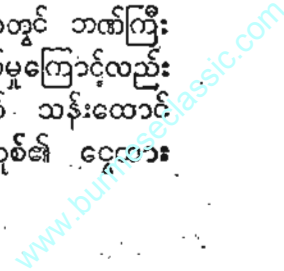
ယင်းသည် ပထမဦးဆုံး မိမိတို့၏ လက်ဝယ်ရှိ ငွေကြေးအရေအတွက်ကို ဖော်ပြခြင်းဖြစ်သည်။ ထိုကဲ့သို့ ထုတ်ဖော်ပြောလိုက်သော်လည်း ကလင်ဂျန်ဘွာမှာလည်း အစဉ်အလာကို ထိန်းသိမ်းတတ်သူတဦးပင် ဖြစ်လေသည်။

အာဗင်ဇနီးမောင်နှံအဖွဲ့ ဝမ်းနည်းဖွယ်ရာ အဆုံးအရှုံး ရှိသော်လည်း ယင်းတို့ မမျှော်လင့်ပဲ တခြားသူတဦးကို အလုပ်အကျွေးပြုလိုက်သကဲ့သို့ ဖြစ်သည်။

ယင်းမှာ ဆွစ်ဇာလန်ဘက်အဖွဲ့ လူထုနှင့် ဆက်ဆံရာတွင် ဘက်အပေါ် ရနံ့ကင်းအောင် လုပ်ပေးလိုက်သကဲ့သို့ ဖြစ်သည်။ ဘုန်းအားဖြင့် ဆွစ်ဇာလန်တို့ သိက္ခာတက်ခဲ့၏။

ဆွစ်ဇာလန် တာဝန်ရှိသူတဦးက ခဲကြားကြားပြောရာတွင် “ဆွစ်ဇာလန်နိုင်ငံရှိ လျှို့ဝှက်မှုစနစ်ဟာ ‘အမေဇာန်’ သမားတွေအတွက် အကာအကွယ်ပေးဖို့ မဟုတ်ဘူးဆိုတာ အမေရိကန်တွေ သိဖို့ကောင်းတယ်။ ဆွစ်ဇာလန်ဘက်မှာ ငွေသွင်းတဲ့အတွက် မိမိတို့ရဲ့မရိုးသားမှုဟာ လွတ်ပြီမထင်နဲ့” ဟု ဆိုသည်။

ယင်းကဲ့သို့ မိမိတို့၏ အဖြစ်ကို ကာကွယ်ရာတွင် ဘက်ကြီးသုံးခုမှ တာဝန်ရှိသူများကိုယ်တိုင် ချေပလိုက်မှုကြောင့်လည်း ကောင်း၊ ထိုဘက်ကြီးများသည် ကမ္ဘာကျော် သန်းထောင်ပေါင်းများစွာ ချမ်းသာသည့် သဌေးကြီးဟုတ်၏ ငွေလေး

ထားရာ (သို့သော် ယာယီမျှသာ) ဖြစ်ခဲ့သောကြောင့်လည်းကောင်း ပို၍ ကျော်ကြားခဲ့သည်။

ဟယ်လ်ဂါကို ဆွစ်ဇာလန်က အရေးယူလိုက်သည်ဟု မရေမရာစကားပေါ် အခြေတည်၍ ဘက်ကြီးတစ်ခု၏ တာဝန်ရှိတယောက်က ပြောရာတွင်

“အဲဒါ ကောင်းပါတယ်။ ဘာကြောင့်လဲဆိုတော့ ကျုပ်တို့(ဆွစ်လူမျိုး) ဟာ ဆုဇတ်ကောင်တွေနဲ့ မဆက်ဆံကြဘူး”ဟု ပြောခဲ့လေသည်။

ယင်းစကားကို ဆွစ်ဘာသာစကားနှင့် တွေးမှပို၍ ရှုပ်မည်။ သည်အတိုင်းဆိုလျှင် အဓိပ္ပါယ်ရှိမည် မဟုတ်ချေ။ ‘ဆုဇတ်ကောင်’ ဆိုသည်မှာ ဆွစ်ဇာလန် တရားဥပဒေကို ဖောက်ဖျက်သူကိုသာ ခေါ်ခြင်းဖြစ်သည်။

ဟုန်နှင့်အာဗင်အိမ်သည် ဆွစ်ဇာလန် လျှို့ဝှက်မှုစနစ်ကို လှစ်ကြည့်ရာတွင် အကောင်းဆုံး ဥပမာတစ်ခု မဟုတ်သေးချေ။ ထိုထက်ပို၍ ကောင်းသော ဥပမာတစ်ခုမှာ အမေရိကန်နိုင်ငံက ယင်း၏ ငွေကြေးအင်အားဖြင့် ဆွစ်ဇာလန်ကို ပစ်ပေါက်သော အဖြစ်အပျက်တစ်ခု ဖြစ်သည်။

ယင်း အဖြစ်အပျက် ဖြစ်လာပုံ၊ မည်သို့သော ငွေကြေးခြိမ်းခြောက်မှုများ ပါဝင်ပုံကို ရွှေတွင် ဖော်ပြမည့်အခန်းများတွင် တွေ့ရပေမည်။

အခန်း (၆)

ဆွစ်ဇာလန်ဘဏ်လျှို့ဝှက်မှုအက်လာခြင်း (၁)

အမေရိကန် လူမှုအဖွဲ့အစည်းသည် အထင်နှင့်အမြင် ကွာဟတတ်သည်ဟု ဝေဖန်ကြသည်။ မကောင်းသော ရည်ရွယ်ချက်ဖြင့် အမှန်ကိုလုပ်မိသလို၊ ကောင်းသော ရည်ရွယ်ချက်ဖြင့် အမှားကိုလည်း လုပ်မိတတ်ကြသည်။ ဟုတ်သည် မဟုတ်သည် မဟုတ်သော ဤဖြစ်ရပ်များမှာ မှန်ကန်နေသည်။ အကြောင်းမှာ ကျွန်ုပ်တို့သည် ဆန့်ကျင်ဖက် အကြောင်းတရားဖြင့် ဖွဲ့စည်းအပ်သည့် လောကကြီးတွင်လည်းကောင်း၊ ရှုပ်ထွေးပေလိသော လူ့ဘောင် အဖွဲ့အစည်းတွင်လည်းကောင်း၊ နေထိုင်ကြရာသည်ဖြစ်ရာ အကောင်းနှင့်အဆိုးကို တခါတရံခွဲခြားရန် ခက်လှသည်။

ယင်းကဲ့သို့ ဝိရောဓိ သဘောတရားများကို ဆွစ်ဇာလန်ဘဏ် လျှို့ဝှက်မှုတံခါးကို ဖွင့်ရန်ကြိုးစားမှုတွင်လည်းကောင်း၊ ထပ်သို့ကြိုးစားမှုကို အမေရိကန်နိုင်ငံတွင်းကပင် တန်ပြန်ဟန်အားမှုတွင်လည်းကောင်း ထင်ထင်ရှားရှား တွေ့နိုင်ပေသည်။

ဆွစ်ဇာလန်၏ လျှို့ဝှက်မှုသည် လွန်ခဲ့သော နှစ်များက ကျော်ကြား ထင်ရှားလာခဲ့သည် မှန်သော်လည်း ယင်းသည် အမေရိကန် ထိပ်တန်းခေါင်းဆောင်များအဖို့ “ဆူး” တခုသာ ဖြစ်ခဲ့ရသည်မှာ ဆယ်စုနှစ်ပေါင်းများစွာ ရှိခဲ့ပြီ။ ထိုအချိန်မတိုင်မီကဆိုလျှင် ဟစ်တလာ ဂျာမနီကိုပင် များစွာ ဦးနှောက်ခြောက်စေခဲ့သည်။

ဆွစ်ဇာလန်၏ လျှို့ဝှက်မှုကို ဖွင့်ရန် အကြီးအကျယ် ကြိုးစားသည်မှာ ၁၉၃၄ ခုနှစ်က စသည်။ ထိုအချိန်တွင် ဆွစ်ဇာလန်တွင် ဖွင့်ထားသည့် ဂျာမနီ ဂျူးနှင့် ဂျာမနီနိုင်ငံသားများ၏ စာရင်းကိုသိရန် ဟစ်တလာ၏ ဂက်စတာပိုအဖွဲ့က စုံစမ်း နေလေသည်။ ဂက်စတာပိုအဖွဲ့သည် ဂျာမနီနိုင်ငံသားများကိုတယ်၍ စက်မှုလုပ်ငန်းတွင် လုပ်ကိုင်နေသည့် ဆွစ်ဇာလန်ဘဏ်များပိုင် ငွေသန်းပေါင်းများစွာကို စိတ်မဝင်စား။ ယင်းကိုခွင့်လွှတ်သည်။ သို့ရာတွင် ဟစ်တလာ စိတ်ဝင်စားသည်မှာကား နိုင်ငံခြားဆောက်နေသော ဂျာမနီငွေများ ဖြစ်တော့သည်။

ဆွစ်ဇာလန်ဘဏ်တွင် စာရင်းဖွင့်ထားကြောင်း သိရှိအဖမ်းခံရလျှင် ယင်းအတွက် ပြစ်ဒဏ်မှာ သေဒဏ်သာ ဖြစ်လေသည်။

x x x

၁၉၃၄ ခုနှစ်က ဖြစ်သည်။ ဂျော့ဟန်နက်သွန်မေသည် ဂက်စတာပိုခေါ် နာဇီလျှို့ဝှက် ထောက်လှမ်းရေး အဖွဲ့ဝင်တဦး ဖြစ်သည်။ သူသည် စောစောပိုင်း နာဇီအဖွဲ့ဝင်များ

ကိုသို့ပင် စည်းစနစ်ကျနပြီ နာကျည်းဖွယ်ရာ အတိတ်ရှိထားသူ ဖြစ်သည်။ သွန်မေ၏ မိသားစုသည် လူလတ်တန်းစားထဲက ဖြစ်ပြီး သူ့ကို ငယ်စဉ်ကပင် ဘဏ်လုပ်ငန်းကို ကျွမ်းဝင်စေကာ လူကြီးလူကောင်း တယောက်ဖြစ်အောင် ပျိုးထောင်ပေးခဲ့သည်။ သို့ရာတွင် သွန်မေသည် ဘဏ်လောကကို မုန်းမီးပြီး ပုံစံတကျ နေရသည်ကိုလည်း စက်ဆုပ် လှသည်။ ၁၉၂၀ ခုနှစ်လောက်ဆိုတွင် အလုပ်ကထွက်ပြီး ကလေးကချေ ဖြစ်နေခဲ့လေသည်။ ၁၉၂၉ ခုနှစ်တွင် အိမ်ထောင်ကျသည်။ သွန်မေအဖို့ နာဇီပါတီတို့ ဝင်သည်မှာ လျှောက်လှည့်သည်။ နာဇီပါတီသည် သူ့ ရည်မှန်းချက်နှင့် ကိုက်ညီသည်။ အကြောင်း မှ နာဇီပါတီ၏ ဝါဒသည်လည်း ဘဏ်စနစ်ကို မုန်းမီးသောကြောင့် ဖြစ်ပေသည်။

ပါတီဝင်ဖြစ်သောအခါ သူ့ကို ဟန်ပြအလုပ်တခုပေးထားသည်။ ထို့နောက် ဟစ်တလာ အာဏာရလာသောအခါ သူသည် ဂက်စတာပို အဖွဲ့ထဲသို့ ဝင်ခဲ့လေသည်။

၁၉၃၄ ခုနှစ် ဇန်နဝါရီလတွင် ဂက်စတာပို ထောက်လှမ်းရေးသမား သွန်မေအား ဆွစ်ဇာလန်တွင် အထူးတာဝန်တခု ပေးသည်။ သူ့ကို ရွေးရသည်မှာ သူသည် ဘဏ်ဘွင် လုပ်ဘူး သူတဦးဖြစ်သောကြောင့် ဖြစ်ပေသည်။

ဟစ်တလာသည် ဘဏ်လုပ်ငန်းနှင့် စီးပွားရေးလုပ်ငန်းကို မုန်းမီးသည်။ ဂျာမနီမြို့များနှင့် ဆွစ်ဇာလန်ဘဏ်တို့ အကျိုးတူ ပေါင်းဖက်နေသည်ကိုကြည့်မရသည်မှာ ကြာပြီဖြစ်သည်။ ၁၉၃၃ ခုနှစ်တွင် ပြည်ပတွင် အရင်းအနှီးထားရှိသူ ဂျာမနီ

အမျိုးသားများအား ဖော်ထုတ်ရန် နာဇီအစိုးရက အမိန့်တချို့ ထုတ်ပြန်သည်။

ယင်း အမိန့်ကို မလိုက်နာသူအတွက် ပြစ်ဒဏ်မှာ သေဒဏ်သာဖြစ်သည်။ နာဇီတို့သည် ပြည်ပနှင့်ဆက်သွယ်သူ မည်သည့် ဂျပန်အမျိုးသားကိုမှ မယုံချေ။ နိုင်ငံရေးအရှုပ်အရှင်း ကင်းလှသော ဆွစ်ဇာလန်နှင့် ဆက်သွယ်သည်ကိုပင် သံသယရှိသည်။

ဂျပန် စက်မှုလက်မှုလုပ်ငန်းနှင့် ဆွစ်ဇာလန် စက်မှုလက်မှုလုပ်ငန်းတို့သည် ဘဇရာစုကပင် စတင်ဖွံ့ဖြိုးခဲ့ကြသည်။ ဂျပန်သည် ဆွစ်ဇာလန်၏ အဓိက ဖောက်သည်တဦး ဖြစ်သည့် အပြင် ဆွစ်ဇာလန်သို့လည်း ဂျပန်မှ ကျောက်မီးသွေးသံနှင့်ဂျပန်များကို တင်သွင်းသည်။ ဆွစ်ဇာလန်တွင် ဂျပန်အမျိုးသားတို့၏ ငွေပင်ငွေရင်းများ ရှိသကဲ့သို့ ဂျပန်စက်မှုလက်မှု လုပ်ငန်းသို့ ဆွစ်ဇာလန်ဘဏ်များမှ ငွေချေးသည်မှာလည်း အစဉ်အလာတရပ် ဖြစ်နေပေသည်။ ဆွစ်ဇာလန်ဘဏ် အမြောက်အမြားမှာ ဂျပန်တွင် ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှု ပြုကြသည်။

ဇူးရစ်နှင့်ဘက်ဇဲမြို့များ (ဆွစ်ဇာလန်) ဘဏ်လုပ်ငန်းရှင်များနှင့် ဂျပန်အရင်းရှင်များ၏ ဆက်ဆံရေးမှာ ပြင်သစ်တော်လှန်ရေးနောက်ပိုင်း ဂျီနီဗာ (ဆွစ်ဇာလန်) မှ ဘဏ်လုပ်ငန်းရှင်များနှင့် ပြင်သစ်မိသားစုများ ဆက်ဆံရေးကဲ့သို့ နိုင်ငံရေး၊ ဘာသာရေး၊ အမျိုးသားရေးမပါ။ စီးပွားရေးဆက်ဆံ ဆက်ဆံရေးပင်ဖြစ်သည်။

ဤကဲ့သို့ ပြစ်သစ် ဆွစ်ဇာလန်အကျိုးတူ ပူးပေါင်းမှု ဂျပန်ဆွစ်ဇာလန်အကျိုးတူ ပူးပေါင်းမှုတို့သည် စစ်ကြီးများ

တော်လှန်ရေးများကို ကျော်လွှားကာ ထာဝစဉ်အေးချမ်းမှုကို ဖြစ်စေသည့် အကြောင်းရပ်များ ဖြစ်ပေသည်။

သို့ရာတွင် ယင်းဆက်ဆံမှုကို ဟစ်တလာက ချုပ်ကိုင်ရန် ဆုံးဖြတ်ခဲ့လေသည်။ ဟစ်တလာသည် ဂျပန်နှင့် အခြားဂျပန်အမြောက်အမြားမှာ ဆွစ်ဇာလန်ဘဏ်ကို အသုံးချကာ ငွေများကို ဂျပန်မှ သယ်ထုတ်နေသည်ဟု ထင်နေသည်။

ဂျပန်သွန်မေကို ဘာလင်သို့ခေါ်၍ အခြေအနေကို အတိုချုံး ရှင်းပြလိုက်သည်။ ပြည်ပတွင်ရှိသည့် မိမိတို့၏ ငွေပင် ငွေရင်းများကို ထုတ်ဖော်ပေးမည့် သစ္စာရှိ ဂျပန်များ ရှိသကဲ့သို့ ထုတ်ဖော်ပြောပုံ လျှို့ဝှက်ထားမည့် ဂျပန်များလည်း ရှိနိုင်ကြောင်း သွန်မေ၏ အထက်အရာရှိများက သွန်မေအား ပြောပြသည်။

ထို့နောက် သွန်မေအား ယင်းကဲ့သို့ ဆွစ်ဇာလန်ဘဏ်တွင် ငွေထားသည်ဟု မသင်္ကာဖွယ်ရှိသည့် ပုဂ္ဂိုလ်များ၏ စာရင်း ထုတ်လည်း ပေးလိုက်သည်။ သူ၏တာဝန်မှာ ဆွစ်ဇာလန်နိုင်ငံ ထဲသို့ဝင်၍ ထိုစာရင်းများ ဟုတ်မဟုတ်ထုတ်ဖော်ရန် ဖြစ်သည်။

ဂျပန်နိုင်ငံ၏ အစွမ်းကုန် ကူညီမှုကြောင့် ပတ်စပို့ကို အထွယ်တကူ ရရှိသောမက သူထမ်းဆောင်ရမည့် တာဝန်အတွက် ခန့်အပ်အမိန့်ကို ရရှိသည့်အပြင် လိုအပ်လျှင် သုံးစွဲရန် ငွေကို အည်း ဖောဖောသိသိ ရရှိထားလေသည်။

သွန်မေသည် ကမ္ဘာလှည့်ခရီးသည် အဝတ်အစားကို ဝီတီရိုဇူးရစ်သို့ ညရောင်းဖြင့် ထွက်ခဲ့သည်။

ဇူးရစ်တွင် အိမ်တလုံးဆောက်လိုက်သည်။ အနားယူနေသော ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်းရှင်တဦးအတွက် ဆောင်နေသည်။ ထိုစဉ်က ဆွစ်ဇာလန်တွင် ဂျာမန်အမျိုးသား နှစ်သိန်းခန့် လုပ်ကိုင်စားသောက်နေရာ သူ့အား မြှုန်းကနဲရိပ်မိရန် မလွယ်ချေ။

သူသည် ဆွစ်ဇာလန်ဘက်ကြီးများတွင် ဘက်စာရင်းများ ဖွင့်ထားသည်။ သာမန်ဘက် အမှုထမ်းများနှင့်လည်း ရင်းနှီးအောင်လုပ်ထားသည်။

ဘာမျှမကြာလိုက်ရ။ သွန်မေသည် ဘက်ဇမြို့ဘက်တခုကောင်တာ စာရေးတဦးနှင့် အလွန်ရင်းနှီးကျွမ်းဝင်ခဲ့ပြီး အခြားဘက်တခုမှ စာရေးမတဦးနှင့်လည်း ချစ်ကြီးသွယ်မိခဲ့ပေသည်။ သို့ရာတွင် စာရေးမကလေးသည် ဆွစ်ဇာလန်သူပီမိမိလုပ်ငန်းကို လေးစားအာရုံထားသူ ဖြစ်ပေသည်။

ဆွစ်ခရိုင်သားတဦးသည် အခြားခရိုင်တခုတွင် သွားရောက်အမှုထမ်းသောအခါ နယ်ခံပုဂ္ဂိုလ်များနှင့် ဆက်ဆံရေးတွင် အလွန်အေးစက်စက် ရှိလှသည်။ ဇူးရစ်တွင် အမှုထမ်းဆောင်နေသော ဘက်ဇ သို့မဟုတ် တခြားမြို့တမြို့မှ ဆွစ်တဦးက ယင်းတို့၏ လေသံကြားရုံဖြင့်လည်းကောင်း အေးစက်စက်နီးမှုကို ကြည့်ရှုလည်းကောင်း ဇူးရစ်မြို့သားမဟုတ်ကြောင်း သိနိုင်လေသည်။ ဆွစ်တို့မှာ အရွယ်ရောက်သည်နှင့် တဦးနှင့်တဦး ဆက်ဆံရာတွင် အေးစက်၊ လျှို့ဝှက်တတ်သော သဘောရှိသည်။ ထို့ကြောင့် နေရာတကာတွင် “မဆက်ဆံလျှင်မဖြစ်” ဆက်ဆံကြရာတွင် အလွန်ဂုဏ်သည်။ သို့သော် ထိုအေးစက်မှုမျိုးမှ နိုင်ငံခြားသားများအပေါ်တွင်မူ ပြုမူခဲ့လှသည်။ ဆွစ်တို့သည်

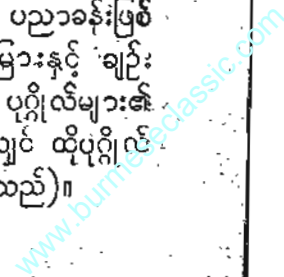
ဦးယုံနိုင်ငံချင်းထက် နိုင်ငံခြားသားတို့နှင့် ကြာရှည်စွာခင်မင်ဆက်လေသည်။

ဂျော့သွန်မေသည် ဇူးရစ်မြို့၏ လူမှုရေးဘဝကို ဝင်ဆန့်အောင် ကြိုးစားသည်။ စားလိုက်၊ သောက်လိုက်၊ ပျော်လိုက်၊ ဝါးလိုက်ဖြင့် မိတ်ဆွေသစ်များနှင့် မူးယစ်အော်ဟစ်သောင်ကျန်းနေသည်။ သူ့အဖို့ ပျော်စရာလည်းကောင်းသည်။ ဆွစ်ဇာလန်ဘက်တို့၏ လုပ်ငန်းစနစ်အကြောင်းကိုလည်း လက်ဖက်ရည်ဆိုင် အရက်ဆိုင်များမှလည်းကောင်း၊ ခြင်ထောင်ထဲမှလည်းကောင်း သိရှိခဲ့ရလေသည်။

ဂက်စတာပိုထောက်လှမ်းရေး သွန်မေသည် ဆွစ်ဇာလန်ဘက် လျှို့ဝှက်မှုကို ပထမဦးဆုံး ထွင်းဖောက်ခဲ့သူ ဖြစ်သည်။

သွန်မေသုံးသော အခြားနည်းလမ်းတခုမှာ လာဘ်ထိုးခြင်းဖြစ်သည်။ ဘက်အမှုထမ်းတို့နှင့် သိကျွမ်းခင်မင်သွားသောအခါ ယင်းတို့အထဲမှ အရာရောက်သူကို ရွေးလိုက်သည်။ သူသည် သူများထက် ဖေါဖေါသီသီ လာဘ်ထိုးနိုင်သည့် အနေအထားတွင် ရှိသူဖြစ်သည်။ ဆွစ်ဇာလန် ထောင်ဂဏန်းလောက်ပေးလိုက်သည်နှင့် ဆွစ်ငွေချေးဘက်မှ သူသိလိုသည့် နာမည်များကို သိခွင့်ရလေသည်။

သူ အသုံးပြုသော နောက်တနည်းမှာ သူ၏ ပညာခန်းဖြစ်သည်။ သူသည် ဘက်များကို ငွေအမြောက်အမြားနှင့် ချဉ်းပစ်ပြီး စာရင်းဖွင့်ထားသည်ဟု ထင်ရသော ပုဂ္ဂိုလ်များ၏ စာရင်းတွင် ငွေသွင်းကြည့်သည်။ (သွင်းခွင့်ရလျှင် ထိုပုဂ္ဂိုလ်၏စာရင်း ထိုဘက်တွင်ရှိသည်ဟု မှတ်ယူနိုင်ပေသည်)။

၁၉၃၆ ခုနှစ် အချိန်လောက်က ဆွစ်ဇာလန်ဘက်တို့မှ လည်း စနစ်တကျကြိုတင်ကာကွယ်မှု မရှိကြသေးရကား။ ကော့ တာစာရေးနှင့် ဘက်၏အငယ်တန်း အရာရှိတို့၏ လတ်တလေ ဆုံးဖြတ်ချက်နှင့်သာ ဖြစ်သလိုလုပ်ကိုင်နေကြပေရာ မှားယွင်း အခါလည်း မှားသွားတတ်ပေသည်။

တခါတွင် သွန်မေသည် “ဆွစ်ဘက်ဒကော်ပိုရေးရှင်း” တစ် ကြီးသို့ဝင်၍ ဂျာမနီနိုင်ငံ ဟန်နိုဗာမြို့မှ အန်ထွန်ဖောဘရီဆာ ဆိုသူ၏ စာရင်းတွင် ဖရန်နွစ်သောင်းသွင်းသည်။ ပထမသေ သက်ဆိုင်ရာ ဘက်စာရေးမှာ အံ့အားသင့်သွားသည်။ မိမိတို့ ဘက်တွင်ရှိ စာရင်းကို စာရင်းပိုင်ရှင်ပုဂ္ဂိုလ် သို့မဟုတ် ယင်း လွှဲအပ်ထားပြီး ဘက်က အသိအမှတ်ပြုထားသော ကိုယ်စား လှယ်မှ လွဲ၍ မည်သူမှ မသိနိုင်။ ယခုမူ ဤလူစီမိန်းက မိမိတို့ ဘက်ရှိ စာရင်းကို အတိအကျပြောနေရာ မအံ့ဩပဲမနေနိုင်တော့ သို့ရာတွင် ရဲသို့ အကြောင်းမကြားမိသည်မှာ သူ၏ အမှု ဖြစ်နေတော့သည်။

သွန်မေကို ဘက်၏အငယ်တန်း အရာရှိထံခေါ်သွားသည် သို့သော် သွန်မေသည် အလွန်ပါးနပ်လျင်မြန်၍ အကင်းပါး သော ဂက်စတာပို ထောက်လှမ်းရေးတခယာက် ဖြစ်ပေမည် အရာရှိအား မိမိသည် ဖောဘရီဆာကိုယ်စား နယ်စပ်ကို ကျော် ခဲ့၍ ဤငွေများကို သယ်လာရကြောင်း၊ ဖောဘရီဆာမှာ လက် ရှိဖြစ်ပေါ်နေသော အခြေအနေများကြောင့် သူကိုယ်တိုင် လာရန် မဖြစ်နိုင်ကြောင်း ရှင်းပြလိုက်သည်။

ပထမသော် အရာရှိလည်း တာလုပ်ရမည်မသိ ဖြစ်နေသည် သို့သော် နောက်ဆုံးတွင် အလွန်အန္တရာယ်ကြီးသော အမှု

အရာကို ထပ်၍ လုပ်လိုက်မိတော့သည်။ ထိုအရာရှိသည် အခြား အရာရှိတဦးနှင့် သွားတော့သည်။ ယင်းအရာရှိကလည်း အခြေ အနေမှန် မရှိပဲ မိမိတို့ဘက်တွင် ဖောဘရီဆာ၏ စာရင်းရှိ ကြောင်း ဖွင့်ပြောလိုက်မိတော့သည်။ ဤတွင် သွန်မေအဖွဲ့ သူကို လက်ခံသည်ဖြစ်စေ၊ လက်မခံသည်ဖြစ်စေ အရေးမကြီး တော့။ မိမိသိလိုသည်ကို သိလိုက်ရလေပြီ။

ယခင်ကဆိုလျှင် ဆွစ်ဇာလန်ဘက်တို့ မိမိတို့၏ လျှို့ဝှက်စာ ရင်းများကို ဤကဲ့သို့ လွယ်လွယ်ကူကူ ထုတ်ဖော်ခြင်း မရှိ တော့။ သို့ရာတွင် ဆွစ်ဇာလန် ဘက်တို့ရှိ ဂျာမန်စာရင်းများ သို့မဟုတ် ပြဿနာ ရှိနေပေသည်။ ဆွစ်ဇာလန်နှင့် ဂျာမနီ အကြား ခက်သွယ်ရေး ကြေးနန်းများ၊ စာများကို နာဇီတို့က အမြဲ အောင်ကြည့်နေရာ အဆက် အသွယ်မှာ ခက်ခဲနေရပေသည်။ ဤကြောင့် ဂျာမန်တို့သည် ဆွစ်ဇာလန်ရှိ မိမိတို့၏ စာရင်းများ သို့မဟုတ် ဆွစ်ဇာလန်မှ ကိုယ်စားလှယ်များနှင့် လွှဲအပ်ကာ လုပ်နေ ခဲ့ရပေသည်။ ထို့ကြောင့်လည်း ဘက်အနေနှင့် ယခင်ကလို “စာအုပ်ကြီးအတိုင်း” လုပ်နေ၍ မဖြစ်တော့ချေ။

သွန်မေ သွင်းလာသော ငွေမှာ အမှန်တကယ် ဖောဘရီဆာ ရှိ ငွေဖြစ်ချင်ဖြစ်မည်။ အကယ်၍ ဤငွေ လက်မခံလိုက်ပါလျှင် ဖောဘရီဆာအတွက် အလွန်အဆင်မပြေ ဖြစ်နေမည်ဟု တွေး ချက် ထိုငွေကို ဘက်က လက်ခံလိုက်တော့သည်။

ထိုညတွင် သွန်မေသည် ဂျာမန်သို့ လှမ်းသတင်းပို့လိုက်သည်။ သတင်းပို့ပြီးနောက် နှစ်နာရီခန့်ကြာသောအခါ ဟန်နိုဗာမြို့မှ အန်ထွန်ဖောဘရီဆာတယောက် ပျောက်သွားရပေတော့သည်။ နောက် သုံးရက်ခန့်ကြာသောအခါ အဆိုပါဘက်သို့ သံကြိုး

စာတစောင် ရောက်လာသည်။ ဖေဘရီဆပ်၏ ငွေများအား လုံး ပြန်ပေးပါရန် တောင်းခံလာ ဖြစ်သည်။ ဖေဘရီဆပ်အား မည်သို့ နှိုက်ထုတ်စစ်ဆေးသည်ကိုမူ ဂျာမန် မှတ်တမ်းများတွင် ဖော်ပြထားခြင်း မရှိပေ။

ဤနည်းကိုသွန်မေတည်တွင်အောင်မြင်သောအခါဆွစ်ဇာလန်ရှိ အခြားသော ဂက်စတာပိုထောက်လှမ်းရေးတို့ကပါအသုံးပြုလာကြသည်။ သို့ရာတွင် အလွန်စေ့စပ်သော ဘဏ်တို့နှင့် ငွေလျှင် မအောင်မြင်သည့်အခါလည်းရှိသည်။ သို့ရာတွင် ဤနည်းဖြင့် သတင်းအမြေခက်အမြားကို ရရှိနိုင်ခဲ့ပေသည်။ ဆွစ်ဇာလန်ဘဏ်များတွင် ငွေထားသည်ကို ပေါ်သွားသောဂျာမန်များကား မပြန်လမ်းကို မြန်းကြခဲ့ကြရပေသည်။

သွန်မေပေးသော သတင်းများသည် တရားမျှတသော အစီအစဉ်များအတွက်မူ အဆုံးကျမည် မဟုတ်ပေ။ သို့သော် ဂျာမန်တရားဥပဒေ၌ နိုင်ငံ သစ္စာဖောက်မှုများတွင် ဥပဒေနှင့် မညီညွတ်လှချေ။ ဆွစ်ဇာလန်တွင် ငွေထားသူ၊ သို့မဟုတ် ငွေထားသည်ဟု မသက်သေရသူတို့ ညတွင်းချင်း ဖမ်းနိုင်ခွင့် ရှိသည်။ စက်စစ်ဆေးနိုင်ခွင့်ရှိသည်။ ခြိမ်းခြောက်နိုင်ခွင့်ရှိသည်။ နှိပ်စက်ခြိမ်းခြောက်လိုက်သောအခါ တရားခံသည် မိမိငွေမည်ရွေးချယ်မှုကို မည်သည့်ဘဏ်တွင် ထားကြောင်း စာရင်းအမှတ်၊ သို့မဟုတ် စာ စကားဝှက်မှအစ ပေါ်တော့သည်။

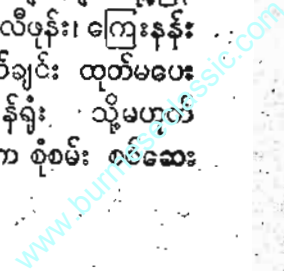
အကယ်၍ တရားခံသည် မျက်နှာကြီးထဲကဖြစ်လျှင် ဂက်စတာပိုထို ထိုသူထံ သွားရောက်လည်ပတ်ကြပြီး သက်ဆိုင်ဆောင်ရွက်ပေးသောအခါ မိမိအပြစ်ကို ဝန်ခံလိုက်လျှင် ရာထူးပေးလောက်ဖြင့် ပြီးသွားသည်။ အကယ်၍ တရားခံမှာ ဂျာမန်

လျှင် သို့မဟုတ် ဝန်ခံပုံ ခေါင်းမာနေလျှင် အကြီးအကျယ် အကွဲထွက်တော့သည်။ အနည်းဆုံး နာဇီအကျဉ်းစခန်းထောင့် ရောက်မည်မှာ သေချာသည်။

သွန်မေနှင့် ဆွစ်ဇာလန် ရောက် အခြား ဂက်စတာပိုထို ပေးသည့် သတင်းများ ဂျာမန် နာဇီအရာရှိတို့ ရရှိသည်နှင့်တပြိုင်နက် ဆွစ်ဇာလန် ဘဏ်များတွင် ဂျာမန်မှ တယ်လီဖုန်းခေါ်ဆိုမှုများဖြင့် ဆူညံနေတော့သည်။ ဂျာမန် ငွေရှင်များက မိမိတို့ ငွေများကို တယ်လီဖုန်းဖြင့် ပြန်တောင်းကြသည်။ ထိုသို့ တယ်လီဖုန်းဆက်နေစဉ် နာဇီအရာရှိတို့သည် ဖုန်းဆက်နေသောပုဂ္ဂိုလ်၏ ဘေးတွင် ရှိနေကြပေသည်။

ထို့နောက် ဂျာမန် နာဇီ ထောက်လှမ်းရေးတို့သည် ဘဏ်များသို့ သွား၍ ငွေသွင်းစာအုပ်၊ စာရင်းနံပါတ်၊ စကားဝှက်များကို ပြောကာ ထိုငွေများကို ထောင်းယူခဲ့ကြသည်။ ဂျာမန်မှ လာသော ကြေးနန်းများမှာ စကားဝှက်များဖြင့် ပို့ကြသည်။ မိမိတို့၏ ငွေများကို ပြန်ပေးပါ။ သို့မဟုတ်လည်း ယင်းငွေများကို ဂျာမန်အစိုးရပိုင် ငွေများအဖြစ် သတ်မှတ်ပေးပါရန် အကြောင်းကြားသော ကြေးနန်းများ ဖြစ်လေသည်။ တခါ ထရုလည်း စာရင်းရှင်ကိုယ်ဘိုင် ဘဏ်သို့ လာ၍ မိမိစာရင်းကို သတ်မှတ်ပေးပါရန် (ငွေအားလုံးကို ပြန်ပေးရန်) ခိုင်းတတ်သည်။

သို့ရာတွင် ဘဏ်များက အခြေအနေကို ချက်ချင်းတုံ့ပြန်တတ်လေသည်။ ဘဏ်ကြီးများသည် တယ်လီဖုန်း၊ ကြေးနန်းများနှင့် တောင်းလာသောငွေများကို ချက်ချင်း ထုတ်ပေးပေးပုံ ဂျာမန်ရှိ ဆွစ်ဇာလန်ကောင်စစ်ဝန်ရုံး သို့မဟုတ် ဂျာမန်ရှိဆွစ်ဇာလန် စီးပွားရေးကမ္ဘာဏီများက စုံစမ်း စစ်ဆေးမှုများပြုပြီးမှ ထုတ်ပေးတတ်လေသည်။

မကြာမီကမူ စာရင်းရှင်ကိုယ်တိုင် လာရောက်သွားသော စာရင်းမျိုး သို့မဟုတ် အချိန်မရွေး လာရောက်တွေ့နိုင်သော ကိုယ်စားလှယ်ရှိသည့် စာရင်းမျိုးတွင် တယ်လီဖုန်းဖြင့် ငွေပြန် တောင်းလျှင် ဘဏ်ကငွေကို ပြန်မပေးချေ။

ဆွစ်ဇာလန် ဘဏ်များအစည်းအရုံးက ဘဏ်မှ အသိအမှတ် ပြုမထားသော ကိုယ်စားလှယ်ကို သက်ဆိုင်ရာစာရင်းမှ ငွေကို ပြန်ပေးခြင်း၊ ထိုငွေနှင့် ပတ်သက်၍ တိုင်ပင်ဆွေးနွေးခြင်း မပြုရန် တင်းကြပ်စွာ စည်းကမ်းထုတ်ထားသည်။ အကယ်၍ စာရင်းရှင်ကို တဦးတယောက်က ခြိမ်းခြောက်အကြပ်ကိုင်ခြင်း မရှိဟု ဘဏ်တာဝန်ရှိတို့က ယူဆပါမူ ယင်းငွေကို ထုတ်ပေး နိုင်ရန်လည်း ဘဏ်အချင်းချင်း နားလည်မှုယူထားကြသည်။

ဘဏ်များဘက်က ကြည့်လျှင်လည်း တဒုက္ခ။ အကယ်၍ ကြေးနန်းသည် စကားဝှက်ဖြင့် ဖြစ်စေ၊ ရိုးရိုးဖြစ်စေ ရောက် လာသောအခါ ဘဏ်မှ ဘာလုပ်လုပ် စာရင်းရှင် အတွက် အန္တရာယ်ချည်းဖြစ်သည်။ ရိုးရိုးအကြောင်းပြန်ရုံမျှ ပြန်ကြား လိုက်ပြန်လျှင်လည်း ငွေထားသည်မှာ သေချာသဖြင့် နာဇီ ပဒေအရ ထိုစာရင်းရှင်မှာ သေဒဏ်ဖြစ်သည်။ ငွေပြန်ပေးလိုက် ပြန်လျှင်လည်း အပြစ်ထင်ရှားသည်ဟု ဆိုပြန်သည်။ စာရင်း ရှင်ကို တစုံတယောက်ကခြိမ်းခြောက် အကြပ်ကိုင်သည်ဟု ယူဆ ရသဖြင့် ငွေကို မပေးပဲ ထားပြန်လျှင်လည်း ထိုပုဂ္ဂိုလ်မှာ အညှဉ်းခံနေရမည်။

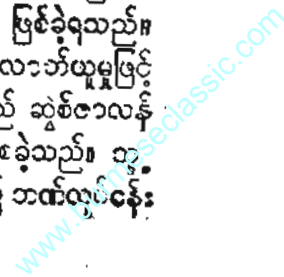
ထို့ကြောင့် နောက်ဆုံးတွင် ဆွစ်ဇာလန်ဘဏ်များ အစည်း အရုံးမှ သံသယရှိသော စာရင်းဖြစ်လျှင် သက်ဆိုင်ရာဘဏ်မှ တင်းဖော်ထုတ်ခြင်း သော်လည်းကောင်း၊ တစုံတရာဆောင်ရွက် ခြင်းသော်လည်းကောင်း မလုပ်ရန်ဆုံးဖြတ်ချက် ချလိုက်သည်။

ဘဏ်များအနေဖြင့် ဂျာမနီရှိ စာရင်းရှင်များ ဖြစ်ပျက် ခံစားနေရသည်တို့ကို အကာအကွယ် မပေးနိုင်သည်ကား မှန် သည်။ သို့ရာတွင် ယင်းငွေများ နာဇီများလက်သို့ ပါမသွား ရန်ကိုမူ ကားကွယ်နိုင်ခဲ့ပေသည်။

၁၉၃၄-ခုနှစ်တွင် ထိုအမှုဖြင့် ဂျာမန်သုံးဦး ဂျာမနီတွင် သေဒဏ်ပေး ခံလိုက်ရသည့်အတွက် သင်ခန်းစာ ရသွားသည်။ ဆွစ်ဇာလန် ဘဏ်များ၊ စာရင်းရှင်များနှင့် ဝက်စတာပိုတို့ အကြား လျှို့ဝှက်ညှာပြိုင်ခန်းများကို ဆွစ်ဇာလန် သတင်းစာ များက ရေးသားလိုက်ကြသည်။ ထိုအခါ ဆွစ်ဇာလန်ပြည်သူ တို့က မကျေမနပ် ဖြစ်ကြသည်။ ဆန့်ကျင်ဟောပြော ဆန္ဒပြပွဲ များပင် ဖြစ်ခဲ့ကြသည်။ ရဲများကပင် နှိမ်နင်းပေးခဲ့ရပေသည်။

ဂျော့ဟန်နယ်သွန်မေသည် ဇူးရစ်တွင် ဆက်လက်လှုပ်ရှား ခဲ့ပေသည်။ ထို့နောက် ဂျာမနီသို့ ပြန်၍ ထိုမှတဆင့် ဒိန်းမတ် ရောက်ခဲ့ပြန်သည်။ စစ်အတွင်း၌လည်း မသေမပျောက် ခဲ့သည်။ ၁၉၅၀ ခုနှစ်တွင် အစိုးရအဖွဲ့တွင် ပြန်လည် အမှု ခမ်းခဲ့သည်။ သူ့စိတ်တွင်မူ မိမိအများ လုပ်ခဲ့မိသည်ဟု မယူဆ။ နယ်တိုင်းပြည်အတွက် ဆောင်ရွက်ခဲ့ခြင်းသာ ဖြစ်သည်ဟု ယူ ဆသည်။

သွန်မေနှင့် သူ့လို ပုဂ္ဂိုလ်များကြောင့် ဂျာမန် အမြောက် အမြောက်ကို ထောင်ချ၊ နှိပ်စက်ခံရ၊ အသတ်ခံရ ဖြစ်ခဲ့ရသည်။ ဆွစ်ဇာလန်နိုင်ငံသား အများအပြားမှာလည်း လားဘီယူမှုဖြင့် အထူး ကျခံကြရသည်။ သို့သော် သွန်မေသည် ဆွစ်ဇာလန် နယ်လုပ်ငန်းကြီးတခုလုံးကို များစွာ ပြင်းလဲစေခဲ့သည်။ သူ့ လုပ်ရင်ကြောင့် ၁၉၃၄ ခုနှစ်တွင် ဆွစ်ဇာလန်၌ ဘဏ်လှုပ်ငန်း

ဆိုင်ရာ ဥပဒေသစ်တခု ပေါ်ခဲ့ပေသည်။ ယင်းဥပဒေမှာ ဆွစ်ဇာလန်ဘဏ်လျှို့ဝှက်မှုတံခါးကို တင်းတင်းစေ့လိုက်သော ဥပဒေ ဖြစ်ပေသည်။ (ယင်းဥပဒေကို ဤစာအုပ်တနေရာတွင် ဖော်ပြ ထားပါသည်။)

x x x

ယင်းကဲ့သို့ အလွန် လျင်လျသော ဂက်စတာပိုတို လိုက်နေ ပြီဟု သိသည်နှင့် ဆွစ်ဘဏ်တို့သည် လျှို့ဝှက်မှုကို ခါတိုင်းထက် ပို၍ လုံခြုံအောင် ဆွဲစေလိုက်သည်။ ဘဏ်တွင် စာရင်းဖွင့်ထား သည် မထားသည်ကိုပင် ဖွင့်မပြောဟော့။ ပြောမိလျှင်လည်း စာရင်းရှင်မှာ သေရန်သာ ရှိသည်။ နာဇီတို့ ပို၍ စိတ်ပျက်သွား စေရန်ဆွစ်တို့သည်ဘဏ်လျှို့ဝှက်စနစ်ကိုတရားဥပဒေများဖြင့်ပင် ပံ့ပိုး ကာကွယ် ထားလိုက်သည်။ ယင်းကဲ့သို့ စုံစမ်းမရသော အခါ ဂက်စတာပိုတိုသည် အေးမသွား။ ဘဏ်စုံစမ်းမှုကိုလွှတ် ပြီး ဆွစ်ဇာလန်တွင် ခိုလှုံနေသော ဂျာမနီ ဒုက္ခသည်များကို နှိပ်စက်တော့သည်။

သို့ရာတွင် ၁၉၄၀-ခုနှစ်တွင် ဆွစ်တို့အတွက် ရန်သူသစ် တဦး ပေါ်လာသည်။ ထိုရန်သူကား ဆွစ်ဇာလန်နှင့်အကြောင်း အပေါင်း သင့်လှသော အမေရိကန်နိုင်ငံ၏ ဘဏ္ဍာရေးဝန်ကြီး ဌာန ဖြစ်လေသည်။ ရန်သူသစ်သည် ပထမတွင် ဟန်မည့်မထင် ရသော်လည်း နောက်ပိုင်းတွင် ရဲအင်အား၊ စစ်တပ်အင်အား မပါလဲလျက် ဂက်စတာပိုတို မရခဲ့သည့် ကိစ္စကို ရအောင် စွမ်း ဆောင်နိုင်ခဲ့ကြသည်။

ဆွစ်ဇာလန်ဘဏ် လျှို့ဝှက်မှုကို ဖွင့်ရန် ကြိုးစားသည့် ဇာတိ လမ်းများမှာ ယနေ့ထက်တိုင် ရှိနေသည်။ ယင်းတို့တွင် သား အဖ ပိုပြင်မှာလည်း တခုအပါအဝင် ဖြစ်သည်။ ယင်းသားအဖ နှစ်ယောက်အနက် ဖခင်မှာ သမ္မတ ရုစဗဲလက်ထက်က ခန့်ထား သော ဘဏ္ဍာရေးဝန်ကြီး ဟင်နရီ မော်ဂန်သော် ဖြစ်ပြီး သား ဖြစ်သူမှာ နယူးယောက် တောင်ပိုင်း ခရိုင်တွင် ၁၉၆၀ မှ ၁၉၆၉-ခုနှစ်အထိ အစိုးရ ရွေးနေအဖြစ် အမှုထမ်းခဲ့သော ရောဘတ် မော်ဂန်သော် ဖြစ်သည်။

ထူးဆန်းသည်မှာ ဆွစ်ဇာလန်ဘဏ်တို့၏ လျှို့ဝှက်မှုကို ဒုစ ခိုက်မှုများအတွက် အသုံးပြုနေကြသည်မှာ ဂျူးဒုစခိုက်ဂိုဏ်း စာ အများဆုံး ဖြစ်သကဲ့သို့ ယခုကဲ့သို့ ယင်းလျှို့ဝှက်မှုကို ချိုး ချက်ရန် ကြိုးစားသည့် သားအဖမှာလည်း ဂျူးများပင် ဖြစ်နေ ပေသည်။

ဟင်နရီ မော်ဂန်သော် ကြိုးစားသည်မှာ အမေရိကန်နှင့် ဂျာမနီတို့ စစ်မဖြစ်မီက ဖြစ်သည်။ ၁၉၄၀ ခုနှစ်တွင် ဂျာမနီ တို့ ဗြိတိသျှက ပိတ်ဆို့ လိုက်သဖြင့် ဂျာမနီကုန်ပစ္စည်းများကို ရေလမ်းမှ သယ်၍ မဖြစ်နိုင်တော့ပေ။ ထို့ကြောင့် ဂျာမနီ ကုန်သွယ်မှုမှာ ဥပဒေပ ကြားနေနိုင်ဝံ့များဖြစ်ကြသည့် ဆွစ်ဇာ လန်နှင့် ဆွီဒင်နိုင်ငံများမှတဆင့် လုပ်ရလေသည်။ ထို့ကြောင့် ဗြိတိသျှဆိုးလာသည်မှာ ဂျာမနီနှင့် ဆွစ်ဇာလန်တို့၏ ဆက်ဆံရေး သည် ပိုမို လျှို့ဝှက် ရှုပ်ထွေးလာသည်ဟု မော်ဂန်သော် နား ထည်လိုက်သည်။ ယင်းတို့၏ ဆက်ဆံရေးကို ဆွစ်ဇာလန်ဘဏ် လျှို့ဝှက်မှုစနစ်ဖြင့် ကာကွယ်ထားလေသည်။

၁၉၄၀-ခုနှစ် ပြေလတွင် မော်ဂန်သော်သည် ရုစဗေ၏ အမိန့်ဖြင့် အမေရိကန် နိုင်ငံတွင်းနေ ဂျာမန်အမျိုးသားများပိုင် ပစ္စည်းများနှင့် ယင်းတို့၏ အရေးကိစ္စများကို ထိန်းချုပ် ရန်လုပ်ဆောင်နိုင်ခဲ့သည်။ ယင်းအမိန့်ကြောင့် ဂျာမန်နှင့် စီးပွား ရေးလုပ်ဆောင်နေသည်ဟု မသင်္ကာရသော အမေရိကန် ကုမ္ပဏီများကို “စာရင်းမဲ” (လျှို့ဝှက်စာရင်း) ပြုစုထားနိုင်ခဲ့သည်။

ထို့နောက်အမေရိကန်ဘဏ္ဍာရေးဆိုင်ရာတာဝန်ရှိပုဂ္ဂိုလ်များ လည် နယူးယောက်မြို့ တစ်ဖျားပေါ်တွင် တက်ရောက်ရှာဖွေ ရာ ဆွစ်ဇာလန်ဘဏ်မှ ပေးပို့ထားသော ရပိုင်ခွင့်စာရင်းများ တွေ့ရှိရသည်။ ထို့ကြောင့် ယင်းတို့သည် နာဇီတို့၏ ငွေများ သာ ဖြစ်ရမည်ဟု ထင်ခဲ့သည်။

ယင်းငွေများမှာ ဆွစ်အမျိုးသားများက အကယ်၍ ဆွစ် ဇာလန်ကို နာဇီတို့ တက်ရောက်သိမ်းပိုက်လျှင် မိမိတို့ ငွေများ မဆုံးရှုံးရလေအောင် လုံခြုံစိတ်ချရသော အမေရိကန်ဘဏ်များ သို့ပို့ထားခြင်းဖြစ်သည်။

သို့ရာတွင် ငွေအရေအတွက်မှာ အမေရိကန် ဘဏ္ဍာငွေ ဌာနအတွက် သင်္ကာမကင်း ဖြစ်စရာရှိနေသည်။ ၁၉၄၁ ခုနှစ် တွင် ဆွစ်ဇာလန် ဘဏ်များ၏ အမေရိကန် ဘဏ်ခွဲများတွင် ဒေါ်လာ သန်းတစ်ထောင်ကျော် ထိန်းသိမ်းထားသည်။ ထို့ ကြောင့် မော်ဂန်သော်၏ လူများက ယင်းငွေများ၏ ပိုင်ရှင်ထံ သိရန် မှတ်စုမှတ်တမ်းများ တောင်းကြည့်သည်။

ယင်းသည် ဆွစ်ဇာလန်၏ လျှို့ဝှက်စနစ်နှင့် ပတ်သက်၍ အမေရိကန်၏ ပထမဦးဆုံးသော ဖေါက်ထွင်းတိုက်ခိုက်မှု ဖြစ် သည်။ ဆွစ်ဇာလန်ဘဏ်များ၏ အမေရိကန် ဘဏ်ခွဲများလည်း

အမေရိကန်နိုင်ငံတွင်းရှိနေရာအမေရိကန်၏တရားဥပဒေကိုမလွန် ဆန်နိုင်တော့မဲ။ မှတ်တမ်းများကို ထုတ်ပေးလိုက်ရတော့သည်။ သို့ရာတွင် ယင်းမှတ်တမ်းများ၌ ဘာမျှမပါပေ။ နယူးယောက် ဘဏ်ခွဲများတွင် ထိန်းသိမ်းထားသော ရွှေ၊ ငွေ၊ စာချုပ်စာ တမ်းများ၏ စာရင်းရှင်းအမည်မှာ ဆွစ်ဇာလန်ဘဏ်များသာ လျှင် ဖြစ်ပေသည်။ သီးခြားစာရင်းရှင်းအမည်များ မပါရှိပေ။

ယင်းကိစ္စအတွက် ထောက်လှမ်းသူများသည် ဆွစ်ဇာလန် သို့ သွားရောက်စုံစမ်းကြသော်လည်း ၁၉၃၄ ခုနှစ်က ဆွစ်ဇာ လန် အစိုးရ ထုတ်ပြန်သည့် ဥပဒေဖြင့် ယင်းစာရင်းများကို မည်သို့မှမပေါက်ကြားအောင် ကာကွယ်ထားကြောင်း သိခဲ့ရ လေသည်။ မော်ဂန်သော်သည် တရားဥပဒေကို ဘေးချိတ်ပြီး ပြောနိုင်ရန်အလို့ငှာ အစိုးရချင်း တဆူးဝင် တောင်းကြည့် သည်။ သို့သော် ဆွစ်ဇာလန်အစိုးရ၏ ပြန်ကြားချက်မှာ မျှော် လင့်ထားသည့်အတိုင်း “မရပါ” ဟူ၍ဖြစ်သည်။

၁၉၄၁ ခုနှစ် ဇွန်လတွင် အမေရိကန် ဘဏ္ဍာရေးဝန်ကြီး ဌာနသည် လက်တုံ့ပြန်သည့်အနေဖြင့် အမေရိကန်ရှိ ဆွစ်ဇာ လန်ပိုင် ရရန်ပိုင်ခွင့်များကို ငွေသားဖြင့် လဲခွင့်များပိတ်ခဲ့သည်။ ယင်းအတွက် ဆွစ်ဇာလန်က ကန့်ကွက်ခဲ့သော်လည်း အမေရိ ကန်က ယင်းကန့်ကွက်ချက်ကို ပယ်ချလိုက်သည်။

နောက်ခြောက်လကြာသောအခါ အမေရိကန်သည် စစ်ထဲ သို့ပါလာသည်။ ထိုအခါမှစ၍ ဘဏ္ဍာရေးဆိုင်ရာ စုံစမ်းရေး ပုဂ္ဂိုလ်များ၊ စစ်ဘက်ထောက်လှမ်းရေးပုဂ္ဂိုလ်များနှင့် အခြား သော ထောက်လှမ်းစုံစမ်းရေး ဝန်ထမ်းများသည် အချိန်ကုန်

ငွေကုန်ခံ၍ ဆွစ်ဇာလန်ဘဏ်စုရင်းရှင်များ လျှို့ဝှက်မှုကိုဖောက်
ထွင်းဖော်ထုတ်ရန် ကြိုးစားခဲ့သည်။ “စာရင်းမဲ”ကို အသုံး
ချ၍လည်း အမေရိကန် ကုမ္ပဏီအားလုံးကို မဟာမိတ်များ
ထိန်းသိမ်းထားသည့် မည်သည့် နေရာတွင်မဆို စီးပွားရေးလုပ်
ငန်းများ မလုပ်ဆောင်ရန် အမေရိကန်၊ ဘဏ္ဍာရေး ဝန်ကြီး
ဌာနက တားမြစ်ခဲ့သည်။

ယင်းသည် မော်ဂန်သော်၏ အလိုအရ လုပ်ဆောင်သည့်
လော၊ အထွေထွေ စစ်နိုင်ရေးအတွက် စိတ်ဓာတ် စစ်ဆင်မှု
တခုပေလော ဆိုသည်ကို ယနေ့တိုင် မသိရပေ။ သို့ရာတွင် အ
မေရိကန် ဘဏ္ဍာရေးတာဝန်ရှိတို့အဖို့ စိုးရိမ်ကြောင့်ကျမှု တခု
ဖြစ်ခဲ့ရပေသည်။

ယင်းတို့ စိုးရိမ်ရသည်မှာ စစ်ပြီးသွားသောအခါ ဂျာမနီနှင့်
ဆွစ်ဇာလန်တို့ ဆက်လက်ပူးပေါင်း အလွန်းသင့်နေပါလျှင်
ဂျာမနီနိုင်ငံသည် နေ့ချင်းညချင်း ပြန်၍ ခေါင်းထောင်လာ
မည် ဖြစ်သောကြောင့် ဖြစ်ပေသည်။

နောက်တခု စိုးရိမ်နေသည်မှာ ဂျာမနီ အသိပညာရှင် အ
တတ်ပညာရှင်တို့ ဆွစ်ဇာလန်သို့ စစ်ကို တိမ်းရှောင်ရန် ထောက်
နေပြီလားဆိုသည့် ကိစ္စပင် ဖြစ်သည်။ နာဇီတို့သည် အနုမြူနီ
မလုပ်နိုင်သေးဟု မပြောနိုင်ရကား ယင်းဒေသတိုက် (ဆွစ်
ဇာလန်အပါအဝင်) တွင် သတ္တုဆိုင်ရာ၊ ဒုံးပျံဆိုင်ရာနှင့် နယူ
ကလီးယားဆိုင်ရာ အန္တရာယ်များ ရှိနိုင်သည်။

ဂျာမနီနိုင်ငံကို အပြတ်အသွား အနိုင်တိုက်နေသော နိုင်ငံ
များအဖို့ ဂျာမနီနိုင်ငံ ပြန်ခေါင်းမထောင်လာစေရန် ငွေကြေး
အကူအညီများ မရရှိရေးမှာ အရေးကြီးလှပေသည်။

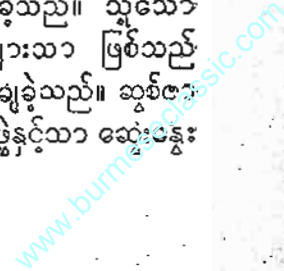
မေရိကန်တွင် မော်ဂန်သော်ကဲ့သို့ ဂျာမနီကို စိုက်ပျိုးရေးနိုင်ငံ
တနိုင်ငံ ပြန်ဖြစ်အောင် ကြိုးစားလုပ်ဆောင်သော အစိုးရပိုင်း
ပုဂ္ဂိုလ်များလည်း ရှိသေးသည်။

ဗုတိယ ကမ္ဘာစစ်ကြီး ပြီးသောအခါ ဆွစ်ဇာလန်သည် စီး
ပွားရေးကို ပြန်လည်ထူထောင်လာသည်။ သို့ရာတွင် ပြဿနာ
နှစ်ခုနှင့် ရင်ဆိုင်နေရသည်။

ပထမ ပြဿနာမှာ ဂျာမနီနိုင်ငံမှ ရရန်ပိုင်ခွင့်များနှင့် စစ်
အတွင်းက ဂျာမနီကို ချေးထားသော ငွေများ၊ နှစ်ရပ်ပေါင်း
ဖရန့် သန်း ၆ ထောင်ခန့်မှာ တန်ဖိုးမရှိဘောခြင်း ဖြစ်သည်။
ယင်းကဲ့သို့ အခက်အခဲကို တစ်အားလုံးလိုလို ခံနေရသည်ဖြစ်
ရာ အချို့မှာ ချွတ်ခြုံကျသွားကြရပြီး အချို့မှာမူ တစ်ကြီး
များနှင့် ပူးပေါင်းလိုက်ကြသည်။

ဗုတိယ အခက်အခဲမှာ အမေရိကန်တွင် ပိတ်ဆို့ခံထားရသော
ဂျာမနီမှ ရရန်ပိုင်ခွင့်များ ဖြစ်သည်။ စစ်ပြီးကာစလောက်တွင်
ဒေါ်လာငွေမှာ အလွန်ခိုင်မာနေရာ ဆွစ်ဇာလန်သည် မိမိတို့
စီးပွားရေး ပြန်လည်ထူထောင်ရန်အတွက် ယင်းဒေါ်လာ ငွေ
ကြေးများ လိုအပ်နေခဲ့သည်။

၁၉၄၄ ခုနှစ် ဒီဇင်ဘာလ စောစောပိုင်းလောက်တွင် ဆွစ်
ဇာလန် ဘဏ်ကိုယ်စားလှယ် အဖွဲ့တဖွဲ့သည် ယင်းကိစ္စနှင့်ပတ်
သက်၍ ဆွေးနွေးရန် ဝါရှင်တန်သို့ ထောက်ခဲ့သည်။ သို့သော်
ယင်းတို့သည်ပုဂ္ဂလိက ဘဏ်ကိုယ်စားလှယ်များသာ ဖြစ်သည်
ဆိုကာ အမေရိကန် ဘဏ္ဍာရေးဌာနမှ ပယ်ချခဲ့သည်။ ဆွစ်ဇာ
လန်အစိုးရ၏ တရားဝင် ကိုယ်စားလှယ် အဖွဲ့နှင့်သာ ဆွေးနွေး
လိုသည်ဟု အမေရိကန်တို့က ဆိုသည်။

ဆွစ်ဇာလန် နိုင်ငံ၏စနစ်ကို နားလည်ထားသူအဖို့ သိမည်။ မည်သည့် အစိုးရကိုယ်စားလှယ်ကမျှ ဘဏ်များကိုယ်စား ဆွေးနွေးပေးမည် မဟုတ်ပေ။ အကြောင်းမူ ယင်းကဲ့သို့ ဘဏ်နှင့် ဖတ်သက်သော သတင်း အချက် အလက်များကို ထုတ်ဖော် ဆွေးနွေးရန် တားမြစ်သားသည် မဟုတ်ပါ။ အမေရိကန် တို့ဘက်ကလည်း ယင်းအချက်ကို လက်မခံချေ။

နောက်ဆုံး ၁၉၄၅ ခုနှစ် နာဇီတို့ လုံးဝ ချုပ်ငြိမ်းမသွားမီ ကလေးတွင် သမ္မတ ရူစဗဲ၏ ကိုယ်စားလှယ်တဦးသည် ဘန်းမြို့ သို့ သွား၍ ဆွစ်ဇာလန် အစိုးရနှင့် ဆွေးနွေး သဘောတူညီမှု များရခဲ့သည်။ ယင်းတို့မှာ ဆွစ်ဇာလန်ရှိ ဂျာမနီနိုင်ငံ၏ ရခရပ်ပိုင် ခွင့်များကို အသိအမှတ် မပြုပဲ သားရန်၊ ဂျာမနီနှင့် စီပွားရေး အရ ဆက်ဆံမှု မပြုရန်နှင့် နယူးယောက် ဘဏ်ခွဲတွင်ရှိ စာရင်း ရှင်များ၏ အမည်များကို ဖော်ထုတ်ပေးရန်တို့ ဖြစ်သည်။

ယင်းသဘောတူညီချက်များ မရမီပင် စစ်ကြီးမှာ ပြီးသွားသည်။ ထိုအချိန်တွင် ဘဏ္ဍာရေးဆိုင်ရာ စုံစမ်းရေးပုဂ္ဂိုလ်များ သည်လည်း ဂျာမနီနိုင်ငံ တနိုင်ငံလုံးသို့ အနှံ့ စုံစမ်း၍ ဂျာမနီ ဘဏ်တာဝန်ခံများထံမှ ဝန်ခံပွင့်ဟချက်များ ရရှိခဲ့သည်။ ယင်း နှစ်အကုန်ပိုင်းလောက်တွင် ဆွစ်ဇာလန်နိုင်ငံကဂျာမနီတို့၏ ရခရပ် ပိုင်ခွင့်များ သန်း ၂၅၀ ခန့်သာ ရှိပါသည်ဟု ကြေငြာသည်။ သို့ရာတွင် အမေရိကန် ဘဏ္ဍာရေး ဝန်ကြီးဌာနမှ စုံစမ်းသိရှိရ သည်မှာ သန်းတထောင်နီးပါးခန့် ရှိသည်ဟူ၍ ဖြစ်သည်။

ယင်းကဲ့သို့ ဆွစ်တို့အား “လူလိမ်တွေ”ဟု ခေါ်လိုက်ခြင်း သည် သေနတ်ခလုတ်ကို နှိပ်လိုက်သကဲ့သို့ ရှိသည်။ ဂျာမနီ အတွက် အထူးဖွဲ့စည်းထားသော အင်အားကြီးလေးနိုင်ငံ မဟာ

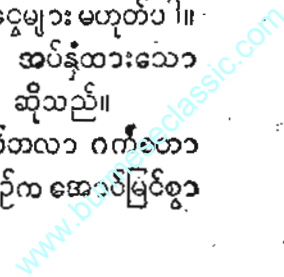
မိတ် ကွပ်ကဲရေးကောင်စီက ပြည်သူ့ဥပဒေ ပုဒ်မ ၅ ကို ထုတ် ပြန်သည်။ ယင်းပုဒ်မအရ ကမ္ဘာပေါ်တွင် မည်သည့်နေရာတွင် မဆို ဂျာမန်ပိုင် ရပိုင်ခွင့်များရှိပါက ဖမ်းဆီးသိမ်းပိုက်မည် ဖြစ် သည်။

ယင်းဥပဒေသည် နိုင်ငံတကာဥပဒေတွင် မည်သို့ပင် ခိုင်မာ သည်ဆိုစေဦး၊ ယင်းကြောင့် ဆွစ်ဇာလန်သည် အမေရိကန် တို့ကို ဆန့်ကျင်ခဲ့လေသည်။ ယင်းတို့က ပြည်သူ့ဥပဒေ ပုဒ်မ ၅ သည် မိမိတို့၏ အချုပ်အခြာအာဏာကို ရည်ရွယ်တိုက်ခိုက် ခြင်း ဖြစ်သည်ဟု ဆိုသည်။ သူတို့တွေးသည်မှာလည်း မှန်ပေ သည်။

ဆွစ်တို့က မိမိတို့သည် ဆွစ်ဥပဒေကို ချိုးဖောက်ပြီးလျှင်ပုဂံ မှုကို ဖောက်ဖျက်မည်ဟုထုတ်ဖန်ဆိုလိုပါဟု ဆိုသည်။ ယင်းတို့ သည် ပြင်သစ်မှ လုယက်လာသော ရွှေများကိုလည်းကောင်း၊ နာဇီဗိုလ်ချုပ် ဟားမန်း ဂိုအားရှင်း၏ အဖိုးတန် ပန်းချီကား များနှင့် ငွေဒေါ်လာ ၉ သန်းကိုလည်းကောင်း ရွာဖွေ ပြန် ပေးခဲ့သည်မဟုတ်ပါလားဟု ထောက်ပြသည်။

ဆွစ်ဇာလန်ဥပဒေသည် ခိုးမှုကို ဆန့်ကျင်သည်။ လျှို့ဝှက်မှု သည်လည်း သူခိုးကို အကာအကွယ်ပေးမည် မဟုတ်ချေ။ သို့ရာ တွင် ယခုကဲ့သို့ ပိတ်ဆို့တားမြစ်ခံထားရသော ဂျာမန်ရပိုင်ခွင့် များသည် ရာဇဝတ်မှုကျူးလွန်ထားသော ငွေများမဟုတ်ပါ။ ယင်းတို့သည် ဆွစ်တို့ကို ယုံကြည်စိတ်ချစွာ အပ်နှံထားသော ချို့လ်တို့၏ တရားသော ငွေများဖြစ်သည်ဟု ဆိုသည်။

ဆွစ်ဇာလန်အဖို့ ပို၍ ခံပြင်းသည်မှာ ဟစ်တလာ ဂဏီဇတာ တို့ လျှို့ဝှက်မှုကို ဖောက်ထွင်းရန် ကြိုးစားစဉ်က အောင်မြင်စွာ

ကာကွယ်နိုင်ခဲ့သော်လည်း သည်တခါ အလျော့ပေးရမလို ဖြစ်နေခြင်းပင် ဖြစ်သည်။

ဆွစ်ဇာလန် ဘက်ကလည်း နည်းအမျိုးမျိုးဖြင့် ညှိနှိုင်းကြိုးစားသည်။ အမေရိကန်ကလည်း ပယ်ချနေသည်။ အမေရိကန်မှာ ပိုမို ဆိုးရွားလာသည်။ ဆွစ်ဇာလန်ကလည်း အလေးစိတ်ပျက်နေသည်။ အမေရိကန်သည် ဥရောပကို ပြန်လည်ဖတ်ဆည်းနိုင်ရေးအတွက် အဓိကအင်အားတခု ဖြစ်နေသည်။ ထို့ပြင် အမေရိကန်သည်ပင် ဆွစ်ဇာလန်၏ လျှို့ဝှက်မှုကို ဖောက်မည်ဟု ဖြစ်သည်။ သို့ဖြင့် ဆွစ်ဇာလန်၏ အဓိက အကျိုးပေးလည်း ပျက်စီးနေတော့သည်။

၁၉၄၆ ခုနှစ်တွင် ဆွစ်ဇာလန်သည် ဝါရှင်တန်မြို့သို့ ရောက်လာသည်။ အလျော့ပေးရန်လည်း အသင့်ပြင်လာခဲ့သည်။ သို့ရာတွင်ကံအားလျော်စွာ အမေရိကန် အစိုးရအတွင်း အပြောင်းအလဲများဖြစ်နေလေသည်။ သမ္မတသစ်ထရူးမင်းသည် ယခင်လူဟောင်းများအပြားကို ပြောင်းလဲပစ်လိုက်သည်။ ယင်းလူသစ်အများစုသည် ဂျာမနီနိုင်ငံ စက်မှုလက်မှုပြန်လည် ထူထောင်ရေးသိပ်စိတ်ပူကြသူများမဟုတ်ကြချေ။ ထို့ကြောင့် အမေရိကန်နှင့် ဆွစ်ဇာလန် နှစ်နိုင်ငံတို့ သဘောတူညီချက်တရပ်ကို ချမှတ်နိုင်လေသည်။ သို့ရာတွင် ဆွစ်ဇာလန်သည် ဂျာမနီပိုင် စာရင်းများ ထုတ်ဖော်ပေးပြီး အမေရိကန်တို့အား အပ်ရမည်ဖြစ်သည်။ ယင်းသည် ဆွစ်ဇာလန်သမိုင်းတွင် ပထမဦးဆုံးသော လျှို့ဝှက်မှုဖော်ထုတ်ခြင်း ဖြစ်သည်။

နောက်ဆုံးတွင် ဂျာမနီတို့၏ စာရင်းများကို ဖော်ထုတ်အပ်လိုက်ခြင်းဖြင့် နာကျည်းဖွယ်အဖြစ်မှာ အဆုံးသပ်ခဲ့ရ

သည်။ ထို့နောက် အမေရိကန်သည် နောက်ထပ် စစ်တခုအတွက် ရင်ဆိုင်ရပြန်သည်။ သည်တခါ တွင်မူ စစ်မှာ စစ်ဆေး ဖြစ်သည်။

ဆွစ်ဇာလန်သည် ဂျာမနီတို့၏ ရပိုင်ခွင့် စာရင်းများကို စစ်ဆေး၍ ထိုရပိုင်ခွင့်များမှ ရှိသမျှ ငွေများကို ပိုင်ရှင်ဂျာမန်တို့အား ပြန်ပေးရာတွင် တပြားမကျန် ပေးပြီး မပြီးကို ပြန်စစ်နေသည်။ မိမိတို့အဖို့ ဤနည်းသည်သာလျှင် အရှက်ပြေဆေးဖြစ်သည်။

ထို့နောက် ၁၉၄၆ ခုနှစ်တွင် ပြဿနာများမှာ ကျန်နေသေးသည်။ ဆွစ်ဇာလန်သည် အင်အားကြီးတို့၏ ဝိုင်းဝန်းအကြပ်ကိုင်မှုကို ခံလိုက်ရထည်ဖြစ်သော်လည်း အရှုံးထဲမှ အခြေတည်ပြန်ရန်ကြိုးစားပြန်သည်။

လျှို့ဝှက်မှုကို ပိုမိုတင်းကြပ်အောင်လုပ်သည်။ ဂျာမန် စာရင်းရှင်များကိုလည်း (စာရင်း ပေါက်ကြားမှုအတွက်) နှစ်နာကြေးများ ပေးသည်။ ဤသို့ဖြင့် ဆွစ်ဇာလန် ဘဏ်တို့သည် ဆိက္ခာ ပြန်ဆည်းနိုင်ခဲ့သည်။ ပြည်သူတို့၏ ယုံကြည်အားထားမှုကိုလည်း ပြန်လည်ရရှိအောင် လုပ်နိုင်ခဲ့သည်။

နောက် နှစ်နှစ်လောက်အတွင်းမှာပင် နောက်မော်ဂန်သော်လည်း ဆွစ်ဇာလန်ဘဏ် လျှို့ဝှက်မှုများကို ထိုးဖောက်ရန်ပေါ်လာပြန်သည်။

ထို ရောဘတ်မော်ဂန်သော် ရှစ်နှစ်ခန့် အစိုးရရွှေ့ နေအဖြစ် လုပ်နေစဉ် သူနှင့် သူ၏ဝန်ထမ်းများသည် ငွေကြေးလောဘာနှင့် အကောက်ကြံ လှည့်ဖျားသူများအပေါ် တရားဥပဒေဖြင့် ဖော်

၁၄၀ ဝေဖန်

ထုတ် အောင်နိုင်ခဲ့သည့် မှတ်တမ်း မှတ်တမ်းများကို စုဆောင်းနိုင်ခဲ့သည်။

ရောဘတ် မော်ဂန်သော်ကို အများက လေးစား အထူးကြီးကြသည်။ အကြောင်းမှာ ဒုစရိုက်ဂိုဏ်းဝင်များကို ဖြစ်သည့် တဦးတည်းသော အမေရိကန် ရှေ့နေဖြစ်သောကြောင့် ဖြစ်ဟန်တူသည်။

မော်ဂန်သော်သည် ဂိုဏ်းဖြင့် ဒုစရိုက်လုပ်သည့်အမှုဆိုလျှင် တဦးချင်း လုပ်သည့်အမှုထက် ပို၍ တိကျစွာ စစ်ဆေးသည်။ အကြောင်းကြောင့်နှင့်ပင် မော်ဂန်သော်၏ အောင်မြင်မှုကို ပို၍ ထူးခြားနေခြင်း ဖြစ်ပေသည်။

x x x

အမေရိကန်နိုင်ငံတွင် သေရသည့် ဒေါ်လာ ၂၀၀ ဖိုး အတိုင်း တရားမဝင် သိုလှောင်သူအပေါ် အပြစ်ပေးရသည့် ထုံးစံအရာ နှစ်ပေါင်းများစွာ တည်ရှိနေပေသည်။ ထိုလူကို ထောင်ချသည်လည်း ရှိခဲ့သည်။ လမ်းပေါ်တွင်ပင် ပစ်သတ်လိုက်သည်လည်း ရှိခဲ့သည်။ သို့ရာတွင် ဂိုဏ်းဖြင့်ကျူးလွန်သော ဒုစရိုက်မှုများကိုမူ ဤသို့မဟုတ်ချေ။ ယင်းတို့၏ လှုပ်ရှားမှုများကို အရာရှိများက စိတ်ဝင်စားခြင်းမရှိ။ စိတ်ဝင်စားလျှင်သော် မေးမြန်း စုံစမ်းခဲ့လှသည်။ မေးမြန်း စုံစမ်းမိ၍ မသင်္ကာစွာ ဘစုံတရာ ပြောမိလျှင်လည်း ဖမ်း၍ စွဲချက်တင်သည့် အလောက်သာ ရှိခဲ့သည်။

ယင်းတို့ကို စစ်ဆေးလျှင်လည်း အပြစ်ပေးလောက်အောင် အာရုံစိုက်သော အထောက်အထား ခိုင်လုံလှသည် သိပ်မရှိချေ။ ဤသို့ ဖြစ်တတ်လွန်းသဖြင့် တရားခွင်တင်စစ်သည်လည်း သိပ်မရှိတော့ချေ။

ရှားရှားပါးပါး တရားခွင် တင်စစ်လျှင်သော်မှ အပြစ်တွေ့လှသည်။ အပြစ်တွေ့လျှင်လည်း နှစ်ပေါင်းများစွာ ထောင်ကျအောင် လွတ်နိုင်သည့်နည်းများ ရှိသည်။ ထို့ကြောင့် ထောင်ကျလျှင်ပင် ခဏသာဖြစ်သည်။

ထို့ပြင် ယင်းသို့ ခဏမျှ ထောင်ကျလျှင်ပင် ရက်မစေမီ အတန်ကြာက ပြန်လွတ်နေတတ်သည်။ နောက်ဆုံး အိမ်ဖြူသော်(သမ္မတ)၏ အမိန့်ဖြင့်ဖြစ်စေ လွတ်သွားတတ်သည်။

ယင်းကဲ့သို့ တဦးချင်း ဒုစရိုက်မှု ကျူးလွန်သူမှာ ချက်ချင်း စီရင်ချက်ချခံရပြီး ကြီးလေးသောပြစ်ဒဏ် ခံရသော်လည်း နှစ်ပေါင်းများစွာ အဖမ်းမခံရခြင်း၊ အဖမ်းခံရကလည်း ပြစ်ဒဏ်နည်းရခြင်းမှာ အကြောင်းရင်း များစွာရှိသည်။ ယင်းတို့အနက် ငွေသည် အကြောင်းရင်းတခုဖြစ်သည်။ ဒုစရိုက်ဂိုဏ်းတို့တွင် လာဘ်ထိုးရန်နှင့် အကောင်းစား ချွေနေရန် ငွေ အသင့်ရှိနေသည်။ မိမိ၏ လွတ်မြောက်မှု အတွက် ငွေကို မနှုတ်မြောတတ်ချေ။

နောက် အကြောင်းရင်းတခုမှာ ယင်း ဂိုဏ်းဖွဲ့၍လုပ်သော ဒုစရိုက်မှုများကို သိရန် ခက်သောကြောင့် ဖြစ်သည်။ ယင်းတို့သည် ကော်ပိုရေးရှင်း အမည်တူ၊ လမ်း အမည်တူများ သုံး၍ ငွေကြေးကောင်း၊ အမည်မပါသော စာရင်းဖွင့်၍လည်းကောင်း

ဆွစ်ဇာလန်ဘဏ်တွင် ငွေသွင်းကာ အမျိုးမျိုး ဖုံးကွယ်ထားနိုင်ကြလေသည်။

တတိယအကြောင်းရင်းမှာ ဒုစရိုက်ကောင်သည် ဆင်ဒီကိတ်ကြီးတခု၏ အဖွဲ့ဝင်တဦးဖြစ်နေလျှင် ယင်းအဖွဲ့အတွက် သက်သေလိုက်ပေးမည့်ပုဂ္ဂိုလ် ရှာမရနိုင်ခြင်းဖြစ်သည်။ ဒုစရိုက်ဂိုဏ်းများသည် သစ္စာရှိမှုနှင့် မပေါက်ကြားရန် ထိန်းသိမ်းမှုတို့၏ တန်ဖိုးကို ဆင်ကြား လေ့ကျင့်ပေးရာတွင် ကျော်ကြားလှသည်။

အဓိက အကျဆုံးအချက်မှာ အမေရိကန်တို့သည် ဂိုဏ်းဖြင့် လုပ်သော ဒုစရိုက်မှုကို ဒုစရိုက်မှုဟု မထင်ကြခြင်းဖြစ်သည်။

စီးပွားရေး ဒုစရိုက်မှုတွင် အဘယ်ကြောင့် ဒုစရိုက်ကောင်များကို တဦးချင်း အကုန်လုံး မဖော်ထုတ်ချသနည်း။ စီးပွားရေး ဒုစရိုက်မှုအတွက် နာမည်ဖျက်နေသော ကော်ပိုရေးရှင်းကြီးများမှ အဖွဲ့ဝင်များ ထောင်နန်း စံကြရသည်မှာ မှန်၏။ သို့ရာတွင် ယင်း ဒုစရိုက်မှုကို လူထုမျက်စိတွင် ကြာရှည်စွာ ဒုစရိုက်မှုဟု မမြင်တတ်ကြချေ။

ရောဘတ်ခမော်ဂန်သော်ကမူ ထိုသို့ မဟုတ်ချေ။ သူသည် စီးပွားရေးပုဂ္ဂိုလ် အကျော်အမော်များ၊ အခြား စီးပွားရေးကုမ္ပဏီ ကိုယ်စားလှယ်ကြီးများ၊ အလွတ် ရွှေနေများ၊ ပွဲစားများ၊ စာရင်းကိုင်များ၊ နိုင်ငံရေးလောကမှ ထင်ရှားသည့်ပုဂ္ဂိုလ်များကို မြေလှန် အရေးယူခဲ့သည်။

မော်ဂန်သော်နှင့်ယင်း၏ရုံးအဖွဲ့သည်နယူးဂျာစီနယ်တိုက်ရှိ မာဖီးယား ဂိုဏ်းကြီးနှစ်ဂိုဏ်းကို ပြိုကွဲအောင် လုပ်ခဲ့သည်။ ဖြစ်ပျက်ပုံမှာ မာဖီးယား ဂိုဏ်းကြီးတခု၏ ဂိုဏ်း ခေါင်းဆောင်ကျိုးဇက်ဘိုနန်နိုကို မော်ဂန်သော်က စုံစမ်းမှုပြုနေစဉ် ထိုပုဂ္ဂိုလ်

မှာ ပြန်ပေးဆွဲခံသွားရသည်။ ထိုအခါ ယင်းကိုဆက်ခံသူ ဂက်တဝါဒီဂရီဂေါ်ရီဆိုသူမှာ မော်ဂန်သော်၏ စုံစမ်းမှုကို မရှောင်ဘဲ မတိမ်းသာအောင် ဖြစ်နေရသည်။ ထိုအခါ ဂိုဏ်းမှ ပေါ်စွဲယက်ကာဆိုသူကို ထပ်မံ ရွေးတင်ရပြန်သည်။ ယင်း ပုဂ္ဂိုလ်ကို ရွေးမှုအတွက် အချင်းချင်း မကျေမနပ်ဖြစ်ကာ ဂိုဏ်းကြီး တခုစီ ဖရိုဖရဲ ဖြစ်သွားရသည်။

နောက်တဂိုဏ်းမှာ ဤသို့ဖြစ်၏။ မော်ဂန်သော်၏ အဖွဲ့သည် သာမတ်လူချဲ့ရှိခေါ် ယင်း ဂိုဏ်း၏ ခေါင်းဆောင်ကို စုံစမ်းနေစဉ် ယင်းခေါင်းဆောင်မှာ ရုတ်တရက် သေဆုံးသွားသည်။ ထိုအခါ ယင်းအတွက် ဆက်ခံမည့်သူရွေးယင်း အချင်းချင်း ကွဲကွာ ခေါင်းဆောင်သစ်တင်၍ မရနိုင်လောက်အောင် ဖြစ်ပြီး ဂိုဏ်းမှာလည်း ဖရိုဖရဲဖြစ်သွားခဲ့သည်။

ယင်း ဂိုဏ်းနှစ်ခုစလုံးမှာ အုပ်စုများကွဲသွားပြီး ဂယ်လိုခေါ် ဂိုဏ်းငယ်တခုနှင့် အကြီးအကျယ် တိုက်ခိုက်ပြီး ကာလိုဂမ်ဘင်ဂိုဏ်းကြီး၏ ဝါးမျှို သိမ်းသွင်းခြင်းကို ခံလိုက်ကြရလေသည်။

ယင်း ဖြိုခွဲနည်းဖြင့် တရားစွဲဆို ရုံးတင်ရန်မလိုပဲ မာဖီးယား ဂိုဏ်းကြီးသုံးဂိုဏ်းကို ပြိုကွဲစေနိုင်ခဲ့သည်။

ယင်းကြောင့်ပင် ဆွစ်ဇာလန်ဘဏ်တို့သည် ဒုစရိုက်ဂိုဏ်းများ စီးပွားရေး မသမာသူများအတွက် တံခါးပိတ်ထားခဲ့ခြင်း ဖြစ်ပြီး ယင်းကြောင့်ပင် မော်ဂန်သော် အောင်မြင်ကျော်ကြားခြင်း ဖြစ်ပေသည်။

အခန်း (၇)

ဆွစ်ဇာလန်ဘဏ်လျှို့ဝှက်မှုအက်လ်ဒါ ခြင်း (၂)

၁၉၆၉ ခုနှစ်တွင် နယူးယောက်တိုင်း သတင်းစာကြီး၏ ဘုရသတင်းထောက် နေးလ်ဂျီဟန်က အောက်ပါ ခေါင်းစဉ် များဖြင့် ဆောင်းပါးနှစ်ပုဒ်ကို ရေးသားလိုက်သည်။

- အမေရိကန် အများအပြား ဆွစ်ဇာလန်ဘဏ် စာရင်း များဖြင့် လိမ်ညာနေကြပြီ။
- ဆွစ်ဘဏ်၏ အကူအညီဖြင့် မရိုးသားသည့် ဘဏ်စာရင်း များ။

ယင်း ဆောင်းပါးများကို ရေးရန်ဖြစ်လာသည့် အကြောင်း ရင်းမှာ နှစ်ပေါင်းများစွာ ပြည်တွင်း ဘဏ်လုပ်ငန်းနှင့် ငွေကြေး ကော်မတီတွင် ဥက္ကဋ္ဌအဖြစ် ဆောင်ရွက်ခဲ့သော တက္ကဆတ်နယ် ဒီမိုကရက်တစ်ကိုယ်စားလှယ် ရိုက်ပက်မင်းဆိုသူ ဖြစ်သည်။ ရိုဟန်၏ ဆောင်းပါးတွင် “ပြည်တွင်း ပြည်ပ ဘဏ် လုပ်ငန်းရှင်များကို အစဉ် စောင့်ကြည့်နေသော ပက်မင်းသည် ကြာသပတေးနေ့မှစ၍ အကြီးအကျယ် စုံစမ်း စစ်ဆေးမှုများ လုပ်တော့မည်”ဟု ဖော်ပြခဲ့သည်။

ထို့အပြင် ရိုဟန်၏ဆောင်းပါးတွင် ယင်းကဲ့သို့ ပက်မင်းက စုံစမ်း ထောက်လှမ်းမှုပြုရအောင် ဖန်တီးသည့် အဓိက ဇာတ်ကောင်မှာ နယူးယောက် တောင်ပိုင်း ခရိုင်၏ အစိုးရရွှေစန ရောဘတ်မော်ဂန်သော် ဖြစ်သည်ဟု ဖော်ပြထား၏။

ယင်းမတိုင်မီ ရှစ်နှစ်လုံးလုံး ကြီးစားချက်အရ သိထားသည် မှာ များစွာသော ဒုစရိုက်ဂိုဏ်းဝင်များ၊ နာမည်ပျက်ရှိသည့် စီးပွားရေး လုပ်ငန်းရှင်များ၊ လူလိမ်လူရှုပ်များ အများအပြား သည် ဆွစ်ဇာလန်ဘဏ်တို့၏ လျှို့ဝှက်မှုကို အကာအကွယ်ပြု၍ မိမိတို့ ငွေမဲများကို သိမ်းဆည်းထားခြင်းဖြင့် စုံစမ်းမရအောင် ဖျောက်ထားနိုင်သည်ဟူ၍ ဖြစ်သည်။

မော်ဂန်သော်၏စုံစမ်းမှုအရစီးပွားရေးသမားမျိုးစုံ အပျော်တမ်း ပန်းချီဆရာမူသည် ဒေါ်လာသန်းပေါင်း ၁,၅၀၀ ရင်း နီး၍ လုပ်ကိုင်နေသော ကော်ပိုရေးရှင်း ဥက္ကဋ္ဌများအထိ ယင်း အမှုမျိုးကို ပြုလုပ်ကြသည် ဆို၏။ ယင်း ဒုစရိုက်မှုအတွက် အကောင်းဆုံး ဥပမာမှာ မက်အော်ဗစ် အမှုပင်ဖြစ်သည်။

အော်ဗစ်သည် နယူးယောက်နှင့် ဖလော်ရီဒါတွင် အလွန် ဩဇာရှိသော စီးပွားရေးသမားတဦး ဖြစ်သည်။ ၁၉၆၀ခုနှစ် လောက်ကစ၍ ဒုစရိုက်မှု စုံစမ်းရေးဆိုင်ရာ တာဝန်ရှိသူ သူ့အား မျက်စိကျခဲ့သည်။ ထိုအချိန်တွင် လူချက်စလာဆိုသူသည် အော်ဗစ်နှင့် စီးပွားရေးကိုအကြောင်းပြု၍ ဆက်သွယ်မိသည်။

ချက်စလာသည် အထွေထွေ မြို့ပို့တိုးတက်ရေးကုမ္ပဏီ(ဂျီ. နှစ်)အမည်ဖြင့် ကုမ္ပဏီတခုထောင်၍ အိမ်များဆောက်ကာ အရစ်သွင်းစနစ်ဖြင့် ရောင်းသည်။ ယင်း ရှယ်ယာဝင်သိမ်းမှု

မာဖီးယားဂိုဏ်းတိုက်၏ ခေါင်းဆောင် မိုက်ကယ် ကော်ပိုလာ ဆိုသူလည်း ပါသည်။

ချက်စလာ၏ အခြား ရှယ်ယာဝင်များမှာ စာအုပ်ထုတ်ဝေသူ သဌေးကြီး ဂါဒနာကောင်ဝဲလ်စ်နှင့် မက်အော်ဗင်တို့လည်း ပါသည်။ ယင်းတို့တွင် အော်ဗင်သည် ဟုမ္မဏီ၏ စတော့ဒေါ်လာ ငါးသိန်းဖိုးခန့်ကို ဝယ်ယူထားပြီး ကုမ္ပဏီ၏ ဒါရိုက်တာနှင့် ဘဏ္ဍာထိန်းအဖြစ်လည်း ဆောင်ရွက်နေသည်။

မက်အော်ဗင်သည် တခုတည်းနှင့်မကျေနပ်။ အခြားကုမ္ပဏီကြီး ၄ ခုတွင်လည်း အဓိကအခန်းမှ ပါဝင်နေသည်။ ဖလော်ရီဒါ လျှပ်စစ် ဓာတ်အားပေး ကုမ္ပဏီတွင် ဒါရိုက်တာအဖြစ်လည်းကောင်း၊ ဘဏ်နှစ်ခုတွင် ဘုတ်အဖွဲ့လူကြီးအဖြစ် လည်းကောင်း၊ မီယာမီဘက္ကသိုလ်ဘွင် အလုပ်အမှုဆောင်အဖွဲ့ ဥက္ကဋ္ဌအဖြစ်လည်းကောင်း ဆောင်ရွက်နေသည်။

အရေကန်ရှိ ငွေကြေးဆိုင်ရာ လဲလှယ်မှုကော်မရှင်၏ တင်ကြပ်သော ဥပဒေများအရ “အတွင်းလူ” ဟုခေါ်သော ကော်ပိုရေးရှင်းကြီးများ၏ ဒါရိုက်တာနှင့် တာဝန်ရှိပုဂ္ဂိုလ်များအား မိမိတို့၏ကုမ္ပဏီမှ စတော့များကို ရောင်းဝယ်ချုပ်ကိုင် တင်ကြပ်စွာ ပိတ်ပင်ထားရှိသည်။ ယင်းသို့ ပိတ်ပင်ရသည်မှာ ယင်းတို့သည် ကုမ္ပဏီ၏လျှို့ဝှက်ချက်များကို သိထားရကား ယင်းတို့၏ လွတ်လပ်စွာ ရောင်းဝယ်ခြင်းဖြင့် အားလုံး ကဒ်မာက်ကဖြစ်ကုန်ပြီး နောက်ဆုံး ယင်းတို့၏ သက်ဆိုင်ရာကုမ္ပဏီကို အားထားသော ဈေးကွက်ကိုပါ ထိခိုက်လာရသည်အထိ ဖြစ်တတ်သောကြောင့် ဖြစ်သည်။

သို့ဖြစ်စေကားမှ “အတွင်းလူ” များသည် မကြာခဏ ဆိုသလို ထိုဥပဒေကို ချိုးဖောက်တတ်လေသည်။ စတော့ဈေးကွက်တွင် စတော့ဝယ်သူတို့သည် ယင်းကဲ့သို့ တိတ်တိတ်ပုန်းရောင်းသော စတော့များကို အယုံအကြည်မရှိလှပေ။

အော်ဗင်သည် ဂျီ ဒီ စီ ကုမ္ပဏီမှ မိမိဝယ်ယူထားသော ဒေါ်လာ ၂၅၀,၀၀၀ ဖိုးထဲမှ တဝက်ကို ပြန်ရောင်းရန် ဆုံးဖြတ်သည်။ ငွေကြေးဆိုင်ရာ လဲလှယ်မှုကော်မရှင်၏ ဥပဒေအရ သူသည် ထိုအချိန်တွင် ရောင်း၍မရပေ။ ထို့ကြောင့် နောက်ဖေးတံခါးမှ လှည့်ထုတ်ခဲ့သည်။ သူသည် ယင်းရှယ်ယာများကို ဆွစ်ဇာလန်၏ ပြည်ထောင်စုတက်တွင် ပိုင်းရှင်အမည်မဲ့သွင်းပြီး စာရင်းဖွင့်ထားသည်။

နောက်ပိုင်းတွင် ယင်းရှယ်ယာများကို အသားတင်အမြတ် ဒေါ်လာတသိန်းဖြင့် ဘဏ်မှ ရောင်းပေးသည်။ ယင်းကဲ့သို့ ဥပဒေ ချိုးဖောက်မှုဖြင့် အော်ဗင်ကို ငွေဒဏ်ချမှတ်ခဲ့ခြင်းဖြစ်လေသည်။ ဒါမျိုးကိုလည်း လူတရာတွင် တယောက်လောက်သာ မိပြီး အော်ဗင်နှင့် အခြား အနည်းငယ်လောက်သာ ဖြစ်မှုကို ထင်ထင်ရှားရှား တွေ့ခဲ့ရသည်။

အော်ဗင်ကို ဖမ်းရာတွင်လည်း သာမန် ရောင်းဝယ်မှုသက် အနည်းငယ်မျှသာသော အမှုဖြင့် ဖမ်းခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။ ငွေကြေးဆိုင်ရာ လဲလှယ်မှုကော်မရှင် ဥပဒေကလည်း စတော့ဝယ်သူများအား စတော့ကို အကြွေးမဝယ်ရဟု သတ်မှတ်သည်အထိ ရှိသည်။ အကယ်၍ ဝယ်မိလျှင် ဝယ်သွားရင်းသူပါ ထောင်ချပစ်သည်။

ဆွစ်ဇာလန်တွင် ထိုဥပဒေမျိုးမရှိ။ ဆွစ်ဇာလန်သည် စတော့
တန်ဖိုး၏ ၉၀ ရာနှုန်း အထိ အကြေးစနစ်ဖြင့်ပေးသည်။ ယင်း
အပေါ် ၁၀ မှု့ ရာနှုန်းအထိ အတိုးတင်သည်။

စတော့ဝယ်ရာတွင် ဘဏ်၏အမည်ကို သုံးပေးခြင်းဖြင့် ဝယ်
သူကို အကာအကွယ် ပေးထားသည်။ ထိုနည်းတူစွာ သူတို့ဖာသာ
သူတို့လည်း အကာအကွယ်ပြုသည်။ အကယ်၍ စတော့မှာ
ဈေး ပြုန်းကန်ကျသွားလျှင် ပိုင်ရှင်၏ သဘောတူညီချက်မရှိပဲ
နှင့် ရောင်းပစ်ပြီး မိမိတို့အရုံးကို ဖြတ်ယူထားလိုက်သည်။

ဤအမှုမျိုးဖြင့် မော်ဂန်သော်သည် ဆွစ်ဇာလန်လျှို့ဝှက်မှုများ
စီးပွားရေး ဒုစရိုက်မှုကြီး အမြောက်အမြားကို အကာအကွယ်
ပေးထားသည်ဟု ယုံကြည်ခဲ့ခြင်း ဖြစ်ပေသည်။ ထို့နောက်
မော်ဂန်သော်ကပင် ပက်မင်းဆီသွားလေသလော၊ ပက်မင်းက
ပင် မော်ဂန်သော်ဆီသွားလေသလော မပြောတတ်ပေ။

သို့ရာတွင် ယင်းတို့နှစ်ဦး တွေ့ပြီးနောက် ဆွစ်ဇာလန် လျှို့
ဝှက်မှုတခါးကို ဖွင့်ရန် လိုလားသူ မလိုလားသူများ ကွဲကွဲ ပြား
ပြား ဆီလာရမည့် အဖြစ်အပျက်များ ပေါ်လာတော့သည်။

ကွန်ဂရက်တင်တင်သွင်းမည့် ပက်မင်း၏ ဥပဒေ ကြမ်းသည်
ဆွစ်ဇာလန် လျှို့ဝှက်မှုတခါးကို လှစ်ကြည့်နိုင်ရန် အမေရိကန်
ခေါင်းဆောင်များကို အထောက်အကူဖြစ်စေမည် ဖြစ်ပေသည်။
ယင်း တင်သွင်းသော ဥပဒေကြမ်းအရ အမေရိကန် နိုင်ငံသား
တဦးအနေဖြင့် ပြည်ပတွင် လျှို့ဝှက် ဘဏ်စာရင်း ဖွင့်ခြင်းကို
လည်းကောင်း၊ ၁၀ ကြိမ်လျှင်ဒေါ်လာ ၅,၀၀၀ ထက် ပို၍ ပြည်ပ
သို့ ယူဆောင်ခြင်းကိုလည်းကောင်း၊ တနှစ်အတွင်း ဒေါ်လာ

ဘသောင်း ယူဆောင်ခြင်းကိုလည်းကောင်း ပိတ်ပင် အရေးယူ
မည်ဖြစ်သည်။

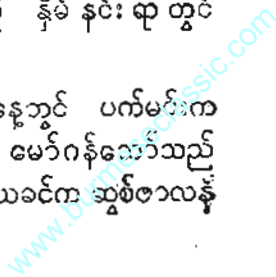
ယင်း ဥပဒေကြမ်းအရ အဆိုပါပြစ်မှုမျိုး ကျူးလွန်သူကို
ဘဏ္ဍာရေးဌာနမှ တရားရုံးဖွဲ့ စစ်ဆေး အပြစ်ပေးနိုင်မည် ဖြစ်
သည်။ ယင်းဥပဒေအရ အမေရိကန် အစိုးရရွှေခနဲများအနေ
ဖြင့် သက်သေမရှိသော်လည်း ကိုယ်တိုင် စုံစမ်းစစ်ဆေး အပြစ်
ပေးခွင့်များ ရရှိနိုင်မည်ဖြစ်သည်။

ပြစ်ဒဏ်များ အနေဖြင့်လည်း ငွေဒဏ် ဒေါ်လာ ၁ သိန်းမှ
ထောင်ဒဏ် ၁၀ နှစ်အထိ ရှိလာမည်ဖြစ်သည်။

တကယ်တမ်း တရားဝန်မှာမူ ယင်းဥပဒေများသည် အသုံး
မခံလှပေ။ ဥပဒေကို ချိုးဖောက်သူများကို ရှာဖွေအရေးယူ
ရာတွင် အဆိုအပိတ် မရှိလှ။ ဥပဒေကြမ်းအရ အမေရိကန်ရှိ
သက်နှင့် ငွေခကြေးဆိုင်ရာ ဌာနများသည် ငွေကြေး အဝင်အ
ထွက်မှန်သမျှကို အတိအကျ စာရင်းပြုစု၍ ထားရမည် ဆို၏။
တဖန် အကယ်၍ ယင်းစာရင်းများတွင် အတိအကျပြုစုထား၍
ဥပဒေချိုးဖောက်သူများကို တွေ့လျှင် ယင်းဘဏ်နှင့် ငွေကြေး
ဆိုင်ရာ ဌာနများကို အရေးယူခံရဦးမည် ဆို၏။

ဤသို့ဆိုလျှင် ပက်မင်း၏ ဥပဒေကြမ်းသည် အခွန်ဥပဒေ
နှင့် လိုခြုံရေးဥပဒေ ချိုးဖောက်သူများကို နှိမ် နင်း ရာ တွင်
အောင်မြင်ဖွယ် မရှိနိုင်သေးပေ။

၁၉၆၉ ခုနှစ် ဒီဇင်ဘာလ ၄ ရက်နေ့တွင် ပက်မင်းက
ကြားနာစစ်ဆေးမှုများလုပ်သည်။ ဤတွင် မော်ဂန်သော်သည်
အဓိက သက်သေဖြစ်သည်။ သူနှင့်အတူ ယခင်က ဆွစ်ဇာလန်

ဘဏ်များအား စုံစမ်းရေးအဖွဲ့ ဥက္ကဋ္ဌ ပီယာလီဗယ်လည်း ပါသည်။ အမှုအားလုံးကို စိစစ်ကြည့်သည်။ မော်ဂန်သော်က

“ကျုပ်တို့ စွဲချက်တင်တဲ့ အမှုအားလုံးအနက် အမှုခြောက်ခုဟာ သတင်းအတိအကျ ‘ရရှိခဲ့ပေမယ့် စွဲချက်တင်လို့ မရခဲ့ဘူး၊ တခြား ထောင်ပေါင်း များစွာသော အမှုတွေဆိုယင်စုံစမ်းလို့တောင် မရခဲ့ဘူး’ ဟု တင်ပြခဲ့သည်။

ထို့နောက် သူက အမေရိကန်ဘဏ်များကို ‘စွပ်စွဲ’ ရာတွင် တရားဥပဒေဆိုင်ရာ တာဝန်ရှိ ပုဂ္ဂိုလ်များအတွက် စိတ်ညစ်နေရသည်မှာ ဆွစ်ဇာလန်တွင် ဘဏ်ခွဲပွင့်ထားသော အမေရိကန် ဘဏ်တို့သည် မိမိတို့ကို ဆွစ်ဇာလန် လျှို့ဝှက်မှုစနစ်က တာကွယ်ပေးထားသဖြင့် အမေရိကန် တာဝန်ရှိတို့ စုံစမ်းမရနိုင်ဟု သွေးကြီးနေကြခြင်းပင် ဖြစ်သည်ဟု ဆို၏။

များမကြာမီက အမေရိကန်၏ ပထမ အမျိုးသားမြို့တော်ဘဏ်ကြီးသည် မိမိတို့၏ ဒေါ်လာ ၂၆၀,၀၀၀ တန် သွင်းငွေလက်မှတ် တခုအား အစိုးရက ဖော် ထုတ် ရန် ကြိုးစားမှုကို အောင်မြင်စွာ ကန့်သတ်နိုင်ခဲ့သည်။ ယင်းသွင်းငွေလက်မှတ်မှာ ဆွစ်ဇာလန်နိုင်ငံ ဂျီနီဗာမြို့ရှိ ယင်းဘဏ်ကြီး၏ ဘဏ်ခွဲမှတဆင့် အမေရိကန်တိုင်းသို့ ရောင်းလိုက်ခြင်း ဖြစ်သည်။ ယင်းနှင့်ပတ်သက်၍ မော်ဂန်သော်က

“ဒီကိစ္စဟာ အတော်ကို ဆိုးရွားတာပဲ၊ အမေရိကတို့ဟာ ပြည်ပမှာ ဘဏ်ခွဲတခုပွင့်ပြီး အဲဒီဘဏ်ခွဲက ရရှိတဲ့ လုပ်ပိုင်ခွင့်တွေကို ကျုပ်တို့ရဲ့ ဥပဒေတွေ ချိုးဖောက်

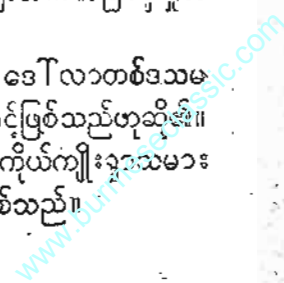
တဲ့ အမေရိကန် နိုင်ငံသားတွေကို ငှားတယ်၊ နောက်ပြီး အဲဒီမှတ်တမ်းတွေကို ပြုဖို့ကျတော့ အခြားနိုင်ငံရဲ့ ဥပဒေကို ဖောက်ဖျက်ရာကျမှာစိုးလို့ ဆိုပြီး ထုတ်မပြုကြဘူး” ဟု ဆိုလေသည်။

တိတိကျကျဆိုလျှင် မော်ဂန်သော်၏ လုပ်ဆောင်ချက်ကြောင့် အကောင် အကြီးစားများကိုပါ ရိုက်ခတ်ခဲ့ရသည်။ ယင်းတို့အနက် သူတကာထက် အန္တရာယ်ကြီးလှသော အခက်အခဲကြီးတကောင် ပါလာသည်။

ထိုစဉ်က ပက်မင်း၏ ကြားနာစစ်ဆေးမှု၏ နိဂုံး ပိုင်းတွင် တရားရေးဌာန၊ ရာဇဝတ်မှု ဌာနခွဲ၏ အကြီးအကဲဖြစ်သူ ဝီလ်အာရီဝီလ်ဆင်က ဖြောင့်ချက်ခပ် အစစ်ခံချက်ဖြင့် အဆုံးသတ်သည်။ ယင်းက အမေရိကန်စာတိုက်များသည် ဆွစ်ဇာလန်နှင့် စာ အဆက်အသွယ်ရှိနေသော အမေရိကန်များကို လျှို့ဝှက် စွဲစမ်းမှုများ ပြုခဲ့ပါသည်ဟု ဆို၏။ ယင်းလုပ်ရပ်သည် ထိုအချိန်တွင် နိုင်ငံသားများအပေါ် မတရား နိုင်ထက်ကလူ ပြုမှုအဖြစ် ယူဆကြရာ အိမ်ဖြူတော်ဘဏ်နှင့် ငွေကြေးကော်မတီမှ ပုဂ္ဂိုလ်များက ဖေးမကူညီ ပြောဆိုခြင်း မရှိခဲ့ကြချေ။

၁၉၇၁ ခုနှစ် နွေရာသီမတိုင်မီပင် လက်ထောက်ရှေ့နေချုပ် ဝီလ်ဆင်မှာ ရာဇဝတ်မှုပပျောက်ခရေး အကြီးအကဲအဖြစ်မှ နုတ်ထွက်ခဲ့ရပေသည်။

ယင်းကဲ့သို့ ဝီလ်ဆင်နုတ်ထွက်ရခြင်းမှာ ဒေါ်လာတစ်ဒသမ သုံးသန်း ရရှိအောင် ကိုယ်ကျိုးရှားမှုကြောင့်ဖြစ်သည်ဟု ဆို၏။ ယင်းငွေမှာ တက္ကဆတ်နယ်မှ စီးပွားရေး ကိုယ်ကျိုးရှားသမား ဖရန်ရှပ်ဆိုသူအား ကူညီမှုဖြင့် ရရှိခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။

ဝီလ်ဆင်က ရှုပ်အား ဘဏ်စည်းမျဉ်းစည်းကမ်းများကို မည်သို့ရှောင်ရှား၍ ကိုယ်ကျိုးရှာနိုင်ပုံကို အကြံပေးခဲ့ရသည်။ နောက်ပိုင်း စုံစမ်းသောအခါ ယင်းအမှုမှာ ထင်ထင်ရှားရှားပေါ်လာတော့သည်။

ယင်းဥပဒေကြမ်းကို နှစ်ကဆင်အစိုးရအဖွဲ့က ထောက်ခံကြသည်။ အစိုးရအဖွဲ့အတွင်းမှ တာဝန်ရှိပုဂ္ဂိုလ် အများ အပြားသည် ပက်မင်း ဥပဒေကြမ်းကို ရေးဆွဲရာတွင် ပါဝင်လာကြသည်။

နောက် ခြောက်ရက်အတွင်း ဝါရှင်တန်တွင် အလုပ်များ လျက်ရှိနေပေသည်။ အခြား နိုင်ငံများမှ ဘဏ်ကိုယ်စားလှယ်များသည်လည်း ပက်မင်း၏ ဥပဒေကြမ်းအရ စစ်ဆေးခံကြရသည်။

ထိုအချိန်တွင် ပြည်ပဘဏ်များ၊ ပြည်တွင်း နိုင်ငံခြားဘဏ်ခွဲများ၊ အမေရိကန် ဘဏ်အသင်းကြီးနှင့် အခြားဘဏ်နှင့် သက်ဆိုင်ရာ ဌာနအဖွဲ့အစည်း အသီးသီးတို့သည် အစိုးရအဖွဲ့နှင့် တွေ့ဆုံဆွေးနွေး၍ မိမိတို့၏ မကျေနပ်ချက်များကို ဘင်ပြုကြတော့သည်။ ယင်းတို့အားလုံး အဓိကမကျေနပ်ကြသည်မှာ ယင်းတို့၏ မှတ်စုမှတ်တမ်း ထိန်းသိမ်းရေး လုပ်ငန်းတွင် ပက်မင်း၏ ဥပဒေကြမ်းကြောင့် ဝန်ထုပ်ဝန်ပိုးကြီးတခု အမြဲဖြစ်နေတော့မည် ဖြစ်သောကြောင့်ဟုဆိုသည်။

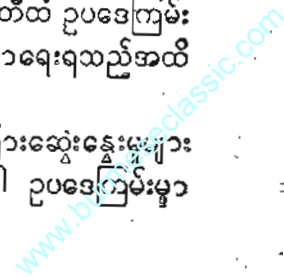
နောက်ပိုင်း အဖြစ်အပျက်များတွင် အဓိကဇာတ်ကောင်မှာ ယူဂျင်းတီရော့ဆိုက်စ်ခေါ် ဘဏ္ဍာရေးဌာန ဒုတိယကြီးဖြစ်သည်။ ယင်းသည် မိမိလိုလားသော ပက်မင်း၏ ဥပဒေကြမ်းကို ကူညီအားပေးသူဖြစ်သည်။

ယင်း ဒီဇင်ဘာလ ၄ ရက်နေ့ ကြားနာစစ်ဆေးမှု ပြုလုပ်နေစဉ် အမေရိကန်ဘဏ်ကြီးများဖြစ်သော အမေရိကားဘဏ်၊ ချေးစီမဟတ်တန်၊ ပထမအမျိုးသား မြို့တော်ဘဏ်နှင့် နယူးယောက် ဓာတုဗေဒဘဏ် ငွေချေးကုမ္ပဏီတို့မှ ကိုယ်စားလှယ်များသည် ရော့ဆိုက်စ်ကို အရေးမထားကြသေးချေ။ ဘဏ်အားလုံးက ပက်မင်း၏ ဥပဒေ ကြမ်းကို တညီတညွတ်တည်း လက်တံတိုက်ကြချိန်ဖြစ်သည်။ ဘဏ်များသည် ရော့ဆိုက်စ်ကို လည်းကောင်း၊ အခြား ဘဏ္ဍာရေးဝန်ကြီးဌာနနှင့် အခွန် အကောက်ဌာနမှ ကိုယ်စားလှယ်များကိုလည်းကောင်း တွေ့ဆုံ၍ ပက်မင်း ဥပဒေကြမ်းကြောင့် မိမိတို့မှာ အကြပ်အတည်းများစွာတွေ့ပြီး အကျိုးစီးပွား ပျက်စီးရတော့မည်ဖြစ်ကြောင်း တင်ပြကြသည်။

နောက် ရက်အနည်းငယ် ကြာသောအခါ ဘဏ်ကိုယ်စားလှယ်များသည် အကြောင်းထူးထူးခြားခြား ရော့ဆိုက်စ်နှင့်သွားတွေ့သည်။ ဤတွင် ယင်းတို့၏ သက်ဆိုင်ရာ အကျိုးဆောင်ရွက်နေမှုများလည်း ပါလာသည်။

ယင်းတို့ တိတ်တဆိတ် ဆွေးနွေး တွေ့ဆုံနေစဉ် နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးဌာနမှ တာဝန်ရှိများကိုလည်း ပြည်ပဘဏ်များက နားပူနားဆာ လုပ်နေကြသည်။ ထို့ကြောင့် နောက်ဆုံးတွင် နိုင်ငံခြားရေး ဝန်ကြီးဌာနမှ ပက်မင်း ကော်မတီထံ ဥပဒေကြမ်းမှာ မဖြစ်နိုင်သဖြင့် သဘောမတူကြောင်း စာရေးရသည်အထိ ဖြစ်ခဲ့ရသည်။

စာမှာ မပျိုဖြစ်ချေ။ နောက်ပိုင်း သီးခြားဆွေးနွေးမှုများ ပြုပြီးနောက် ဘဏ္ဍာရေးဌာနသည် အဆိုပါ ဥပဒေကြမ်းမှာ

အကျိုးပျက်မည့် လက္ခဏာများကို မြင်သဖြင့် မိမိတို့၏ထောက်ခံမှုကို ရုတ်သိမ်းကြောင်း နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးဌာနနှင့် တရားရေးဌာနများသို့ အကြောင်းကြားသည်။ ထို့နောက် ယင်းဝန်ကြီးဌာနသုံးခုသည် ယင်းအချက်ကို သဘောတူညီကြပြီး ဆက်လက်ဆောင်ရွက်ရန် ဘဏ္ဍာရေးဌာန တာဝန်ရှိများကို တာဝန်ပေး လွှဲအပ်ထားသည်။

ယင်းတို့ ဆောင်ရွက်ချက်မှာ ဒီဇင်ဘာ ၁၀ ရက်နေ့တွင် လုံခြုံစွာဖြစ်ခဲ့သည်။ ဖြစ်ပုံမှာ အခြေအနေကို မသိသေးသော ပက်မင်သည် ယင်း၏ ဥပဒေကြမ်းနှင့်ပတ်သက်၍ တဖန် ဆွေးနွေးရေးရော့ဆိုက်စ်နှင့် ယခင်ကဥပဒေကြမ်းကို ထောက်ခံခဲ့သူပြည်တွင်းအခွန်မင်းကြီး ရန်းဒေါ့ဝါးတို့နှင့် တွေ့သည်။ ပက်မင်သည် မိမိ၏ဥပဒေကြမ်းကို ထောက်ခံမှု ပိုမိုခိုင်မာစွာရရှိ၍ ပေါင်းဆောင်ရွက်ရန် ရည်ရွယ်ခဲ့သည်။

သို့ရာတွင် ယင်းထင်သလို အဆိုပါပုဂ္ဂိုလ်နှစ်ဦး၏ တုံ့ပြန်မှု မရရှိသောအခါ အံ့ဩသွားခဲ့ရပေသည်။ အဆိုပါ နှစ်ဦးက မိမိတို့သည် ဥပဒေကြမ်း၏ ရည်ရွယ်ချက်ကို သဘောကျသော်လည်း ရည်ရွယ်ချက်မြောက်ရန် မဖြစ်နိုင်သောကြောင့် ကန့်ကွက်ရပါသည်ဟု ပြောကြသည်။

ယခင်က ရော့ဆိုက်စ်နှင့် သရီးဝါးတို့သည် ပက်မင်၏ဥပဒေကြမ်းကို ထောက်ခံကြောင်း စောစောစီးစီး အကြောင်းကြားခဲ့သူများဖြစ်ရာ ယခုကဲ့သို့ဖြစ်ရသည်မှာ အလွန်အပြောင်အလဲ မြန်ဆန်လှသည်ဟု မှတ်သားခဲ့ကြရပေသည်။

သရီးဝါးကမူ အခွန် ခပေးဆောင်မှု ပျက်ကွက် သူများအရေးယူရန် ယင်းဥပဒေကြမ်းကို ပြည်တွင်း အခွန်ဌာန အ

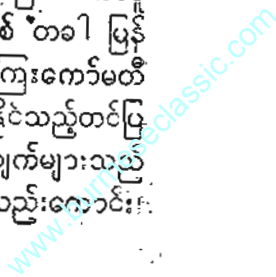
ဖြင့် သီးခြားအသုံးချရန် လိုအပ်သည်ဟုဆို၏။ သို့ရာတွင် ဥပဒေကြမ်းပါ နည်းဥပဒေများအရ ဘဏ်များအပေါ် မလိုလားအင်သော ဝန်ထုပ်ဝန်ပိုးများ မဖြစ်စေသင့်ဟု ဆို၏။

ရော့ဆိုက်စ်ကမူ ယင်းကိစ္စကို ဆက်လက် ရှင်ဆန်နေစေရန် အတတ်နိုင်ဆုံး ကြိုးစားသည်။ ဘဏ္ဍာရေး ဌာန အနေ ဖြင့် နောက် ဆောင်းဦးရာသီတွင် ဆွစ်ဇာလန်အစိုးရနှင့် ဆွေးနွေးရန် တင်ပြချက် အသစ်များ ရေးဆွဲမည် ဟုလည်း ပက်မင်ကို တတိပေးသည်။ ယင်း တင်ပြချက်များသည် ပို၍ အရာရောက်မည်ဟုလည်း ဆိုသည်။ ရည်ရွယ်ချက်ကို ဆောင်ရွက်ရာတွင် အကောင်းဆုံးလမ်းကို ရွေးချယ်ရမည်ဟု ဆို၏။

ထိုအခါ ပက်မင်သည် ရော့ဆိုက်စ်နှင့် နစ်ကဆင်အစိုးရအား ကန့်ကွက်ရန်ကို ရွှေ့ဆိုင်းခြင်းဖြင့် ဥပဒေကြမ်းပါ ရည်ရွယ်ချက်များ မအောင်မြင်အောင်လုပ်သည်ဟု စွပ်စွဲသည်။

အမေရိကန် သတင်းစာ များကလည်း နစ်ကဆင် အစိုးရသည် ဆင်းရဲသားများအပေါ် ဥပဒေဖြင့်နှိပ်ကွပ်ရာတွင် ကြမ်းစမ်းသလောက် ဆွစ်ဇာလန်ဘဏ်ကို အကာအကွယ်ယူနေသော အခွင့်အရေးသမားများကို နှိပ်ကွပ်ရာတွင် အေးစက်လှသည်ဟု စွပ်စွဲကြသည်။

ကန့်လန့်ကာ နောက်ကွယ် တွင် မည်သို့ပင် ဖြစ်စေကာမူ ၁၉၇၀ ခုနှစ် မတ်လ ၂ ရက်နေ့တွင် ရော့ဆိုက်စ် တခါ ပြန်ပေါ်လာပြန်သည်။ အိမ်ဖြူတော်ဘဏ်နှင့် ငွေကြေးကော်မတီ တွင်ဖြစ်သည်။ သည်တခါတွင် ညှိနှိုင်းရန် ဖြစ်နိုင်သည့်တင်ပြချက်များ ပါလာသည်။ သူက မိမိတင်ပြမည့်အချက်များသည် ပြည်တွင်း ဘဏ်များမှ ကန့်ကွက်ချက်များနှင့် လည်းလောင်း

သတင်းစာများ၏ ဝေဖန်ချက်များနှင့် လည်းကောင်း မဟုတ်သော်လည်းကောင်း သက်ပါဟု ဆို၏။ မိမိ၏ တင်ပြချက်များသည် ဆွစ်ဇာလန်ဘဏ်လျှို့ဝှက်ချက်များကို အရေးယူရန် ဥပဒေပြဋ္ဌာန်းရာ၌ နစ်နာဆုံးအစိုးရ ခွင့်ပြုနိုင်မည့်အချက်များ ပါဝင်သည်ဆို၏။

ထို့နောက် ရော့ဆိုက်စ်သည် ပက်မင်၏ ဥပဒေကြမ်း၏ ဖျက်ဖျက်မှုများကို ထောက်ပြသည်။ ယင်း၏အမြင်အရ ဥပဒေကြမ်းကို လိုက်နာရန်မှာ ပြည်ပဘဏ်များ၏ လိုလိုလားလားကူညီဆောင်ရွက်ပေးရန်လည်း လိုအပ်သည်ဟုဆို၏။

၁၉၇၀ခုနှစ် နွေရာသီကုန်ဆုံးသည်နှင့် ဆီးနိတ်အမတ်ပီထရိုပရောက်စ်မိုင်ယာက ဆီးနိတ် ဘဏ်နှင့် ငွေကြေးကော်မတီ၏ ရော့ဆိုက်စ်သဘောထားနှင့် ဆန့်ကျင်သော ဥပဒေကြမ်းတစ်ခုကို တင်ပြပြန်သည်။ သို့သော် အချို့ပက်မင်၏အဆိုကို ကန့်ကွက်နေသူများက ဆက်လက်၍ နေဆဲဖြစ်သည်။ ယင်းတို့က သတ်မှတ်ထားသည့် နှစ်အတွင်း ပြည်ပသို့ သတ်မှတ်သည့် ငွေထက် အမြောက်အမြားမပို့ရန်ဆိုသည့် အချက်ပင်ဖြစ်သည်။

သို့သော် ထိုနှစ် အောက်တိုဘာလတွင် ဆီးနိတ်က နောက်ဆုံး ဥပဒေကြမ်းတစ်ခုကို အများသဘောတူ ဆုံးဖြတ်ခဲ့သည်။ ယင်းဥပဒေကြမ်းတွင် အမေရိကန်တွင် ဆွစ်ဇာလန်ဘဏ်ပုဂ္ဂိုလ်များကို ပိတ်ပင်သည်ဟု ပါရှိသည်။

ယခု ဥပဒေကြမ်းနှင့် ပြောင်းလဲချက်များမှာ တနှစ်အတွင်း ဝေဖန်ခံရသော သဘာဝ ပြည်ပသို့ တင်ပို့ရမည်ဆိုသည့် အချက်ကို ပယ်ဖျက်လိုက်သည်။ တဦးလျှင် ဒေါ်လာ ၄,၉၉၉ ဒေါ်လာ ၉၉ အထိ အချိန် အကန့်အသတ်မရှိ ယူခွင့်ပြုသည်။ ထို့

ဥပဒေကြမ်းပါ ဘဏ်မှတ်တမ်းများ ထိန်းသိမ်းမှုနှင့်ပတ်သက်၍ ဥပဒေရေးရာဌာနသို့ လုံးဝ အာဏာပေးထားသည်။

၁၉၇၂ ခုနှစ် မတ်လ ၃၀ ရက်နေ့တွင် ဘဏ္ဍာရေးဌာနမှ နောက်ဆုံးစည်းမျဉ်းများ ထုတ်ပြန်လိုက်သည်။ ယင်းတို့မှာ

- ၁။ ပြည်ပသို့ ယူဆောင်မည့် ငွေအရေအတွက်ကို လည်းကောင်း၊ အချိန် သတ်မှတ်ချက်ကို လည်းကောင်း ကန့်သတ်ခြင်းမပြု။
- ၂။ လေဆိပ်နှင့် အခြားပြည်ပမှထွက်မည့် နေရာများတွင် ခရီးသည်များသည် ယူဆောင်မည့် ငွေဒေါ်လာ ၅,၀၀၀ ထက် အထက်ရှိသူများမှာ အကောက်ခွန်ရုံးတွင် စာရင်းပေးသွင်းရန် ဖြစ်သည်။ ယင်းမှာ မိမိတို့အသိဖြင့် စာရင်းပေးသွင်းရန်ဖြစ်ပြီး မပေးမနေရဟူသော စည်းမျဉ်းဥပဒေများ ပြဋ္ဌာန်းထားခြင်း မရှိချေ။
- ၃။ ခရီးသွားများတွင် မရိုးသားသူများ ပါသည်ဟု သိနေသည့်တိုင် ရှာဖွေခြင်း ပြုမည်မဟုတ်။
- ၄။ ဘဏ်နှင့် အခြား ငွေကြေးဌာနများသည် မိမိတို့ဌာနမှ ငွေဒေါ်လာ ၁၀,၀၀၀ အထက် ထုတ်ယူမှုများကို သက်ဆိုင်ရာသို့ အကြောင်းကြားရမည်။ သို့ရာတွင် ကုမ္ပဏီက မှန်မှန်ထုတ်ယူသောလစာ ငွေများ အစရှိသည်တို့ကိုမူ အကြောင်းကြားရန်မလို။
- ၅။ ဘဏ်တို့သည် ဒေါ်လာ ၅,၀၀၀ ထက်ပိုသော ငွေကို ပြည်ပသို့ ဘဏ်ထောက်ခံချက် သို့မဟုတ် ချက်လက်

မှတ် သို့မဟုတ် ငွေချေးလက်မှတ် အစရှိသည်တို့ဖြင့် ထုတ်ယူသည်ကို စွဲမှလွဲ၍ ကျန် ငွေပေးငွေယူ ကိစ္စများ၏ မှတ်တမ်းများကို ငါးနှစ်အထိ သိမ်းထားနိုင်သည်။

၆။ ဘဏ်တို့သည် ချက်လက်မှတ် အလွှာ အထုတ် မှတ်တမ်းများကို (အများအားဖြင့်) မိုက်ကရိုဖလင်ဖြင့် နှစ်နှစ်သာ ထိန်းသိမ်းထားရမည်။

ယင်းဥပဒေများသည် ပထမဦးဆုံး စည်းမျဉ်း ဥပဒေများဖြစ်၍ နောက်ပိုင်းအတွေ့အကြုံအရ ပြုပြင်ရန် ဖြစ်သည်ဟုဆိုနိုင်သည်။ ယင်းသည် အစိုးရ၏ ပြည်တွင်းငွေအတွက်ကို ခြေရာခံလိုသည့် ဆန္ဒလည်း ပြည့်ဝစေ၊ ဘဏ်များအပေါ် မတရား ဝန်ထုပ်ဝန်ပိုးလည်း မဖြစ်စေလိုသော သဘောနှင့်လည်းညီစေ ရည်ရွယ်သည်ဟုဆိုသည်။

ဤဥပဒေမှာ လက်ရှိအခြေအနေအထား ပိုမို၍ တင်းကြပ်လွန်းသော သဘောလည်း မရှိပေ။ သာမန်ဥပဒေကို ထေးစားသော အမေရိကန်တိုင်းအဖွဲ့ တိုင်းပြည်မှ ထွက်ခွာတိုင်းဒေါ်လာ ၄,၉၉၉ ဒသမ ၉၉ ကို လွယ်လွယ်ယူဆောင်သွားနိုင်ပေသည်။ အကယ်၍ ဇနီးမောင်နှံနှစ်ဦး ခရီးထွက်သော ဒေါ်လာ ၉,၉၉၉ ဒသမ ၉၉ အထိ ယူနိုင်ပြီး ငွေရစ်မြို့ (ဆွစ်ဇာလန်) တွင် ညဉ့်အိပ်ညဉ့်နေ နေထိုင်နိုင်မည် ဖြစ်သည်။

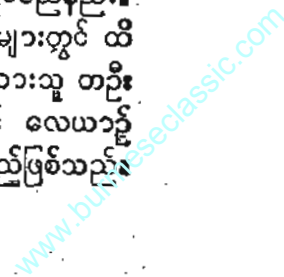
ခရီးသွားတိုင်း အကောက်ခွန်ရုံးမှ ပုံစံကို ဖြည့်သည့်ဖြစ်စေ၊ မဖြည့်သည့်ဖြစ်စေ ဥပဒေကို ချိုးဖောက်သည် မဆိုနိုင်။ ခရီးအခေါက်ရေ အကန့်အသတ်လည်း မသားပေ။

ဥပဒေအရ ဒေါ်လာ ၁၀,၀၀၀ အောက် ငွေအရေအတွက်ကို ထုတ်နိုင်သည်။ ယင်းငွေကို လေကြောင်းခရီးဆောင်အိတ်တွင်ထည့်၍ ငွေကို လွှဲပြောင်းပို့ထားနိုင်သည်။ ဘဏ္ဍာရေးဌာန ဥပဒေအရ သတ်မှတ်ထားသည့် ငွေအရေအတွက် မရောက်ရန်သာ အရေးကြီးသည်။

မလိုအပ်လျှင် ကိုယ်စားလှယ်တွေ့ဘာတွေနှင့်ငွေကိုပြည်ပသို့ ထုတ်ခိုင်းရန်ပင် မလိုချေ။ တကြိမ်လျှင် ဒေါ်လာ ၅,၀၀၀ အောက်ရှိပါက အကြိမ်ပေါင်း များစွာ ဆွစ်ဇာလန်ဘဏ်သို့ ငွေသွင်းနိုင်သည်။ အကယ်၍ အကြင်သူသည် အခမရှိကန်ရှိ ဘဏ်အမြောက်အမြားတွင် ဘဏ်စာရင်း ဖွင့်ထားသည်ဆိုဆဲ၊ ယင်းသည် ဘဏ်စာရင်းဆီမှ သက်မှတ်ထားသော ငွေအရေအတွက်ကို ထုတ်ယူနိုင်သည်။ သင်္ကာမကင်း အဖြစ်မခံရ။ အကယ်၍ ကိုယ်စားလှယ်သုံးရန် လိုအပ်လာလျှင် ရဲမှတ်ချက်ရှိသော သူကို ရွေးချယ်ခိုင်းနိုင်သည်။ ရဲမှတ်ချက် ရှိသူကို ငါးရက်အတွင်း၍ မဖြစ်ပေ။

အကယ်၍ မိမိသုံးသော ကိုယ်စားလှယ်ကို လူဝင်မှုကြီးကြပ်ရေးမှ မျက်မှန်းတမ်းမိလျှင် အခြားဘယောက်ကိုလွှဲပြောင်းပေးမည်။ ဥပဒေပညာ အပျော်ခရီးထွက်ရန် သွားမည်ဆိုသော မျက်နှာသစ်ကို မည်သူက မသင်္ကာဖြစ်မည်နည်း။ ယင်းလိုအိတ်များတွင် ဘာတွေပါသည်ကို မည်သူသိနိုင်မည်နည်း။

ဤဥပဒေသည် ပြည်ပသို့ ငွေယူသွားမှု ကိစ္စများတွင် ထိရောက်မှုရှိသလော။ ရှိနိုင်သည်။ အကယ်၍ ရိုးသားသူ တဦးသည် ဒေါ်လာ ၅,၀၀၀ ထက်ပို၍ ယူသွားမိလျှင် လေယာဉ်ပေါ်ရောက်သည်နှင့် စိတ်ထဲတွင်မလိုအပ်လဲဖြစ်သာမည်ဖြစ်သည်။

သို့ရာတွင် အမေရိကန်တို့သည် ဥပဒေတွင် နောက်ကြောနေပြီ ဖြစ်သည်။ “ကားမရပ်ရ”ဟု ရေးထားလျှင် ဆိုနေရာတွင် ရဲတစ်ဦးလျှင် မရပ်ရဟု သဘောပေါက်စားကြသူများ ဖြစ် သည်။ ဤသို့သော အခြေခံဖြင့် ဤဥပဒေကို ပြဋ္ဌာန်းရာတွင် နိုင်ငံသားတို့၏ အသိစိတ်ဓာတ်ဖြင့် ကူညီမှုလည်း လိုအပ်သည် ဟု ဆိုထားပြန်ရာ ထိုဆုတ်မှုမှာ သုညသာဖြစ်ချေမည်။

သို့ရာတွင် ဤအခန်းကို ကျွမ်းကျင်သူတစ်ဦး၏ အဆိုအမိန့် နှင့် အဆုံးသတ်ရမည်။ ထိုပုဂ္ဂိုလ်မှာ ဆွစ်ဇေလန်ဒ်သား ဥက္ကဋ္ဌ ဖြစ်သူ ဖီးလစ် ဒဗလျူဆချူသက်ဖြစ်သည်။ သူက ၁၉၇၁ ခုနှစ် ဇွန်လတွင် ပြောရာ၌

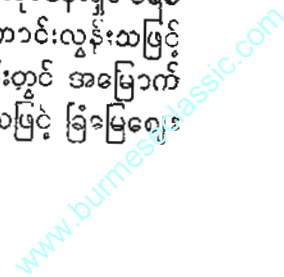
“အမေရိကန်မှာ ဒီကိစ္စနဲ့ အမြဲတမ်း ပူးညီပူးညံ့ ဖြစ်နေ တယ်၊ ဒါပေမယ့် နောက်နေ့ကျယ် အမေရိကန်တွေဆီ က ဘက်စာရင်း ဖွင့်ပေးဖို့ ရောက်လာတဲ့စာတွေ မနဲ့ဘူး”

အခန်း (၈)

နိဗ္ဗာန်ဘုံရောက် လူကောင်းများ

ဆွစ်ဇာလန်ဘက် လျှို့ဝှက်မှုကို အသုံး ချနေကြသည်မှာ ဒုစရိုက်သမားများချည်း မဟုတ်ကြချေ။ ကမ္ဘာပေါ်ရှိ ကျော် ကြားသော ပုဂ္ဂိုလ်များလည်း ဆွစ်ဇာလန်တွင် အကြောင်းနှစ် ရပ်ဖြင့်လာရောက်ကြသည်။ ပထမအကြောင်းတရပ်မှာ နေ၍ ထိုင်၍ ကောင်းသော ဒေသဖြစ်သောကြောင့်ဖြစ်သည်။ ဒုတိယ အကြောင်းမှာ မိမိတို့ ရှာဖွေရသမျှငွေများကို သိမ်းဆည်းထား သိုရန်ဖြစ်သည်။

အကြာဆုံး နေထိုင်သွားသောပုဂ္ဂိုလ်မှာ ကမ္ဘာကျော် ရုပ် ရှင်ပညာရှင် ချာလီချက်ပလင်နှင့် စက်မှုလက်မှုလုပ်ငန်းရှင် ဖရစ် သိုင်ဆန်တို့ဖြစ်သည်။ ဖရစ်သိုင်ဆန်၏အိမ်မှာကောင်းလွန်းသဖြင့် ဂျာမန်များက အားကျခါ ယင်း၏ အိမ်အနီးတွင် အမြောက် အမြား လာရောက် အိမ်ဆောက် နေထိုင်ကြသဖြင့် ခြံမြေဈေး မှာ ထိုးတက်သွားရသည်အထိ ဖြစ်ရသည်။

ဟောလီးဝုဒ် ရုပ်ရှင်မင်းဆင်း ဆိုဖီယာလောရင်း၊ ဝိလျံ ဟိုလ်ဒင်၊ ပီတာယူတီနော့၊ နိုဝဲကောင်းဝပ်၊ ဒီဘိုရာကား စသည့် ရုပ်ရှင်နှင့် ပြဇာတ်ဘက်မှ ပုဂ္ဂိုလ်များ ဆွစ်ဇာလန်တွင် အိမ် တလုံး အမြဲ ဝယ်ထားကြသည်ကို ကြည့်ခြင်းဖြင့် ဆွစ်ဇာလန် ဘက်နှင့် ဆွစ်ဇာလန်အခွန်ဥပဒေသည် လူ့ကံ့ထံ အသိုင်းအဝိုင်း တို့တွင် မည်မျှ အရေးပါ အရာရောက်နေကြောင်း သိနိုင်ပေ သည်။

နိုဗယ်ဆုရှင်များ ဖြစ်ကြသော ဂျော့ဆိုင်မင်နွန်နှင့် အာဗင် ရှော့တို့ပင်လျှင် မိမိတို့ မိသားစုများကို ခေါ်၍ ဆွစ်ဇာလန် တွင် အဲလ်ပ်တောင်ခြေ၌ အခြေချ နေကြပေသည်။ မကြာ သေးမီက လာရောက်ကြသူများတွင် မှတ်မှတ်ရရ ကမ္ဘာကျော် ရုပ်ရှင် ဇနီးမောင်နှံ ဖြစ်ကြသည့် ရစ်ချတ်ဘာတန်နှင့် အဲလီး ဇဘက်တေလာတို့ဖြစ်သည်။ ယင်းတို့ဇနီးမောင်နှံကား ရုပ်ရှင်ဇ ငွေကို သန်းချီ၍ ဝင်နေကြသူများ ဖြစ်ကြသည်။ ရစ်ချတ်ဘာ တန်က ဇနီးဖြစ်သူ အဲလီး ဇဘက်တေလာအတွက် စိန်တုံးကြီး များလက်ကောက်ဝယ်ပေးသည့်သတင်းမှာ “ဟိုးလေးတကျော်” ဖြစ်ကာ အံ့ဩသွားကြသည်။ မကြာမီက ရစ်ချတ်ဘာတန် သတင်း စာဆရာများကို ပြောရာတွင် မိမိသည်ပင်လျှင် ဆွစ်ဇာလန်ဘက် တခုဖြစ်သည်ဟု ဆို၏။

ယင်းကိစ္စကို တာတန်က ရုပ်ရှင်နှင့် ပြဇာတ်သတင်းထောက် များ နားလည်နိုင်သော ပုံစံဖြင့် ပြန်လည် ရှင်းပြခဲ့သည်။ သူ့အ မိခံနှင့် ဆွစ်ဇာလန်မှ အကြံပေး ပုဂ္ဂိုလ်များသည် ဘက်တခု ထောင်ရန် စီစဉ်ထားသည်။ လိုင်စင်ပင် ရပြီးပြီဟုဆို၏။ ယင်း ဘက်သည် မိမိတို့၏ငွေများသာ ထားမည်ဆို၏။

ဘာတန်သည် ရုပ်ရှင်သရုပ်ဆောင်ခနှင့်ပင် ဘက်တခုဖြစ်နေ လေရာ ထိုထက်ပို၍ကြီးမားသော စိန်အမြောက်အမြားပင် ဝယ် နိုင်ပေသေးသည်။

ရစ်ချတ်ဘာတန်၏ဘက်မှ ဝင်ငွေမှအပ မိမိ နေအိမ်ရှိသော နေရာတွင် သက်ဆိုင်ရာခရိုင်မှ ကောက်သော အခွန်မှာ ဒသမ ၀.၂ သာဖြစ်သည်။

ဘာတန်ဇနီးမောင်နှံ၏ သန်းချီ၍ဝင်သော ဝင်ငွေ(စရိတ် စကနုတ်ပြီး အသားတင်)အပေါ်ဆွစ်ဇာလန်အစိုးရကကောက် သည့် အမြတ်တော်ခွန်သည်ပင် ဒေါ်လာတသန်းအတွက်ဒေါ် လာ ၂,၀၀၀သာဖြစ်သည်။ ဤအချက်ကြောင့် ကျန်းမာရေး နှင့် ညီညွတ်သော ရာသီဥတုရှိသည့် ဤနိုင်ငံတွင် မနေသင့်ဟု မဆိုသာချေ။

သို့ရာတွင် အချို့သောဥပဒေများမှာကား ဆိုးလှသည်။ မိမိ ၏ ဇာတိချက်မြူပီဒေသကို ပြန်သည့်ကိစ္စများကိုပင် တိတိကျကျ ဥပဒေ ပြဋ္ဌာန်းသတ်မှတ်ထားသည်။ တခါက နိုဝဲကောင်းဝပ် သည် နေရပ်သို့ပြန်ရန် ဆောက်သံဟမ်တန်သဘောဆိပ်တွင် လီ ဟာဗားသို့သွားမည့် သဘောပေါ်သို့ တက်လိုက်သည်။ သို့ရာ တွင် ယင်းသည် မိမိ၏ ချက်မြူပီဒေသ၏မြေပေါ်သို့ တနာရီ မျှပင် ခြေမချခဲ့ရချေ။ အကြောင်းမူ ယင်း၏ အခွန်ပေးချိန် ပြည့်မြောက်နေသောကြောင့်ဟုဆို၏။

၁၉၆၀ ခုနှစ် မတိုင်မီက ဆွစ်ဇာလန်အစိုးရသည် အိမ်ယာ တည်ထောင်နေထိုင်ခွင့် ပါမစ်များကို ကြပ်မတ်ခဲ့သည်။ ထိုနှစ် က မိမိပိုင် အိမ်ယာပစ္စည်းများ ရောင်းဝယ်ရာတွင်ပင် ဆွစ်ဇာ

လန် အမျိုးသား မဟုတ်သူများအပေါ် ဥပဒေ တမျိုးဖြင့်ကြင်မတ်ခဲ့သည်။

တဖန် ၁၉၆၄ခုနှစ်တွင် ဥပဒေများများမှာ ပို၍တင်းကြပ်လာပြန်သည်။ အကျွန်ုပ်တို့အားလုံးမှာလည်း ယခင်ကဆိုလျှင် နေထိုင်ခွင့်ပါမစ်မရှိပဲ ဆွစ်ဇာလန်ပစ္စည်းများကို ပိုင်ဆိုင်ခွင့် ရှိနိုင်သည်။ (ဝယ်ယူသုံးစွဲနိုင်ခွင့်ရှိသည်။) သို့သော် ယခုတော့ မရချေ။ နေထိုင်ခွင့်ပါမစ်မရှိသူ နိုင်ငံခြားသားတယောက်အား အိမ်ယာများမရောင်းရန် တားမြစ်ခဲ့သည်။

ယနေ့ဆိုလျှင် ခရိုင်တိုင်းသည် နေထိုင်ခွင့်ပါမစ် ထုတ်ပေးထင်သူ၊ မပေးသင့်သူတို့ကို မိမိတို့ ကိုယ်ပိုင်ပုံစံဖြင့် ဆုံးဖြတ်ကြသည်။ အကယ်၍ လျှောက်ထားသူသည် ခရိုင်ကို အကျိုးရှိလျှင် (ဆွစ်ဇာလန်စကားအရ ငွေဝင်အောင်လုပ်ပေးနိုင်လျှင်) ပါမစ်ရရန် အခွင့်အရေးရှိသည်။

ကော်ပိုရေးရှင်းကြီးများ၏ တာဝန်ရှိပုဂ္ဂိုလ်များအစရှိသည် လူကုန်များသည် ဆွစ်ဇာလန်တွင် ကုမ္ပဏီဖွင့်ရန်စီစဉ်ကြသည်။ ယင်းကို ဆွစ်ဇာလန်အစိုးရက ကြည့်ဖြူသည်။ အငြိမ်းစား ပုဂ္ဂိုလ်များ လို မချမ်းသာသူ ဖြစ်လျှင် ယင်းတို့ကို သင်္ကာမကင်း ရှိကြသည်။ ဥပမာပ သားများထက် အမေရိကန်များမှာ မျက်နှာသာပေး ခံကြရသည်။

နေထိုင်ရန်ရွေးချယ်မည်ဆိုလျှင် ဆွစ်ဇာလန်အကြောင်း ထူးရန်လိုသည်။ ဆွစ်ဇာလန်တွင် ဘာသာစကားကွဲပြားသော ဒေသကြီးသုံးနေရာရှိသည်။ ဘက်စုံနှင့် ဇူးရစ်တို့သည် ဂျာမန်စကားပြော မြောက်ပိုင်း ခရိုင်နယ်ရှိ မြို့ကြီးများ ဖြစ်သည်။

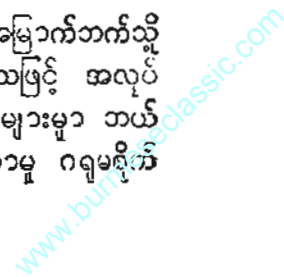
အလွန် ပျင်းရိပြီးငွေဖွယ်ကောင်းပြီး အမေရိကန်တို့ကဲ့သို့အပျော်အပါး ကြိုက်သူတွေနှင့် မလိုက်ပေ။

ပြင်သစ် စကားပြောသော ဒေသတွင် ဂျီနီဗာသည် အဓိကမြို့ကြီးအနေဖြင့်တည်ရှိပြီး အနောက်တိုင်းသားတို့အကြိုက် ပျော်စရာ၊ ပါးစရာ ည အခင်း အကျင်း များဖြင့် လည်းကောင်း၊ အခြားသော ကာမဂုဏ် အာရုံခံစားမှုတို့ဖြင့် လည်းကောင်း၊ ပြည့်စုံလှသည်။ နွေရာသီတွင် အတန်ငယ်ပူသော်လည်း လူတွေမှာ ရွှင်မြူး တက်ကြွကြသည်။ ယင်းတို့၏ဘဝများသည်လည်း ထိုနည်းတူစွာ ငြိမ်းချမ်းသာယာကြသည်။

လူကန်နီနှင့် လောကန်နီတို့မှာ အီတလီစကားပြော မြို့ကြီးများဖြစ်သည်။ ဆွစ်ဇာလန်၏ ရာသီဥတု အမျှတဆုံးဒေသဖြစ်သည်။ အတန်ငယ် “နေ” သာပြီး အခြားဒေသများထက် အပူချိန်လည်း နည်းနည်းကလေးပိုမြင့်သည်။ အနေအထိုင် အစားအသောက်မှာ အီတလီ ဆန်သည်။ လှပ ခမ်းနားသည်။ လေးလေးနက်နက်မရှိကြ။ ကြောင်သူတော်တို့ ပေါများသည်။

ယခုဆိုလျှင် မှောင်ခိုတို့သည် လိုင်ယာ(အီတလီ)ငွေများကို ခိုးသွင်းကြသည်။ ယင်းငွေများကို ခိုးသွင်း၍ ဆွစ်ဇာလန်ငွေနှင့် သင်္ကာ ဘဏ်စာရင်းများဖွင့်ခြင်းကြောင့် အီတလီစီးပွားရေးမှာ ချိန်ဆိုးရွားခဲ့ရသည်။

အီတလီနယ်ခြား အစောင့်များမှာ အီတလီမြောက်ဘက်သို့ ဆွစ်ဇာလန်)ထွက်မည့် ကားများကို ရွာဖွေရသဖြင့် အလုပ်များသလောက် ဆွစ်ဇာလန် နယ်ခြားအစောင့်များမှာ ဘယ်သူတွေ ဘာငွေတွေ ဘယ်လောက်ယူလာစေကာမူ ဂရုမစိုက်ကြချေ။

သို့သော် နောက်ပိုင်းတွင် နှစ်နိုင်ငံ ဘဏ်များက ခိုးသွင်းသောငွေကို အသိအမှတ်မပြုခြင်းဖြင့် ငွေခိုးသွင်းမှုကို ဖြည့်တားခဲ့သည်။

လူဂန်နီနှင့် ဂရင်းတီစီနိုမြို့များတွင် အမေရိကန်တို့ကို ရှာဖွေတွေ့သေးပေ။ သို့ရာတွင် တောင်အမေရိကတိုက်နိုင်ငံများ၊ နယ်သာလန်၊ အင်္ဂလန်နှင့် စကင်ဒီနေဗီးယား နိုင်ငံများမှ လူများသည် မိမိတို့တိုင်းပြည်ထက် အခွန်အကောက်နည်းသော ယင်းနေရာများတွင် အစုလိုက်အပြုံလိုက် လာရောက် နေထိုင်ကြသည်။

လွန်ခဲ့သောနှစ်နှစ်အတွင်း ထိုဒေသတွင် လူကုန်များ လာရောက်နေထိုင်မှုများကြောင့် ဆွစ်ဇာလန် ဘဏ်များသည် လူဂန်နီတွင် ဘဏ်ခွဲများဖွင့်ထားကြသည်။ ထို့အတူ အမေရိကန် မှုနယူးယောက် ပထမအမျိုးသားမြို့တော် ဘဏ်နှင့် အမေရိကန်နိုင်ငံတကာဘဏ်၊ ကော်ပိုရေးရှင်း ဘဏ်တို့လည်း ဘဏ်ခွဲများ လာရောက်ဖွင့်ထားကြသည်။

နေထိုင်ခွင့်ပါမစ်လျှောက်လျှင် မိမိ မည်သည့်ဒေသတွင် နေမည်ကို ကြိုတင်ရွေးချယ်ရသည်။ နေမည့်ဒေသရှိ ဒေသခံ ဆွစ်ဇာလန်များနှင့် အဖွဲ့ကျရသည်။ ဤတွင် ယင်းဒေသရှိ ဘဏ်လုပ်ငန်းရှင်များဆိုလျှင် ပို၍ကောင်းသည်။ ဤကဲ့သို့ ရည်ညွှန်းဖော်ပြစရာ တစ်တိုင်းလျှင် လျှောက်လွှာမှာ အဆင်ပြေသည်။

အလုပ်အကိုင်မရှိပဲ လာရောက် နေထိုင်ရသည့် အကြောင်းလုံလောက်သောသက်သေပြချက် ရှိရမည်။ အကြောင်းမူအလုပ်လုပ်ခွင့်ပါမစ်မှာ နိုင်ငံခြားသားတို့အတွက် လုံးဝ မပေးသောကြောင့်ဖြစ်သည်။ နေထိုင်ခွင့်ပါမစ်နှင့် အနည်းဆုံး ဆယ်နှစ်

နှစ် နေထိုင်မှုသာ နိုင်ငံသား လျှောက်ခွင့်ရှိသည်။ ဒါလည်း လွယ်လွယ်နှင့် ချက်ချင်း ရသည်မဟုတ်။ တခါတရံ လျှောက်လွှာကို ထက်ဆိုင်ရာပုဂ္ဂိုလ် ဆယ်နှစ်နှစ် နေထိုင်ပြီးသော်လည်း စိစစ်ရခြင်း မရှိတတ်ချေ။

အမေရိကန်တိုင်း ဆွစ်ဇာလန်တွင် နေထိုင်ခွင့်ပါမစ်နှင့် ရာသက်ပန် နေမည်ဟုဆိုလျှင် ယင်းသည် ဗဟို၊ ခရိုင်၊ နယ်စသည်တို့ကို အခွန်ပေးဆောင်ရမည်ဖြစ်သည်။ ပေးရသည်မှာ ဒေသတခုနှင့်တခု မတူပေ။ အကြောင်းမှာ ခရိုင်တိုင်းတွင် မိမိတို့စိတ်ကြိုက် ကိုယ်ပိုင်အုပ်ချုပ်ခွင့် ရှိသောကြောင့်ဖြစ်သည်။

လွန်ခဲ့သည့်ငါးနှစ်လောက် ဝင်ငွေ ဆွစ်ဇာလန် ၂၀,၀၀၀ ခန့် သော အိမ်ထောင်ရှင် ယောက်ျားတစ်ယောက် ငှားရမ်းမှုတွင် ဝင်ငွေခွန်မှာ ဆွစ်ဇာလန် ၁,၅၀၀ ပေးရမည် ဖြစ်သည်။ သို့သော် လောက်ဆန်းနီနှင့် လူးဆန်းနီ မြို့တို့တွင်မူ ဆွစ်ဇာလန် ၂,၀၀၀ ပေးရမည်ဖြစ်သည်။ အကယ်၍ ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည် ကော်ပိုရေးရှင်းမှဖြစ်လျှင် အခွန်မှာ အနည်းငယ်သာပေးရသည်။ ဆွစ်ဇာလန်တွင် ကော်ပိုရေးရှင်းများအပေါ် ကောက်ယူသော အများဆုံးအခွန်မှာ ၂၅ ရာနှုန်းထက်မပိုပေ။ ယင်းတို့အပေါ် သာမန် အကောက်များမှာ ယင်းထက်ပင်နည်းသေးသည်။

အမေရိကန် နိုင်ငံသားတိုင်း ဖြစ်နေသမျှ အမေရိကန်ပြည်ထောင်စု၏ ဝင်ငွေခွန်ကောက်ခံမှုကို ခံနေရမည်ဖြစ်သည်။ သို့ရာတွင် အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်သည် အမေရိကန် နိုင်ငံသားတိုင်း ဖြစ်လင့်ကစား နိုင်ငံခြားတိုင်းပြည်တွင် ရာသက်ပန်သွားနေမည်ဆိုလျှင် အခွန်ဆောင်ရ သက်သာသည်။ ပထမလစာ ဒေါ်လာ ၂၀,၀၀၀ မှာ အကောက်လွတ်သည်။ သုံးနှစ်ကြာလျှင် ဒေါ်

လာ၂၅,၀၀၀အထိအကောက်လွတ်လာသည်။ ယင်းအကောက်
လျော့မှုနှင့်ပတ်သက်၍ အမေရိကန်ကွန်ဂရက်၌ ပြန်လည် စဉ်း
စားရန် တင်ပြကြသည်။ မအောင်မြင်ချေ။

ဆွစ်ဇာလန်တွင်နေ၍ အမြတ်ထုတ်ရန်မှာ ကော်ပိုရေးရှင်း
တခုသော်လည်း ဖြစ်မှကောင်းမည်။ သို့တည်းမဟုတ် အမေရိ
ကန်ထက် အခွန်အထုပ် စည်းကြပ်မှုနည်းသော နိုင်ငံမှ နိုင်ငံ
သားတဦးသော်လည်း ဖြစ်မှကောင်းမည်။ သို့မဟုတ်ပါကလည်း
ယင်း၏ဝင်ငွေမှာ ခြေရာကောက်၍မရနိုင်သော ဝင်ငွေရှင်သော်
လည်းကောင်း ဖြစ်မှကောင်းမည်။

ဆွစ်ဇာလန်ဘဏ်သို့ ရောက်သည်နှင့် ယင်းဝင်ငွေမှာ မြင်
ကွင်းမှ ပျောက်သွားပေတော့မည်။ သို့ရာတွင် ထိုကဲ့သို့လုပ်ရပ်
မှာ သာမန် အညကြမျိုးအဖို့ အိပ်မက်ပင် မမက်နိုင်ချေ။ ယင်း
တို့အဖို့ တဖောက်ကန်း စွတ်လုပ်မှုသာ ချာလီ ချက်ပလင်တို့
ဆိုဖီယာလောရင်းတို့ ကဲ့သို့ ဆွစ်ဇာလန်တွင် နေထိုင်ဖွယ်ရှိချေ
သည်။

ဆွစ်ဇာလန်ဘဏ်စနစ်ကို စီးပွားရေးရှုထောင့်မှ လေ့လာခဲ့
သော ဖီနန်ဘက်ချိက

“၁၉၆၅ ခုနှစ် လောက်မှာ အမေရိကန် ကော်ပိုရေးရှင်း
တိုင်းလိုလို ဆွစ်ဇာလန်နှင့် အဆက် အသွယ် ရှိကြသည်။
အသေးအဖွဲ့ ကော်ပိုရေးရှင်းများ မပါသေးပဲ အမေရိကန်
ကော်ပိုရေးရှင်း လေးထောင်ခန့်မှာ ဆွစ်ဇာလန်ဘဏ်များ
၏ အဓိကဖောက်သည်များ ဖြစ်ခဲ့သည်။”

ဟုဆိုသည်။

နောက်ဆုံးတွင်မူ အကျိုးအမြတ် ငိုသည်ဖြစ်စေ၊ မရှိသည်
ဖြစ်စေ ဆွစ်ဇာလန်သို့ အလုံးအရင်းနှင့် ပြောင်းနေ ကြသည်
တော့ အမှန်ပင်။ ငွေကြေးနှင့်ပတ်သက်၍ ကျွမ်းကျင်သူ ဒေါက်
တာစချော့ဇ်က

“နိုင်ငံခြားကို ပြောင်းသွားတယ်ဆိုတာက ပြည်တွင်းမတည်
ငြိမ်မှုကြောင့် ယာယီအားဖြင့် တည်ငြိမ်အောင်ဆိုတဲ့သဘော
ပဲ။ ဒါကြောင့်မို့ မတည်ငြိမ်တာကို တည်ငြိမ်အောင် ဘယ်
လို ရှာကြံနေထိုင်မယ်ဆိုတာ လေ့လာ ဆန်းစစ်ရမယ်”

ဟု ဆိုခဲ့သည်။

အနီး (၉)

နိဗ္ဗာန်ဘုံရောက် ဒုစရိုက်သမားများ

အမေရိကန်တွင် လူတိုင်းချင်း ဒုစရိုက်မှုပြုလုပ်သည်ကို တွေ့ရခဲလှသည်။ တရားရုံးတွင်ပင် အစဉ်သဖြင့် တမှုလျှင် တယောက်ထက်မကသည်ကိုသာ တွေ့ရတတ်သည်။ အစိုးရအနေဖြင့်ကလည်း ဒုစရိုက်မှုတို့ထက် နိုင်ငံရေးကြံစည်မှုများကို ပိုမိုဂရုစိုက် နှိမ်နှင်းတတ်ကြသည်။

မကြာခဏ ဆိုသလို ဒုစရိုက်အမှုများကို သက်သေ အထောက်အလှောက် မတွေ့ရဟုဆိုကာ လွတ်ငြိမ်းတတ်သည်။ အစိုးရကလည်း ဤကဲ့သို့ရမည်မထင်သော အမှုအတွက် ပြည်သူ့ တရားရုံးအဆုံးရှုံးခံကာ ရုံးသို့ မတင်လိုဟုဆိုသည်။

သို့ရာတွင် မာဖီးယားဂိုဏ်းများ၊ သီလရင်များ၊ ဘုန်းကြီးများ၊ ကွန်မြူနစ်များ၊ ဟစ်ပီများ၊ ယစ်ပီများနှင့် အခြားအစား “ည”ဖြင့် အသက်မွေးသူများနှင့် ပတ်သက်သော ဒုစရိုက်မှုတမ်းများ ရှိသော်လည်း တရားစွဲဆိုခြင်းမရှိချေ။ ယင်းတို့က တရားစွဲရမည် ဆိုလျှင်လည်း ကုန်ကျမည့်တရားရုံးမှာ မထွက်ခွာ ဖြစ်တော့သည်။

ဒုစရိုက်မှုကို ကျူးလွန်သည်မှာ တဦးချင်းသာဖြစ်သည် ဆိုသော သဘောကို ပြုလိုသဖြင့် အက်ဖ်ဘီအိုင် (FBI) အဖွဲ့သည် နှစ်ပေါင်းများစွာ ကြာပြီဖြစ်သော “အလိုရှိသည်” လူဆိုး စာရင်းကို ကြေငြာထားခဲ့သည်။

အနှစ်လေးဆယ်ခန့် အက်ဖ်ဘီအိုင်အဖွဲ့ကို အုပ်ချုပ်လာသူမှာ အက်ဂါဟူးဗားဖြစ်သည်။ ဟူးဗား အဓိကအားဖြင့် ပစ်မှတ်ထားသည်မှာ ကွန်မြူနစ်များသာဖြစ်သည်။

ဟူးဗားနှင့်အဖွဲ့က မိမိတို့သည် နှစ်ပေါင်း လေးဆယ်တွင် အမေရိကန်ရှိ ကွန်မြူနစ်ပါတီကို နှိမ်နှင်း ခဲ့ရာ ယခုအခါ မရှိသလောက် ဖြစ်နေပြီဟု ဆိုသည်။

ဤ အနှစ်လေးဆယ်အတွင်းမှာပင် ဒုစရိုက် ဂိုဏ်းကြီးများသည် သာမန် ဂိုဏ်းကလေးများ အဆင့်မှ အကြီးအကျယ် ကြီးထွား ကျယ်ပြန့်လာခဲ့ပေသည်။

သို့ရာတွင် ဥပဒေစိုးမိုးရေး တာဝန်ရှိပုဂ္ဂိုလ်များက ဒုစရိုက်ဂိုဏ်းများကို နှိမ်နှင်းရန် အမျိုးသား ဒုစရိုက်မှု ဆင်ဒီကိတ် (National Crime Syndicate) ဟု ဖွဲ့ထားရပေသည်။

အမေရိကန်တွင် ဒုစရိုက်မှုကို လွှမ်းမိုးနေသူ၊ ကြီးစိုးနေသူများမှာ မာဖီးယားဂိုဏ်းတို့ဖြစ်သည်။ ယင်း မာဖီးယားဂိုဏ်းတို့သည်လည်း ဆွစ်ဇာလန်ရောက် ဒုစရိုက်သမားများ ဖြစ်သည်။ ယင်းတို့အကြောင်းကိုလည်း အကြမ်းဖျင်းသိထားရန်လိုပေသည်။

x x x

မာဖီးယားဂိုဏ်း၏ မူရင်းနေရာကား စစ္စလီ ကျွန်းကလေးပင်ဖြစ်သည်။ ၁၈ ရာစုလောက်က စစ္စလီကျွန်းတွင် တရားဝင်

အုပ်ချုပ်ရေးကို မလိုလားသဖြင့် တိုက်ဖျက်ရန်ဖွဲ့စည်းကြသည့် မြေအောက်အဖွဲ့အစည်းများ ဖြစ်ကြသည်ဟု သိရသည်။

သို့ရာတွင် နောက်ပိုင်း၌ ဒုစရိုက်သမားတို့ခိုအောင်းရန်လွယ်သော အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုသို့ ကူးစက်လာသည်။ ဤတွင် ယင်းတို့၏ အသွင်အပြင်မှာလည်း ပြောင်းသွားသည်။ နိုင်ငံရေးဆန်သော ဂိုဏ်းများအသွင်မှ ဒုစရိုက်ဆန်သောဂိုဏ်းများအသွင်သို့ ပြောင်းသွားသည်။

ဒုစရိုက်ဆန်သည် ဆိုရာ၌လည်း စီးပွားရေးသဘောပါသော ဒုစရိုက်မှုမျိုးဖြစ်သည်။ အစိုးရကတားမြစ်ထားသော လုပ်ငန်းများဖြင့် စီးပွားရှာကာကြီးပွားကြသည်။ ဥပမာညစ်ညမ်းသော စာအုပ်များ၊ ရှင်ရှင်များ၊ ရိုက်ကူးထုတ်လုပ်ခြင်း၊ လောင်းကစားပွဲများလုပ်ခြင်း၊ အပြာမယ်များမွေးခြင်း၊ အပြာ ဟိုတယ်များ တည်ဆောက်ခြင်း၊ အရက်အပါအဝင် မူးရစ်ဆေးဝါးများ၊ ကူးသန်း ရောင်းဝယ်ခြင်း စသည်ဖြင့် အစုံလုပ်သည်။

မကောင်းမှုဟူသည် လူတို့ တပ်မက်ခွဲလန်းရာဖြစ်ပေရာ ယင်းလုပ်ငန်းဖြင့်စီးပွားရှာလျှင်အလွန်ဝင်ငွေကောင်းလေသည်။ ထို့ကြောင့် မာဖီးယားဂိုဏ်းတို့သည် အလွန် ကြွယ်ဝချမ်းသာလာကြသည်။ မိမိတို့ ကြွယ်ဝ ချမ်းသာလာသည်နှင့်အမျှ ငွေကြေးဖြင့် ဥပဒေကို စိုးမိုးလာကြသည်။ မိမိတို့၏ လုံခြုံရေး ဥပဒေစက်ကွင်းမှ လွတ်မြောက်ရေးကို ငွေကြေးဖြင့် ဖန်တီးသည်။ ဤသည်လည်း အရင်းရှင်နိုင်ငံတို့၏ မလိုလားဖွယ်ရာ စရိုက်လက္ခဏာ ဖြစ်လေသည်။

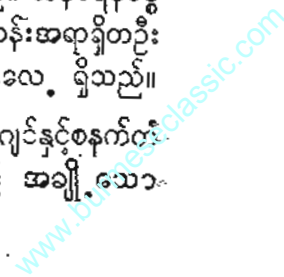
ဤမျှ ငွေကြေး ချမ်းသာသော်လည်း ယင်းတို့၏ အထက်အိုးအိမ် စည်းစိမ်မှာ မလုံခြုံလှ။ ငွေကြေးဖြင့် ဥပဒေကို ကာ

ကွယ်နိုင်ကြသော်လည်း အတွင်းရန်ကိုမူ မတွန်းလှန်နိုင်။ ဥပဒေအပ အမှောင်သားချင်းကျတော့မူ အချင်းချင်းချမ်းသာမပေး။ စားခွက်လှ၊ စားကျက်လှဖြင့် တိုက်ကြခိုက်ကြယင်း မာဖီးယားဂိုဏ်းဝင် အမြောက်အမြား တရားခံရှာမရပဲ သေကြရသည်။ ရဲဌာနတို့တွင်လည်း ယင်းအမှုမျိုးအတွက် နောက်ဆုံး မည်သည့် သံလွန်စမှု မရသဖြင့် အမှု ပိတ်လိုက်ရသည်လည်း တပုံတပင်။

အချင်းချင်းတော့ မြေမြေချင်း ခြေမြင်သည်။ ကိုယ့်ကိုယ်သူသတ်လျှင် အမှုမဖွင့်ပဲ သူ့ကိုယ်လည်း ကိုယ်ပြန် သတ်သည်။ အချင်းချင်းမို့ ဤအမှုတွင် မည်သူ့လက်ချက်ဆိုသည်ကို သိသည်။ ထိုသူ ဘယ်တွင်ရှိသည်၊ ဘယ်ကိုသွားတတ်သည်ဆိုသည်ကိုလည်း သိသည်။ ထို့ကြောင့် ပြန်လည်လက်စားချေရန် လွယ်သည်။ ကြာတော့အချင်းချင်းဘယ်သူ့ ကိုမှမယုံရဖြစ်လာသည်။ သွားသတိ၊ စားသတိနှင့် အမြဲသတိရှိနေရပေသည်။

နယူးအော်လင်းရှိ မာဖီးယားအကြီးအကဲ ကာလိုစ်မာဆဲလို့ဆိုလျှင် ကိုယ်ရံတော် လုံခြုံရေးကို နှစ်ဆတိုး၍ ချထားရပြီး မိမိ၏မိသားစုကို လုံခြုံသည့်နေရာသို့ ရွှေ့ပြောင်း ထားရသည်အထိ ဖြစ်ခဲ့သည်။ နယူးယောက်မြို့ရှိ မာဖီးယားတာဝန်ခံ အင်နီလိုဒလက်ခရိုစ်ဆိုလျှင်လည်း မိမိနှင့် ရုပ်တူသူတဦးကို ဘာထားပြီး မိမိလုံခြုံရေးကို ကာကွယ်ရလေသည်။ ဆန်ပရန်စစ္စကိုမှ ဂျိမ်းဖရက်တီနိုဆိုသူ မာဖီးယား အထက်တန်းအရာရှိတဦးအမှု မိမိအတွက် အစောင့်နှစ်ဦးပါမှ ခရီးသွားလေ့ ရှိသည်။

တခါတရံ ကားထဲတွင်ပိုးထည့်၍ ကားအင်ဂျင်နှင့်စနက်တို့ကို တွဲသားပြီး လုပ်ကြံတတ်သည်။ ထို့ကြောင့် အချို့သော

မာဖီးယား ဂိုဏ်းခေါင်းဆောင်များသည် မိမိတို့ကားကို အဝေးမှ ထိန်းသောစနစ်ကို သုံးနေကြသည်။

ယင်းကဲ့သို့ တဦးနှင့်တဦး သတ်ဖြတ်လာကြသည်မှာ ယခု မှုမဟုတ်။ ပဒေသရာဇ်ခေတ်ကတည်းက ဖြစ်သည်။ ထိုအချိန်က လူတို့သည် သတ်လိုက်ဖြတ်လိုက်၊ ရက်စက်လိုက်ဖြင့် အမြဲတမ်း ကျိုးလန့်စာစားနေကြရသည်။ သို့သော် ယခု ပို၍ဆိုးနေသည်။

မာဖီးယား ဒုစရိုက်ဂိုဏ်းတို့သည် စစ္စလိကျွန်းပြည်တွင်းစစ် မှု မွေးဖွားခဲ့ပေသည်။ ယင်းစနစ်မှာ စစ္စလိကျွန်းကို အုပ်ချုပ်ရေးအတွက်ဖြစ်ရသည့် သွေးမြေကျစစ်ပွဲဖြစ်ပြီး ယင်းကို ကက်စဘယ်လမ္မာရိစ်စစ်ဟု ခေါ်သည်။ (ယင်းမှာ ကက်စတယ်သမ္မာရိစ်ဒဲလ်ဂိုလ်ဖီမြို့ကို အစွဲပြု၍ ခေါ်ခြင်းဖြစ်ပြီး ထိုမြို့မှာ မာဖီးယားဂိုဏ်းခေါင်းဆောင်တို့ မွေးဖွားရာများစွာတည်း။)

ယင်းစစ်ပွဲ ပြီးသွားသောအခါ နိုင်ငံတဝှမ်းလုံးဆိုင်ရာ မာဖီးယားဂိုဏ်းကြီးကို ဖွဲ့လိုက်သည်။ ထို့နောက် ဒုစရိုက်မှုမှန်သမျှကို ပူးပေါင်းလုပ်ဆောင်ကြခါ နောက်ဆုံး ၁၇၆၀ ခုနှစ်များ ဆီတွင် အမေရိကန်သို့ တင်သွင်းပြီး အမေရိကန် မြေအောက်ကမ္ဘာကို ကြီးစိုးလာသည်အထိဖြစ်လေသည်။

၁၉၇၇ခုနှစ်ခန့်လောက်ဆီတွင် မာဖီးယားကမ္ဘာတွင် အချင်း သတ်ကြ ဖြတ်ကြသည့် အမှုများ အကြီးအကျယ်ဖြစ်ခဲ့လေသည်။ ယင်းသို့ဖြစ်ရသည့် မူလစစ်ဖြစ်မှာ နယူးယောက်မြို့ရှိ မာဖီးယားခေါင်းဆောင် ဒီသက်ခရိစ်နှင့် အခြား ခေါင်းဆောင်တဦးဖြစ်သူ မူးရစ်ဆေးဝါးဘုရင်ကားဗီးဂလန်တီဘီနှင့် နယူးယောက်မြို့ရှိ မာဖီးယားဂိုဏ်း ငါးခုအပေါ် အုပ်ချုပ်ရသည့် အင်္ဂါဖားသားနေရာ လူကြံရာမှ စခဲ့လေသည်။

ယင်းသို့ သတ်ဖြတ်ကြသည့် ဂယက်မှာ နယူးယောက်မြို့ လမ်းဘက်နှင့် နောက်ဖေး လမ်းကြားများပါ မကျန် ကူးစက်ပြန့်နှံ့ကြလေသည်။ ချီကာဂိုမြို့တွင်ဆိုလျှင် မာဖီးယား ဂိုဏ်းသားတို့ တဦးနှင့်တဦး သတ်လိုက် ဖြတ်လိုက်ကြသည်မှာ ၁၉၉၀ ခုနှစ်များဆီကအယ်လ်ကပန်းလူဆိုးကြီးဆိုးသွမ်းခဲ့သည့်အချိန်နောက်ပိုင်း အကြီးအကျယ် သွေးလွှမ်းပွဲကြီး ဖြစ်တော့သည်။ ၁၉၇၃ ခုနှစ် ဒီဇင်ဘာလမှ ၁၉၇၇ခုနှစ် မေလအထိ ယင်းကိစ္စအတွက် လူပေါင်း ၂၁ ဦးသေခဲ့ရသည်။ တချိန်တည်းမှာပင် နယူးယောက်နှင့် ချီကာဂိုမှ မာဖီးယားတို့သည် ကာလီဖိုးနီးယား ပြည်နယ်တက်သို့ ကူးစက်လာကာ အသက်ကြီးပြီဖြစ်သော မာဖီးယားခေါင်းဆောင်ဘီကို တိုက်ခိုက် ဖြတ်ချင်ကြသည်။

x x x

ယခုဆိုလျှင် မာဖီးယားတို့သည် ညစ်ညမ်းသော အပြာစာအုပ်၊ ရှပ်ရှင်မဂ္ဂဇင်းများ ထုတ်လုပ်ဖြန့်ဖြူးသည့် လုပ်ငန်းကို ကြီးစိုး ထားသည်။ ယင်းလုပ်ငန်းသည် ဆယ်နှစ်အတွင်း နှုတ်လာ ၂,၂၀၀ ခန့်ဝင်သည်။ ယင်းမှာဆင့် မူးရစ် ဆေးဝါးပါသည့် စီးကရက်များ၊ မူးရစ်ဆေးဝါး ကော်ဖီများပါ လုပ်လာကြသည်။ သို့ရာတွင် အများစုမှာ လောင်းကစားလုပ်ငန်း၊ အတိုးကြီးဖြင့် ငွေချေးခြင်း၊ မူးရစ်ဆေးဝါး လုပ်ငန်း၊ လယ်ယာ၊ သင်္ဘော အစရှိသည်တို့ကို ပြန်ပေးစွဲခြင်း၊ မသမာညှန်ညှင်းဖြင့် ငွေရှာခြင်းများလုပ်ကြသည်။

ကျစ်လစ် သိပ်သည်းသော မာဖီးယားကမ္ဘာ၏ လုပ်ငန်း-
ကျယ်ပြန့်မှုကို အပြင်လူများ သိချင်မှသိမည်။ သို့ရာတွင် အမေ-
ရိကန်နိုင်ငံ၏ အခွန်ဌာနကို နှစ်စဉ် အကြမ်းဖျင်း သန်းပေါင်း
၄၀,၀၀၀ ခန့်ရှာပေးပြီး အခွန်မဲ အမြတ်သန်းပေါင်း ၂၅,၀၀၀
ခန့်ရရှိကြလေသည်။ အမေရိကန်ရှိ အက္ကဇုန်ခေါ် အကြီးဆုံး
စက်မှုလက်မှုလုပ်ငန်းကြီးပင် ယင်းတို့လောက်မရ။ ယင်း လုပ်
ငန်းကြီးမှာ သန်းပေါင်း ၅၀,၆၀၀ ပြင်လည်ပတ်ရာတွင် ၁၉၇၆
ခုနှစ်က သန်းပေါင်း ၂,၆၀၀ သာ မြတ်ခဲ့သည်။

ယင်းအမြတ်များကို မာဖီးယားတို့သည် ဒုစရိုက်လုပ်ငန်းများ
တွင် တဖန်ပြန်၍ ခြွပ်နှံကြပြန်သည်။ တရားဝင် လုပ်ငန်းများ
လည်း ရင်းနှီးမြှုပ်နှံတတ်ကြသည်။ ယင်းငွေများဖြင့် တိုက်တာ
အိမ်ခြေများဆောက်ခြင်း၊ ဆောက်လုပ်ရေးကမ္ဘာတို့များထောင်
ခြင်း၊ အရက်များလှောင်ခြင်း၊ အသားသွတ် လုပ်ငန်းများ
လုပ်ခြင်း၊ ကားကမ္ဘာတို့များထောင်ခြင်း၊ ဟိုတယ်များဖွင့်ခြင်း
အရက်ဆိုင်များဖွင့်ခြင်း၊ စားသောက်ဆိုင်များဖွင့်ခြင်း၊ အဝတ်
လျှော်ဖွတ် လုပ်ငန်းဆိုင်များဖွင့်ခြင်း၊ အလိုအလျောက် ပစ္စည်း
ရောင်းသည့်စက်များ ထောင်ခြင်း စသည်တို့တွင် ပြန်လည်အား
ချသည်။ အဆိုး ဆိုရသော် အမေရိကန်ရှိ စီးပွားရေး လုပ်ငန်း
မှန်သမျှ မာဖီးယားတို့နှင့် ကင်းသည်ဟူ၍ မရှိချေ။ မာဖီးယား
တို့သည် တရားဝင်လုပ်ငန်းကြီးပေါင်း ၁၀,၀၀၀ ကိုပိုင်ဆိုင်ပြီး
ယင်းတို့မှ နှစ်စဉ် ဒေါ်လာသန်းပေါင်း ၁၂,၀၀၀ ခန့် အမြတ်
ရနေသည်။

အမေရိကန် လူမှုရေးစနစ်ကလည်း မာဖီးယားတို့ကို ပေး
ပေးနေသည်။ လိင်ရေးရာလွတ်လပ်မှု၊ ဆေးခြောက် ကို

လောက်ကို အလေးမထားမှုနှင့် လောင်းကစားခြင်းကို တရားဝင်
ခွင့်ပြုမှုတို့ကြောင့် မာဖီးယားတို့ အကြိုက်တွေ့နေခဲ့သည်။

မာဖီးယားတို့သည် ကက်စီနိုလောင်းကစားခိုင်းများ ထောင်
ရာ လွန်ခဲ့သော ဆယ်နှစ်ခန့်က ယင်းလောင်းကစားခိုင်းများမှ
“အကောက်” ကြောင့် အမေရိကန် အခွန်ငွေမှာ တိုးခဲ့ရသည်။
နီဗာဒါပြည်နယ်မှ ကက်စီနိုအခွန်ငွေမှာ ဒေါ်လာ ကုဋေ ၂၀
ခန့် ရရှိသည်။ အမေရိကန်ပြည်နယ်ပေါင်း ၄၄ ခုမှ လောင်း
ကစားခိုင်းများတွင် လောင်းကစားငွေပေါင်း ဒေါ်လာကုဋေ
၁,၀၅၀ ခန့် ရှိသည်။

မာဖီးယားတို့၏ တန်ခိုးမှာ ကြီးလွန်းသဖြင့် ရဲအဖွဲ့မှလည်း
သက်သေ အခိုင်အမာ ရှိသည့်တိုင် ထောင်ချ၍ မရနိုင်အောင်
ရှိကြလေသည်။ မျက်မြင် သက်သေများမှာလည်း မာဖီးယား
တို့ လက်စားချေမည်စိုးသဖြင့် သတင်းမပေးရဲကြချေ။

အက်ဖ်ဘီအိုင်အဖွဲ့၏ တွက်ချက်မှုအရ အမေရိကန်တွင် မာ
ဖီးယားအဖွဲ့ဝင်ပေါင်း ၅,၀၀၀ ခန့် ရှိသည်။ ယင်းတို့အားလုံးမှာ
အိတ်လီ အနွယ်များချည်း ဖြစ်သည်ဟု ဆိုသည်။ အများစု
မှာ စစ္စလီမှ ရောက်လာကြသူများဖြစ်သည်။ တပြည်လုံးတွင်
ယင်းတို့မသိသေးသည့် အဖွဲ့ဝင်များရှိဦးမည်။ ထို့အပြင်အချို့
မာဖီးယားဟုတ်သော ရာဇဝတ်ဂိုဏ်းများပင်လျှင် မာဖီးယား
တို့နှင့် အလွန်းသင့်ကြရသည်။ ယင်း အလွန်းသင့်သော မာဖီး
ယားဟုတ်သည့် ရာဇဝတ်ကောင် ၅၀,၀၀၀ ခန့် ရှိမည်ဟု အမေ
ရိကန်ရာဇဝတ်မှု လေ့လာသူများက ခန့်မှန်းကြသည်။

မာဖီးယားသည် အမေရိကန်တွင် အထူးခြားဆုံးသော အဖွဲ့
အစည်းဖြစ်သည်။ ယင်းတို့တွင် ဂိုဏ်းကွဲ ၂၆ ခုရှိပြီး ယင်းတို့အ

နက် ၅ ဂိုဏ်းမှာ နယူးယောက်တွင်ရှိသည်။ အဖွဲ့တဖွဲ့လျှင် အနိမ့်ဆုံးအဆင့် အဖွဲ့ဝင် ၂၀ မှ ၁,၀၀၀ အထိ ပါဝင်သည်။

ဤသို့ စုစုစည်းစည်း ဖွဲ့စည်းထားသော မာဖီးယားတို့သည် အမေရိကန် မြေအောက်ဥပဒေမဲ့ စီးပွားရေးအဖွဲ့ကြီး ဖြစ်နေပေသည်။ ယင်းတို့ရရှိသော အခွန်ဆောင်ရုံသည့် တရားဝင်ငွေများနှင့် အခွန်မဆောင်ရသော ငွေမဲတို့မှ ဆွစ်ဇာလန်ဘဏ်များတွင် လမ်းစဆုံး ပျောက်ကွယ်နေကြလေသည်။

ထို့ကြောင့် ဆွစ်ဇာလန်ဘဏ်တို့မှာ အမေရိကန် အခင်းရှင်များ၊ မာဖီးယားအဖွဲ့များ၏ ဘဏ်တိုက်များဟုဆိုက မမှားချေ။

x x x

အမေရိကန်တွင် စီးပွားရေးကို ဘီလူးသရဲပမာ လုပ်နေကြသူတွေလည်းရှိသည်။ ယင်းတို့လုပ်ဆောင်နေသော စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများမှာလည်း အမေရိကန် အစိုးရအား မာဖီးယားက သို့ပင် ဒုက္ခပေးခဲ့ပေသည်။ ထို့ကြောင့် စီးပွားရေး ဒုစရိုက်များဟုပင် ကင်ပွန်းတပ်ခဲ့ကြသည်။

ယင်း ဒုစရိုက်မှုတို့သည် ရှုပ်ထွေးလှသည်။ ယင်းတို့၏ လှုပ်ရှားမှုများမှာလည်း ရှုပ်ထွေးလှပေရာ အစရှာရန်ခက်လှသည်။ အချက် အလက် အားလုံးကို သိလျှင်သော်မှ နားလည်နိုင်ရန် ခက်နေပြန်သည်။

သို့ရာတွင် ယင်းတို့နှင့် ပတ်သက်၍ထင်ရှားအောင် သာဓကတခု ပြရန်လိုမည်ထင်သည်။

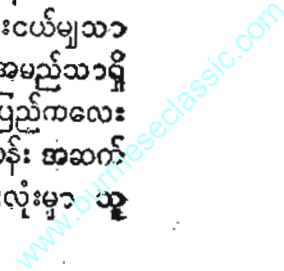
နယူးယောက်နှင့် ဖလော်ရီဒါတို့တွင် ကျက်စားနေသော အရိပ်စိမ်းသည် ကုမ္ပဏီ အမြောက်အမြား၏ ဘုတ်အဖွဲ့တွင်လည်း

ပါသည်။ ယောလန်စကီနှင့် လူချက်စလာတို့ပါဝင်သော အိမ်ယာဆောက်လုပ်ရေးလုပ်ငန်းတွင်လည်းငွေချင်းထည့်ဝင်ထားသူတစ်ဦးဖြစ်သည်။ မိုက်ကော်ပိုလာခေါ် မာဖီးယားဂိုဏ်းတိုက်တွင်လည်း ပါဝင်သူဖြစ်သည်။

ချက်စလာသည် လောင်းကစားမှုများလုပ်ရန် ကောင်းသော အရပ်တွင် အိမ်ယာ ဆောက်လုပ်ရေး လုပ်ငန်းကို ချဲ့ထွင်လုပ်ဆောင်ရန် စိတ်ကူးပြီး ၁၉၆၀ ခုနှစ်တွင် မိမိနှင့် စပ်တူများ၏ ကိုယ်စား ဘယားမားသို့ သွားရောက်ခဲ့သည်။ မိမိတို့အဖွဲ့၏ရည်ရွယ်ချက်နှင့် ကိုက်ညီသော အရပ်ဖြစ်ကြောင်းလည်း တွေ့ခဲ့ရသည်။

အလွန်သာယာသော ဤ ကျွန်းကလေး၏အဖြစ်မှာ ၁၉၆၀ ခုနှစ်ခန့်တိုင်မီကပင် ဂရုဆိုသူကြောင့် ဆိုးရွားခဲ့သည်။ ၁၉၅၅ ခုနှစ်တွင် ဂရုက ဘဟားမားအစိုးရ (ထိုစဉ်က လူဖြူများ ဖြစ်သည်)ကို မိမိအား မြေတကေလျှင် ၂၅ ဒသမ ၀၀ ဒေါ်လာဖြင့် ရောင်းရန် တောင်းဆိုသည်။ ထိုအခါမှစ၍ ဂရုသည် တနိုင်ငံလုံး၏ မြေကေစတုရန်းမိုင် ၄၃၀ အနက် ၂၁၁ မိုင်ခန့်ကို အလွန်ရှိသာသော ဈေးနှုန်းနှင့် ရခဲ့လေသည်။ တနိုင်ငံလုံး၏တဝက် ရခြင်းဖြစ်သည်။

အမေရိကန်နိုင်ငံ ဖလော်ရီဒါပြည်နယ်၏ အနောက်ဘက် ခုန်းတောက်မီးခြေမှ သမုဒ္ဒရာအတွင်း မိုင် အနည်းငယ်မျှသာဝေးသော ဤကျွန်းကလေးသည် မြိတီသျှပိုင်ဟု အမည်သာရှိသော်လည်း စင်စစ်တွင်မူ ဂရု၏ နန်းစိုက်ရာတိုင်းပြည်ကလေးအပမာ ဖြစ်ခဲ့လေသည်။ ဆိပ်ကမ်းများ၊ လမ်းပန်း အဆက်အသွယ်များ၊ စတိုးဆိုင်များ၊ ကျောင်းများ အားလုံးမှာ သူ

ပိုင် အရာများချည်း ဖြစ်နေသည်။ ဝင်ငွေခွန်၊ အမြတ်ခွန်၊ အဆင်းခွန်၊ အိမ်ခွန်များမရှိ။ ယင်း၏ အဓိကရည်ရွယ်သော စီမံကိန်းမှာ သူခိုးလိုင်စင်ရရှိရန်ပင်ဖြစ်သည်။ ထိုအတိုင်းလည်း စီစဉ်ထားလေသည်။ ထိုငါးစာကိုဟပ်ခါတုမှာ ချက်စလော ဖြစ်သည်။

၁၉၆၀ခုနှစ်တွင် ချက်စလောသည် ဖရီးပို့ဆိပ်ကမ်းသို့ရောက်လာသည်။ “ဘုရင်ခံ” ဂရုနှင့် စပ်၍ အလုပ်လုပ်ရန်ဖြစ်သည်။ နှစ်ဦးစပ်၍ ဂရုင်းဘဟားမား ဖွံဖြိုးရေးကုမ္ပဏီဟု ခေါ်သော ကော်ပိုရေးရှင်းတခုနှင့် ဘဟားမား ပျော်ရွှင်မှုလိမိတက်ခေါ် ကုမ္ပဏီခွဲတခုကို တည်ထောင်လိုက်သည်။ ပထမ အိမ်များဆောက်၍ ရောင်းရန်ဖြစ်ပြီး၊ ဒုတိယကက်စီနိုလောင်းကစားပိုင်း ထောင်ရန်ဖြစ်သည်။

လောင်းကစားမှုကို ဘဟားမားဥပဒေအရ ခွင့်မပြုပေ။ ထို့ကြောင့် ယင်းဥပဒေမှလွတ်ရန် လက်မှတ်တခုရထားဖို့လိုသည်။ ဒါကလည်း တင်ပြမှုအဆင်မပြေလျှင် အလွန်ခက်ခဲသည်။ အလုပ်တခုဖြစ်ပေသည်။ သူထို့အတွက် ရှေ့မှပင်တည်၍ ဆောင်ရွက်ပေးရန် အသုံးချခံနေရသူမှာ ဘဟားမားနိုင်ငံ ဘဏ္ဍာရေးကမ္ဘာလှည့် ခရီး သွားလာရေး ဝန်ကြီး ဆာစတတ်ဖို့ဆင်ဖြစ်သည်။

၁၉၆၁ခုနှစ် တွင် အခန်းပေါင်း ၂၅၀ရှိသော ဟိုတယ်ကြီးတခုကို ချက်စလောနှင့်ဂရု စပ်တွဲလုပ်ငန်းမှတည်ဆောက်ပြီး လူကာယန်ကမ်းခြေဟိုတယ်ဟုအမည်ပေးလိုက်လေသည်။ ယင်းထူးခြားသောအပိုင်းမှာ စတုရန်းပေ ၉,၀၀၀ရှိ အစည်းအဝေးခန်းမ ဖြစ်သည်။ နောက်ပိုင်းတွင် ယင်း အခန်းကို လက်

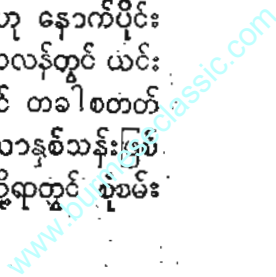
ဘောကွင်းဟုခေါ်လိုက်သည်။ ၁၉၆၂ခုနှစ် ပြေလတွင် စတတ်ဖို့သည် ဘဟားမားပျော်ရွှင်မှုလိမိတက်အတွက် လောင်းကစားလိုင်စင်ထုတ်ပေးရန် စီစဉ်လိုက်လေသည်။ ယင်း ဘဟားမားပျော်ရွှင်မှုလိမိတက်ကလည်း ထိုအချိန်တွင် ကက်စီနိုဖွင့်ရန်နေရာရှာနေဆဲ ဖြစ်သည်။

ထိုနောက် ချက်စလောသည် လက်ပစ်ဘောကွင်းကို ကက်စီနိုပိုင်းလုပ်ရန် မလွယ်သည်ကတကြောင်း၊ မေယာလန်စကီဆိုသူသည် လောင်းကစားလုပ်ငန်းတွင် ကျွမ်းကျင်သည်ကတကြောင်းကြောင့် လန်စကီအား အကူအညီတောင်းရတော့သည်။

လန်စကီသည် ကြာမြင့်စွာ အတုထုလုပ်ခဲ့သော လျှော့ဆက်ဒလိုဆိုသူကို တာဝန် ဆက်ပေးလိုက်သည်။ နောက်ပိုင်း တွင် ဆက်ဒလိုသည် အလုပ်သမားများ ခန့်ခြင်း ထုတ်ခြင်းကိုလုံးဝ ချုပ်ကိုင်ထားလိုက်တော့သည်။ သို့သော် အစိုးရပိုင်း တာဝန်ရှိတဦးက ယင်း ဖရီးပို့ဆိပ်ကမ်း ကက်စီနိုတွင် အမေရိကန်များ အလုပ်လုပ်နေသည်ကို ကန့်ကွက်ခဲ့သည်။

ဘဟားမားကျွန်း အခြေအနေဆိုးရွားလာသည်မှာ ၁၉၆၀ ခုနှစ် မေယာလန်စကီ စတတ်ဖို့ထံသို့ လာရောက် ကတည်းက စတင်ခဲ့သည်။

လန်စကီသည် လောင်းကစားမှု လွတ်လပ်စွာလုပ်ရန် စတတ်ဖို့အား ဒေါ်လာတသန်း လာဘ်ထိုးခဲ့ပါသည်ဟု နောက်ပိုင်းတွင် စတတ်ဖို့က ဝန်ခံသည်။ ယင်းငွေမှာ ဆွစ်ဇာလန်တွင် ယင်း၏အမည်ဖြင့် သွင်းထားသည်။ နောက်ပိုင်းတွင် တခါစတတ်ဖို့က ပြင်ဆင်ပြောရာတွင် လာဘ်ငွေမှာ ဒေါ်လာနှစ်သန်းဖြစ်ပြီး မိမိလက်မခံ ပဲငြင်းခဲ့ပါသည်ဟုဆိုသည်။ သို့ရာတွင် စုစုပေါင်း

၍ အတိအကျ သိခဲ့ရသည်မှာ လန်စကို၊ ချက်စလာ၊ ဂရု နှင့် အဖွဲ့သည် စတတ်ဖို့ကို ဒေါ်လာ ၁ ဒသမ ဂသန်း လာဘ်ထိုးခဲ့သည်။

နောက်ဆုံးတွင် ယင်းသို့လုပ်ဆောင်မှုများအားလုံးကို လုပ်ငန်း အမြောက်အမြား၏ ဒါရိုက်တာဖြစ်သူ မက်အော့ဗစ်စ်က မိယာမိမှ စီစဉ်နေခဲ့ခြင်းဖြစ်ပေသည်။ ယင်းအတွက် ဆော့ဗစ်စ်က ကက်စီနို၏ တာဝန်ရှိတယောက်အနေဖြင့် ဆောင်ရွက်ပြီး အကြံပေးအရာရှိအနေဖြင့် လစာထုတ်ယူနေသည်။

၁၉၆၅ ခုနှစ် တနှစ်လုံး လူကာယန်ဟိုတယ်သည် အမေရိကန် အနှံ့အပြားမှ လောင်းကစားသမားများကို အကြံ အပို့လေယာဉ်ဖြင့်လုပ်ရာ ဒေါ်လာငါးသိန်းခန့် သုံးစွဲခဲ့ရသည်။ ထိုကစားသမားတို့သည် လုပ်စိဗက်ဂတ်စ် တရားဝင်လောင်းကစားဝိုင်းနှင့် အခြားမြို့များရှိ တရားမဝင် လောင်းကစားဝိုင်းများမှ တဆင့် လန်စကို၏အဖွဲ့အစည်းကို ကျွမ်းဝင်ခဲ့လေသည်။ ယင်းတို့သည် စင်စစ် ထုလုပ်ကောင်းများမဟုတ်ကြ။ လောင်းကစားဝါသနာကြီးသော မျက်နှာကြီးများဖြစ်ကြသည်။

ယင်း ပထမနှစ်မှာပင် မျက်နှာကြီး လောင်းကစားသမားများအတွက် သင်္ဘောများ၊ တည်းခိုစရာများကို စီစဉ်ပေးရအဖြစ် ဒေါ်လာတသန်းခန့် ထပ်ကုန်ခဲ့သေးသည်။ လုပ်ငန်းမှာ အကြီးအကျယ်အောင်မြင်ခဲ့ရာ လန်စကိုက မိမိပေးခဲ့သော မျက်နှာကြီးလောင်းကစားသမားအမည်များနှင့် ဝေ့ချေးနှုန်းများအတွက် ကုမ္ပဏီမှ ဒေါ်လာ ၂ ဒသမ ၁ သန်းတောင်းခဲ့သည်။ ယင်းပထမနှစ်၌ လောင်းကစားသမားများကို ဂရင်းဘဟားမားခေါ်ရန်အတွက် စုစုပေါင်း ဒေါ်လာ ၃ ဒသမ ၆ သန်းသုံးလုံး

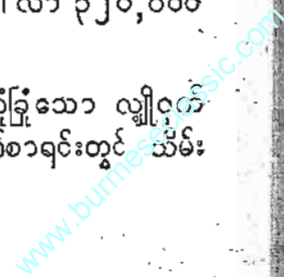
သည်ကိုကြည့်ခြင်းဖြင့် ယင်းတို့သည် ကက်စီနိုမှ အကျိုးအမြတ်ကို မည်မျှအထိမှန်းထားကြောင်း သိနိုင်လေသည်။

ယင်းကိစ္စနှင့် ပတ်သက်၍ လူဖြူ ဘဟားမားတာဝန်ရှိတို့က ဝေဖန်ရာတွင်ခြေခြေမြစ်မြစ်မရှိလှ။ နယ်ခံစီးပွားရေး သမားများအပေါ် ကက်စီနိုအားဖြင့် စက်ဆုပ်ဖွယ် မာဒီယားပုံစံ လွှေးစုပ်ခဲ့သည်နှင့်ပတ်သက်၍ ဒုတိယမြောက် အဲလီးဇဘက်ဘုရင်မ (အင်္ဂလိပ်)၏ ဘဟားမားဘုရင်ခံ ဆာရင်ဖိဖရန့်စစ်က ပြောရာတွင် “ကျုပ်တို့ဟာ ကမ္ဘာကြီးကို ‘ပုလိပ်’ လိုစောင်မနေနိုင်ဘူး” ဟု ဆိုသည်။

ယင်းလုပ်ငန်းတွင် ပါဝင်ပတ်သက်နေသည့် အစိုးရပိုင်းပုဂ္ဂိုလ်များအနက် ကျန်ပုဂ္ဂိုလ်များမှာ ပြည်သူ့ဆက်ဆံရေး အရာရှိအနေဖြင့် နှစ်စဉ် ကက်စီနိုမှ ဒေါ်လာ ၁၅,၀၀၀ ထုတ်ယူခန့်သော ဆာတီယန်ဗူချ်နှင့် လမ်းငန်း ဆက်သွယ်ရေးနှင့် ရေကြောင်း အဆောက်အအုံလုပ်ငန်းများအတွက် ကက်စီနိုမှ နှစ်စဉ်ဒေါ်လာ ၃၀,၀၀၀ ရနေသော ဝန်ကြီးချုပ်ဟောင်းဆာရီလန်ဆင်မိုနက်တို့ဖြစ်သည်။

ဆာစတတ်ဖို့အား လာဘ်ငွေ အမြောက်အမြာပေးပြီးသည့် အပြင် ယင်း၏ နိုင်ငံရေးပါတီအတွက် ဒေါ်လာ ၃၂၀,၀၀၀ ကိုလည်း ကုမ္ပဏီမှကူညီခဲ့သည်။

ဤ လာဘ်ထိုးငွေများကို ဝေးလံ၍ လုံခြုံသော လျှို့ဝှက်ပေးထားသည့် အမည်မဲ့ ဆွစ်ဇာလန် ဘဏ်စာရင်းတွင် သိမ်းထားသည်။

၁၉၆၇ခုနှစ်တွင် အယ်လိကက်စီနိုဟု ခေါ်သော နေရာသစ် တခု ထပ်တိုးလာပြန်သည်။ ယင်းမှရသည့် ငွေများသည်လည်း ဆွစ်ဇာလန်ဘဏ်များတွင် ခိုအောင်းကြပြန်သည်။

အထက်ပါ အကြောင်းအရာများကို ထပ်မံရှင်းလင်းရန် လိုပေဦးမည်။ ဤကိစ္စတွင် အလွန်ထူးဆန်းသော လူတစ်ဦးလည်း ပါနေသည်။ ယင်းမှာ ဒီကေလုတ်စ်ဆိုသူဖြစ်သည်။ လူတွေနှင့် နေရသည်ကိုမုန်းသော ယင်း၏သဘောကို ဟောက်ဝပ်ဟုတ်က ပင် အားကျလာရသည် ဆိုသူဖြစ်၏။ လုတ်စ်သည် ကမ္ဘာပေါ်တွင် အချမ်းသာဆုံးဟု ဆိုကြသည်။

ဝေါလေ့စ်ဂရုသည် ဘဟားမားကျွန်းတဝက်နီးနီးကို ဝယ်နိုင်ရန် ငွေအမြောက်အမြား ဘယ်ကရသနည်း။ ယင်းငွေများမှာ ရေနံတင်သင်္ဘော အမြောက်အမြားပိုင်ဆိုင်သော လုတ်စ်နှင့်ဆက်သွယ်ရာမှ ရရှိခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။

ဂရုသည် မြေတကေလျှင် ၂ဒသမ ဂဝဒေါ်လာနှင့် ဝယ်ခွင့်ရစဉ်က ဤဒေသ ဖွံ့ဖြိုးရေးအတွက် လုပ်ဆောင်ပါမည်ဟု ကတိပေးခဲ့ရသည်။ သူ၏ဂရုငှားဘဟားမား ဆိပ်ကမ်းအာဏာပိုင်ကုမ္ပဏီသည် ရေနံဆိပ်ကမ်းတခုကို တည်ဆောက်ခဲ့လေသည်။

လုတ်စ်သည် ဂရု၏ ဆိပ်ကမ်းအတွက် ဒေါ်လာ ၅ ဒသမ ၆ သန်း အကုန်အကျခံကာ သောင်တူး ရှင်းလင်းရေးလုပ်ငန်းကို လုပ်ပေးခဲ့သည်။

ယင်းကဲ့သို့သော အဆင့်ဆင့် ပိုင်ဆိုင်ကြသည့် လုပ်ငန်းကြီးသည် နောက်ပိုင်းတွင် မပြေမလည် ဖြစ်ကြသည်မှာ မှန်သော်လည်း ဖွဲ့စည်းမှု ခိုင်မာလှသည်။ လုတ်စ်၏ ပိုင်ဆိုင်မှု (လုပ်ငန်းမှရသည့်) များသည် စောစောကပင် ဆွစ်ဇာလန်သို့ လို

ရေးအတွက် မြန်းကြခဲ့သည်။ ယင်းအချက်ကြောင့် ဂရုတွင် အပိုကောင်း ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦးရှိ၍ ယင်းပုဂ္ဂိုလ်သည် ဂရု၏လုပ်ငန်းတွင် ဂရုထက်ပင် ပိုမိုပိုင်ဆိုင်သည်ဟု စောစောပိုင်းနှစ်များတွင် ပြောဆိုနေကြသည်။

ရွှေပိုင်းတွင်ထွက်၍ အဓိက ကပြနေရသော ချက်စလာမှာ ကား မိမိစိုက်သည့်အပင်မှ အသီးကို မြည်း၍ မျှပင်မကြည့်ခဲ့ရချေ။ ၁၉၆၄ ခုနှစ်တွင် ဂရုနှင့်ချက်စလာတို့ ကွဲကြတော့သည်။

ချက်စလာသည် ဘဟားမား ပျော်ရွှင်မှုလိမ္မာတက်မှ မိမိ၏ အကျိုးအမြတ်ကိုထုတ်၍ ထွက်သွားတော့သည်။ ယင်းကုမ္ပဏီမှာ တင်းကြပ် ကန့်သတ်လွန်းသည်ဟု သူကမြင်သည်။

သို့ရာတွင် လူကားယန် ဂုမ်းခြေ ဟိုတယ်သည် ဘဟားမား ပျော်ရွှင်မှု လိမ္မာတက်၏ စွန့်စားခန်း နိဒါန်းသာလျှင် ရှိသေးသည်။ ၁၉၅၉ခုနှစ်တွင် ဘဟားမားကျွန်းသို့ နောက်ထပ်လူစိမ်းတဦး ရောက်လာသည်။ ဂရု၊ လုတ်စ်နှင့် လန်စကီ တို့ကို ဖြတ်လမ်းမှ လိုက်ရန်ဖြစ်သည်။

ဟော့ကျွန်းသည် ဖရီးပို့ဆိပ်ကမ်းနှင့် သိပ်မဝေးပေ။ နာဆူမြို့နှင့်လည်း မလှမ်းမကမ်းတွင်ရှိသည်။ အေ အင် ပီ ကုမ္ပဏီ၏ သန်းကြွယ်သဌေးကြီး ဟန်တင်တန်ဟတ်ဖိုသည် ထိုကျွန်းကိုဝယ်လိုက်ပြီး ကျွန်းသာယာဟု အမည်ပေးလိုက်သည်။

၁၉၆၃ခုနှစ် စောစောပိုင်း လောင်းကစား လိုင်စင်ရရန် စတတ်ဖို ကြိုးစားနေသည့်ကာလတွင် ဟတ်ဖိုသည် ဒေါ်လာ ၂၅သန်း အကုန်အကျခံကာ ကျွန်းသာယာတွင် လေ့စီလှာ ရွက်တိုက် ပျော်ပါးရန် ကမ်းခြေတခု၊ ဟိုတယ်ကလေးတခု၊ ဂေါက်ကွင်းတခုနှင့် စားသောက်ဆိုင်တခု တည်ဆောက်ခဲ့လေသည်။

သို့ရာတွင် ယင်းတို့ကား အရာမထင်ခဲ့ပေ။ မေယာလန်စက်က
လောင်းကစား သူများကို လာရန် ဆွဲဆောင် ကြိုးစားနေစဉ်
ဟတ်ဖွိုက လောင်းကစားလိုင်စင်ရရန် ကြိုးစားဆဲရှိနေပေသည်။

သို့ရာတွင် အမှားမှားအယွင်းယွင်း လုပ်ခဲ့မိပေသည်။ ပထမ
ဦးစွာ အရေးကြီးလှသော စတတ်ဖွိုကို ပေါင်းမထားမိခြင်း ဖြစ်
သည်။ စတတ်ဖွိုက ဂရုတို့အဖွဲ့၏ စောင်မမှုကို သာယာနေသူ
ဖြစ်သည်။ အေအင်ပီ ကုမ္ပဏီမှ မည်သည့်ငွေတပြားမှ ဆွတ်တ
လန်ရှိ စတတ်ဖွိုဆင်း၏စာရင်းသို့ မဝင်ခဲ့ချေ။ ပို၍ဆိုးသည်မှာ
ဟတ်ဖွိုတို့အဖွဲ့သည် အတိုက်အခံ လူမပါဘဲဖြစ်သော လစ်ဘရယ်
ပါတီသို့ ငွေဒေါ်လာ ၁၅,၀၀၀ ခေးကမ်းကူညီလိုက်ခြင်းပင်
ဖြစ်သည်။

ကျွန်းသာယာ အတွက် လောင်းကစားလိုင်စင် မရသည်ကို
ပြောပြရန်ပင် လိုမည်မထင်ပေ။ ၁၉၆၆ ခုနှစ်တွင် ဟတ်ဖွိုသည်
သည် မိမိ၏အဆုံးအရှုံးကို ပြန်ရရန်လုပ်ရတော့သည်။ ပစ္စည်း
အားလုံးအနက် လေးပုံတပုံကိုချန်၍ အကျန်ကို အရှုံးနှင့် ပြု
ထုတ်ရတော့သည်။ ဝယ်သူမှာ မေရီကာတာ သင်္ဘောဆေး
ကုမ္ပဏီဖြစ်သည်။

ယင်းကုမ္ပဏီသည် ၁၉၅၅ ခုနှစ်က တည်ထောင်၍ အမေရိ
ကန်တဝုမ်းလုံးနှင့် ကရီဘီယံတွင် သင်္ဘောဆေးဆိုင် တထောင်
ခန့်ရှိသည်။ စားသောက်ဆိုင်အများအပြား ဖွင့်ခဲ့သည်။ ယင်း
တို့၏ ကုမ္ပဏီခွဲတခုဖြစ်သော ဘဟားမား ဖွံ့ဖြိုးရေးကုမ္ပဏီသည်
၁၉၆၃ ခုနှစ်တွင် ဂရုတို့ထံမှ ဂရင်းဘဟားမားမြေ ၃,၅၀၀ ဧက
ကိုဝယ်ခဲ့သည်။

မေရီကာတာကုမ္ပဏီ၏ အဓိကအရင်းရှင်မှာ ပြည်နယ်ဦးစီး
သောမတ်ကျူဝီဖြစ်သည်။ မေရီကာတာသို့ ကျူဝီ ရောက်လာရ
သည်မှာ သူနှင့်သူ၏သားတို့ ငွေရင်းထည့်ဝင်ထားသော ခရော့
ဘီမီလာကုမ္ပဏီသည် ၁၉၅၉ ခုနှစ် တွင် မေရီကာတာ ကုမ္ပဏီ
နှင့် ပူးပေါင်းလိုက်သောကြောင့် ဖြစ်ပေသည်။

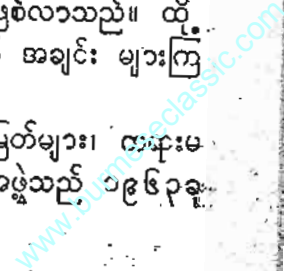
မေရီကာတာကုမ္ပဏီကဝယ်လိုက်ပြီးနောက်ယင်းကုမ္ပဏီသည်
ဟတ်ဖွို မအောင်မြင်သည်ကို အောင်မြင်အောင် ဆောင်ရွက်၍
နေချင်းညချင်း ကြီးပွားအောင် လုပ်နိုင်ခဲ့သည်။

မေရီကာတာ ကုမ္ပဏီမှ ငွေဒေါ်လာ ၇၅၀,၀၀၀ သည်
ဆာစတတ်ဖွိုဆင်းထံ ရောက်သွားသည်နှင့် လောင်းကစားလိုင်
စင်တခုကျလာပြီး နာဆွဲမြို့တွင် ဘဟားမားကလပ်ကို သီးခြား
ဖွင့်ခွင့် ရခဲ့လေသည်။ ယင်းသင်္ဘောတူညီချက်ကို ၁၉၆၇ ခုနှစ်
တွင်ချုပ်ဆို၍ ယင်းတွင် ဘဟားမားကလပ်အား ကျွန်းသာယာ
သို့ပြောင်းရွှေ့ရန် ပါဝင်လေသည်။

ကျွန်းသာယာသို့ ပြောင်းရွှေ့ပြီးသည်နှင့် အမြတ်၏ ၄၄
ရာခိုင်နှုန်းကို ဂရု၏ ဘဟားမား ပျော်ရွှင်မှုလိမိတက်သို့ ပေး
သည်။ လန်စက်နှင့်အဖွဲ့သည် ကက်စီနိုကို ကြီးကြပ် လုပ်ကိုင်
ပေးရသည့်အတွက် ၁၅ ရာခိုင်နှုန်းရခဲ့သည်။

ထိုအချိန်တွင် ဘဟားမားပျော်ရွှင်မှုလိမိတက်သည် မက်ခိစ်
အော့ဗစ်၏ ဆောင်ရွက်မှုကို အားမရ ဖြစ်လာသည်။ ထို့
ကြောင့် ကျွန်းသာယာတွင် အကြီးအကျယ် အချင်း များကြ
တော့သည်။

ထို့နောက် ယင်းတို့မှရသည့် အကျိုးအမြတ်များ၊ တရားမ
ဝင်ငွေမဲများအား မီယာမိကရီဘီယံ ပူးတွဲအဖွဲ့သည် ၁၉၆၃ ခု

နှစ်တွင် ဆွစ်ဇာလန်နိုင်ငံ ဂျီနီဗာမြို့ရှိ ဆွစ်ဇာလန် ငွေကြေးလဲလှယ်မှုနှင့် ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုဘဏ်ကို ဝယ်ယူ လိုက်သည်။

ယင်းဘဏ်ကို အတိုအားဖြင့် အီး အင် အိုင် (E & I) ဟု ခေါ်သည်။ ယင်းဘဏ်၏ မူလပိုင်ရှင်များမှာ ဂါသွန်ရိန်နာ နှင့် ဘင်ဂျမင်ဝိုလာတို့ ဖြစ်သည်။ ယင်းတို့သည် နယူးယောက် တွင် ဘဏုစီယာကုမ္ပဏီပိုင်ရှင် ဖြစ်သည်။

ယင်းဘဏ်၏ အခြားပိုင်ရှင်များ ရှိသေးသည်။ ယင်းတို့မှာ အမေရိကန် ထိပ်တန်းလောင်းကစားသမား အက်ဒီလက်ဗီဆင် ဆိုသူဖြစ်သည်။

နောက်တဦးမှာ လန်ဒန်နှင့် လက်ဗီဆင်တို့၏လက်ထောက် ဘင်ဂျမင်ဆီဂဲလ်ဘွမ်ဆိုသူဖြစ်သည်။ ယင်းသည်ဘဏ်အတွေးအကြံ ရှိသူဖြစ်သည်။

အီး အင် အိုင်၏ တတိယ ပိုင်ရှင်မှာ လူပိုးလားဆိုသူ ဖြစ် သည်။

၁၉၆၇ခုနှစ်တွင် ဒုစရိုက်ဂိုဏ်းများသည် အီး အင် အိုင် ဘဏ်ကိုအသုံးချ၍ နယူးယောက် ချွေမဟတ်တန်ဘဏ်မှ ဒေါ် လာ ၁၂ သန်း ထုတ်ယူခဲ့သည်။

ယင်းကိစ္စကို ချွေမဟတ်တန် ဘဏ်မှ သိသွားပြီး တိုင်လိုက် သောအခါ မော်ဂန်သော်က အမှုကို ရုံးတင်သည်။ အီးအင်အိုင် ကုမ္ပဏီကိုလည်း မြေအောက်ကမ္ဘာကို အကာအကွယ်ပေးသည် ဆိုကာ အရေးယူသည်။ ဝိုးလားရိန်းနားနှင့် အီးအင်အိုင် ဘဏ် ၏ အခြားပိုင်ရှင်တို့သည် ဆွစ်ဇာလန်မှ လုပ်ပိုင်ခွင့် လိုင်စင်ကို ပြင်သစ်သို့ရောင်းလိုက်ပြီး ဘဏ်လုပ်ငန်းကို စွန့်လွှတ် လိုက်ကြ သည်။

ဤကိစ္စမျိုးကို အီးအင်အိုင်ဘဏ်နှင့်သာလုပ်၍ရသည်မဟုတ်။ ဆွစ်ဇာလန်ဘဏ်မှန်သမျှသည် ယင်းတို့ အကျိုးရှိမည့် လုပ်ငန်း မှန်သမျှ လုပ်ပေးကြမည်ပင်။ ဤကိစ္စသည် သူတို့၏ ဆွစ် ဥပဒေကို ချိုးဖောက်ရာရောက်သည်ဟု မမြင်။

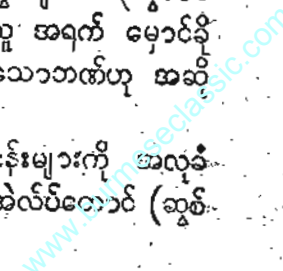
ဤကဲ့သို့ စီးပွားရေး ဒုစရိုက်သမားများအဖို့ မိမိတို့ကိုယ်ပိုင် ဘဏ်တခုရှိထားလျှင် အဆင်ပြေသည်။ အထူးသဖြင့် ဆွစ်ဇာ လန်တွင်ရှိလျှင် ပို၍အဆင်ပြေသည်။ မိမိတို့၏ အတင်းရေးလျှို့ ဝှက်ချက်များကို မိမိတို့အဖွဲ့ပိုင်ဘဏ်တွင် လျှို့ဝှက်သိမ်းထားနိုင် သည်။ ဆွစ်ဇာလန်ဘဏ်များကို သုံးလျှင်လည်း စိတ်ချရသည်။ သို့သော် ကိုယ်ပိုင်ဘဏ်ရှိတော့ ပို၍ကောင်းသည်။

ယင်းကဲ့သို့ လုံခြုံမှုအတွက်စိတ်ချရသည့်အပြင် မိမိတို့အဖွဲ့၏ ငွေကို အသွင်းအထုတ်လုပ်ရာတွင်လည်း အခြားဘဏ်များတွင် လုပ်သည်ထက် မြန်သည်။ နောင်နှေး ကြန့်ကြာမှုမရှိ။ အစင် အဆေးမရှိချေ။

အဓိကအချက်မှာ ဆွစ်ဇာလန်ဘဏ်တို့သည် အကြီးအကျယ် ငွေလှီးသူများဖြစ်သည်။ မိမိတို့ ကိုယ်ပိုင်ဘဏ်ရှိထားလျှင် ယင်း မှုရသည့် ဘဏ်စရိတ်များသည်ပင် အမြတ်အစွန်းဖြစ်ချေသည်။

အီးအင်အိုင်တခုသာ စီးပွားရေး ဒုစရိုက်ဂိုဏ်းများပိုင်သည့် ဆွစ်ဇာလန်ဘဏ်မဟုတ်ချေ။ နိုင်ငံတကာငွေချေးဘဏ် (ဆွစ်ဇာ လန်) သည်လည်း လန်စကီနှင့် ပူးလ်မင်းဆိုသူ အရက် မှောင်ခို တဖြစ်လဲ ငွေကြေးဝိဇ္ဇာတို့ ချုပ်ကိုင်ထားသောဘဏ်ဟု အဆို ရှိသည်။

ဘဟားမားရီ ဒုစရိုက် စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများကို အလှူခံ နေရစဉ် ယင်းမှရသောငွေမဲများကိုလည်း အဲလ်ပီတောင် (ဆွစ်

ဇာလန်နိုင်ငံ) ပေါ်ရှိ ဆီးနှင်းများနှင့်ဆေးကြော၍ ငွေဖြူလုပ်
ရေးလမ်းကြောင်း ဖြောင်ဖြူးရန် ကြိုးစားနေကြသည်။ ယင်း
အကြောင်းကို လေ့လာနေသူတစ်ဦးမှာ အမေရိကန် တရားရေး
ဝန်ကြီးဌာနမှ ရောဘတ်ပီလိုကွင်ဆိုသူဖြစ်သည်။

ဘဟားမားတွင် နိုင်ငံရေးအပြောင်းအလဲဖြစ်နေစဉ် ကျွန်း
သာယာရှိ လောင်းကစားလိုင်စင်ကိုရောင်းလိုက်ကြရသည်။ ဘ
ဟားမားကျွန်းရှိ “ဝေါစကြိုဂျာနယ်” (Wall Street Journal)
၏ ရေးသားချက်ကြောင့် တစ်ကြောင်း၊ လူမဲ့ လူများစု၏ ဆန္ဒ
ပြုတောင်းဆိုမှုကြောင့် လည်းကောင်း၊ ရွေးကောက်ပွဲ လုပ်ပေး
လိုက်ရသည်။

ရွေးကောက်ပွဲတွင်တိုးတက်သော လစ်ဘရယ်ပါတီက ကပ်ရှ်
အနိုင်ရလိုက်ပြီး လင်ဒန်ပင်ဒလင်းက ပထမဦးဆုံး လူမဲ့ဝန်ကြီး
ချုပ် ဖြစ်လာသည်။ ယင်း၏ ပထမဦးဆုံး လုပ်ဆောင်ချက်မှာ
ဝေါစကြိုဂျာနယ်တွင် ပါရှိသော စီးပွားရေး ဆင်ဒီကိတ်များ
နှင့် ဘဟားမား လူဖြူနိုင်ငံရေးသမားတို့ ပူးပေါင်းကြံစည်ကြ
သည့် စီးပွားရေးသောင်းကျန်းမှုများကို စုံစမ်းရန် ကော်မရှင်
တစ်ဖွဲ့လိုက်သည်။ ဤတွင် ချက်ချင်းဆိုသလိုပင် ဂရုသည် မိမိ
လုပ်ငန်းကို အရှုံးခံရောင်းပြီး စပိန်သို့ထွက်ပြေးခဲ့သည်။ နောက်
ဆုံးတွင် ဆာစတက်ဖွိုင်သည်လည်း ထိုနည်း လည်းကောင်းပင်။
လွန်စစ်ကိုကာ အစအနပင် ရှာမတွေ့ဘော့ချေ။

အခြားပြောင်းလဲမှုများလည်း ရှိသေးသည်။ ပီလိုကွင်သည်
တရားရေးဝန်ကြီးဌာနမှ အံ့ဩဖွယ်ရာထွက်သွားပြီး မောရီကာ
လော ကုမ္ပဏီ၏ ကက်စီနိုင်ကုမ္ပဏီခွဲတွင် ဒုတိယဥက္ကဋ္ဌ ဝင်လုပ်
သည်။ ယင်းကား ပူးသတ်ချန်ကြီခြင်းသာ ဖြစ်ပေသည်။

ပီလိုကွင်၏အောက်တွင် မန်နေဂျာအဖြစ်လုပ်နေသူမှာ လန်
စကီ ကျူးဘားတွင် ရှိစဉ်က ယင်း၏တပည့်ဖြစ်ပြီး တချိန်က
ကန်ဘင်ကီ လောင်းကစားသမားတဦးဖြစ်သူ အယ်ဒီမယ်လင်
နီ ဆိုသူဖြစ်သည်။ အယ်ဒီသည် လူကာရန် ကမ်းခြေလုပ်ငန်း
အတွက် ဆင်ဒီကိတ်မူပုဂ္ဂိုလ်များကို လန်ဒန်တွင် သင်တန်းပို့ချ
ခဲ့သူဖြစ်သည်။

ပီလိုကွင်သည် သတင်းထုတ်ပြန်ချက်များ ထုတ်သည်။ ယင်း
တွင် ကက်စီနိုကိုပိုင်ရှင် ဆင်ဒီကိတ်အဖွဲ့ကြီး၏ဩဇာကို ဖယ်ရှား
ပစ်ရာတွင် ယင်း၏အောင်မြင်မှုများ ပေါ်ပြထားသည်။ နောက်
ပိုင်းတွင်လည်း ပီလိုကွင်သည် ယင်းလုပ်ငန်းကို မိမိဖာသာဆက်
လုပ်ယင်း စီးပွားရေးသမားများအား ယင်းတို့၏ ကုမ္ပဏီများ
ကို မာဖီးယားတို့လုမယူနိုင်အောင် ကာကွယ်နည်း အကြံဉာဏ်
များ ပေးခဲ့သည်။

၁၉၆၈ ခုနှစ် ဇန်နဝါရီလတွင် ဒေါ်လာ ၁၅ သန်းတန်
ရိုတယ်နှင့် ကက်စီနိုမှာ အသင့်ဖြစ်နေသည်။ ကျွန်းသာယာ
နှင့် နာဆူးမြို့သို့ ဒေါ်လာ ၂ သန်းတန် တံဘားလည်း ဆောက်
ပြီးခဲ့လေပြီ။ ဖွင့်ပွဲအခမ်းအနားတွင် ရစ်ချတ်နစ်ကဆင် (နောက်
ပိုင်းသမ္မတဖြစ်လာသူ)လည်း ပါသည်။ ယင်းသည် နစ်ကဆင်
၏ ဒုတိယအကြိမ် ရောက်ခြင်းဖြစ်သည်။

ထို့နောက် ကျွန်းသာယာ မာဖီးယားတို့သည် ယင်းတို့၏
ကန်လှတစင်းကို နစ်ကဆင်အားပေးသည်။

၁၉၆၈ ခုနှစ် အကုန်ပိုင်းတွင် သမ္မတအဖြစ် အဲဒွေးခံရသူ
နစ်ကဆင်အား ကျွန်းသာယာမှ မာဖီးယားတို့က ကောင်း
ကောင်း ပြုစုလိုကြသေးသည်ဟု ဆိုသည်။ သို့ရာတွင် ဤဘ

၁၉၂ ၂၂၂ ဝင်သန့်

ခေါက်တွင် မသွားဖြစ်ခဲ့ချေ။ ယင်းကျွန်းနှင့် မာဖီးယားဂိုဏ်း တို့နှင့် ဆက်သွယ်ချက်ကြောင့် နစ်နာဆင် အနားယူရန် နေရာ အဖြစ် ယင်းကျွန်းကို အမေရိကန် ထောက်လှမ်းရေး ဌာနမှ ပယ်ချခဲ့သည်။

ထို့နောက် မေရီကာတာ ကုမ္ပဏီသည် ယင်း၏ သင်္ဘော ဆေးလုပ်ငန်းကို ရောင်းလိုက်ပြီး ရီဆော့ အင်တာ နေရှင်နယ် (Resorts International, Inc.) ကုမ္ပဏီဟုပြောင်းလိုက်သည်။ သို့ရာတွင် ကက်စီနို လောင်းကစားတိုင်းတွင်မူ ရှယ်ယာ ရှိနေ သေးသည်။ ပီလိုကွင်၏ မာဖီးယားဆန့်ကျင်ရေး အကြံပေး ဌာနတွင်လည်း မေရီကာတာကုမ္ပဏီက ဒေါ်လာ ၂ သန်းခန့် အရင်းထုတ်ထားပုံရသည်။

ငွေကို နေရာအမျိုးမျိုးမှ လည်းကောင်း၊ နည်းအမျိုးမျိုး ဖြင့် လည်းကောင်း ရှာနေကြပေသည်။

ဘဟားမား ဝန်ကြီးချုပ် လင်ဒန်ပင်ဒလင်သည် ယင်းကို သိပုံရသည်။ စီးပွားရေး ဒုစရိုက်ဂိုဏ်းကို မောင်းထုတ်သော စီမံကိန်း လုပ်ဆောင်ပြီးနောက် လင်ဒန်သည် ကျွန်းသာယာဖွင့် ပွဲသို့ ညှော်သည်အဖြစ် တက်ရောက်ခဲ့သည်။

၁၉၆၉ ခုနှစ်တွင် ရီဆော့အင်တာနေရှင်နယ်ကုမ္ပဏီ တစ် ခဏ ပြန်ပေါ်လာသည်ကပင် အမေရိကန် လေကြောင်း ကုမ္ပဏီကို လုရန်ဖြစ်သည်။ ယင်းနှင့် ပတ်သက်သော အသေးစိတ် အကြောင်းအရာမှာ ဤသို့ဖြစ်၏။

သင်္ဘောဆေးလုပ်ငန်းကို လက်ငင်း ဒေါ်လာခုနစ်သန်း နှင့် ငွေနှစ်သန်းကို ခြောက် ရာခိုင်နှုန်းတိုးဖြင့် ရောင်းချလိုက် ပြီးနောက် မေရီကာတာတစ်လုံး ရီဆော့ အင်တာနေရှင်နယ်

သည်ပင် အမေရိကန် လေကြောင်းကုမ္ပဏီ ရှယ်ယာ ဒေါ်လာ ကိုးသောင်းဖိုးကို ဝယ်လိုက်သည်။ နောက်ထပ်ကိုးသောင်းဖိုး ဝယ်ချင်လျှင် ဝယ်ဦးမည်ဟူသော ရည်ရွယ်ချက်ရှိခဲ့သည်။ ဝယ် ဈေးမှာ ရှယ်ယာတစ်ခုလျှင် ဒေါ်လာ ၄၀ ဖြစ်သည်။ တကယ် ပေါက်ဈေးမှာမူ ဒေါ်လာ ၃၀ သာရှိသည်။

ထို့နောက် ရီဆော့အင်တာနေရှင်နယ် သည်ပင် အမေ ရိကန်မှ ရှယ်ယာ ၁ ဒသမ ၅ သန်းဖိုးအထိ ဝယ်ရန် စီစဉ်ခဲ့သည် ဆို၏။ ယင်းသို့ ဝယ်လိုက်လျှင်ပင် အမေရိကန်၏ လုပ်ငန်း ဆယ်ရာခိုင်နှုန်းကို ချုပ်ကိုင်မိသလို ဖြစ်လွှားမည် ဆို၏။

သို့သော် ၁၉၆၉ ခုနှစ် မတ်လတွင် အမေရိကန် ငွေလဲ ဈေးကွက်က ရီဆော့အင်တာနေရှင်နယ်ကို ယင်း စတော့နှင့် ရှယ်ယာများ ရောင်းဝယ်ခြင်းကို ပိတ်ပစ်လိုက်သည်။ ထို့ ကြောင့်ပင် အမေရိကန် လေကြောင်းကုမ္ပဏီမှ ရှယ်ယာများကို ထပ်မံဝယ်ဖြစ်ခဲ့တော့ပေ။ ထိုစဉ် ဝါရှင်တန်တွင် အရပ်ဘက် လေကြောင်း ဘုတ်အဖွဲ့က လေကြောင်း ခရီးသွားလာရေး လုပ်ငန်းနှင့် တိုက်ရိုက် မသက်ဆိုင်သော ကုမ္ပဏီများသည် လေကြောင်းဆိုင်ရာ ကုမ္ပဏီတို့၏ ရှယ်ယာများ၊ စတော့များကို ရောင်းဝယ်ချုပ်ကိုင်မှု မပြုရန် တင်ပြသည်။ ယင်းသည် ရီဆော့ အင်တာနေရှင်နယ်ကို အလဲထိုးလိုက်ခြင်း ဖြစ်သည်။

ထိုတင်ပြချက်မှာလည်း အောင်မြင်ခဲ့လေသည်။ ရီဆော့ အင်တာနေရှင်နယ်၏ အဟုန်သည် တဖြည်းဖြည်း နှေးပြီး နောက်ဆုံးရပ်သွားသည်။ ပင် အမေရိကန်မှ ရှယ်ယာများကို ၄ ဒသမ ၈ ရာခိုင်နှုန်းသာ ဝယ်ဖြစ်ခဲ့သည်။ နောက်ဆုံး ဝယ်

ထားသည့် ရှယ်ယာများကို ပြန်ရောင်းပြီး ရိဆော့ အင်တာ
နေရှင်နယ်မှာ မှေးမှိန်ပျောက်ကွယ်သွားရသည်။

ယင်းသို့လျှင် စီးပွားရေးဂိုဏ်းကြီးများသည် အမေရိကန်
ပြည်တွင်း အခွန်ဌာနနှင့် တရားရေးဌာနကို တပတ်ရိုက်၍
စီးပွားရေးသောင်းကျန်းနေတော့သည်။

ကျွန်းသာယာ စီးပွားရေးစစ်ပွဲတွင် ပါဝင်သူ လူအားလုံး
လိုလို ဆွစ်ဇာလန် ဘဏ်စာရင်းများကို အသုံးချ၍ မိမိတို့ ငွေ
များကို ဝှက်ခြင်း၊ ငွေမဲများကို ငွေဖြူလုပ်ခြင်း၊ တရားမဝင်
စတော့အရောင်းအဝယ်များကို ဖုံးကွယ်ထားခြင်း၊ လာဘ်ပေး
လာဘ်ယူလုပ်ခြင်း စသည့် မကောင်းမှုမှန်သမျှလုပ်နေကြသည်။
သို့ရာတွင် ယင်းတို့အနက် ငမိုက်သား မက်ခိစ်အော့ပစ်စ်
တယောက်ကိုသာ စွဲချက်တင်နိုင်သည်။ ဘာကြောင့်ရယ်မသိ
မော်ဂန်သော်သည် အော့ပစ်စ်ကို စွဲချက်တင်ခဲ့သည်။

ကျန် လူများအနက် လန်စကီမှာ အစွဲရေး နိုင်ငံတွင်
ကောင်းကောင်းအနားယူနေသည်။ သို့သော်လည်း အစွဲရေး
ကပင် သူ့အား နှင်ထုတ်နေသည်။ ဂျိမ်းခရော့စ်ဘီဆိုသူ
မေရီကာတာကမ္ဘာ၏ ခေါင်းဆောင် ရှယ်ယာဝင်သည် နယူး
ယောက်တွင် ရှိနေသည်။ မိုက်ကယ်ကော်ပိုလာမှာမူ သွေးရိုး
သားရိုးဖြင့် ကွယ်လွန်ခဲ့လေပြီ။

လွန်စစ်မှာ အမေရိကန်ပြစ်ဝမ်းမှ မြေများကိုဝယ်၍ စီးပွား
ရေး ပြောင်းလုပ်နေသည်။ ယင်း၏ ရေနံတင်သင်္ဘောများမှာမူ
ယခင်ကလိုပင် အောင်မြင်နေသည်။ ထိုသင်္ဘောလုပ်ငန်း၏
ရှယ်ယာဝင်များအနက် ဝါးတားဂိုတ်တရားခံများဖြစ်ကြသော
သမ္မတဟောင်း နစ်ကဆင်နှင့် မစ်ချဲတို့ ပါဝင်သည်။

ဟတ်ဗွီဇ်နှင့် နစ်ကဆင် မှာလည်း အဆင်ပြေနေကြသည်။
ထိုကိစ္စကြောင့်ပင် နစ်ကဆင် သမ္မတဖြစ်ပြီး တနှစ်မျှမကြာမီ
ယင်းအမှုကို စုံစမ်းအရေးယူခဲ့သော မော်ဂန်သော်ကို နစ်ကဆင်
က ထုတ်ပစ်ခဲ့လေသည်။

x x x

ဤသို့လျှင် ဆွစ်ဇာလန် ဘဏ်စာရင်းကို ခြေကုပ်ယူ၍ စီးပွား
ရေး သောင်းကျန်းနေကြသည်မှာ အမေရိကန်မှ စီးပွားရေး
နှင့် ဒုစရိုက် ဂိုဏ်းဂနများချည်း မဟုတ်ပေ။ အခြားအဖွဲ့များ
လည်း ရှိသေးသည်။

မာဖီးယားမှလွဲ၍ ကမ္ဘာတွင် ဆွစ်ဇာလန်ကို အကာအကွယ်
ယူနေသော တရားမဝင်အဖွဲ့တို့တွင် ထင်ရှားသော နောက်အဖွဲ့
တခုမှာ “အိုဒက်ဆာ” အဖွဲ့ ဖြစ်သည်။

ဤမည်သောအဖွဲ့ကို လူတိုင်းမသိ။ စင်စစ် အိုဒက်ဆာ
(ODESSA) ဆိုသည်မှာ ဆိုဗီယက်ပြည်ထောင်စု တောင်ပိုင်းမှ
မြို့နာမည်လည်း မဟုတ်။ အမေရိကန်မှ မြို့ကလေးတမြို့၏
အမည်လည်း မဟုတ်ချေ။ ယင်းသည် သီးခြား အဓိပ္ပာယ်
ဆောင်သော ဂျာမန်စာလုံးခြောက်လုံးကို ပေါင်း၍ ခေါ်ဆို
ထားသည့် အမည်ဖြစ်သည်။ ယင်း အိုဒက်ဆာ (ODESSA)
စာလုံးအသီးသီး၏အဓိပ္ပာယ်ကို ချဲ့ဖြန့်လိုက်လျှင် အက်စ်၊ အက်စ်
(SS) အဖွဲ့ဝင်ဟောင်းများ အဖွဲ့ကြီးဟု အဓိပ္ပာယ်ရသည်။

အက်စ်၊ အက်စ် (SS) ဆိုသည်ကိုမူ စာဖတ် ပရိသတ်များ
သိကြမည်ဖြစ်ပေသည်။ ယင်းသည် စစ်တပ်အတွင်းမှ စစ်သစ်

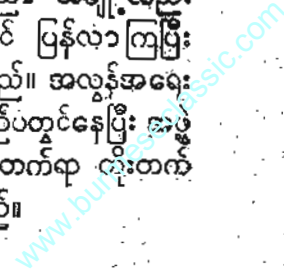
ကလေး၊ တိုင်းပြည်တွင်းမှ တိုင်းပြည်ကလေးဟု ဆိုနိုင်သည်။
 ယင်းအဖွဲ့ကို ဟစ်တလာက ဖွဲ့စည်းပေးခဲ့ပြီး ဟိန်းနရစ် ဟင်း-
 မလားက ကိုင်တွယ်အုပ်ချုပ်ခဲ့သောအဖွဲ့ ဖြစ်သည်။ ဂျာမနီတွင်
 နာဇီတို့ အုပ်စိုးစဉ်က ၁၉၃၃ ခုနှစ်မှ ၁၉၄၅ ခုနှစ်အထိ
 ဂျာမနီကို အဓိက ကြိုးကိုင်လာသော အဖွဲ့ဖြစ်သည်။ ယင်း
 အဖွဲ့အစည်း၏တာဝန်မှာ ဟစ်တလာ၏ တတိယ ဂျာမနီနိုင်ငံ-
 ဘော်ကို ကာကွယ်စောင့်ရှောက်ရန် ဟစ်တလာ၏ဆန္ဒအတိုင်း
 ဂျာမနီမှ လည်းကောင်း၊ ဥရောပမှ လည်းကောင်း မလိုလား
 အပ်သော အရာများကို သုတ်သင်ရှင်းလင်းရန်၊ အရှေ့ဥရောပ-
 တစ်ခုစီ မတိုးတက်သေးသော လူမျိုးစုများကို ထာဝစဉ်
 ကျွန်ုပ်တို့အား ခန့်ခွဲ ဥရောပတစ်ခုလုံးရှိ ဂျူး၊ ယောကျ်ား၊
 မိန်းမ၊ ကလေးပါး မကျေန သုတ်သင်ပစ်ရန် စသည့် လုပ်ငန်း
 များ လုပ်ရသည်။

ယင်းလုပ်ငန်းများကို အကောင်အထည်ဖော်ယင်း အက်စ်၊
 အက်စ် အဖွဲ့သည် လူ့အသက်ပေါင်း ၁၄ သန်းလောက်ကို
 သတ်ခဲ့သည်။ ယင်းတို့အနက် ဂျူး၊ ခြောက်သန်း၊ ရုရှလူမျိုး
 ၅ သန်း၊ ပိုလန်လူမျိုး နှစ်သန်း၊ ခြေထောက် အိမ်တိုင် သွားလာ
 နေသော ဂျစ်၊ ဆီလူမျိုးက သန်းဝက်၊ အခြားလူမျိုးစုံက သန်း
 ဝက်ခန့်နှင့် ဂျူးမဟုတ်သော ဂျာမန်နှင့် ဩစတြီးယားလူမျိုး
 နှစ်သိန်းခန့်ပါဝင်သည်။ ယင်းတို့သည် ကံအကြောင်း မလှ၍
 လည်းကောင်း၊ ဂျာမနီ၏ ရန်သူများ ဖြစ်သော ကွန်မြူနစ်၊
 ဆိုဗီယက် ဒီမိုကရက်တစ်၊ လစ်ဘရယ်၊ အယ်ဒီတာ၊ သတင်း
 ထောက်နှင့် ဘုန်းကြီးများဟု စွပ်စွဲခံရ၍လည်းကောင်း အသတ်
 ခံကြရသူများဖြစ်သည်။

ယင်းအဖွဲ့ကို မပျက်သိမ်းမီ အက်စ်၊ အက်စ် အဖွဲ့သည်သမိုင်း
 တွင် မကြုံဘူးလောက်အောင် လူမဆန်စွာရက်စက်ခြင်းဖြင့် ယင်း
 အက်စ်၊ အက်စ်(SS) ဟူသော စာလုံးနှစ်လုံးကို ထင်ရှား ကျန်
 ရစ်စေခဲ့သည်။

ဒုတိယကမ္ဘာစစ်ကြီးမပြီးမီအချိန်လောက်တွင် အက်စ်အက်စ်
 ဗိုလ်ချုပ်များသည် စစ်တွင် မိမိတို့ဘက်မှ နိုင်ဖို့လမ်းမရှိကြောင်း
 တွက်ဆမိသည်။ ထို့ကြောင့် စစ်ရှုံးလျှင် လျှို့ဝှက် ထွက်ပြေး
 လွတ်မြောက်၍ ဘဝသစ် ထူထောင်ရန် တိတ်တဆိတ် ကြံစည်
 ခဲ့သည်။ ယင်းရည်ရွယ်ချက်အောင်မြင်ရေးအတွက်အက်စ်၊ အက်စ်
 အဖွဲ့မှ ရွှေ့အမြောက်အမြားမှာ ဆွစ်ဇာလန်ဘက်များတွင်နိပါတ်
 တပ်စာရင်းများ၊ အမည်ရက်စာရင်းများဖွင့်ကာ မိမိတို့ကိုယ်ကို
 လည်း မှတ်ပုံတင်အတုများဖြင့် လွတ်မြောက်အောင်ကြံခဲ့သည်။
 မဟာမိတ်တပ်များ နောက်ဆုံး ဂျာမနီကို သိမ်းပိုက် မိသော
 အခါ ယင်းတို့ကို အစအနပင် ရှာမတွေ့တော့ချေ။

ယင်းတို့ ထွက်ပြေး ပြီးနောက် ဖွဲ့ထားသည့်အဖွဲ့ကား အို
 ဒက်ဆာအဖွဲ့ကြီးပင် ဖြစ်တော့သည်။ သူတို့သည် အာဂျင်တီး
 နားစသည့် မိမိတို့ကို အကာအကွယ်ပေးနိုင်မည့် နိုင်ငံများကို
 ရှောင်ပြေးကြသည်။ အချို့မှာမူ ဘယ်မှထွက်မပြေးပဲ ဂျာမနီ
 တွင်ပင် ပတ်စပို့အတုများဖြင့် နေထိုင်ကြသည်။ အချို့လည်း
 ဂျာမနီကို မဟာမိတ်တို့ အုပ်ချုပ်နေစဉ်မှာပင် ပြန်လာကြပြီး
 အမည်သစ်၊ ပတ်စပို့အသစ်ဖြင့် နေထိုင်ကြသည်။ အလွန်အရေး
 ကြီးသော ထိပ်တန်းပုဂ္ဂိုလ်များသာလျှင် ပြည်ပတွင်နေပြီး အဖွဲ့
 ကြီး၏ ကောင်းရာ ကောင်းကြောင်း၊ တိုးတက်ရာ တိုးတက်
 ကြောင်းကို တိတ်တဆိတ် လုပ်ဆောင်နေသည်။

အိုဒက်ဆာ၏ရည်ရွယ်ချက်မှာအက်စ်၊ အက်စ်ရဲဘော်ဟောင်းများကို အနောက်ဂျာမနီတွင် ပြန်လည်နေရာချရန်၊ နိုင်ငံရေးပါတီများတွင် အောက်ခြေမှ စည်းရုံးလှုပ်ရှားရန် အက်စ်၊ အက်စ်ရဲဘော်ဟောင်းတဦးအားမိချ် တရားစွဲလျှင် ငွေပုံပေး၍လည်းကောင်း၊ အခြား နည်းများဖြင့် လည်းကောင်း လွတ်မြောက်အောင် ကြံစည်ရန် အက်စ်၊ အက်စ် အဖွဲ့ဝင်များကို ကူးသန်းရောင်းဝယ်ရေး၊ စက်မှုလက်မှုလုပ်ငန်းများတွင် သွင်းကာ စီးပွားရေးထူထောင်ပေးရန်နှင့် အက်စ်၊ အက်စ် အဖွဲ့သည် အဖေနိုင်ငံတော်ကို ကာကွယ်ခဲ့သူ မျိုးချစ်များဖြစ်၍ ယင်းတို့အား ကွပ်မျက် စီရင်ရန် ထိုက်သူများဖြစ်ကြောင်း ဝါဒဖြန့်ပေးရန် တို့ဖြစ်သည်။

ယင်း ရည်မှန်းချက်များကို မိမိတို့တွင်ရှိသည့် ငွေများဖြင့် အောင်မြင်အောင် ဆောင်ရွက်နိုင်ကြသည်။ ယင်းငွေများမှာ လည်း ဒုတိယ ကမ္ဘာစစ်အတွင်း ဂျူးတို့ထံမှ လည်းကောင်း၊ အခြားနာဇီတို့၏ သားကောင်ဖြစ်လိုက်ရသည့်သူများထံမှလည်းကောင်း ရရှိထားသည့် သန်းပေါင်းများစွာသောငွေများ ဖြစ်သည်။

အိုဒက်ဆာဟူသော အမည်ကို အမျိုးမျိုး ပြောင်းခြင်းဖြင့် အိုဒက်ဆာအဖွဲ့ မရှိတော့ဟု ထင်လာအောင် လုပ်နေကြရာ များစွာသော ဂျာမန်လူမျိုးများမှာ အိုဒက်ဆာအဖွဲ့မရှိတော့ဟု ပင် ထင်နေကြသည်။ သို့သော်အိုဒက်ဆာကား ရှိနေသည်။ ယင်းတို့ အဖွဲ့ဝင်အချင်းချင်း လျှို့ဝှက်ဆက်သွယ်ကာ ရှိနေဆဲ ဖြစ်သည်။

သို့လျှင် အထက်ပေးပြပါ အိုဒက်ဆာ၏ ရည်ရွယ်ချက်များ အောင်မြင်ရေးအတွက် လျှို့ဝှက် လုပ်ဆောင် ရာတွင် မိမိတို့၏ မတရားရထားသောဆွစ်ဇာလန်ဘဏ်များရှိ အမည်မဲ့နံပါတ်တပ် ငွေများမှာ ပံ့ပိုးပေးလျက်ရှိနေပေသည်။ ယင်းငွေများမှာလည်း အဆိုပါဘဏ်များမှတစ်ဆင့် ကမ္ဘာ့ စီးပွားရေးလုပ်ငန်းကြီးများ တွင် ဖြန့်ကြက်နေပေသည်။

ဘဏ်နှင့် စီးပွားရေး လုပ်ငန်းတို့၏ မှီတွယ် ဆက်စပ်နေပုံကို ယုံဆောင်ပြလျှင် ပို၍ရှင်းမည်ဖြစ်သည်။

အိုင်ဂျီဖာဘင်ကုမ္ပဏီ

ဤကုမ္ပဏီကား တဟုန်ထိုး တိုးတက်လာသော အမေရိကန် ကုမ္ပဏီဖြစ်သည်။ သို့သော် ကောက်ရိုးမီးတဲသို့ ခဏတောက်၍ ခဏဖြင့်သေမသွားချေ။ ဇာတ်လမ်းသည် ပထမကမ္ဘာစစ်အပြီး ပြာပုံဘဝမှ စခဲ့သည်။

ထိုအချိန်က စက်မှုလက်မှု လုပ်ငန်းကြီးများ နိုင်ငံတကာ စီးပွားရေး အဖွဲ့ကြီးများမှာ ၂၉ရာစုနောက်ပိုင်းတွင် အလျှိုလျှိုပေါ်ပေါက်လာကြသည်။ သို့ရာတွင် ယင်းစီးပွားရေးလုပ်ငန်းကြီးများသည် ပထမကမ္ဘာစစ်ကြီးကြောင့် များစွာ သင်ခန်းစာရခဲ့ကြပေသည်။ ကျွန်ုပ်တို့ သိခဲ့ပြီးသည့် အတိုင်း ဤကမ္ဘာစစ်ကြီးသည် ကမ္ဘာ့နိုင်ငံများက မိမိတို့၏လူအင်အားနှင့် စီးပွားရေး ကော်ပိုရေးရှင်းအင်အားတို့ကို အစွမ်းကုန်သုံး၍ သေသေကြေကြေတိုက်ခဲ့သော ပထမဆုံးစစ်ပွဲကြီး ဖြစ်လေသည်။

စီးပွားရေး ကုမ္ပဏီကြီးများမှာ စစ်ကြီးကြောင့် အလူးအလဲခံခဲ့ကြရသည်။ အကျိုးအမြတ် ရှိစေမည့် ယင်း စီးပွားရေးလုပ်ငန်းကြီးများ၏ စာချုပ်ဝင် ကုန်သွယ်ရာနယ်မြေများလည်း သက်ဆိုင်ရာ ပြည်တွင်း အမျိုးသားများက သိမ်းယူလိုက်သောကြောင့် ပျက်စီးခဲ့ရပြန်သည်။ စစ်ကြီး ပြီးသောအခါ လာဘ်မြင်သော စက်မှုလက်မှု လုပ်ငန်းရှင်ကြီးများသည် အပျက်အစီးတို့ကို တစစီကောက်၍ ဆက်ယူကြပြီး ဆွစ်ဇာလန်သို့ ဦးတည်လိုက်ကြသည်။

အခန်း (၁၀)

စီးပွားရေး ဒုစရိုက်သမားတို့၏ ပညာခန်း

နိုင်ငံတနိုင်ငံအဖို့ မိမိနိုင်ငံ၏ လုပ်သားပြည်သူ အများစုကို ထိခိုက်လာမည်ဆိုလျှင် ဆွစ်ဇာလန် ဘဏ်သာ မက မည်သည့်ဘဏ်ကိုမဆို အရေးယူရမည်ဖြစ်သည်။ ဘဏ်တို့မည်သည် ငြိမ်းချမ်းရေး၊ မျိုးချစ်ဝါဒ၊ အောင်မြင်မှု၊ ဆင်းရဲမှု၊ မတရားမှု၊ အဂတိလိုက်စားမှု စသည်စသည်တို့ကို အလေး မထားတတ်ကြချေ။

ထိုသို့ဆိုသဖြင့် ဤမည်သော မီးခိုးရောင် ဆွစ်ဇာလန်ဘဏ်တို့သည် လူမဆန်မှုကို ကမ်းကုန်အောင်လုပ်နေကြသည်ဟုလည်း မဆိုလိုပါ။ ဘဏ်ဟူသည်မှာလည်း စီးပွားလုပ်ငန်းတခုသာ ဖြစ်သည်။ စီးပွားရေးတို့၏ အချုပ်ဟုဆိုကလည်း ရနိုင်သည်။ ယင်းတို့၏ စီးပွားရေးကား စီးပွားရေးသာဖြစ်သည်။ ဘဏ်တို့သည် စီးပွားရေး လုပ်ငန်းဟူသမျှကို ထင်ဟပ်သည်။ စီးပွားရေးလုပ်ငန်းအားလုံး၏ စုဝေးရာလည်းဖြစ်သည်။

နိုင်ငံရေးအရ ကြားနေသော ဆွစ်ဇာလန်၊
 ငြိမ်းချမ်းသော ဆွစ်ဇာလန်၊
 လျှို့ဝှက်သိပ်သည်းသော ဆွစ်ဇာလန်၊
 စီးပွားရေးအဖွဲ့တို့ကို လက်ကမ်းနေသောဆွစ်ဇာလန်၊

ဤမည်သော ဆွစ်ဇာလန်တွင် စီးပွားရေးအဖွဲ့၊ အသင်း၊ ကုမ္ပဏီများသည် အေးချမ်းသာယာစွာ စိတ်ချလက်ချ နေထိုင် ခိုအောင်းနိုင်ပေသည်။ နောက်ထပ် စစ်တပ်ဖြစ်လျှင်ပင် စစ်မီး၏ လောင်မြိုက်ခြင်းမှ ကင်းလွတ် နိုင်သည်။ ဆွစ်ဇာလန်တွင် နေရသမျှ စီးပွားရေးအဖွဲ့များ သက်စိုးရှည်နိုင်သည်။

ယင်းသို့ ဆွစ်ဇာလန်တွင် ခိုအောင်းရန် ကြိုးစားသူများအနက် ဂျာမနီ စီးပွားရေးပါရဂူ ဟားမန်းရှမစ် လည်း တဦးအပါအဝင်ဖြစ်သည်။ ရှမစ်သည် ပထမကမ္ဘာစစ်ကြီး မတိုင်မီကပင် ဂျာမနီနိုင်ငံတွင် မိတားလ်ဂီဇ်ရှမ်အေ၊ ဂျီခေ၊ သတ္တုကုမ္ပဏီ တခု ထောင်ခဲ့သည်။ စစ်ကြီးပြီးသောအခါ ကုမ္ပဏီမှ အမှုထမ်းအက်ဒဝပ်ဂရုတတ် ဆိုသူသည် ဆွစ်ဇာလန်နိုင်ငံ ဘက်ဇဲသို့ ပြန်သွားသည်။ ထိုအခါ မိတားလ်ဂီဇ်ရှမ် အေဂျီကုမ္ပဏီက ဂရုတတ်ကို အကူအညီပေးခါ ဆွစ်ဇာလန်တွင် ဘဏ်တခုဖွင့်စေပြီး သတ္တုစီးပွားရေးကို ချုပ်ကိုင်ခိုပ်ထားသည်။

ထိုအချိန်တွင် အရည်အချင်းပြည့်ဝသော ရှမစ်သည် ဘာဒစ်ရှေး အနီလင်ခေါ် ဆိုးဆေးနှင့် ဓာတုဗေဒပစ္စည်း ကုမ္ပဏီ တခုတွင် အကြီးအကဲဖြစ်သွားလေသည်။ ထို့ကြောင့် ဘာဒစ်ရှေးကုမ္ပဏီ၏ စီးပွားရေးလုပ်ငန်းမှာ ဂရုတတ်၏လက်သို့ရောက်လာသည်မှာ မဆန်းပေ။

ဂျာမနီတွင် ၁၉၂၀ခုနှစ်သည် ဝေမာရီပတ်ဗစ်ခေတ် ဖြစ်သည်။ ယင်းခေတ်တွင် အပြောင်းအလဲ များစွာဖြစ်သည်။ ပန်းချီ၊ ဂီတ၊ ပြဇာတ်၊ ပီသကာ စသည့်လောကများတွင် လှုပ်ရှားပြောင်းလဲခဲ့ကြသည်။ ငွေဖောင်းပွန်းများ ထိုးတက် သွားပြီး ဝယ်အားမှာ သူညီလောက်အထိ ကျသွားသည်။ ထိုအချိန်တွင် ဟာမန်းရှမစ်မှာလည်း သူ့သမိုင်းကို သူ့ဆောင်နေလေသည်။

သူ၏ စွမ်းစွမ်းတမံစနစ်တကျဆောင်ရွက်မှုကြောင့် ဂျာမနီ၏ အကြီးဆုံး ဓာတုဗေဒထုတ်လုပ်ရေး လုပ်ငန်းကြီး ခြောက်ခုကို ပေါင်းပစ်ခဲ့နိုင်သည်။ ထို့နောက် သူ့ကိုယ်တိုင်လည်း ယင်းလုပ်ငန်း၏ ကန့်ကွက်မှုမရှိသော ခေါင်းဆောင် ဖြစ်လာသည်။ လုပ်ငန်းကြီးကိုလည်း အင်တာနေရှင်နယ် ဂီဇ်ရှမ်ဖာဘင် ဒတ်စထရီအေ၊ ဂျီဟု အမည်ပေးလိုက်လေသည်။ သို့ရာတွင် နောက်ပိုင်း တဖြည်းဖြည်း ယင်းအမည်ကို အတိုကောက်ခေါ်ရာမှ အိုင် ဂျီဖာဘင်ဟု တွင်လာလေသည်။ ယင်းကဲ့သို့ အိုင်ဂျီဖာဘင်ကုမ္ပဏီဟူ၍ဖြစ်လာရာ ၁၉၂၅ခုနှစ်မှသည် ၁၉၃၅ခုနှစ် ဟစ်တလာသည် စစ်ကို အကုန်ဖွင့်တိုက်သော အချိန်အထိ အိုင်ဂျီဖာဘင်ကုမ္ပဏီသည် ဂျာမနီတွင် သူနှင့်ပြိုင်ဘက် အခြား ကုမ္ပဏီများကို လျှင်မြန်သောအဟုန်ဖြင့် ဝါးမျှီလာခဲ့လေသည်။ အခြားတိုင်းပြည်မှ ကုမ္ပဏီများ၏ လုပ်ငန်းများကိုလည်း ဝယ်ယူခြင်း၊ အစုပါဝင်ခြင်း စသည်တို့လည်း ပြုလုပ်ခဲ့လေသည်။

ရှမစ်၏ခေါင်းဆောင်မှုဖြင့်အိုင်ဂျီဖာဘင်ကုမ္ပဏီသည် ကမ္ဘာပေါ်တွင် ဓာတုဗေဒဆိုင်ရာ ပစ္စည်းထုတ်လုပ်မှုလုပ်ငန်းတွင် အဓိကတည်းသောကုမ္ပဏီလို ဖြစ်လာသည်။ ဓာတ်ပုံဆိုင်ရာပစ္စည်းများ၊ ဆိုးဆေး ပစ္စည်းများ၊ ဓာတုဗေဒ ချည်မျှင်များ၊ ဓာတုဗေဒ

ဆေးအမျိုးမျိုး၊ ပလပ်စတစ်များနှင့် ဆေးဝါးများ စသည်တို့ကို ထုတ်လုပ်သော အိုင်ဂျီဖာဘင်ကုမ္ပဏီ၏ ကုမ္ပဏီခွဲများသည် တကမ္ဘာလုံးကို လက်ဝါးကြီးအုပ်ထားသည်။

ထိုစဉ် ဂျာမနီတွင် နာဇီတို့သည် ကုမ္ပဏီကြီးများကို ပြည်သူ့ပိုင်သိမ်းမည်ဟု မကြာခဏ လေသံလွှင့်နေရာ ယင်းကို အကာအကွယ် ပြုရန်အတွက် ရှုမစ်သည် နာဇီတို့ကို ငွေကြေးများ ထောက်ပံ့ခဲ့သည်။ ယင်းကြောင့် နောက်ဆုံးတွင် ရှုမစ်သည် လွှတ်တော်တွင် ဟစ်တလာ၏ အမျိုးသား ဆိုရှယ်လစ်ပါတီမှ အမတ်တနေရာပင် ရခဲ့လေသည်။

ရှုမစ်သည် ယင်းကဲ့သို့ ဟစ်တလာနှင့် ပလဲနပ်သင်နေသဖြင့် မိမိ၏ အိုင်ဂျီဖာဘင်ကုမ္ပဏီကြီးမှာ လုံခြုံစိတ်ချနေရပြီဟု စိတ်ချထားသူမဟုတ်ချေ။ သူသည် မသိမသာဖြင့် အိုင်ဂျီဖာဘင်ကို ဆွစ်ဇာလန်ရှိ မိမိလူငွေထားသော ဂရုတတ်ကုမ္ပဏီသို့ တဖြည်းဖြည်း ရွှေ့ယူသွားသည်။

ယင်းသို့ ပြောင်းသွားရာတွင်လည်း အလွန်ရှုပ်ထွေးလှသည်။ ပိုင်ရှင်အမည် အမျိုးမျိုးဖြင့် လဲဖယ် လှည့်ပတ်၍ ထားသည်။ ယင်းတို့ အားလုံးမှာလည်း ဆွစ်ဇာလန်ပိုင်များချည်း ဖြစ်ကြသည်။ လုပ်ငန်းကြီး ဆယ်နှစ်ခန့်နှင့် ဘဏ်စာရင်း ခြောက်ဆယ်ငါးခုတို့သည် အိုင်ဂျီဖာဘင်၏ ဖျောက်ဖျက်ထားရာ နေရာများဖြစ်သည်။ ထို့အပြင် အမျိုးအမည် မသိရသေးသော ဖျောက်ဖျက်နည်းများလည်း ရှိသေးသည်။ ဆွစ်ဇာလန် ဘဏ် ခဲလ်မြို့ရှိ ဂရုတတ်နှင့် ဆက်သွယ်မိပြီးနောက် အိုင်ဂျီဖာဘင်ကုမ္ပဏီသည် တကမ္ဘာလုံးသို့ ဓာတုဗေဒ လုပ်ငန်းများကို ဖြန့်ကြက်လိုက်သည်။ အကျိုးအမြတ်ကိုမူ ဆွစ်ဇာလန် ဘဏ်များ

အကူအညီဖြင့် ထိန်းချန် သိုဝှက်ထားသည်။ ကုမ္ပဏီများမှာ ကမ္ဘာအနှံ့ဖြစ်သည်။ ဘယ်လိုဂျီယံ၊ အင်္ဂလန်၊ ပြင်သစ်၊ ဂရိ၊ ဟော်လန်၊ ဟန်ဂေရီ၊ နော်ဝေ၊ ပိုလန်၊ ရိုမေးနီးယား၊ တောင်အမေရိကတိုက်ရှိ နိုင်ငံအများအပြား၊ ဆွီဒင်နှင့်အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုပါကျော့နဲ့ ပြန့်နှံ့နေသည်။

ဤကဲ့သို့ ကုမ္ပဏီများ အလှိုင်းအလှိုင်းမိုလိုပေါက်အောင် မွေးထုတ်လိုက်ခြင်း၏ အဓိကရည်ရွယ်ချက်မှာ ဂျာမန်ပိုင်အဖြစ်ကို ဖုံးကွယ်လိုက်ခြင်းပင်ဖြစ်သည်။ သို့သော် သက်ဆိုင်ရာနိုင်ငံတွင် မူ ဆန့်ကျင်ကန့်ကွက်ခံရသည်များ ရှိခဲ့သည်။ သို့ရာတွင် အံ့ဩဖွယ်ကောင်းသည်မှာ အိုင်ဂျီဖာဘင်ကုမ္ပဏီသည် ယင်းနိုင်ငံများတွင် ဓာတုဗေဒပစ္စည်း ထုတ်လုပ်မှုဆိုင်ရာ မူပိုင်လက်မှတ်များ၊ လိုင်စင်များကို စုဆောင်း ရယူနိုင်ခြင်းပင်ဖြစ်သည်။

အမေရိကန်နိုင်ငံတွင်မူ အိုင်ဂျီဖာဘင်ပိုင် ကုမ္ပဏီများမှာ ဘေယာကုမ္ပဏီ၊ အင်္ဂါဖာအင်စကို ကော်ပိုရေးရှင်း၊ ဝင်းသရော့ ဓာတုဗေဒကုမ္ပဏီနှင့် အထွေထွေအနီလင်းလုပ်ငန်း စသည်တို့ ဖြစ်သည်။ ဒုတိယကမ္ဘာစစ်ကြီးဖြစ်သောအခါ ယင်းကုမ္ပဏီများကို ခဲလာဝဲ ကော်ပိုရေးရှင်းအဖြစ် ပေါင်းပစ်လိုက်သည်။ နောက်ပိုင်းတွင် အထွေထွေ အနာလင်းနှင့် ဖလင်ကုမ္ပဏီ သို့မဟုတ် ဂျီ၊ အေ၊ အက်ဖ်ဟု အတိုကောက်ခေါ်သည်။

ယင်း ကုမ္ပဏီကြီးများ နယူးယောက်မြို့ရှိ အမျိုးသားမြို့တော် ဘဏ်မှတစ်ဆင့် ဆွစ်ဇာလန်သို့ တဖြည်းဖြည်း ပြောင်းသွားပြန်သည်။ မည်သည့်နည်းနှင့်ပြောင်းသွားသည်ကို အမေရိကန်ဘဏ်များပင် မသိခဲ့ချေ။ စစ်ပြီးခေတ်နောက်ပိုင်း စုံစမ်း စစ်ဆေး

ချက်အရ ဆွစ်ဇာလန်၏ ကုမ္ပဏီတိုင်း လိုလိုသည် အိုင်ဂျီဖာဘင် ပိုင် ကုမ္ပဏီများဖြစ်ကြသည်ဆို၏။

ဒုတိယကမ္ဘာစစ်ကြီးမပြီးမီကပင်အမေရိကန်ရှိဂျီ၊အေ၊အက်ဖ် ပိုင်ဆိုင်သမျှတို့ကို ရန်သူပိုင် ပစ္စည်းများအဖြစ် အမေရိကန်က သိမ်းပိုက်ခဲ့သည်။ ၁၉၄၅ခုနှစ် ဂျာမနီနာဇီတို့ ကျဆုံးသော အခါ အမေရိကန်တပ်ဖွဲ့များသည် အိုင်ဂျီဖာဘင်၏ အရေးကြီးသော စာရွက်စာတမ်းများကို ဖမ်းမိခဲ့သည်။ ယင်း စာရွက်စာတမ်းများအရ ယခင်က မသင်္ကာဖြစ်နေသော ကုမ္ပဏီများကို ဂျာမနီပိုင်ကုမ္ပဏီများဖြစ်ကြောင်း သက်သေပြနိုင်ခဲ့ကြသည်။ ယင်းကဲ့သို့ အမေရိကန်မှ ဂျီအေအက်ဖ်ကုမ္ပဏီသည် ဆွစ်ဇာလန်သို့ ပြောင်းသွားပြီးနောက် ဆွစ်ဇာလန်ရှိ အိုင်ဂျီဖာဘင်၏ အခါအခါကုမ္ပဏီမှ ဆွစ်ဒါရိုက်သာများသည် မိမိတို့၏ ဘုတ်အဖွဲ့မှ ဂျာမနီတို့ကိုဖယ်၍ ပြင်သစ်ကုမ္ပဏီအဖြစ် ရုပ်ပြောင်းရုပ်လဲ လုပ်လိုက်ပြန်သည်။ ဘက်ဒဲလ်မှ ကုမ္ပဏီမှာ အင်တာဟင်ဒဲလ် ကုမ္ပဏီဖြစ်သွားတော့သည်။

ဆွစ်ဇာလန်ဘက်တို့၏ မှတ်တမ်းများ လျှို့ဝှက် ထားသည့် စနစ်ကို အသုံးချကာအင်တာဟင်ဒဲလ်ကုမ္ပဏီသည် အိုင်ဂျီဖာဘင် ကုမ္ပဏီကြီး၏ အကျိုးကျေးဇူးကို ဆောင်ကျွန်း နေရပြန်သည်။ ၁၉၄၈ခုနှစ်တွင်အင်တာဟင်ဒဲလ်ကုမ္ပဏီသည် အမေရိကန်ရွှေငွေချုပ်နှင့်ဘဏ္ဍာရေးဝန်ကြီးဌာနတို့ကို ပြန်လည်တရားစွဲသည်အထိ အတင်ရဲလာသည်။

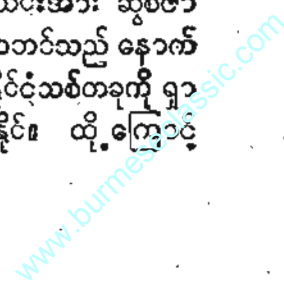
တရားစွဲရသည့် အကြောင်းမှာ အမေရိကန်အစိုးရက ဂျီအေအက်ဖ်ကုမ္ပဏီပိုင် ငွေသားနှင့် ရပိုင်ခွင့်ဒေါ်လာ ၁၀၂ သန်း သိမ်းယူလိုက်သောကြောင့် ဖြစ်သည်။ တရားရုံးတွင် ဆွစ်ဇာလန်

လျှောက်လဲရာတွင် အင်တာဟင်ဒဲလ်ကုမ္ပဏီသည် ရန်သူကုမ္ပဏီ မဟုတ်ကြောင်း ယင်းပိုင်ငွေများကို မတရားသိမ်းပိုက်ခြင်းသာ ဖြစ်ကြောင်း တင်ပြ၏။ အမေရိကန်ဘက်ကလည်း အင်တာဟင်ဒဲလ်မှာ နောက်ဆုံး အမည်သာဖြစ်၍ ယင်းကုမ္ပဏီ တဖြစ်လဲခဲ့ရသည့် ဘဝဟောင်းမှ ကုမ္ပဏီများမှာ

“ပိုင်ရှင်အစစ်အမှန်ကိုလျှို့ဝှက်ဖုံးကွယ်ထားသောအမေရိကန် အပါအဝင် တကမ္ဘာလုံးအနှံ့ အိုင်ဂျီဖာဘင်ကုမ္ပဏီ ချုပ် ကိုင်ထားသည့် ကုမ္ပဏီများဖြစ်ခဲ့သည်” ဟု ပြန်လည်ချေပခဲ့သည်။

နှစ်ဘက် တရားလို တရားခံများ၏ တင်ပြချက်များအနက် အမေရိကန်တို့၏ တင်ပြချက်မှာ ခိုင်လုံတိကျသည်။ အကြောင်း မှ အမေရိကန်အစိုးရသည် အိုင်ဂျီဖာဘင်ကုမ္ပဏီပိုင် စာရွက်စာ တမ်းများကို သိမ်းဆည်းရရှိထားသောကြောင့် ဖြစ်သည်။ ဇာတိ ခွဲစမ်းသပ် ကြည့်လိုက်သော အခါတွင်လည်း အင်တာဟင်ဒဲလ် ကုမ္ပဏီမှ တင်ပြသည့် စာရွက်စာတမ်းများမှာ အတုများဖြစ်နေ သည်ကို တွေ့ရသည်။

အမှုမှာ ငါးနှစ်ခန့်ကြာသွားသည်။ ၁၉၅၃ခုနှစ်တွင် ဆွစ် ဘီမှာ အမှုရှုံးသွားသည်။ သို့ရာတွင် အိုင်ဂျီဖာဘင်လို နိုင်ငံတကာ ကုမ္ပဏီကြီးတခုအဖို့ ဆွစ်ဇာလန်သို့ ဘက်စရိတ်စက အမြောက် အမြား ပေးထားခဲ့ပေသည်။ ထို့ကြောင့် ယင်းအား ဆွစ်ဇာ လန်ကအကာအကွယ်မပေးနိုင်ခဲ့လျှင်အိုင်ဂျီဖာဘင်သည် နောက် ထပ် အကာအကွယ်ပေးမည့် နေရာသစ်၊ နိုင်ငံသစ်တခုကို ရွာ ချေထော့မည်။ ဒါကို ဆွစ်တို့ သည်းမခံနိုင်။ ထို့ကြောင့် နောက်တကြိမ် ပြန်လည်ကြီးစားပြန်သည်။

ဆွစ်တို့သည် အင်တာဟင်ဒဲလ် ကုမ္ပဏီဘုတ် အဖွဲ့တွင် လူ့ အပြောင်းအလဲ လုပ်လိုက်ပြန်သည်။ အချိန်တွေကြာသွားသည်။ ထို့နောက် အမေရိကန် တရားရုံးချုပ်သို့ အယူခံတင်ရန် ကြံ့ သည်။ နယ်သာလန်နိုင်ငံ ဟိတ်မြို့ရှိ နိုင်ငံတကာ တရားရုံးသို့ နောက်ဆုံး အမှုဆောင်သွားသည်။ အချိန်တွေ ပို၍ ကြာသွား သည်။

၁၉၆၁ ခုနှစ်တွင် ရောဘတ်ကနေဒီရွှေနေချုပ်ဖြစ်လာသည်။ ထိုအချိန်တွင် အမေရိကန်အစိုးရသည် ဂျီအေအက်ဖ်ကုမ္ပဏီ ကို သိမ်းပိုက်ပြီးကတည်းက ကုမ္ပဏီလုပ်ငန်းများကို ဆက်လက် ထိန်းသိမ်းနေခဲ့သည်မှာ အနှစ်နှစ်ဆယ်ပင် ရှိခဲ့ပြီဖြစ်သည်။ ဂျီ အေအက်ဖ်ကုမ္ပဏီသည် အမေရိကန်တို့လက်ထဲတွင် ပို၍ တိုးတက် လာခဲ့သည်။

ကနေဒီဆက်လက်ကိုင်တွယ်ရသော အင်တာဟင်ဒဲလ်ပြဿနာ မှာ ဘေးကြပ်နဲ့ကြပ်ဖြစ်သည်။ အစိုးရပိုင်းကလည်း ဆွစ်ဇာလန် နှင့် ဆက်ဆံရေးကို မထိခိုက်စေလိုကြ။ နိုင်ငံတော်ကလည်း ဤ ကဲ့သို့သော ကိုယ်ပိုင်ကုမ္ပဏီတခုနှင့် ဖြစ်ရသည့် အမှုမှ အမေရိကန် ကို မြန်မြန် ရုန်းထွက်စေလိုသည်။

၁၉၆၂ ခုနှစ်တွင် အမေရိကန်သည် ဂျီအေအက်ဖ်ကုမ္ပဏီပို ဗစ္စည်းများကို လေလံတင်သည်။ ၁၉၆၅ ခုနှစ်က တခါ ချိတ် ပိတ်ရောင်းချမှုများ အပြီးသတ် လုပ်ခဲ့ပြန်သည်။ စုစုပေါင်း ဒေါ်လာ ၃၂၉ သန်း ရရှိခဲ့လေသည်။ မူရင်း သိမ်းပိုက်စဉ် တန်ဖိုး ဒေါ်လာ ၁၀၂ သန်းထက် သုံးဆတိုး ရခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။ ယင်းငွေကို ခွဲဝေပုံမှာ ရှုပ်ထွေးလှသည်။ သို့ရာတွင် နောက် တွင် ယခင်က အမည်များမဖော်ခဲ့သော ရှယ်ယာဝင်များသည်

ယင်း၏ သုံးပုံတပုံကို ပြန်ရခဲ့ကြသည်။ ရသင့်သည်ကို အပြည့် ပြန်ရသည့်သဘောဖြစ်သည်။ အကျွန်ုပ်ကို အမေရိကန် အစိုးရက သိမ်းယူလိုက်သည်။

အိုင်ဂျီဗာဘင် ကုမ္ပဏီ၏ အမေရိကန်တွင် သိမ်းပိုက်ထား သော ရပိုင်ခွင့်များကို ပြန်ရရန် ကြိုးစားရာတွင် ၂၅ နှစ်မျှ ကြာခဲ့လေသည်။ ရှုမော်နှင့် ဂရုတတ်တို့ပင် ကွယ်လွန်ကုန်လေ ဘည်။ ဆွစ်ဇာလန်တို့၏ သိုသိပ်လျှို့ဝှက်မှုကြောင့် မိမိပိုင်လုပ် ငန်း အကျိုးအမြတ်များကို ဝှက်ထားလိုသော ရှုမော်၏ မူရင်း ဆုံးဖြတ်ချက်မှာ အချိန်ကာလ ကြာမြင့်သော်လည်း ကမ္ဘာ စစ်ကြီး၏ ဒဏ်မှလည်းကောင်း၊ နိုင်ငံရေးမှန်တိုင်းမှ လည်း ကောင်း တင်းလွှတ် ရပ်တည်နိုင်ခဲ့လေသည်။

အခန်း (၁၁)

ရာဇဝတ်မှု မမြောက်သော ရာဇဝတ်မှု

ဆွစ်ဇာလန် ဘဏ်ခနစ်ကို အသုံးပြု၍ စီးပွားရှာနေသည်ကို အမေရိကန်တွင် “စီးပွားရေး ရာဇဝတ်မှု”ဟု ခေါ်သည်။

အမေရိကန်ရှိ ယင်း စီးပွားရေး လုပ်ငန်းများကို လေ့လာကြည့်လျှင် ယင်းတွင် နိုင်ငံရေးသမားများ ရွေးချယ်ထားသော သို့မဟုတ် ခန့်ထားသော အစိုးရဌာန တာဝန်ရှိများ၊ သမဂ္ဂ ခေါင်းဆောင်များနှင့် အခြားသော တရားဝင် စီးပွားရေး သမားများ ပါဝင်နေသည်ကို တွေ့ရလေသည်။ အမေရိကန်တွင် ယင်းအမှုမျိုးနှင့် ပတ်သက်၍ တရားစွဲခံရသည်ကို တွေ့ရခဲလှသည်။

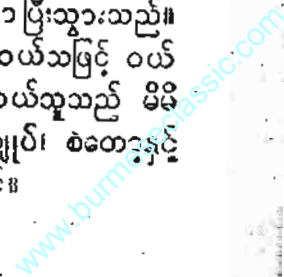
ယင်း စီးပွားရေး ရာဇဝတ်နှင့် ပတ်သက်၍ လက်တွေ့ ဥပမာနှစ်ခုဖြင့် ပိုဆောင်ပြသော် ပို၍ ရှင်းမည်ထင်သည်။

၁၉၆၈ ခုနှစ် နွေရာသီဖြစ်သည်။ အလွန်ကြီးပွားတိုးတက်နေပြီ ဖြစ်သော ကော်ဂက်ရှ်နှင့် ဟစ်ပဲစား ကုမ္ပဏီကို ငူးရစ်မြို့ (ဆွစ်ဇာလန်)ရှိ အာဇာနည်ဘဏ်နှင့် တရားမဝင် လိုင်စင်တရား

အစပြု၍ ခြေရာခံမိခဲ့လေသည်။ ယင်း ကုမ္ပဏီသည် အာဇာနည်ဘဏ်ကို အသုံးပြုကာ အမေရိကန်ငွေကြေး လဲလှယ်မှု ကော်မရှင်၏စည်းမျဉ်း စည်းကမ်းချက်များကို ဖောက်ဖျက်၍ စတော့များ၊ စာချုပ်များ၊ ဒေါ်လာသန်း ၂၀၀ ဝန်းလုံး အရောင်းအဝယ် လုပ်နေသည်မှာ ငါးနှစ်ခန့်ပင် ရှိနေပြီ ဖြစ်သည်။

ငွေကြေး လဲလှယ်မှု ကော်မရှင်က တားမြစ်ထားသည့် ဥပဒေတရားမှာ စတော့များ၊ စာချုပ်များကို အမြောက်အမြား အကြွေးမငယ်ရ ဟူ၍ ဖြစ်သည်။ အကယ်၍ စတော့၊ စာချုပ် ဝယ်သူ တဦးကို ဝယ်ချေး၏ ၂၀ ရာခိုင်နှုန်းထက် ကြိုတင် သုတ်ချေးလျှင် ရာဇဝတ်မှုဟု သတ်မှတ်သည်။ ကော်ဂက်ရှ်နှင့် ဟစ် ကုမ္ပဏီနှင့် အခြားပူးစားများ လုပ်ပုံမှာ စတော့နှင့် စာချုပ်များ ဝယ်ရင်း တန်ဖိုး၏ ၈၀၊ ၉၀ ရာခိုင်နှုန်းကို အားလစ်ဘဏ်မှ ဝယ်သူအား ထုတ်ချေးစေသည်။ ယင်း အလုပ်မျိုးကို အခြား ဆွစ်ဇာလန် ဘဏ်များတွင်လည်း လုပ်သည်။ ယင်းသို့ လုပ်နေသည်များကို ယခုအထိ မပေါ်ကြချေ။

အကြောင်းမူ ယင်းသို့ လုပ်နေသူ သို့မဟုတ် ကျူးလွန်နေသူ ပုဂ္ဂိုလ်များသည် ဆွစ်ဇာလန်တွင် နံပါတ် စာရင်းဖွင့်၍ အလုပ်လုပ်နေသောကြောင့် ဖြစ်လေသည်။ ယင်း စာရင်းများဖြင့် အလုပ်လုပ်လျှင်လည်း ဘဏ်အနေဖြင့် ယင်း စာရင်းများ အပေါ် စာရင်း “တို့” လိုက်ရုံဖြင့် အလုပ်မှာ ပြီးသွားသည်။ ဒါထက် မပိုပေ။ စာချုပ်နှင့် စတော့များ ဝယ်သဖြင့် ဝယ်သူ၏ အမည်ကို ဖော်ပြနေစရာ မလိုပေ။ ဝယ်သူသည် မိမိပဲစားထံ ဖုန်းဆက်၍ မိမိဝယ်လိုသော စာချုပ်၊ စတော့နှင့် ဆွစ်ဇာလန် ဘဏ်စာရင်း နံပါတ်ကို ပြောလိုက်ရုံပင်။

အကယ်၍ မိမိဝယ်လိုက်သော စတော့ရှယ်ယာ၊ စာချုပ် တို့မှ အကျိုးအမြတ် ရှိလာလျှင် ဆွစ်ဇာလန်ဘဏ်ပင် ဝှက်ထား နိုင်သဖြင့် အခွန်အကောက်မှလည်း လွတ်သည်။

ယင်း အစီအစဉ်မှာ အလွန်ကောင်းစွာ အစီအစဉ် တရပ် ဖြစ်သည်။ ကောင်းလွန်းသဖြင့် နောက်ပိုင်းတွင် ပွဲစားလုပ် ငန်းများသည် အရောင်းအဝယ်ကို အကြွေးပင်လုပ်လာနိုင်သည် အထိ ဖြစ်လာသည်။

ကောဂက်ဂ်နှင့် ဟစ် ကုမ္ပဏီသည် ယင်းသို့ လုပ်လိုက်သဖြင့် ငါးနှစ် အတွင်း ပွဲခဝေါ်လာ နှစ်သိန်းခွဲခန့် အကျိုးအမြတ် ရှိလိုက်သည်။ ယင်း ကုမ္ပဏီက စတော့နှင့် စာချုပ် ဝယ်ပေး လိုက်သည့် ကာယကံရှင် ဝယ်သူများမှလည်း အကျိုးအမြတ် ရှိခဲ့ကြသည်။

နောက်ဘဦးကို ကြည့်ပါဦး။ ယင်းမှာ ဆီလ်ဗီနိုဖစ်မင်းဆိုသူ ဖြစ်သည်။ သူသည် ဆွစ်ဇာလန်ဘဏ်ကို အသုံးချ၍ စီးပွား ရေး ရာဇဝတ်မှု ကျူးလွန်သော်လည်း အမေရိကန် ဥပဒေ ဖြင့်ပင် အပြစ်ပေးခြင်း မခံခဲ့ရချေ။

ဖစ်မင်းသည် ဆွစ်ဇာလန်ဘဏ်သားဖြစ်၍ နိုင်ငံတကာ စီးပွားရေး သမားဘဏ် သိပ္ပံတိုင်းဟု ခေါ်သည်။ သူ့ကို အမေရိကန် ကရိုဘီယံ စီးပွားရေး အဖွဲ့ကြီး တခု၏ ခေါင်းဆောင် ဝယ် ယာလန်စကီ၏ ခါးပိုက်ဆောင်အဖြစ် လည်းကောင်း၊ ဆွစ်ဇာ လန် ငွေချေးဘဏ်၏ အရေးကြီးသော ပုဂ္ဂိုလ်အဖြစ် လည်းကောင်း သိကြသည်။

ဖစ်မင်း၏ အခန်းကဏ္ဍမှာ များပြားလှသည်။ ဆွစ်ဇာလန် ဘဏ် စီးပွားရေး အဖွဲ့အစည်းတခုက ဖွင့်ထားသည့် နိုင်ငံ

တကာ ငွေချေးဘဏ်မှ အဆုရှိတိုင်းလည်း ဖြစ်သည်။ ဘဟား မားတွင် ဖွင့်ထားသည့် ကမ္ဘာ့ကူးသန်း ရောင်းဝယ်ရေးဘဏ် တွင်လည်း ပါဝင်သည်။ ထို့ပြင် ဘဟားမားတွင် ဆွစ်ဇာလန် နိုင်ငံတကာ ငွေချေးဘဏ်၏ ဘဏ်ခွဲအဖြစ် အက်တလတ်စ် ဘဏ်ကိုလည်း ဖွင့်ခဲ့သည်။

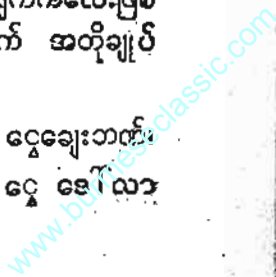
တနေ့တွင် မမျှော်လင့်သော အဖြစ်အပျက် ကလေးတခု ဖြစ်ခဲ့သည်။

ဖစ်မင်းသည် မီယာမီ လေဆိပ်တွင် လေယာဉ်ပေါ်မှ ဆင်း လိုက်သည်။ မိမိပါလာသော အထုပ်အပိုးများကိုလည်း ကား ပေါ်သို့ တင်လိုက်သည်။ ထိုစဉ် စာရွက်ကလေး တရွက်သည် လမ်းပေါ်သို့ လွင့်ကျသွားသည်။ ခါးကို သတိမထားမိခဲ့။ ကားကိုသာ မောင်း၍ ထွက်ခဲ့သည်။

ဤတွင် ကား ရပ်ထားနေရာတွင် ကားစောင့်ပေးသူ တဦး သည် ယင်းစာရွက်ကို ရဲလက်သို့ အပ်လိုက်သည်။ သူသည် ဤကဲ့သို့ အရေးကြီးသော အစိုးရစာရွက်စာတမ်းကို ပြန်ပေး သဖြင့် ပျောက်ဆွားသော ပိုင်ရှင်ကဆုချကောင်းချေမည် အထင် နှင့် ရဲလက်သို့ ပေးလိုက်ခြင်း ဖြစ်ဟန်တူသည်။

သက်ဆိုင်ရာ တာဝန်ရှိတို့သည် ယင်း စာရွက်ကလေးမှာ ဆွစ်ဇာလန် နိုင်ငံဘဏ် ငွေချေးဘဏ်မှ စာရွက်ကလေးဖြစ် ကြောင်း ချက်ချင်းသိလိုက်သည်။ ယင်းစာရွက် အတိုချုပ် ရေးထားသည်မှာ

“မှာရယ်လီ ၂၀၂၁ စာရင်း၊ နိုင်ငံတကာ ငွေချေးဘဏ်၊ ဤနီဇာသို့ သွင်းရန် အမေရိကန် ဘဏ်မှ ငွေ ဝေါ်လာ

၃၅၀,၀၀၀ ကို လက်ခံ ရရှိပါသည်။ အောက်တွင် လက်မှတ် ရေးထိုးထားသူ၏ ရှေ့မှောက်တွင် ကျွန်ုပ်အား လွှဲပြောင်း ပေးခဲ့သည်” ဟု ပါရှိသည်။

ထိုကိစ္စနှင့်ပတ်သက်၍ ရေးသားသောလိုက်ဖ် (Life) မဂ္ဂဇင်း ကြီးက ဖော်ပြရာတွင် ယင်းစာရွက်၌ လက်မှတ်ရေးထိုးထား သည်မှာ ဂျွန်ပူးလ်မင်း ဖြစ်သည်ဟု ဆိုသည်။ ပူးလ်မင်း၏ လက်မှတ်ပေါ်သော ဤစာရွက်ကလေး တခုသားလျှင် ဖိတ်မင်းက ဆွစ်ဇာလန်တွင် ငွေသွင်းခဲ့ကြောင်း သက်သေခံဖြစ်သည်မှာ ထင်ရှားသည်။

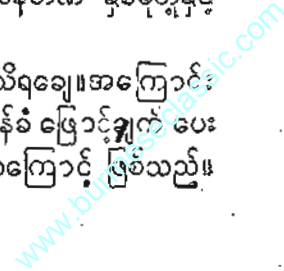
ယင်းစာရွက်ကလေး ပျောက်ဆုံးမှုမှာ တမ္ဘာလုံး ကျော် သွားသည်။ ယင်းနှောက် ပြဿနာပေါင်းစုံလည်း ဆက်တိုက် ပေါ်လာသည်။ ယင်းစာရွက်ကလေး မရှိတော့သဖြင့် ဖိတ်မင်း သည် ဆွစ်ဇာလန်တွင် ငွေသွင်းခဲ့ကြောင်း သက်သေပြစရာ မရှိ ဖြစ်ခဲ့ရသည်။ သို့ရာတွင် ယင်းပြဿနာသည် အခြားပြဿ နာ များနှင့် နှိုင်းယှဉ်သော် အသေးအမွှားကလေးမျှသာ ရှိသေး သည်။ ဖိတ်မင်း၏ နမောနမဲ့ နိုင်မှု ကလေးကြောင့် သူ၏ ဆွစ်ဇာလန်ဘဏ်တွင် ငွေပိုင်ရှင်ကိုယ်စား ငွေသွင်းပေးရသည့် ကိုယ်စားလှယ်ကောင်းအဖြစ် သိက္ခာမှာ ကျဆင်းခဲ့ရသည်။ ထို့အပြင် ဤငွေမဲများကို ယူဆောင်နေသည်ကိုလည်း လူတွေ သိကုန်ရသည်။ ထိုမျှသာ မကသေး ယင်းသွင်းပေးနေသည့် ငွေ အရေအတွက် စာရင်းနံပါတ်ပါမကျန် အားလုံး သိကုန် ရတော့သည်။

သို့သော် ယင်းစာရွက်ကလေးကို လာရောက် ပြန်တောင်း မည့်သူတဦးတယောက်မှ ပေါ်မလာချေ။ အရေးယူမှု တစုံတရာ မလုပ်မီပင် ဘဏ်စာရင်းကို ပိတ်လိုက်ပြီး ငွေများမှာ တနေ့ ရာသို့ ရောက်သွားတော့သည်။ “အမှုလိုသော ဆရာများ” ကလည်း ဖိတ်မင်းကို စောင့်ကြည့်နေသော်လည်း ပေါ်မလာ။ အချိန်အတန်ကြာ ပျောက်နေသည်။ စာရွက်ကလေးကိုကောက် ရသူမှာလည်း မျှော်လင့်သည့် ဆုကို လက်လျှော့လိုက်ရတော့ သည်။

ဤပြဿနာတွင်လည်း ဆွစ်ဇာလန် ဘဏ်ကလည်း ထုံးစံ အတိုင်း ရေင့်နေသည်။ ဆွစ်ဇာလန်ဘဏ်များသည် တခါတရံ တော့ အချို့ ပြဿနာများတွင် ဝင်ရောက်ကူညီ ရှင်းလင်းပေး တတ်သည်။

အလားတူ အမှုတခုမှာ ၁၉၆၉ ခုနှစ် အကုန်ပိုင်းခါက အမေရိကန် ပြည်ထောင်စု၏ လက်ထောက်ရှေ့နေချုပ် ဆေ မာဂလန်လာဖေါ်ထုတ် လိုက်သော အမှုတခုတွင် ဖြစ်သည်။ ဂလန်လာသည် ငွေမဲ ဒေါ်လာ ၄ဒသမ ၆သန်း “ဘိုး” မှု နှင့် ပတ်သက်သည့် အမှုတခုကို ဝါရှင်တန် တရားရုံးချုပ်သို့ တင်ခဲ့သည်။ ယင်းအမှုမှာ အမေရိကန် ရေတပ်၊ ဆွစ်ဇာလန် ပြည်ထောင်စု ဘဏ်အပါအဝင် ဆွစ်ဇာလန်ဘဏ် နှစ်ခုတို့နှင့် ပတ်သက်နေသည်။

အမှုနှင့်ပတ်သက် သည့်အသေးစိတ်ကိုမသိရချေ။ အကြောင်း မှု အမှုတွင် ပါဝင်သူများက အပြစ်ကို ဝန်ခံ ပြောင်ချက် ပေး သဖြင့် စစ်ဆေးမှုလည်း မပြုလုပ်တော့သောကြောင့် ဖြစ်သည်။ သို့သော် အမှုကို ဆက်လက် စုံစမ်းခဲ့သည်။

သို့ရာတွင် သိရသလောက်မှာ ဝါရှင်တန်မြို့၏ မျက်နှာကြီး လူကံထံ ဖရန်စစ်ရိုဆန်ဘွမ်နှင့် သန်းကြွယ် သဋ္ဌေးကြီး အင်ဓဇူးစတုန်း ဆိုသူတို့သည် ဆွစ်ဇာလန်နှင့် ဥရောပတွင် ဟန်ပြ ကော်ပိုရေးရှင်းများ ဖွင့်ထားသည်။ ထို့နောက် အမေရိကန် ရေတပ်မတော်သို့ သွင်းရန် ခုံးကျည်ပစ်စင်များအတွက် ကုန်ကြမ်းပစ္စည်း အသုံးစရိတ် ယခုကို လုပ်ကြံ၍ တင်သည် ဆို၏။

ဤတွင် ဆွစ်ဇာလန်မှ ဘဏ်ကြီး နှစ်ခုကလည်း ရှေ့နေများ၊ စာရင်းကိုင်များ၊ မျက်မြင်သက်သေများ၊ စာရွက် စာတမ်းများဖြင့် ကူညီကာတကယ် ပီပီရီရိုရိုအောင် “လှိုမ့်” ပေးသည်။ ယင်းတို့သည် အလွန် မြန်မြန် ရိုက်နိုင်သည့် ပုံနှိပ်စက်ကလေးကို သုံးသည်။ ယင်းစက်က “လုပ်ကြံ” ကော်ပိုရေးရှင်း တခုမှ တခုသို့ “လုပ်ကြံ” ရပိုင်ခွင့်များကို မိနစ်အတွင်း ရွှေ့ပြောင်းပေးနိုင်သည်။ တနည်း ဆိုရသော် လုပ်ကြံစာရင်းများ အမြန်ဆုံး ရိုက်ပေးနိုင်သည်။

ဆွစ်ဇာလန် ဘဏ်နှစ်ခုသည် ထိုအမှုကို အမေကန်အစိုးရက စုံးစမ်းရာတွင် နောင်နှေးကြန့်ကြာမှု ပြစ်အောင် ရိုဆန်ဘွမ်နှင့် စတုန်းတို့အား လုပ်ကြံ စာရွက်စာတမ်းများ ပေးပို့ကာ အမှုကို ရုန်းထွက်စေသည်။

ယင်းအမှုကို ဆက်လက်၍ စုံးစမ်းရသည့် အကြောင်းမှာ တရားဝင် လျှို့ဝှက်နိုင်မှု အရည်အချင်းအရ ဤအမှုတွင် နှုတ်ဆိုတံခွဲသော ဆွစ်ဇာလန် ဘဏ်နှစ်ခုမှ ယင်းထက် သိစရာရှိသော အချက်များပေါ်အောင် ဟူသော ရည်ရွယ်ချက်ကြောင့်

ဖြစ်သည်။ ဤအမှုတွင် ယခင်ကထင်သည်ထက် ပိုမို ကျယ်ပြန့်ကြီးကျယ်စွာ ပါဝင် ပတ်သက်နေကြသည်။

စင်စစ် ရိုဆန်ဘွမ်သည် ဖြောင့်ချက်ပေး၍ ထောင်ဒဏ်အထိ နှစ် ကျခံလိုက်သည် မှန်သော်လည်း ယင်းအမှုမှစ၍ ဆွစ်ဇာလန်နှင့် အမေရိကန်မှ မျက်နှာကြီး “အကောင်းစား” များ၏ အဆက်အသွယ်များကိုမကြာမီကပို၍ သိခဲ့ရလေသည်။

နယူးယောက်တိုင်း သတင်းစာကြီးမှ စုံစမ်းရေးသားချက်အရ ဖရန်စစ်ရို ဆန်ဘွမ်နှင့် ဂျိုးဇက်ရိုဆန်ဘွမ် ညီအကို နှစ်ယောက်သည် တရားမဝင် လုပ်ငန်းမှန်သမျှကို အကြံပေး ဉာဏ်ပေး လုပ်သူများလည်း ဖြစ်သည်။ ယင်းတို့၏ အကြံကို ထောင်းခံရသူ တဦးမှာ ဖရန်စစ်ဗစ်တယ်လိုဆိုသူ နယူးအင်္ဂလန်မှ မာဖီးယားဂိုဏ်းဝင် တဦးဖြစ်သည်။ ဗစ်တယ်လိုသည် ရိုဆန်ဘွမ်တို့ အကူအညီဖြင့် ဆွစ်ဇာလန်တွင် ဒေါ်လာ ၁၅ သိန်းကို သွားထားခဲ့သည်။

ကမ္ဘာကျော် သန်းကြွယ် သဋ္ဌေးကြီး အရစ် တိုတယ်အိုနာဆစ် (ကွယ်လွန်သူ အမေရိကန် သမ္မတဒဟောင်း ကနေဒီ၏ ဇနီး ဂျက်ကလင်း ကနေဒီနှင့် လက်ထပ်လိုက်သူ) နှင့် အခြားသဘောကုမ္ပဏီ ပိုင်ရှင်များသည် အမေရိကန် အစိုးရပိုင် လစ်ပါတီ သဘောမျိုးကို ရိုဆန်ဘွမ်တို့ အကူအညီဖြင့် “အလကားလိုလို” နှင့် ရလိုက်သည်။ ယင်းအမှုအတွက် ဂျိုးဇက်ရိုဆန်ဘွမ်ကို တရားစွဲဆိုသော်လည်း နောက်ဆုံးတွင် ယင်းကအစိုးရ သက်သေအလုပ်လိုက်သဖြင့် လွတ်ခဲ့ရသည်။

ရိုဆန်ဘွမ်ညီအစ်ကိုတို့သည် ဆွစ်ဇာလန်ဘဏ်များနှင့် ဆက်သွယ်ရာတွင် ၁၉၅၀ ခုနှစ်ကစ၍ “ကောင်းမွန်းသိ” နေခဲ့ကြသူ

များ ဖြစ်သည်။ ထိုစဉ်က ဝါရှင်တန်ပြည်နယ် ရေကာတာ ဆောက်လုပ်ရာတွင် သက်ဆိုင်ရာ တို့ကို လာဘ်ထိုးပြီး လူလယ် လုပ်ခဲ့ကြသည်။ မိမိတို့ ပိုင်ဆိုင်သမျှကို ဆွစ်ဇာလန် ပို့ပြီး မှတ်တမ်း မှတ်ရာများကိုလည်း အမေရိကန် ဥပဒေနှင့် လွတ် ထုကို ပို့ခဲ့ကြသည်။

ပရန့်စစ်ရိုဆန်ဘွမ်နှင့်တူန်းတို့ အမေရိကန်ရေတပ်မှနောက် ဆုံး “ဘိုး”ခဲသော ငွေများမှာ ဆွစ်ဇာလန်ဘဏ်ရှိ ငွေတန်း ၏ စာရင်းတွင်ပင် ဆက်လက် ထားရှိခွင့်ပြုသဖြင့် ယင်းငွေမှာ ဒေါ်လာ ခန့်စ်သောင်းမျှပင် တိုးပွားနေပြီ ဖြစ်သည်။

ပရန့်စစ်မှာ ထောင်ဒဏ် ဆယ်နှစ်နှင့် ငွေတန်းမှာ ထောင် ဒဏ်ဆယ်ငါးနှစ် ခံခဲ့ကြရသည်။

အခန်း (၁၂)

ဆွစ်ဇာလန်ဘဏ် လျှို့ဝှက်မှု၏ လက်ရှိအနေအထား

မကြာမီက ဆွစ်ဇာလန်နှင့် အမေရိကန်တို့ ဆွေးနွေးညှိနှိုင်း မှုများ ပြုလုပ်ခဲ့သည်။ ယင်း ညှိနှိုင်းမှုများအရ ဆွစ်ဇာလန် ဘဏ်လျှို့ဝှက်မှုကို ကာကွယ်ရေး အနေအထားမှာ အနည်းငယ် ပြောင်းလဲခဲ့သည်။ သို့ရာတွင် အတိုင်းအတာမဲ့ ပြောင်းလဲခဲ့သည် တော့မဟုတ်ချေ။ အမေကန်အစိုးရကမူယင်းပြောင်းလဲမှုကြောင့် အမေရိကန် ဆွစ်ဇာလန်ပြုသနာမှာ အဘန်ငယ်ငြိမ်းမည်ဟု အ ထင်ရှိခဲ့သည်။ အတွေ့အကြုံ ရင့်ကျက်သူများကမူ လက်မခံကြ ချေ။ ယင်းဆွေးနွေးမှု၏ အဓိက အပိုင်းနှစ်ပိုင်းမှာ “ရုန်း၏ အမှု” ဟုခေါ်နေသောပြုသနာနှင့် ဘဏ်လုပ်ငန်း ပြန်ကြားရေး စာချုပ်သစ်ဟူသော ကိစ္စတို့ဖြစ်သည်။

ရုန်းအမှုတွင် ဆွစ်ဇာလန်အစိုးရကောင်စီသည် ၁၉၅၀ခုနှစ်နှင့် ၁၉၆၀ခုနှစ်ဆယ်နှစ်အတွင်းရှိဘဏ်စာရင်းနိပါတ်များကို ထုတ် ပြန်ပေးရန် သဘောတူအောင် အမေရိကန် ပြည်တွင်း အခွန် ဌာနက ဆောင်ကြဉ်းနိုင်ခဲ့သည်။

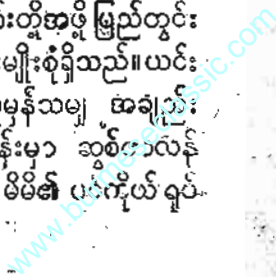
ရန်ဒ်တို့ ဇနီးမောင်နှံမှလည်း ဆွစ်ဇာလန်တွင်စာရင်းပွင့်၍
 ငွေမဲထားသူများဖြစ်သည်။ ယင်းတို့၏ အမှုနှင့် ပတ်သက်၍
 အတိအကျမသိရပေ။ ထို့ကြောင့် ရန်ဒ် ဇနီးမောင်နှံ၏ အနေ
 အထားရာ အမေရိကန်အစိုးရ၏ သဘောထားကိုရာ မသိရ
 ပေ။ သို့စေကာမူခန့်မှန်းနိုင်ရန်အခြားသတင်းအချို့ရခဲ့ပေသည်။
 ယင်းသတင်းအချို့အနက်တခုမှာ ဆွစ်ဇာလန်နှင့်အမေရိကန်
 အကြား ယခင်ကချုပ်ဆိုထားသော အကောက်ခွန်ဆိုင်ရာ စာ
 ချုပ်ကိုဆက်လက်အသက်သွင်းလိုက်ခြင်းဖြစ်သည်။ စာချုပ်တွင်
 အမေရိကန်က ငွေအလွဲသုံးစားမှုဟု သတ်မှတ်သည့် အမှုများ
 ကို ဆွစ်ဇာလန်ကလည်း ထိုအတိုင်းသတ်မှတ်ရန် တိတိကျကျ
 ထပ်မံ အတည်ပြု ပြဋ္ဌာန်းခဲ့သည်။ အခွန်ပေးရန်ရှောင်လွှဲသည့်
 ကိစ္စများကိုမူ တမျိုးဖြစ်သည်။ သို့ရာတွင် ငွေအလွဲ သုံးစားမှု
 နှင့် ပတ်သက်၍မူ ဆွစ်ဇာလန်အား ကောင်းစွာ “ချည်”ထား
 လိုက်ခြင်းဖြစ်တော့သည်။

ရန်ဒ်၏အမှုတွင် အမေရိကန်နှင့်ဆွစ်ဇာလန် နှစ်ဘက်စလုံးက
 စာချုပ်ကိုမကြုံစဖူးလေးစားရိုးသားစွာလိုက်နာလိုက်ကြသည်။
 ထို့ကြောင့် ဆွစ်ဇာလန်ဒရယ် အခွန်ကြီးကြပ်ရေးဌာနသည် ဇူးရစ်
 ကူးသန်းရောင်းဝယ်ရေး ငွေချေးဘဏ် လီမိတက်မှ ရန်ဒ်၏စာရင်း
 နှင့်ပတ်သက်သည့် အချက်အလက်များကို ထုတ်ဖော် ပေးရန်
 တရားရုံးချုပ်အား အမိန့်ချမှတ်ပေးခဲ့လေသည်။ ထုတ်ဖော်ပေး
 ရမည့် အချက်အလက်များမှာ (က) ယင်း စာရင်း ရှိမရှိ။
 (ခ) ယင်းသည် ရန်ဒ်၏စာရင်း ဟုတ်မဟုတ် မှစ၍ ဖော်ပြရ
 မည်ဖြစ်သည်။ ယင်းသို့ ဖော်ထုတ်မှုသည် ဆွစ်ဇာလန်၏လျှို့ဝှက်
 မှုအစဉ်အလာကိုချိုးဖောက်၍ ဖော်ထုတ်လိုက်ခြင်းဖြစ်ပေသည်။

ထို့အပြင် အမေရိကန်နှင့်ဆွစ်ဇာလန်နှစ်နိုင်ငံအကြားဆွစ်ဇာ
 လန် လျှို့ဝှက်မှုနှင့်ပတ်သက်၍ စာချုပ်တရပ် ချုပ်ဆိုထားသည်
 ဟုလည်း သတင်းဖြစ်ခဲ့သည်။ ယင်းသတင်းအရဆိုလျှင် နှစ်နိုင်ငံ
 အကြား ဘဏ်လုပ်ငန်းဆိုင်ရာ သတင်းများအပြန်အလှန် ဖလှယ်
 နိုင်တော့မည်ဖြစ်သည်။ ယင်းသည် ဆွစ်ဇာလန်၏ အစဉ်အလာ
 ကို ချိုးဖောက်ခိုင်းသလိုလည်း ဖြစ်လာမည်။ အမေရိကန်ရာဇ
 ဝတ်မှုကိစ္စများ၊ ရာဇဝတ်ကောင်တို့၏ လှုပ်ရှားမှုများကိုလည်း
 သိရှိကြရပေတော့မည်ဖြစ်သည်။

ယင်းစာချုပ်သာ အောင်မြင်လျှင် ရန်ဒ်အမှုတုန်းကထက် ပိုမို
 ထိရောက်မည်။ ရန်ဒ်အမှုတုန်းကမူ ငွေ အလွဲသုံးစားမှု အတွက်
 လောက်သံ အကျိုးသက်ရောက်မှုရှိသည်။ အားလုံး သိကြသည့်
 အတိုင်း အမေရိကန် မာဖီးယားဂိုဏ်းတို့သည် အကောက်ခွန်
 ရှောင်လွှဲရေးကိစ္စအတွက် ဆွစ်ဇာလန်ကို အသုံးချသူများ မ
 ဟုတ်ကြချေ။ ယင်း မာဖီးယားဂိုဏ်းတို့ အဓိကလုပ်နေကြသည်
 မှာ ဆွစ်ဇာလန်ဘဏ်ကို အသုံးချ၍ ငွေမဲကို ငွေဖြူဖြစ်အောင်
 လုပ်ခြင်းသာဖြစ်သည်။

အမေရိကန် ပြည်တွင်း အခွန်ဌာန၏ ရန်ကို ကာကွယ်ရန်
 အတွက်မာဖီးယားတို့အဖို့ ငွေမဲကို ငွေဖြူလုပ်ရုံဖြင့် မလုံလောက်။
 ဆွစ်ဇာလန်ဘဏ်တွင် အမည်မပါသောစာရင်းများ ပွင့်ထားရန်
 လည်း အဓိကလိုအပ်လှသည်။ မာဖီးယားဂိုဏ်းတို့အဖို့ ဖြည့်တွင်း
 အခွန်ဌာန၏ စုံစမ်းမှုမှကား ကွယ်ရန်နည်းလမ်းမျိုးစုံရှိသည်။ ယင်း
 နည်းလမ်းများကို သုံးလိုက်ခြင်းဖြင့် စုံစမ်းမှုမှန်သမျှ အချည်း
 အနှီးဖြစ်ကုန်ရတော့မည်။ ယင်းတို့၏လုပ်ငန်းမှာ ဆွစ်ဇာလန်
 ဘဏ်၏အကူအညီဖြင့် မိမိတို့အရေကိုခွဲ၍ မိမိ၏ ပါးကိုယ်ရုပ်

လုံးကိုဖုံးယင်း မိမိတို့လိုသားသော အကျိုးစီးပွားကိုလုပ်ဆောင်ခြင်းဖြစ်သည်။ တနည်းအားဖြင့် မိမိ၏ စီးပွားကို အမှောင်တွင်းမှ မည်သူမျှမမြင်အောင် လုပ်နေခြင်း ဖြစ်တော့သည်။

အခွန်ရှောင်လွှဲရေး ကိစ္စများကို အရေးယူရာတွင် အမည်မပါစာရင်းများကို သိရှိပါမိဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် ရန်းအမှုဘုန်းက ဆုံးဖြတ်ချက်မျိုးမှာ တစ်ဘဝအထိ ကိစ္စလောက်သာ အရာအဆက်သည်။ ထို့ကြောင့် စာချုပ်ချုပ်၍ “ချည်”ထားပါမူ အစစအရာရာ ထိဆက်မည်ဖြစ်သည်။ မာဖီးယားဂိုဏ်းတို့၏ ဆွစ်ဇာလန်ဘဏ်စာရင်းကို အသုံးချ၍ ငွေမဲဒေသနာကျက်ခရီးလုပ်ငန်းတို့ကိုပါ ထိဆက်မည်ဖြစ်သည်။

ယင်းကဲ့သို့ အမေရိကန်နှင့် ဆွစ်ဇာလန်အကြား ဘဏ် လုပ်ငန်းဆိုင်ရာ ပြန်ကြားရေးစာချုပ် ချုပ်ဆိုသည်ဟု သတင်းဖြစ်နေသည့် ကိစ္စနှင့်ပတ်သက်၍ ဆွစ်ဇာလန် ဘဏ် လုပ်ငန်း နှင့် ဝက်မူသက်မူလုပ်ငန်းရှင်များက ဝိုင်းဝန်း ကန့်ကွက် ဆန္ဒပြကြသည်။ သို့ရာတွင် ယင်းစာချုပ်ကို နှစ်နိုင်ငံစလုံးက အတည်ပြုသည်ဆိုစဉ်းတော့ ပြေငြိမ်းနိုင်သည့် ပြဿနာ အရေအတွက်ထက် မပြေငြိမ်းနိုင်မည့် နောက်ဆက်တွဲ ပြဿနာများက များမည်ဖြစ်သည်။

အမေရိကန် အစိုးရသည် ယင်းကဲ့သို့ ဆွစ်ဇာလန်နှင့် ပတ်သက်သည့် ငွေမဲအမှုများကို ရုံးတင်စစ်ဆေးရာတွင် သက်သေအထောက်အထား အခိုင်အမာ တင်ပြနိုင်ခြင်း သိပ်မရှိလှချေ။ ထို့ကြောင့်ယခုစာချုပ်ကိစ္စနှင့်ပတ်သက်၍ အထူးပြဿနာတရပ်မှာ ဆွစ်ဇာလန်ဘဏ်ဘို့၏ လျှို့ဝှက်မှုကို ဖောက်ဖျက်ပေးနိုင်သည့် ဗဟုဝတ်မှုမျိုးမြောက်ကြောင်း သက်သေ အခိုင်အမာ ပြနိုင်ပါ

မည်လားဆိုသည့်ကိစ္စဖြစ်သည်။ (ဆွစ်ဇာလန်ဘဏ်သည်စာချုပ်ပါ ဗဟုဝတ်မှုမျိုးမြောက်သည်ဟု သက်သေအထောက်အထား အခိုင်အမာပြနိုင်ပါမှ မိမိတို့၏ လျှို့ဝှက်မှုကို ဖွင့်ပေးမည် ဖြစ်ပေသည်။)

ယင်း စာချုပ်နှင့်ပတ်သက်၍ အခြားသော နောက်ဆက်တွဲ ပြဿနာများ ရှိသေးသည်။ စာချုပ်သည် ဆွစ်ဇာလန်နှင့်အခြားနိုင်ငံများအကြား အခြားစာချုပ်များ ပေါ်လာနိုင်သည်။ လျှာမနီ၊ ပြင်သစ်၊ အီတလီ တို့သည်လည်း အမေရိကန်နှင့် ဆွစ်ဇာလန်တို့ ထိုကဲ့သို့ စာချုပ်မျိုး ချုပ်ဆိုနိုင်ပါလျက် မိမိတို့နိုင်ငံတွင်းမှငွေမဲများ ဆွစ်ဇာလန်ဘဏ်အကူအညီဖြင့် ထွက်နေသည်ကိုလည်း လက်ပိုက်ကြည့်နေကြမည် မဟုတ်ချေ။

သို့ရာတွင် အဆိုးဆုံးသောပြဿနာမှာ ဆွစ်ဇာလန် စီးပွားရေးကို ထိခိုက်ခြင်းပင်ဖြစ်သည်။ သယ်တတမရှိ၊ စိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်းမရှိပဲ ကော်ပိုရေးရှင်းများနှင့် အချို့သောငွေမဲရှင်များကို အကာအကွယ် ပေးနေသည့် လုပ်ငန်းအပေါ် အခြေတည်နေသည့် ဆွစ်ဇာလန် စီးပွားရေးသည် ယခုကဲ့သို့ လျှို့ဝှက်မှုကို ဖောက်ဖျက် ပေးရမည်ဆိုသောအခါ အဘယ်သို့ရှိမည်နည်း။

ယင်းတို့သည်ကား ငွေရှင်ကြေးရှင်တို့ စောင့်ကြည့်နေကြသည့် ပြဿနာအချို့ဖြစ်သည်။ ယခုပင်လျှင် အချို့နိုင်ငံတို့သည် ဆွစ်ဇာလန်ကဲ့သို့ ကုမ္ပဏီများနှင့် ငွေမဲ ငွေဖြူများ၏ နိဗ္ဗာန်ဘုံအဖြစ် မိမိတို့နိုင်ငံကို တည်ဆောက်ရန် ကြိုးစားနေကြပြီ ဖြစ်သည်။ ယင်းနိဗ္ဗာန်ဘုံသည် အဲလ်ပ် ဘောင်တန်းများ (ဆွစ်ဇာလန်) ဆီမှ အဝေးသို့ ပျံ့နှံ့ရန် တဲတဲကလေးသာ ရှိသောသည်။ ယင်းကဲ့သို့ စောင့်ကြည့်နေသော ငွေရှင်ကြေးရှင်တို့

တွင် မာဖီးယားဂိုဏ်းများမှ ငွေကြေး ဆရာကြီးများလည်းပါဝင်ကြလေသည်။

သို့ရာတွင် ဆွစ်ဇာလန်တွင် ထူးခြားသော ဝိသေသလက္ခဏာတရပ်ရှိပေသေးသည်။ ယင်းလက္ခဏာကြောင့် ဆွစ်တို့သည် မိမိတို့ ဖောက်သည်များထံမှ အခွန်အခ ရနိုင်သည့် နည်းများကို ကြံစည် ခဲ့ကြပေသည်။ ထို့ကြောင့် စာချုပ်က မည်သို့ပင် ဆိုထားစေကာမူ ငွေမဲများ ဝင်လာနိုင်သည့်နည်းသစ်များရှာကြံကြဦးမည် ဖြစ်ပေသည်။ လောလောဆယ်ရော အနာဂတ်တွင်ပါ ဆွစ်ဇာလန်၏ ဖောက်သည် များသည် ယင်းတို့၏ ငွေကြေးများကို ဆွစ်ဇာလန်တွင်သာ မှောက်သွန်ထားကြမည် မှာ သေချာသည်။ ဤသို့ အကြံသစ်များ မဟုတ်ပါကလည်း ဆွစ်ဇာလန် နိုင်ငံသည် မိမိသေတွင်းကို မိမိတူးသည်နှင့်သာ တူပေတော့သည်။

ယင်း နည်းလမ်းအသစ်များကား အဘယ်နည်း။ ဤကိစ္စမှာ ဇူးရစ် (ဆွစ်ဇာလန်) မှ ရွှေငွေ ရတနာ နတ်ဘုရားများသာ သိကြမည် ဖြစ်ပေသည်။ မည်သို့ပင် ဖြစ်စေ ယင်းနည်းသစ်များ အကောင်အထည် ဖော်သည်နှင့် ငွေရှင် ကြေးရှင်တို့သည် ယင်း အခွင့်အရေးကို ပြေး၍ မလွတ်တမ်း လုယူကြမည် ဖြစ်ပေသည်။

အခန်း (၁၃)

ဝမ်းနည်းစရာကို ငွေအနားသတ်ခြင်း

ဇူးရစ်မြို့၏ အလွန်လှပ ခမ်းနားသော ဘန်းဟော့စကြာ ဇယ်လမ်းမကြီး တလျှောက်တွင် ဆွစ်တို့သည် ဘာသာရေး၏ လောကီ စီးပွားရေးရာ အဆုံးအမများအတိုင်း ဆောင်ရွက်နေကြပေသည်။ ကြီးပွားချမ်းသာခြင်းသည်ကောင်းမြတ်သော ဆုလဒ်များဟု ဆွစ်ဘာသာရေးက ဆိုခဲ့သည် မဟုတ်ပါလား။ ယင်းလမ်းမကြီးပေါ်ဝယ် မီးခိုးရောင် ကျောက်တို့ဖြင့် စီခြယ်သည့် အဆောက်အအုံကြီးများ အတွင်းပိုင်းမှ ကမ္ဘာလုံးအနှံ့ ဆွစ်ဇာလန်ဘက် လုပ်ငန်းကြီးကို ကျယ်ပြန့်စွာ လုပ်ဆောင်နေကြပေသည်။ ဥရောပတွင် ဇော်လန်ရေးများ၊ စစ်ပွဲကြီးများ ဖြစ်နေသော ကာလများတွင် ဤဘက်ကြီးများသည် နံနက် ၈-နာရီဆိုလျှင် ဂိတ်ဝင်တံခါး မှန်မှန်ဖွင့်၍ လုပ်ခွင် မပျက် လုပ်ကိုင် ကြပြီး ညနေ ၅ နာရီ ထိုးသည်နှင့် လုပ်ခွင်ရပ်၍ ဂိတ်ဝင်တံခါးကြီးကို ပိတ်ခါအေးအေးဆေးဆေးနေနိုင်ခဲ့ကြသည်။ မနက် ၈ နာရီနှင့် ညနေ ၅ နာရီအကြား ကမ္ဘာ

အရပ်ရပ်မှ လူများသည် ဤတံခါးပေါက်များသို့ ဥဒဟို ဝင် ထွက်ခါ ကမ္ဘာတွင် စိတ်အချရဆုံးနှင့် လျှို့ဝှက်မှု အပေးနိုင်ဆုံး ဖြစ်သည့် ဆွစ်ဇာလန်ဘဏ်လုပ်ငန်းကို အသုံးပြု ခဲ့ကြလေသည်။

သို့ရာတွင် ၁၉၇၇ ခုနှစ် ဇွန်လ လောက်က ဤဆန်ဟော့ စတုဂံပုံလမ်းမကြီး၏ အေးချမ်းသာယာမှုသည် ယာယီမျှ ပျက်ပြားခဲ့ရလေသည်။ ဆွစ် ငွေချေး ဘဏ်ကြီး၏ ချီယာဆို မြို့ ဘဏ်ခွဲမှ မန်နေဂျာ အန်ကူးမီးယားဆိုသူသည် ဒေါ်လာ သန်းပေါင်း ၈၀၀ ကိစ္စဖြင့် အဖမ်း ခံရလေသည်။

ဖြစ်ပုံမှာ ဆွစ်ဇာလန်ဘဏ်များသည် ဆိုခဲ့ပြီးသည့်အတိုင်း ငွေဖြူ ငွေမဲတို့ ခိုအောင်းရာ နေရာများ ဖြစ်ပေရာ နိုင်ငံခြား (အထူးသဖြင့် အီတလီ) မှ ငွေအမြောက်အမြား ရောက်လာကြသည်။ ဆွစ်ငွေချေးဘဏ်၊ ချီယာဆို ဘဏ်ခွဲမှ တာဝန် ရှိတို့သည် ဘဏ်သို့ သွင်းလာသော ငွေများကို ထုံးစံအတိုင်း လုပ်ငန်းများတွင် အရင်းပြု၍ ငွေထည့်ဝင်သူအား အကျိုးဆောင်ပေးသည်။ သို့ရာတွင် အလွယ်တကူ ဆောင်းနိုင်သော စတော့များ၊ ရွယ်ယာများ၊ စာချုပ်များဝယ်၍ အရင်းအနှီး ပြုရမည့်အစား လုပ်ငန်းများတွင် ငွေသားများ ထည့်ဝင်၍ အလုပ်လုပ်ခဲ့သည်။ ယင်း လုပ်ရပ်မှာ ဆွစ်ဇာလန်ဘဏ် အက် ဥပဒေအရ အပြစ်ရှိသည်။

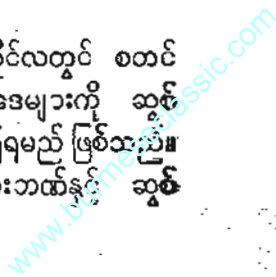
ထိုစဉ် အီတလီအစိုးရသည် လိုင်ယာငွေကို ပြန်လည် အဖတ် ဆယ်သော အားဖြင့် ပြည်ပသို့ ထွက်နေသောငွေများကို ပြန် သွင်းပါက အခွန် လွတ်ငြိမ်းခွင့် ပေးမည့် စီမံချက် လုပ်လိုက် သည်။ ထိုအခါ အီတလီမှ ငွေရှင်အမြောက်အမြားသည် မိမိ တို့၏ ဆွစ်ဇာလန်ရှိ ငွေများကို ပြန်လည် ထုတ် ယူ ကြ သည်။

ထိုအခါ ချီယာဆို ဘဏ်ခွဲမှာ လုပ်ငန်းများမှ ငွေကို အလွယ် တကူထုတ်၍ မရသည်သာမက လုပ်ငန်းများတွင်လည်း အရှုံး ပြုနေရာ အခက် တွေ့နေ၏။ ယင်းနှင့် ပတ်သက်၍ ချီယာဆို ဘဏ်က အခြား ဆွစ်ဇာလန် ဘဏ်ကြီးများကို အကူအညီ တောင်းရာမှ စ၍ ယင်းငွေကိစ္စများပေါ်လေသည်။ ထိုကိစ္စနှင့် ပတ်သက်၍ မန်နေဂျာကိုလည်း အရေးယူခဲ့လေသည်။

ယင်းသည် ဆွစ်ဇာလန် ဘဏ်သမိုင်းတွင် အလွန်ဆိုးရွား သည့် ပြဿနာကြီး တခုဖြစ်ခဲ့လေသည်။ ထို့ကြောင့် ယင်း နှင့် ပတ်သက်၍ နောက်ပိုင်းတွင် စီးပွားရေးသမားတို့ အခွင့် ကောင်းယူမှုကို ကာကွယ်ရန် တင်းတင်းကြပ်ကြပ် စည်းမျဉ်း စည်းကမ်းများ ပြဋ္ဌာန်း ခဲ့လေသည်။ အစိုးရပိုင်း ပုဂ္ဂိုလ်များ သည်လည်း ယခင်က မိမိဖာသာ စည်းမျဉ်း စည်းကမ်းများ ပြဋ္ဌာန်း လုပ်ကိုင်နေခဲ့သည့် ဘဏ်လုပ်ငန်းကို အစိုးရကိုယ် တိုင်က စည်းမျဉ်း စည်းကမ်းများ သတ်မှတ်ပြဋ္ဌာန်းပေးခဲ့သည်။

ယင်း ဥပဒေများသည် ဆွစ်ဘဏ်လုပ်ငန်း၏ ချို့ယွင်းအား နည်းချက်များကို စောင်းပေး လုပ်ဆောင်ခဲ့သည်။ ဆွစ်ဘဏ် များကို အသုံးပြု၍ မသမာသော ငွေများ အခွန်အကောက် မပေးလိုသဖြင့် ရှောင်လွှဲလာသည့် ငွေများနှင့် ပတ်သက်၍ ဥပဒေသစ်များ ပြဋ္ဌာန်းခဲ့သည်။

ယင်း ဥပဒေများသည် ၁၉၇၇ ခုနှစ် ဇူလိုင်လတွင် စတင် အကောင် အထည် ဖော်ခဲ့သည်။ ယင်း ဥပဒေများကို ဆွစ် ဇာလန်ရှိ ဘဏ်ပေါင်း ၅၅ ခုက လိုက်နာကြရမည် ဖြစ်သည်။ ယင်း ဥပဒေများကို ဆွစ်ဇာလန် အမျိုးသားဘဏ်နှင့် ဆွစ်

ဇာလန် ဘက်လုပ်ငန်းရှင်များ အသင်ကြီးက ဦးစီး ရေးဆွဲခဲ့ကြခြင်း ဖြစ်သည်။

ယင်း ဥပဒေများအရ ဘက်တွင် စာရင်းဖွင့်လိုလျှင် မိမိ၏ အမည် လိင်စာအတိအကျ ဖော်ပြရမည်ဟု ဆိုသည်။ ယခင်က ဤသို့ ဖော်ပြရန်လဲမလိုသဖြင့် မာဖီးယား ကမ္ဘာမှ ပုဂ္ဂိုလ်များ၊ အိဇက်ဆာမှ ပုဂ္ဂိုလ်များ၊ အခွန်မဲ့ ငွေမဲများ အလုံးအရင်း ဝင်ခဲ့ကြလေသည်။ ထို့အပြင် ဆွစ်ဇာလန် တရားဥပဒေနှင့် မလွတ်ကင်းသည့် ငွေများကိုလည်း လက်မခံရဟု ဆိုသည်။ ယခင်ကလို ဘက်လုပ်ငန်းရှင်တို့ ဘက်မှ ငွေမဲများကို ဝှက်ပေးခြင်း၊ အခွန် ရှောင်လှုံ့သည့် ငွေများကို ဝှက်ပေးခြင်း စသည်ဖြင့် လုပ်မပေးရန် တားမြစ်ခဲ့သည်။

ခက်ငွေ ၄ သန်းအထိ တပ်နိုင်သော ယင်း ဥပဒေများမှာ အောင်မြင်မည် မဟုတ်ဟု ထင်ကြေးပေးနေကြသည်။ သို့ရာတွင် ဆွစ်ဇာလန် အမျိုးသားဘက် ဥက္ကဋ္ဌကမူ ယင်း ဥပဒေများသည် ဆွစ်ဥပဒေကို ချိုးဖောက်၍ ငွေဖြူ၊ ငွေမဲတို့အား မရိုးသားသော နည်းဖြင့် ဆောင်ရွက်ပေးနေမှုများကို တားနိုင်လိမ့်မည် ဟု ဆိုသည်။

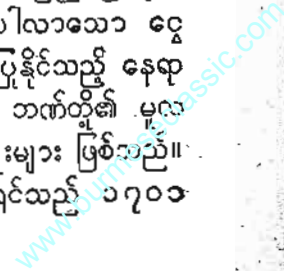
ယင်း ပြဿနာသည် ဆွစ်ဇာလန်ရှိ ဘက် လုပ်ငန်းကြီး တခုလုံးကိုပါ အရှိန် ထိုးလိုက်သလိုရှိသည်။ ချီယာဆိုဟူ ဆိုသော ဘက်ငယ်ကလေးတခုကိုသာ ထိခိုက်သည် မဟုတ်၊ တနိုင်လုံးရှိ ဘက်တိုင်းကို ထိခိုက်ခဲ့ရပေသည်။ ယင်းပြဿနာ ဖြစ်ပြီး မကြာမီမှာပင် ဆွစ်ငွေချေးဘက်သည် ဇူးရစ်မြို့အပြင် ဘက်ရှိ ပြုစုခန်းမဆောင်တွင် အထူးအစည်းအဝေးတရပ်ကျင်းပ

ခဲ့သည်။ အစည်းအဝေးမှာ ယင်းဘက်၏ စတော့ပိုင်ရှင်များ အား ပြဿနာနှင့် ပတ်သက်၍ ရှင်းပြရန်ဖြစ်သည်။

အသစ် ရွေးချယ်ထားသော ဘုတ်ဥက္ကဋ္ဌ အော့စ်ဝဲလ်အက် ပလီသည်ပင် ယင်းပြဿနာကြောင့် ဘက်အနေဖြင့် မည့်မျှရှုံးမည်ကို အတိအကျ မပြောနိုင်ခဲ့ချေ။ ယင်း ပြဿနာကို စုံစမ်းရန် ဖွဲ့ထားသော လူ ၁၀၀ ပါဝင်သည့် စုံစမ်းရေး အဖွဲ့ကလည်း ဘာမျှမဖော်ထုတ်နိုင်သေးချေ။ သို့ရာတွင် ယင်းပြဿနာကြောင့် ဆွစ်ငွေချေးဘက်အဖို့ ဒေါ်လာသန်း ၄၀၀ခန့် ဆုံးရှုံး ဖွယ်ရှိသည်ဟု ခန့်မှန်းကြသည်။ သို့ရာတွင် ၁၉၇၆ ခုနှစ်က နှုန်းအတိုင်း ရှယ်ယာ တစောင်လျှင် ၂၂ ဒေါ်လာ အမြတ် ခဲ့ပေးနိုင်လိမ့်မည်ဟု အက်ပလီက အာမခံထားပေသည်။

ယင်းသို့ အမြတ်ကို မက်လောက်အောင် ခဲ့ပေးနိုင်သည်မှာ ၁၀ ရာစုက ဇူးရစ်နှင့် ဂျီနီဗာတို့တွင် ပထမဆုံး ဘက်များ စတင် ပေါ်ပေါက်ကတည်းက ဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့်လည်း ဤမျှ လာရောက် ငွေသွင်းသူ များပြားခြင်း ဖြစ်ပေသည်။

ဂျီနီဗာမြို့သည် ယခင်က လွတ်လပ်သော သီးခြားဒေသ တခု ဖြစ်ခဲ့သည်။ ၁၉၁၀ ခုနှစ် ကျမှ ဆွစ်ကွန်ဖက်ဒရေးရှင်း (ပြည်မ အစိုးရ) သို့ တမြို့ကို တပြည်နယ် သတ်မှတ်၍ ဝင်ခဲ့သည်။ ယခုအထိ နိုင်ငံရေး၊ ဘာသာရေး ပြည်ပြေးများ ခိုအောင်းရာ အဖြစ်သာမက ယင်းတို့တွင် ပါလာသော ငွေများကို လုံခြုံစွာ သိမ်းဆည်း၍ အရင်းအနှီး ပြုနိုင်သည့် နေရာ အဖြစ် တည်ရှိနေဆဲ ဖြစ်ပေသည်။ ယင်း ဘက်တို့၏ မူလ ဆက်ဆံသူများမှာ ဥရောပ မင်းဆွေ မင်းမျိုးများ ဖြစ်သည်။ ဥပမာအားဖြင့် ပြင်သစ်နိုင်ငံမှ လူဝီ ၁၄ ဘုရင်သည် ၁၇၀၁

ခုနှစ်မှ ၁၇၁၃ ခုနှစ်အထိ ဖြစ်ခဲ့ဘော ပြင်သစ် စပိန်စစ်ပွဲ တွင် ကုန်ကျသည့် စစ်စရိတ် တဝက်ကို ဆွစ်ဇာလန်ဘက်များမှ ချေးယူခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။

ဦးရစ်မြို့မှ ရန်အင်ဘိုဘက်၏ ဂျီနီဗာမြို့ရှိ လွန်ဘာအိုဒီယာ ဘက်တို့အပေါ်အဝင် ဆွစ်ဇာလန်ဘက်အများအပြားသည် မိမိတို့ ဘက်၏ ၁၈ရာစုလောကက စတင် ပေါ်ပေါက်လာပုံသမိုင်းကို လေ့လာလျက် ရှိကြပေသည်။ ရှေ့တွင် ဖော်ပြခဲ့ပြီးသည့်အတိုင်း ဘက်ကြီးသုံးဘက်လည် ၁၉ရာစုနောက်ပိုင်းတွင် မီးရထားလမ်း ဆောက်လုပ်ရေးကို အကြောင်းပြု၍ ပေါ်ပေါက် လာခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။ ယင်း နောက်ပိုင်း ဆွစ်ဇာလန် နိုင်ငံတွင် ဘက် စီးပွားရေး အမြစ် တွယ်လာသည်။ ဆွစ်ဇာလန်ကို နောက်ဆုံး ဝင်ရောက် တိုက်ခိုက်သည့် ပြည်ပတပ်များမှာ နပိုလီယံ တပ် များဖြစ်သည်။ ထို့နောက်ပိုင်းတွင် စစ်ဟူ၍ မယ်မယ်ရရ မဖြစ်ခဲ့ချေ။ ဟစ်တလာသည်ပင် ဆွစ်ဇာလန်ကို မတိုက်ခဲ့ချေ။ ထို့ကြောင့် ဆွစ်ဇာလန်သည် စစ်ပွဲများနှင့် ဥရောပ စီးပွား ရေး လှိုင်းဂယက်များနှင့် လွတ်ကင်းရာ ဒေသအဖြစ် အခြား နိုင်ငံများမှ ငွေရှင် ကြေးရှင်တို့က မြင်လာခဲ့ကြပေသည်။ ထို့ကြောင့် တစတစ ဤဘက်များကို ဆက်ဆံသူ များပြား လာလေတည်း။ ယင်းကဲ့သို့ ငွေများကို အလုံးအရင်းနှင့် လှိမ့် ဝင်လာလေ ဘက်များ ကြီးပွားလေ ဖြစ်နေခဲ့သည်။

ဤဘက်များကို မက်မောစေသော ဒုတိယ အကြောင်း အချက်ကား ဆွစ်ဇာလန်၏ လျှို့ဝှက်မှု ဓလေ့ဖြစ်သည်။ ဘက် တာဝန်ရှိတို့နှင့် ဘက်စာရင်းပိုင်ရှင်တို့၏ဆက်သွယ်မှုကို လျှို့ဝှက် ထားရှိသည်။ ယင်းသို့ လျှို့ဝှက်ထားနိုင်ရန်လည်း ဥပဒေများ

ဖြင့် အထပ်ထပ် ကာရန် ထားသည်။ ဤသို့ သံမဏိ သန္နိဋ္ဌာန် ဖြင့်မိရိုးဖလာယင်းလျှို့ဝှက်မှုအကာအရံများဖြင့်ဖြုတ်ရန်၁၉၃၀ ခုနှစ်က နာဇီတို့ အစမ်းကုန် ကြိုးစားခဲ့သည်။ ဂျာမနီ နာဇီ တို့သည် ဂျူးလူမျိုးပိုင် ငွေများကို ပြည်ပသို့ မထွက်စေရန် သေဒဏ် သတ်မှတ်၍ပင် တားဆီးခဲ့သည်။ ဆွစ်ဇာလန်ကလည်း တဖန် ပြန်၍ ၁၉၃၄ ခုနှစ်တွင် ဘက်လျှို့ဝှက်မှု ပေါက်ကြား လျှင် သေဒဏ်ချမှတ်၍ ကာကွယ်ခဲ့ပြန်သည်။ ထို့ပြင် နာဇီ စပိုင်တို့ရန်ကို ကာကွယ်ရာတွင် ပိုမိုဝိတ်ချမှတ်စေရန် ဘက်စာရင်း ပိုင်ရှင် နာမည် မပေးသော နံပါတ်တပ် စာရင်း စနစ်ကို တည်ထောင်ခဲ့ပြန်သည်။ ဘက်စာရင်းပိုင်ရှင်၏ အမည်၊ နေရပ် စသည်တို့ကို ဘက်တာဝန်ရှိ နှစ်ယောက်သုံးယောက်မှအပ မည် မျှ မသိစေပဲ ယင်းတို့၏ ငွေသွင်း ငွေထုတ် စာရင်းဇယားများ ကို နံပါတ်များ စိစစ်ပြီး အသုံးပြုကြသည်။ ယနေ့လိုလျှင် ဤဘက်မှ ဘက်စာရင်းတခုကို အမည်ကို ဖြစ်စေ၊ နံပါတ်ကို ဖြစ်စေ ပေါက်ကြားစေသော ဘက်အမှုသမားတဦးမှာ ငွေ ဒဏ် ဒေါ်လာ ၂၀,၀၀၀ သို့မဟုတ် ထောင်ဒဏ် ခြောက်လ အထိ ခံရမည် ဖြစ်သည်။

သို့ရာတွင် ယင်း လျှို့ဝှက်မှုမှာ အကန့်အသတ်မဲ့ လျှို့ဝှက် သည် မဟုတ်ချေ။ ယခုလျှင် ဘက်တာဝန်ရှိတို့က ဆွစ်ဇာလန် တရားဥပဒေအရ ရာဇဝတ်မှု မြောက်သည်ထင်လျှင် ယင်း ဘက်စာရင်းများကို ဖော်ထုတ်ပေးခွင့် ရှိလေသည်။ သို့ရာတွင် အခွန် ရှောင်လွှဲရန် ရောက်လာသော ငွေများအတွက်မူ ဆွစ် ဇာလန်ဘက်တို့က ဖော်ထုတ် မပေးချေ။ အကြောင်းမှာ အခွန် ရှောင်လွှဲရေးကိစ္စမှာ ဆွစ်ဇာလန် တရားဥပဒေအရ ရာဇဝတ်မှု

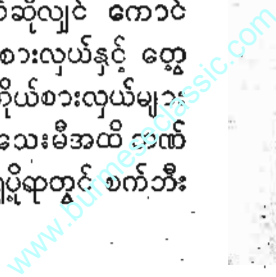
မဟုတ်ပဲ တဆူးမမူသာ ဖြစ်သောကြောင့် ဖြစ်လေသည်။ အကယ်၍ ယင်း ငွေများနှင့် ပတ်သက်၍ လာရောက်ထောက်လှမ်း စုံစမ်းလျှင်လည်း ဘဏ်တိုက် တစ်ခုခု ပွင့်ပြောလိမ့်မည် မဟုတ်ချေ။ ဤအချက်သည် အခမေရိကန် နိုင်ငံအတွက် အကြီးအကျယ် အကြပ်တွေ့လှသည်။ အမေရိကန်တွင် ယင်းကဲ့သို့ အခွန်ရှောင်လွယ်သူ ငွေရှင်ကြေးရှင် ပြဿနာများ အမြောက်အမြား ရှိလှသည်။

ယင်းကဲ့သို့ လျှို့ဝှက်မှု စနစ်ဖြင့် ‘မျှား’ ခေါ် မှူးကြောင့် ဒုတိယ ကမ္ဘာစစ်နောက်ပိုင်းမှစ၍ ဆွစ်ဇာလန်ဘဏ် လုပ်ငန်းမှာ သူမတူအောင် တိုးတက်လာခဲ့ပေသည်။ ၁၉၄၅ ခုနှစ် အကုန်တွင် ထိုစဉ်က ရှိသောတန်ငွေလုံးရှိ ဘဏ်ပေါင်း ၅၀၀ခု တွင် အမြတ်ငွေ သန်းပေါင်း ၅,၁၀၀ ခန့် ရခဲ့ပေသည်။ ၁၉၇၆ ခုနှစ် အကုန်တွင် သန်းပေါင်း ၁၃၉,၀၀၀ မြတ်ခဲ့သည်။ ယင်း ၁၉၇၆ခုနှစ် အမြတ်မှာ ဆွစ်ဇာလန် တန်ငွေလုံး၏ အမျိုးသား ထုတ်လုပ်မှု တန်ဖိုး၏ နှစ်ဆမျှ ဖြစ်ခဲ့သည်။

ယင်း အမြတ်ငွေများ၏ လေးပုံတစ်ပုံခန့်မှာ နိုင်ငံခြားသားများ ပိုင်ကြသည်။ ဒုတိယကမ္ဘာစစ် ပြီးခါစအချိန်ကဆိုလျှင် နိုင်ငံခြားသားများ ရရှိသည့်ငွေမှာ ခုနှစ်ရာခိုင်နှုန်းမျှသာ ရှိခဲ့သည်။ ထိုကဲ့သို့ ဆွစ်ဇာလန်တွင် ဘဏ်လုပ်ငန်းကို တကမ္ဘာလုံး ကျယ်ပြန့်အောင် ဖြန့်ကြက် ဆောင်ရွက်မှုမှာ ၁၉၆၄ ခုနှစ်က စခဲ့သည်။ ထို့ကြောင့် မြိတိန်စီးပွားရေးဝန်ကြီးဟောင်း ဂျော့ဘရောင်းက အင်္ဂလန်ပေါင် စတာလင် ကျရခြင်း၏တရားခံမှာ ငှားရမ်း(ဆွစ်ဇာလန်)မှ ငွေဘုရားတို့ကြောင့်ဟု စွပ်စွဲခဲ့ဘူးသည်။ သို့သော် ဤကိစ္စလောက်မှာ အသေးအမွှားသာဖြစ်သည်။ ပို၍

ဆိုးသည်မှာ အခြားနိုင်ငံများမှ ရွှေ အမြောက် အမြား သည် အလျှိုအလျှိုထွက်၍ ဆွစ်ဇာလန်သို့ စုပုံရောက်ရှိ ဖိတ်ခေါ်နေသလို ရှိနေခြင်းပင်ဖြစ်သည်။

ယင်းကဲ့သို့ ရွှေများခိုးထွက်ပြီး ဆွစ်ဇာလန်သို့ ရောက်ရှိနေခြင်းနှင့် ပတ်သက်၍ ထုတ်ဖော်နိုင်ခြင်းမရှိသေးပေ။ စင်စစ်တွင် ဆွစ်ဇာလန်ဘဏ်လုပ်ငန်းသည် ကမ္ဘာနှင့်ချီ၍ ကျယ်ကျယ် ပြန့်ပြန့်လုပ်နေသည့်လုပ်ငန်း ဖြစ်နေလင့်ကစား အေးငြိမ်း၍ ရိုးရိုး စင်းစင်းကြီးဖြစ်သည်။ ယင်းကဲ့သို့ တဟုန်ထိုး တိုးတက်လာစေကာမူ ဘဏ်များတွင်ရှေးဟောင်းအစဉ်အလာ အသုံးအဆောင်များ မပျောက်ပျက်သေးပေ။ မီးခိုးရောင် ဂရင်းနီက ကျောက်ကြီးများဖြင့် ဆောက်လုပ်ထားသော ဤ ဘဏ်အဆောက်အအုံကြီးများမှာ ရာစုနှစ်တနှစ်ပင် ပြောင်းသွားသော်လည်း နဂို အအတိုင်း မပြုမပြင်ဖြင့် ညိုညစ်၍နေပြီး အတွင်းမှ ဝက်သစ်ချသားဖြင့်လုပ်ထားသော ပရီးဘာဂများမှာလည်း ထို အတိုင်းပင် ဟောင်းနွမ်းလွန်းသဖြင့် မဲ၍ပင်နေလေပြီ။ အခန်းတွင်း ချိတ်ထားသော ပန်းချီကားများဆိုလျှင်လည်း အယ်လ်ဖိုးဝ် တောင်တန်းတို့၏ ရှုမျှော်ခင်းပုံများမှ ပြောင်းလဲမှုမရှိသေးချေ။ ဘဏ်အစောင့်များ လုံခြုံရေးမှာလည်း အပြာရောင်ဝတ်စုံဖြင့် လက်နက်မျှပင် မပါပဲ ယခင် ရှေးဟောင်းပုံစံ မပျက်သေးချေ။ ရိုးရိုး ချက်လက်ပုတ်ဖြင့် ငွေလာထုတ်သူအတွက်ဆိုလျှင် ကောင်တာကျယ်ကြီးများရှိပြီး တဦးချင်း ဘဏ်ကိုယ်စားလှယ်နှင့် တွေ့လိုလျှင် အခန်းငယ် အမြောက်အမြားတွင် ကိုယ်စားလှယ်များ တခန်းတယောက်ကျ ရှိနေတတ်သည်။ မကြာသေးမီအထိ ဘဏ်ဘဏ်နှင့်တူ ငွေအမြောက်အမြား ပြောင်းရွှေ့ပို့ဆောင် စက်ဘီး

တစ်စီး လူတယောက်နှင့် ပြီးနိုင်ခဲ့သည်။ သို့ရာတွင် ယနေ့ခေတ် သူခိုးအကျင့်များသည် ဆွစ်ဇာလန်သို့ ဝင်ရောက်လာသော အခါ ကားဖြင့် လုံလုံခြုံခြုံပို့သည့်စနစ်ပေါ်ပေါက်လာတော့သည်။

ကားဖြင့် ငွေပို့ခိုင်းခြင်းတစ်ခုသာ ခေတ်မီလာသည် မဟုတ်။ အခြား ခေတ်မီလာသော အရာများ ရှိသေးသည်။ ကောင်တာများ၏ နောက်ဘက်တွင် ခေတ်မီ အိလက်ထရောနစ် ကိရိယာ အမြောက်အမြားနှင့် တနှစ်စာ ယင်း ကိရိယာတို့၏ အပိုပစ္စည်းများ ထားရှိသည်။ ထို့ပြင် ဆွစ်ဇာလန် ဘဏ်များသည် ကမ္ဘာတွင် အကောင်းဆုံး ဆက်သွယ်ရေး စနစ်များရှိသည်။ ထို့ကြောင့် ဖိလစ်ပိုင်တွင် သင်္ကြားဘယ်ဈေး၊ ဘရာဇီးလ်တွင် ကော်ဖီမှုန့်ဘယ်ဈေး အစရှိသည်ဖြင့် ကမ္ဘာ့ဈေးနှုန်းများကို လိုအပ်သည့် အချိန်တွင် အမြန်ဆုံး သိရှိနိုင်ကြသည်။ အထူးခြားဆုံးမှာ ဘဏ် အမှုထမ်းတို့၏ ကျွမ်းကျင်မှု၊ ထက်မြတ်မှုများပင်ဖြစ်သည်။ ဂျူးလီးယက်ဘားဘဏ်မှ မန်နေဂျာက

“ကျုပ်တို့ဆီမှာလို ကမ္ဘာသုံးငွေစက္ကူငါးမျိုးနှင့် ငွေဈေးဆယ်မျိုးကို တပြိုင်နက် ဘယ်မှာတွေ့နိုင်မလဲ။ ဘဏ်ထဲဝင်ပြီး ယင် စပိန်ဘာသာ၊ ဖင်လန်ဘာသာ၊ ဒတ်ချ်ဘာသာတွေ ပြောယင်လဲရနိုင်တယ်” ဟု ဆိုသည်။

သို့သော် လွန်ခဲ့သော တနှစ်ကျော်လောက်က စ၍ ဘဏ်လက်ကျန်စာရင်းများတွင် အောင်မြင်မှုမရှိသည်ကို တွေ့ရသည်ဆို၏။ အမေရိကန် ယူနိုက်တက်၊ ကာလီဖိုးနီးယားဘဏ်၏ ဘဏ်(ဆွစ်ဇာလန်) မြို့ဘဏ်ခွဲသည်ကို ကိုးဈေးနှုန်း ခန့်ရှိနှုန်းမှ လှူပြီး ဒေါ်လာသန်း ၅ ဝှံ့ ကာလုပ်ငန်းရပ်သွားခဲ့ရသည်။ တချိန်တည်း လောက်

မှာပင်ဘားနတ်ကွန်ဖီးလ်စ်ဂျီနီဗာတွင် ဖွင့်ထားသည့် ပင်လယ် ရင်ခြား အရင်းအနှီးပြုသူများ ဌာန (Investors Oversea Services) အပ်ပိုင်ယာလည်း ပြိုကွဲခဲ့ရလေသည်။ ၁၉၇၄ ခုနှစ် ကလည်း ဆွစ်ဇာလန် ပြည်ထောင်စုဘဏ်သည် ငွေကြေးလဲလှယ်ကစားမှုကြောင့် ဒေါ်လာ ၅၆ သန်း ရှုံးသွားသည်။ ဗြိတိန်နိုင်ငံ လျှိုင်းဘဏ်၏ လူဂန်နို (ဆွစ်ဇာလန်) မြို့ ဘဏ်ခွဲမှာလည်း ထို ငွေကစားမှုကြောင့်ပင် ဒေါ်လာ ၈၉ သန်း ရှုံးခဲ့ရသည်။

ဆွစ်ဇာလန်၌ တီစီနိုခရိုင်တွင် ဘဏ်လုပ်ငန်းသည် အဆိုးရွားဆုံးဖြစ်သည်။ ယင်းခရိုင်တွင် လူဦးရေ ၂၆၅,၀၀၀ ရှိသည့် အနက် ၂၅ ရာခိုင်နှုန်းမှာ ဘဏ်တွင် အလုပ် လုပ်ကြသည်။ ယင်းပြည်နယ်၏ ဘဏ်လုပ်ငန်းများမှာ အဓိကအားဖြင့် လူဂန်နိုမြို့နှင့် ချီယာဆီမြို့တို့တွင် အခြေစိုက်သည်။ ယင်းပြည်နယ်ရှိ ဘဏ်လုပ်ငန်းမှာ အီတလီငွေ အမြောက်အမြား စုဝေးရာဖြစ်သည်။ အီတလီတွင် ကွန်မြူနစ်ပါတီက အောင်မြင်မှုများ ရနေခြင်းကြောင့်လည်းကောင်း၊ စီးပွားရေး မတည်ငြိမ်မှုကြောင့်လည်းကောင်း အီတလီ လိုင်ယာငွေများသည် တီစီနိုသို့ ခိုးသွင်းနေသည်။ ယင်းတွင်ရှိ ၂၅၄ ခုထက် မနည်းသော ဘဏ်နှင့် ဘဏ်ခွဲများက ယင်းတန်ဖိုးကျနေသည့် လိုင်ယာငွေများကို အလုအယက်သွင်းနေကြသည်။ ချီယာဆီမြို့၏ ဝေစ်ခရက်ဒစ်ဘဏ်ကလေးသည် ၁၉၇၇ ခုနှစ်မတ်လက မိမိကိုယ်တိုင် လိုင်ယာငွေများကို ခိုးသွင်းခဲ့သည်။ ယင်းဘဏ်သည် သစ်သီးနှင့် ဟင်းရွက်ဟု ဆိုင်းဘုတ် ရေးထားသော ကုန်တင်ကားဖြင့် အီတလီမှ မုန်လာဥနီ၊ လိမ္မော်သီး၊ အစိမ်းစား ဟင်းရွက်များကို တင်ဆောင်လာသည်။ သို့ရာတွင် ယင်း အသီးအရွက်များ အောက်တွင်တော့ လိုင်ယာငွေများကို

အမြောက်အမြား ဝှက်ယူလာသည်။ သို့ရာတွင် ယင်းသို့လုပ်ယင်း နောက်ဆုံးတွင် သွက်သွက်ခါအောင် ရှုံးသွားခဲ့ရပေသည်။

အခြားဘက်များကမူ အစိုးရ အငယ်တန်း အရာရှိများ၊ သံ တာမန် အရာရှိများကို လာဘ်ထိုးခါ နယ်စပ်တွင် အစစ်အဆေး သွတ်အောင် ကြိုးစားခြင်းဖြင့် ခိုးသွင်းကြသည်။

၁၉၇၅ခုနှစ်တွင် ယင်းကဲ့သို့ နိုင်ငံခြားငွေများ ဒလဟာ ဝင်လာမှုကြောင့် ဆွစ်ဇာလန် ဖရန်ဒေတန်ဖိုးမှာ ထိုးတက်သွား သည်။ ထို့ကြောင့် အမျိုးသားဘဏ်ကြီးက ဆွစ်ဇာလန်နိုင်ငံ သားမဟုတ်သူတို့၏ ဘဏ်စာရင်းများမှ ရရှိသည့် အတိုးပေါ် တွင် အခွန် ဆယ်ရာခိုင်နှုန်း တိုးကောက်လိုက်ခဲ့တော့သည်။ ယင်း ကဲ့သို့ အခွန်မပေးလိုသော ဘဏ်အများစုမှာ ဥရောပဒေါ်လာ သီးသန့် အာမခံစာရင်းဟူ၍ ဖွင့်ပေးသည်။ ဤစာရင်းမှနေ၍ လုပ်ငန်းများတွင် အရင်းအနှီးပြုပေးပြီး သင့်တင့်သော အမြတ် အစွန်း ရရှိနိုင်သည်။ သို့ရာတွင် စာရင်းရှင်အမည်နှင့် မလုပ် ဆောင်ပဲ ဘဏ်၏အမည်ဖြင့် လုပ်ဆောင်သဖြင့် စာရင်းရှင်က အခွန်လွတ်သည်။ ယင်းစာရင်းများသည်ငွေသွင်းသူများအတွက် အရေးကြီးလှသည်။ ဆွစ်ဇာလန်ဘဏ်တို့သည် ယင်းကဲ့သို့ သီး သန့်အာမခံစာရင်း ဖွင့်ခွင့်မရှိပေ။

ယင်းကဲ့သို့သော အခြေအနေများမှ ဆွစ်ဇာလန်ဘဏ်ကြီး ၏ ချီယာဆိုမြို့ ဘဏ်ခွဲမန်နေဂျာ အန်စီကူးမီးယား၏အမှု မြစ် ဖျားခံခဲ့ရသည်။ အသက် ၅၇နှစ်ရှိပြီဖြစ်သော ဇူးရစ်မြို့ဖွား ကူ မီးယားသည် ဘဏ်နှင့်တသက်လုံး လုပ်စားလာသူ ဖြစ်သည်။ သူသည် စိတ်ချရသည်။ အလုပ်ကြီးစားသည်။ တိကျသည့် လူ သတ်တန်းစားထဲကဖြစ်သည်။ အချုပ်ဆိုရသော်ဘဏ်မန်နေဂျာ

တဦး ရှိသင့်သည့်အရည်အချင်းများ ရှိသူဖြစ်သည်။ သို့ ကြောင့် လုပ်ငန်း တိုးတက်မှုလည်း ရှိသည်။ ၁၉၆၂ ခုနှစ်တွင် ချီယာဆို ဘဏ်ခွဲမန်နေဂျာတာဝန်ကို ထမ်းဆောင်သည့်မှစ၍ ယင်းဘဏ် မှာလည်း ကြီးပွားလာသည်။ ထို့ကြောင့်လည်း လစာ ကောင်း ကောင်း ရရှိထားသူဖြစ်သည်။ လစာမှာ တနှစ်လျှင် ပျမ်းမျှ ဒေါ်လာ ၈၀,၀၀၀နှင့် ၁၀၀,၀၀၀ကြားတွင်ရှိသည်။ (မြန်မာ ငွေနှင့် ၅ သိန်းနှင့် ၇ သိန်းကြား ဖြစ်သည်။)

ကူမီးယား၏ ဆောင်ရွက်မှုမှာ ထူးထူးခြားခြား မဟုတ်ပါ။ ငွေသွင်းသူများကို သူက မက်လုံးနှစ်ခု ပေးထားသည်။ ဒါက လည်း တရားဝင်မဟုတ်။ တရားဝင်ပေးခွင့်မရှိ။ ယင်း မက်လုံး များမှာ (၁) အတိုးနှုန်းမှာ ဥရောပဒေါ်လာစာရင်းများပေါ် တွင် ပေးထားသောအတိုးဆက် အမြောက်အမြား ပိုပေးထား သည်။ (၂) ယင်းငွေများကို အာမခံပေးထားသည်။

ယင်းကဲ့သို့ အတိုးနှုန်း ပေးနိုင်ရန်အတွက် ယင်း ငွေများကို တက္ကဇံဖင်နန် ဇန်စတော့ကုမ္ပဏီသို့ လွှဲအပ်လိုက်သည်။ ယင်းကုမ္ပ ဏီကို ကူမီးယားသည် ၁၉၆၁ ခုနှစ်ကတည်းက တည်ထောင်ခဲ့ သည်။ ၁၉၇၅ခုနှစ်လောက်ဆီက ကူမီးယားသည် တက္ကဇံသို့ ဒေါ်လာ ၈၆၀သန်းထက်မနည်း ပေးပို့ခဲ့သည်။ ယင်းကုမ္ပဏီမှ နေ၍ အုပ်စုကြောက်စုခဲ့ကာ အရက်၊ ပလပ်စတစ်၊ အပန်းဖြေ လုပ်ငန်းနှင့်ပတ်သက်သည့် အိတ်လီကုမ္ပဏီပေါင်း ၁၅၀ခန့်သို့ ငွေသွင်း မြှုပ်နှံ ခဲ့သည်။ အိတ်လီမုခိုးထွက်လာသော ငွေမဲများ သည် ကူမီးယားကြောင့် အိတ်လီစီးပွားရေးလောကတွင် ပြန် လည် ဝင်ရောက် လည်ပတ်နေရပေသည်။

ထိုကဲ့သို့လုပ်နေသည်ကို ကူမီးယားသည် ဇူးရစ်မှ အထက် လူကြီးများမသိအောင် ဖုံးဖိထားသည်။ ယင်းသို့ ငွေခဲကြေးအင် ပိုင်းယာ ချဲ့ဖြန့်နေသည်နှင့်ပတ်သက်သည့် စာရင်းစာယား မှတ်တမ်းမှတ်ရာများကို သိပ္ပံနိရန်အတွက် မိမိလက်အောက်မှ ဝန်ထမ်းများနှင့် လည်းကောင်း၊ မတ်ဆီပိုလီနှင့် နော်ဆယ်ဒီ ဆိုသူတို့၏ ဥပဒေကုမ္ပဏီနှင့်လည်းကောင်း ပေါင်းကြားလသည်။ ယင်းကုမ္ပဏီသည် ဘဏ်နှင့်အဆောက်အအုံ တခုဘည်းဖြစ်သည်။ ဇူးရစ်မှ စာရင်းစစ်များ လာရောက်စစ်ဆေးသောအခါ ကူမီးယားသည် ထိုမှတ်တမ်းစာအုပ်များကို အဘွင်း တံခါးပေါက်မှ တဆင့် ဥပဒေဘဏ်ဘက်သို့ ခေတ္တပို့ထားလိုက်သည်။

ယင်းကဲ့သို့လုပ်နေသည်ကို အသက်အုပ်ချုပ်ရေးပိုင်းမှပုဂ္ဂိုလ်များကလည်း ပေါ့ပေါ့လျော့လျော့နေကြသည်။ ဥပမာအားဖြင့် တခါက ဆွစ်ဇာလန်ပြည်ထောင်စုဘဏ်(တာဝန်အရှိဆုံးဟု ထင်ရသည်) မှ ဥက္ကဋ္ဌ ဖိလစ်ဝက်သည် ချီယာဆို ဘဏ်ခွဲဆိုင်ရာ ဆွစ် ငွေချေးဘဏ်ကြီး၏ ဒါရိုက်တာ ဟိန့်ဇ်ဝူးလီထံသွားသည်။ ထို့နောက် ဝူးလီအား ကူမီးယားတို့ဘဏ်မှ အာမခံစာရင်း အတွက် အာမခံစာရွက်တစောင်ကို ထုတ်ပြသည်။ ယင်းနှင့် ပတ်သက်၍ ကူမီးယားအား စစ်ဆေးသောအခါ “ကျုပ်ရဲ့မိတ်ဆွေ တယောက်ကို အဲဒီတခါ အထူးအခွင့်တရပ်အနေနဲ့ ပေးခဲ့မိပါတယ်” ဟု ပြန်လည် ထူးချွန်ခဲ့သည်။ နောက်တကြိမ် ဤသို့မဖြစ်ရပါဟု ဝန်ခံကတိပြုလိုက်သည်။ ဤသို့နှင့် ပြီးလွှားသည်။ သို့သော် နောက် လခေါင်းများစွာကြာသောအခါ ပြည်ထောင်စုဘဏ် ဥက္ကဋ္ဌက ဆွစ် ငွေချေးဘဏ်ဥက္ကဋ္ဌအား “ခင်ဗျားလူ ကူမီးယားကိုလဲ ကြည့်သားဦး” ဟု သတိပေးခဲ့သည်။

နောက်ဆုံးတွင် ၁၉၇၀ခုနှစ် မတ်လက ဝေ့စ်ငွေချေးဘဏ် ဘဏ် ပြဿနာတခုကို ကိုင်တွယ်ဖြေရှင်းနေယင်း ဆွစ်ငွေချေးဘဏ် တာဝန်ရှိတို့သည် ချီယာဆိုဘဏ်ခွဲကို သက်သာမကင်းဖြစ်လာသောကြောင့် စုံစမ်းရေးအဖွဲ့တဖွဲ့ လွှတ်လိုက်သည်။ ဤတွင် ပေါ်လာတော့သည်။ ပြေ ဝယ်လင်လောက်တွင် ကူမီးယားနှင့် လက်ထောက် မနဲနေဂျာနစ်ယောက် ယာယီတာဝန်မှရပ်စဲလိုက်သည်။ ပြေ ၂၅ရက်နေ့တွင် ကူမီးယားနှင့် မတ်ဆီပိုလီနှင့် နော်ဆယ်ဒါရွေ့နေနစ်ယောက်ကို အုပ်ချုပ်ရေး သစ္စာမရှိမှုဖြင့် ဖမ်းလိုက်သည်။ ယင်းအုပ်ချုပ်ရေး သစ္စာမရှိမှုမှာ စီးပွားရေးဖောက်ပြန်မှုနှင့် တန်းတူ အပြစ်ယူသည်။ ယင်းအတွက် ပြစ်ဒဏ်မှာ ထောင်ဒဏ် ခန့်နှစ်ခွဲဖြစ်သည်။

ယင်းကဲ့သို့ ဘဏ်ကြီးထဲတွင် မိမိ ကိုယ်ပိုင်ဘဏ်ကလေးတခုပမာ စီးပွားရေး အကွက်လှည့်နေသည့် ကိစ္စနှင့် ပတ်သက်၍ ကူမီးယားတွင် သက်သေတစုံတရာ ရှာမတွေ့ချေ။ ကူမီးယားကလည်း “ဘူးခါ” သည်။ သူ့လက်မှတ်ဆင့် လွှဲပြောင်းလိုက်သောငွေများထဲမှ သူသည် ငွေဘပြားတချပ်မှ မယူခဲ့ချေ။ ကူမီးယားသည် ဟိုတယ်ကောင်းများကိုဘက်သည်။ အိမ်ကောင်းယာကောင်းနှင့်နေသည်ကား မှန်၏။ သို့ရာတွင် ယင်းတို့သည် ယင်း၏လစာနှင့် နှုန့်နိုင်စားနိုင်သော အခြေအနေများဖြစ်သည်။

ပို၍ဆိုးသည်မှာ တက္ကဋ်ကုမ္ပဏီတွင် ကူမီးယား မြှုပ်နှံလိုက်သောငွေများမှာ အရှုံးပြုနေခြင်းပင်ဖြစ်သည်။ ရှုံးရသည့် အကြောင်းတရပ်မှာ အိဘလီ လိုင်ယာငွေတန်ဖိုးမှာ ထိုးကျသွားရာ တက္ကဋ်ကုမ္ပဏီတွင်ရှိ ဆွစ်ဖရန့်ငွေများ လျော့နည်းသွားခြင်းဖြစ်သည်။ ထို့ပြင် လုပ်ငန်းအများစုများမှာလည်း ထင်

သလောက်ငွေမဝင်ချေ။ ထို့ကြောင့် အိတလီဘဏ်များက တံကွာ
ငိုကုမ္ပဏီကို ဒေါ်လာ သန်း ၁၄၀ ချေးထားရသည်။ ယင်းသို့
ချေးသည်ကို ကူမီးယားက တံကွာငိုအတွက် အာမခံခဲ့သည်။ ယင်း
သို့ အာမခံရန်လည်း ဆွစ်ဇာလန် ဘဏ်ဥပဒေက ခွင့်မပြုချေ။
ဆွစ် ငွေချေးဘဏ်သည် သက်ဆိုင်ရာ တရားဝင် ငွေသွင်းသူ
စာရင်းရှင်များအား ယင်းတို့ငွေများ ပြန်ပေးပါမည်ဟု ကတိ
ပေးခဲ့သည်။

ယင်း အဖြစ်အပျက်ကြည့်လျှင် ဆွစ်ဇာလန် ဘဏ်တို့တွင်
လည်း ချွတ်ယွင်းလစ်ဟင်းမှုများ ရှိတတ်ကြောင်း သိနိုင်သည်။
ထို့အပြင် ဆွစ်ဇာလန် ဘဏ်တို့တွင် ငွေထားရသည်မှာ စိတ်
ချရကြောင်း ပိုမိုပေါ်လွင်သည်။ အကြောင်းမူ ချီယာဆိုဘဏ်
ခွဲတွင် ယင်းကဲ့သို့ ပြဿနာဖြစ်၍ ငွေသွင်းသူများ မိမိတို့ငွေ
ဆုံးရှုံးမှု မဖြစ်ကြချေ။ ဂျီနီဗာမြို့မှ ဘဏ်အထွေထွေ မန်နေဂျာ
တဦးက

“တခြား တိုင်းပြည် တွေမှာဆိုယင် အခုလို ဘဏ်မှာ ပြဿနာ
ဖြစ်လာယင်ကိုယ့်ငွေကို ပြန်ရတယ်မရှိပါဘူး” ဟုပြောခဲ့သည်။

သို့ပင်ဖြစ်လင့်ကစား ယခုပြဿနာသည် ဘဏ် လုပ်ငန်းရှင်
များ၏စိတ်ဝယ် စွဲမြဲ ကျန်ရစ်ခဲ့ပေသည်။ ယခုဆိုလျှင် ဆွစ်ဇာ
လန် ဘဏ်တိုင်းလိုလို မကြာခဏ စာရင်း စစ်ဆေးခြင်း မှတ်
တမ်းများ စနစ်တကျထိန်းသိမ်းခြင်းများ ပြုလုပ်ကြသည်။ ဆွစ်
ဘဏ်ကော်ပိုရေးရှင်း အထွေထွေမန်နေဂျာက

“ဒါဟာ ဝမ်းနဲ့ဖွယ်အဖြစ်အပျက်ကို ငွေ အနားသတ်လိုက်
တာပဲ။ ဒီအဖြစ်အပျက်က ကျုပ်တို့ကို တိကျတဲ့စည်းမျဉ်း
တွေ သင်ပေးခဲ့တယ်” ဟု ဆိုသည်။

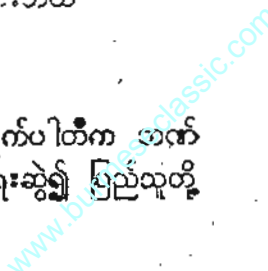

ဆွစ်ဇာလန်ဘဏ်စနစ် ယင်းကဲ့သို့ ပြောင်းလဲခဲ့ရပေသည်။
သို့ရာတွင် ယင်းတို့ထက် ပိုမိုပြောင်းလဲ သွားအောင် ဖန်တီး
သူများရှိသေးသည်။ ယင်းတို့မှာ ကမ္ဘာ့စီးပွားရေး အသိုင်း
အဝိုင်းမှလည်းမဟုတ်၊ ဘဏ်လုပ်ငန်းရှင်များ ကိုယ်တိုင်လည်း
မဟုတ်၊ ဆွစ်ဇာလန်ပြည်သူများသာလျှင် ဖြစ်ချေသည်။ ဆွစ်
ငွေချေးဘဏ် ပြဿနာကြောင့် ဆွစ်ဇာလန်ပြည်သူများအတွင်း
ဘဏ်လုပ်ငန်းဆန့်ကျင်ရေးစိတ် ဓါတ်များဝင်လာသည်။ အထူး
သဖြင့် နာရီလုပ်ငန်းရှင်များ၊ အထည်လုပ်ငန်းရှင်များက ပို၍
မကျေနပ်ကြချေ။ ယင်းတို့၏ လုပ်ငန်းများမှာ ဆွစ်ဇာလန်
ဖရန်ငွေတန်ဖိုးတက်မှုကြောင့် အရောင်းအဝယ်ထိခိုက်ခဲ့ရလေ
သည်။ ထို့ကြောင့် ဘဏ်လုပ်ငန်းမဟုတ်သော စီးပွားရေး
လုပ်ငန်းရှင်များ အပါအဝင် ဆွစ်ဇာလန် ပြည်သူတို့သည်
ယင်းကဲ့သို့ ဘဏ်လုပ်ငန်းက ဆွစ်ဇာလန်စီးပွားရေးလောက
ကို လွှမ်းမိုးထားသည်ကို လျော့ချပစ်ချင်ကြသည်။ စာရင်း
အရာရှိ မတ်ဖလူရီဆိုသူက

“ကျုပ်တို့ နိုင်ငံရဲ့ ဘဏ်လုပ်ငန်းဟာ နိုင်ငံတော်ကို
တောင်ကျော်ပြီး ကြီးထွားလာတယ်။ ဒါဟာ နိုင်ငံကို
ကောင်းကျိုးထက် ဆိုးကျိုးပေးဖို့မျှင်းဘယ်”

ဟု ဆိုခဲ့သည်။

ထို့ကြောင့် အာဏာရ ဆိုရှယ်ဒီမိုကရက်ပါတီက ဘဏ်
လုပ်ငန်းဆိုင်ရာ စည်းမျဉ်းများကို မူကြမ်းရေးဆွဲ၍ ပြည်သူတို့

၅၅၅။ ဣန္ဒြေသန်

အား ချပြပါမည်ဟု ကတိပေးခဲ့သည်။ ယင်းကဲ့သို့ ရေးမည့် စည်းမျဉ်းများတွင်

- အခွန်ငွေ ရှောင်လွှဲရေး ကိစ္စကို ရှာဖွေတတ်မှုအပြု ယတ်မှတ်မည်။ ထို့ကြောင့် အခွန်ငွေ ရှောင်ရေး ပြဿနာမျိုးဖြစ်လာလျှင် သက်ဆိုင်ရာ ဘဝသည် လျှို့ဝှက်မှုကို အဆိုပါပြဿနာအတွက်ဖွင့်လေရမည်ဖြစ်သည်။
- ဘဏ်ကြီးများတွင် အစိုးရ၏ ကိုယ်စားလှယ်တဦး ထားမည်။
- ဘဏ်တခု၏ ကြီးပွားတိုးတက်မှုကို အကန့် အသင့်ဖြင့် ထားရှိမည် စသည့် အချက်များ ပါဝင်သည် ဆိုရှယ်ဒီမိုကရက်ပါတီ အထွေထွေအတွင်းရေးမှူး ခရစ်စတိုဘာဂျာက “ချီယာဆိုဘဏ်ခွဲပြဿနာဟု ကျုပ်တို့ဘဏ်စနစ်ရဲ့ အားနည်းချက်ကို ထောက်ပြလိုက်တာပဲ။ အများအကျိုးအတွက်လည်းကောင်း (ဘဏ်)တို့ကတာဝန်ယူလာတာကိုမြင်လိုပါတယ်” ဟု ထုတ်ဖော်ပြောခဲ့သည်။

အများအကျိုးဆိုရာတွင် ဘဏ်တို့က ထမ်းဆောင်ရမည့် အများအကျိုးမှာ သာမန်ပြည်သူတယောက် ထမ်းဆောင်မည့် အများအကျိုးထက် သာလွန်တာဝန်ရှိမည် ဖြစ်ပေသည် ယခုလိုအခါတွင် စွမ်းအင်ပြဿနာကြောင့် ငွေကြေးအမြောက်အမြားမှာ ရွှေ့လိုက် ပြောင်းလိုက် ဖြစ်နေရာ ဆွစ်ဇာလန်

ဘဏ်သာမက တစ်ဦးလုံးရှိဘဏ်ဆိုင်းသည် တည်ငြိမ်သော ဘဏ်စနစ်ရှိရန် လိုအပ်လှသည်။

မည်သို့ပင်ဖြစ်စေ ဆွစ်ဇာလန်နိုင်ငံသည် ဘဏ်စီးပွားရေးကို အချိန်ပြု၍ နေရသော နိုင်ငံတခုဖြစ်နေရာ ဘဏ်လုပ်ငန်းကို အထူးဂရုစိုက် ကြပ်မတ်လုပ်ကိုင်နေသဖြင့် ဆွစ်ဇာလန်ဘဏ်တို့သည် အလွန်တိကျသော စိတ်ချရသောဘဏ်များဟုဆိုကမယားချေ။ အထက်ပါကိစ္စကဲ့သို့သော ပြဿနာများရှိသည်မှန်သော်လည်း ယင်းတို့မှာ ဖြစ်တောင့် ဖြစ်ခဲကိစ္စများသာဖြစ်သည်။

ဘဏ်အချို့ရှုံးသွားသည်များလည်းရှိတတ်သည်။ ဤသည်မှာ မှာလည်း စီးပွားရေးသဘောအရ ရှုံးသည်၊ မြတ်သည်မှာ နှစ်လမ်းသာရှိရာ မြတ်သည့်အခါများ ရှိသကဲ့သို့ ရှုံးသည့်အခါများလည်းရှိပေသည်။ ဘဏ်တို့သည် အခြားစီးပွားရေးလုပ်ငန်းများနှင့် ဆက်သွယ်နေရာ အခြားစီးပွားရေးလောက၏ ဂယက်ရိုက်မှုကိုလည်း ခံရတတ်နေသည်။ ထို့အတူ ဘဏ်တို့၏ ဂယက်ရိုက်မှုကိုလည်း အခြားစီးပွားရေး လုပ်ငန်းများ ခံရတတ်ပြန်သည်။

ဘဏ်၏ အဓိကလုပ်ငန်းမှာ ငွေကြေးပေါ်တွင် တည်နေသောကြောင့် ငွေကြေးတန်ဖိုး အတက်အကျသည်လည်း ဘဏ်စီးပွားရေးနှင့် ဆက်သွယ်နေသော ပြဿနာရပ်များဖြစ်ပေသည်။ စီးပွားရေး အောင်မြင်သော နိုင်ငံတို့၏ ငွေကြေးသည် ခိုင်မာလေ့ရှိသည်။ ဆွစ်ဇာလန်ငွေသည် ယခုအခါ အခိုင်မာဆုံး၏ စံစာင်ထားရခြင်းကို ကြည့်ခြင်းဖြင့် ဘဏ်စီးပွားရေးကို

အမိပြုနေသော ဆွစ်ဇာလန်၏ ဖွံ့ဖြိုးမှုကို တိုင်းတာ နိုင်ဖော်
သည်။

အချုပ်ဆိုရသော် ဘဏ်လုပ်ငန်းသည် နိုင်ငံတိုင်းတွင် မရှိ
မဖြစ်သော လုပ်ငန်းဖြစ်သည်။ အရင်းရှင် နိုင်ငံတွင် လည်း
ကောင်း၊ ဆိုရှယ်လစ်နိုင်ငံတွင်လည်းကောင်း၊ ကွန်မြူနစ်နိုင်ငံ
တွင်လည်းကောင်း ဘဏ်ဟူ၍ ရှိစမြဲဖြစ်သည်။ ယင်းဘဏ်ရုံး
နေသမျှတိကျ၍ စနစ်ကျသော ဘဏ်စနစ်မျိုး ရှိသင့်သည်။
ဤသို့ဆိုလျှင် ဆွစ်ဇာလန်ဘဏ်များသည် စနစ်ကောင်းသော
အတုယူအပ်သည့်ဘဏ်များဟု ဆိုထိုက်ပေသည်။

အကြောင်းစု ဆွစ်ဇာလန်ဘဏ်တို့သည် ကမ္ဘာ့စီးပွားရေး
တက်သည်ဖြစ်စေ၊ ကျသည်ဖြစ်စေ ယင်းအခြေအနေနှင့် လိုက်
လျောညီထွေဖြစ်အောင် မီးစင်ကြည့်ကနိုင်းကြသဖြင့် ကြီးပွား
ခဲ့သည့် သာဓကများလည်း ရှိခဲ့သည်မဟုတ်ပါလား။

နိုင်ငံရေးနှင့် စစ်ရေးတွင် အောင်မြင်စွာ ကြားနေနိုင်ခဲ့
သော ဆွစ်ဇာလန်နိုင်ငံတွင် စီးပွားရေးအရလည်း အရင်း
ရှင်၊ ကွန်မြူနစ် မခွဲခြားပဲ လာသမျှ စိတ်တိုင်းကျ ဆောင်
ရွက်ပေးနေသော ဆွစ်ဇာလန်ဘဏ်တို့သည် နောင် နှစ်ပေါင်း
များစွာအထိ ကမ္ဘာ့ငွေကြေးမျိုးစုံကို တံခါးဖွင့် စောင့်နေကြ
မည်သာတည်း။

